

**36. OTDK**  
**TANULÁS- ÉS TANÍTÁSMÓDSZERTANI –**  
**TUDÁSTECHNOLÓGIAI SZEKCIÓ**

**PTE KPVK**  
**SZEKSZÁRD**  
**2023. 04. 25-27.**



**REZÜMÉKÖTET**

---

## KÖSZÖNTŐK

### Dr. Kaposi József

2018 tavaszán XXXIV. OTDK Tanulás- és Tanításmódszertani- Tudástechnológiai Szekció eredményhirdetésére készülődve az OTDK elnöke bemutatta, hogy milyen különdíjakat ajánlottak fel a támogatók a győzteseknek. A különdíjak között felfigyeltem egy kerékpárra és spontán módon megjegyeztem: a kerékpár olyan, mint a tudományos diákköri tevékenység. Mert a kerékpárt is folyamatosan hajtani kell, hogy ne dőljön fel vele az ember. De a folyamatos tekerés egyben mindig előrébb is viszi az embert. Akkor ezt a kerékpáros hasonlatot rögtönözve fogalmaztam meg, de ma már tudatosan is vallom, *hogy a kíváncsiságból is fakadó folyamatos megismerési vágy, az ehhez kötődő versengési láz és együttműködési kényszer, mint összetevők hozzák mozgásba azokat az energiákat, amelyek új felfedezéseket eredményeznek.* Ráadásul ezek az élmények egy egész életre hatnak, mert folyamatos alkotási vágyat, értelmes medret adnak az embernek.

Nagyon sokan azt mondják, hirdetik és hisznek is benne, hogy Magyarország a tehetségek országa. De számosan azt is vallják, hogy az eltékozott tehetségek országa is vagyunk. Sok fiatal nem azt a pályát futja be, amire talentuma predesztinálná. A jövő nagy kérdése, hogy feloldható-e a fenti „tehetség paradoxon”. Lesz-e elegendő akarat, erőforrás, egyéni, helyi és országos szinten a „kerekeket folyamatosan hajtani” a jövő tehetségeinek felefedezése és támogatása érdekében.

Meglátásom szerint a felsőoktatásban a „tehetség paradoxon” feloldása egyéni szinten akkor oldható fel, ha minél több hallgató ismeri fel, hogy az új tudás megszerzési igénye olyan energiákat ad, hogy a fiatalok komoly terhelés mellett is képesek számos területen eredményesen tevékenykedni. A különböző helyekről érkező kihívások nem az energiák csökkenését, hanem többszörözését eredményezik.

Reményeim szerint ezt a meglátásomat igazolja majd az OTDK szekszárdi rendezvénye, ahol több mint 180 pályamunkát, kutatási-fejlesztési mutatnak be a hallgatók. Eredményes versenyzést és a mesterek-tanítványok közös tanulásnak átélést kívánom mindannyiunknak!

**Dr. habil Kaposi József**

**a 36. OTDK Tanulás- és Tanításmódszertani –  
Tudástechnológiai Szekciójának  
szakmai bizottságának elnöke**

---

---

**Dr. Szécsi Gábor**

Ma már aligha vitatható, hogy az információ korát kísérő kulturális, társadalmi változások következtében az utóbbi évtizedek gyakorlatát a megújulás kényszere hatja át a neveléstudományban, és az ezen belül zajló tudományos utánpótlás nevelésében. Az a pedagógusképző felsőoktatási intézmény, amelyik ezt nem érzékeli, és az ezzel kapcsolatos felismeréseit nem tudja hathatós reformokra váltani, lemarad a nemzetközi és hazai versenyben. Ahogy persze lemarad az is, aki képtelen megújulási törekvéseit összehangolni a hagyományokkal, a tudományos és tehetséggondozási műhelyeket nemzedékről nemzedékre valódi alkotó közösségekké kovácsoló értékekkel. Az Országos Tudományos Diákköri Tanács a tradícióira tudatosan építő és az új évezred kínálta lehetőségeket ennek jegyében kiaknázni képes tehetséggondozási szervezet. Ebben a hagyományok iránt elkötelezettségben és a gondosan megőrzött örökség gyarapítását szolgáló nyitottságban rejlik töretlen sikerének és versenyképességének titka. Így tudott több mint hetven éves története során a folyamatosan megújuló, gyarapodó tudományos diákköri mozgalom dacolni az idővel, és fennmaradni az újabb és újabb oktatáspolitikai reformok és intézkedések sodrásában. Ezért válhatott ez a máig hungaricumnak számító tehetséggondozási forma a hazai felsőoktatásban a tudósképzés megingathatatlan pilléreken nyugvó végvárává, és fejlődhetett töretlenül az elmúlt évtizedekben is a hazai felsőoktatás és tudósképzés jövőjét szolgáló intézményként. A megújulásra és a hagyományok megóvására irányuló törekvések hatják át a 36. Országos Tudományos Diákköri Konferencia Tanulás- és Tanításmódszertani – Tudástechnológiai Szekciójának programját is, amelynek keretében tehetséges diáktudósok pályamunkái mérettetnek meg a pedagógia jelenét meghatározó elméleti és módszertani megfontolások jegyében. A konferencián részt vevő hallgatók így nem csupán a tudományos kutatói képességeikről és rátermettségükről adhatnak tanúbizonyságot dolgozataik bemutatásával, de a maguk módján hozzájárulhatnak egy stratégiai fontosságú tudományterület jövőjébe és fejlődésébe vetett hitünk megerősítéséhez is.

**Prof. Dr. Szécsi Gábor**

**az Országos Tudományos Diákköri Tanács**

**alelnöke**

**a 36. OTDK Tanulás- és Tanításmódszertani –**

**Tudástechnológiai Szekciójának**

**ügyvezető elnöke**

---

---

**HAJDUNÉ HOLLÓ KATALIN SZILVIA**

[hollok16@gmail.com](mailto:hollok16@gmail.com)

Neveléstudomány

MA, 4. félév

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

Neveléstudományi Intézet

*Témavezető:*

*Prof. Dr. Józsa Krisztián  
intézetigazgató, MATE NTI*

---

**Az elemi kombinatív képesség fejlődésének összehasonlító vizsgálata 4-8 éves magyarországi és szlovákiai magyar gyermekek körében**

Pályamunkám témája a 4–8 éves magyarországi és szlovákiai magyar gyermekek elemi kombinatív képességének összehasonlító vizsgálata. A szlovákiai felmérésre egy átfogó kutatási program részeként került sor, melynek célja a szlovákiai magyar gyermekekre kidolgozott, sztenderdizált készségmérő tesztrendszer összeállítása.

Jelen kutatás alapkérdése, hogy van-e különbség a magyarországi és a szlovákiai magyar gyermekek elemi kombinatív képesség tesztrel mért teljesítménye között. Eltérés esetén kutatási feladat az okok feltárása is. Célul tűztem ki a fejlődési folyamat kritériumorientált diagnosztikus feltérképezését 4–8 éves szlovákiai magyar gyermekek körében, valamint a magyarországi és szlovákiai nagymintás keresztmetszeti mérési eredmények összehasonlító elemzését.

A szlovákiai felmérés mintájába 156 fő középső csoportos és 210 fő nagycsoportos óvodás mellett 224 fő elsős, 222 fő másodikos és 129 fő harmadikos tanuló került. A magyarországi minta is közelítette az 1000 főt. A manipulatív teszt felvétele egyéni vizsgálattal történt. A mérés során a gyermekek „fagyis játékot” játszottak oly módon, hogy a tesztsomagban található színes korongokból tölcserék segítségével egy, két, esetenként háromgombócos fagyaltokat készítettek (összetételeket képeztek).

A teszt magas, - Magyarországon 0,92, Szlovákiában 0,87 - reliabilitás értékei azt jelzik, hogy mindkét adatfelvétel által megbízható eredményekhez jutottunk. A két ország keresztmetszeti mérési eredményei alapján az óvodás gyermekek körében szignifikáns fejlődésbeli eltérések mutathatók ki a magyarországi gyermekek javára. A fejlődési folyamat jellemzője magyarországi óvodások esetében, hogy a mérsékelt emelkedő fejlődési ütem nagycsoportban intenzívre vált. A szlovákiai magyar óvodásoknál ez a gyorsulás nem következik be, a fejlődési ütem az óvodai évek alatt végig mérsékelt marad. Mivel a nyelvi környezet teljesítményre gyakorolt hatása nem mutatható ki, a különbségek magyarázatát a tartalmi szabályozó dokumentumokban és az eltérő óvodai gyakorlatban keresem. Okkeresésem fókuszába a két ország óvodai curriculumai kerültek.

Az egységes rendszerben összegyűjtött mérési adatok elemzése által lehetővé vált a fokozott támogatást igénylő területek feltárása és a beavatkozást igénylő életkori tartományok azonosítása. A magyarországi tapasztalatok birtokában megállapítható az is, hogy milyen módszerek, fejlesztő programok lehetnek leginkább hatékonyak a szlovákiai magyar gyermekek számára.

---

---

**KLÉH ZSÓFIA**

[zkleh00@gmail.com](mailto:zkleh00@gmail.com)

Az óvodai és elemi oktatás pedagógiája

BA, 5. félév

Partiumi Keresztény Egyetem

*Témavezető:*

*Dr. Bordás Andrea*

*egyetemi adjunktus, RO PKE*

---

### **Az érzelmi intelligencia fejlesztése a kisiskolában élményközpontú versfeldolgozás által**

A dolgozat egy, az érzelmi intelligencia három komponensének fejlesztésére (saját érzelmek tudatosítása; a mások érzelmeinek felismerése; érzelmek kifejezésére vonatkozó megfelelő szavak használata) vonatkozó kísérleti beavatkozást mutat be. A kutatásom alapját II. osztályos gyerekeknek tartott élményközpontú versfeldolgozó foglalkozások képezik. Hat kortárs és hat klasszikus költő versét dolgoztam fel dramatikus és művészetalapú módszereket használva, az érzelmi intelligencia fentebb említett komponensei fejlesztésének céljából. A gyerekek érzelemfelismerő képességét és vers iránti attitűdjét preteszttel és posztteszttel mértem fel a kísérleti beavatkozás elején illetve végén.

Az elvégzett elő- és utótesztek eredményei alapján bizonyítást nyertek a következő hipotéziseim: 1. A versfeldolgozó foglalkozások hatására a gyermekek azonosítani tudják mások érzelmeit. 2. A kísérleti beavatkozások pozitívan hatnak a gyerekek verssel kapcsolatos attitűdjére.

---

---

**NÉMETH KRISZTINA**

[kriszti.nemeth1999@gmail.com](mailto:kriszti.nemeth1999@gmail.com)

Tanító

BA, 8. félév

Széchenyi István Egyetem

Apáczai Csere János Kar

*Témavezető:  
Kövecsesné Dr. Gósi Viktória  
egyetemi docens, SZE AK*

---

### **Helyidentitás fejlesztése meseprojekttel**

Az általam tervezett háromnapos meseprojekt célja az volt, hogy a tanulók helytörténeti ismereteit növeljem, ezáltal a helyidentitásukat fejlesszem. Kutatásom célja a tanulók előzetes tudásának és a projekt hatására megszerzett ismereteknek, tapasztalatoknak a felmérése volt, illetve a nevezett területen az esetleges attitűdváltozást is szerettem volna vizsgálni. A mai világban már kezdünk elfeledkezni identitástudatunk jelentőségéről, de úgy vélem, hogy már kisiskolás korban érdemes a környezetünk szeretetére és tiszteletére tanítanunk növendékeinket, hogy később felelős állampolgárokká válhassanak. Projektemet a Mosonmagyaróvári Móra Ferenc Általános Iskolában végeztem el, Mesterségeink megismerése meséinkből merítve címmel. Projektben a Dr. Timaffy László által, a környező falvakban gyűjtött három népmesét feldolgozva növeltem a tanulók ismereteit a Szigetközzel kapcsolatban. A régi jellegzetes helyi mesterségekre, a környező, szigetközi falvak megismerésére helyeztem a hangsúlyt a meseprojekten belül, de mindezt indirekt módon, a mesékből teljesen természetesen fakadva adtam át, hogy ne egy újabb elsajátítandó tudásanyagot kapjanak a gyerekek, hanem tényleg az ő saját gondolataik, illetve érzéseik hozzák őket közelebb ahhoz a természeti csodához, amiben élhetünk itt, Mosonmagyaróváron, és amiért érdemes a környező falvainkra is legalább ekkora tisztelettel és megbecsüléssel tekintenünk. A projekt elvégzése utáni eredmények magukért beszélnek. Megmutatják, hogy szükség van az effajta nevelésre, a tágabb környezettel való megismerésre játékos módon, ugyanis meglepően sok ismeretet szívtak magukba ezalatt a három nap alatt is a tanulók.

---

**TAKÁCS ADRIENN**

[takacs.adrienn@pte.hu](mailto:takacs.adrienn@pte.hu)

Német nemzetiségi tanító

BA, 7. félév

Pécsi Tudományegyetem

Kultúratudományi, Pedagógusképző és

Vidékfejlesztési Kar

*Témavezető:*

*Dr. Máté Andrea*

*egyetemi adjunktus, PTE KPVK*

---

## **IKT eszközök használata és változása a pandémia hatására az alsófokú köznevelésben**

Háttér és célkitűzések: Gyakorlataim során kevés pedagógusnál láttam az IKT eszközök használatát, vagy csak a legalapvetőbbeket (Microsoft PowerPoint, Microsoft Word). Ennek okán szeretném feltárni az IKT eszközök használatának gyakoriságát, a használt eszközök típusait. Megvizsgálom, hogy mekkora szerepet szánnak a pedagógusok az IKT-nak az oktatásban. Bemutatom az Alfa generáció médiahasználati szokásait, annak szerepét az oktatásban. Megvizsgálom, hogy a pandémia milyen hatást gyakorolt az oktatásra, az IKT használatra. Hosszútávú célom egy linkgyűjtemény készítése a pedagógusok számára, használati útmutatóval, amely változatosabbá teszi az IKT használatot.

Módszerek: Kutatásomban a szakirodalmi áttekintés mellett a pedagógusok gyakorlati tapasztalataira építettem, amelyeket kvantitatív és kvalitatív módszerekkel vizsgáltam. Kérdőíves megkérdezést végeztem, illetve mélyinterjúkat készítettem, melyeknek célcsoportja az alsó tagozatos tanítók voltak.

Eredmények: Kutatásom alapján elmondható, hogy a pedagógusok életkora és az IKT eszközhasználatuk között van összefüggés, azonban nem a gyakoriság tekintetében, hanem az alkalmazott IKT típusában és változatosságában mutatható ki különbség. Kutatási eredményeim alapján kijelenthető, hogy az Alfa generáció tanulása hatékonyabb IKT eszközökkel, sokkal inkább aktivizálható, motiválható, mint a hagyományos eszközökkel (tábla, füzet, tankönyv). Alsó tagozatban a tanórákon a tanulói eszközhasználatról csak részben zárkoznak el a pedagógusok, hiszen az okostelefonok használatát nem támogatják a pedagógusok, míg a tabletek használatát kifejezetten igen. A pandémiát követően jelentős mértékben megnövekedett az IKT használata, amely párhuzamba hozható a pedagógusok IKT kompetenciájának növekedésével. Az online oktatás időszakának utána a pedagógusok tervező munkájában jelentősebb szerepet kapott az IKT használat beépítése.

Következtetések: Az IKT-nak nagy szerepe lesz a tanítás-tanulás folyamatában, de várhatóan nem lesz egyeduralmodó az alsó tagozatban. A kisiskolások kompetenciafejlesztésének egyes területein továbbra is megkerülhetetlenek maradnak a hagyományos módszerek. Az IKT használat széles körű alkalmazásához, azonban szükség lesz a korszerű iskolai eszközbázisra, a szélessávú internet elérhetőségre, az online eszközök (pl. feladatkészítők) ingyenes hozzáférésehez, a tanítók digitális ismereteinek a folyamatos bővítésére. Ehhez az IKT használatot segítő linkgyűjteményre is szükség lenne.

---

---

**SZABADKAI VANDA**

[margareta08@citromail.hu](mailto:margareta08@citromail.hu)

Neveléstudomány

MA, 4. félév

Eszterházy Károly Katolikus Egyetem

Pedagógiai Kar

*Témavezető:  
Dr. habil. Virág Irén  
egyetemi docens, EKKE PK*

---

## **Óvoda-iskola átmenet: nézetek és gyakorlatok az óvodapedagógusok, a tanítók és a szülők szemszögéből**

Az óvoda-iskola átmenet témája már régóta a pedagógiai kutatások egyik fontos területét képezi, a beiskolázással és az iskolakezdéssel kapcsolatos kérdések hazánkban már az 1970-es években megjelentek. A különféle koragyermekkorai kutatások eredményei hamar rávilágítottak arra, hogy az iskola első éveinek meghatározó szerepe van a későbbi tanulás és életpálya szempontjából, a sikeres iskolakezdés pedig nagymértékben függ az óvoda-iskola átmenet milyenségétől. Az óvoda és az iskola módszertanának összehangolása, valamint az átmenettel kapcsolatos egységes nézetek kialakítása a megoldások ellenére még napjainkban is több gondot okoz. Hazánkban jelentősége ellenére kevés figyelem irányul az óvodapedagógusok, a tanítók és a szülők óvoda-iskola átmenettel kapcsolatos nézeteinek feltárására. Kutatómunkánk során fő célként így a szülők, az óvodapedagógusok és a tanítók óvoda-iskola átmenettel kapcsolatos nézeteinek megismerését, és az általuk az átmenet megsegítésére alkalmazott módszerek és gyakorlatok feltárását tűztük ki. Vizsgálatunk során kvantitatív és kvalitatív módszereket is alkalmaztunk. Elő kutatásként óvodapedagógusok és tanítók részvételével félig strukturált interjúkat készítettünk, majd az óvodapedagógusoknak egy 27, a tanítóknak egy 30, a szülőknek pedig egy 28 kérdésből álló online kérdőívet állítottunk össze. A kérdőíveket óvodapedagógusoknak, tanítóknak és szülőknek szóló Facebook-os csoportokban tettük közzé. A kérdőívek 3 hétig voltak kitölthetők, az óvodapedagógusoktól 168, a tanítóktól 165, a szülőktől pedig 137 válasz érkezett. Vizsgálatunk eredményei rávilágítottak arra, hogy az óvodapedagógusok, a tanítók és a szülők átmenettel kapcsolatos nézetei közt számos eltérés és hasonlóság figyelhető meg. Kiderült, hogy az óvodapedagógusok és a tanítók érzik a probléma fontosságát, a zökkenőmentesebb óvoda-iskola átmenet érdekében pedig szükségesnek tartják a jelenlegi gyakorlatok megváltoztatását, ennek irányát és jellegét illetően azonban nincsenek egységes vélemények. A pedagógusok nagy része igyekszik az átmenetet különféle jó gyakorlatok kialakításával és alkalmazásával támogatni, és a gyermekközpontú szemléletmódot érvényesíteni. A szülők a pedagógusoktól eltérően sokkal kisebb arányban érzékelik az átmenet során jelentkező nehézségek okozta problémák mértékét. Kutatásunk eredményei a problémák megoldása terén is számos új megoldási lehetőséget hoztak, különféle javaslatokat az óvodapedagógusok, a tanítók és a szülők megfogalmaztak.

---



---

**SEPSI MÓNIKA**

[monika.sepsi97@gmail.com](mailto:monika.sepsi97@gmail.com)

Tanító

BA, 3. félév

Eszterházy Károly Katolikus Egyetem

Pedagógiai Kar

*Témavezető:*

*Dr. habil. Kusper Judit*

*intézetigazgató egyetemi docens, EKKE PK*

---

### **10-11 éves általános iskolás diákok önreprezentációja a mesék segítségével a tanórán kívüli mesefoglalkozásokon**

A környezeti és társadalmi változások rohamos fejlődést idéznek elő a mindennapi tevékenységek végzésében, így hatással vannak a tanításra, és természetesen a tanulásra is. Az utóbbi években a megnövekedett tudásanyag elsajátítása egyre több gondot okoz a tanulók körében, és nem kedvez a tanárok szemszögéből az átadás folyamatának sem. Jól látjuk, hogy új szemléletekre, pedagógiai módszerekre van szükség az oktatás területén.

Napjainkban egyre több szó esik a tudományban is a mesék személyiségfejlesztő jótékony hatásáról. Egyre többféle mesealkalmazási módszerekkel találkozhatunk, melyekkel a szakemberek a gyermekek egyéni személyiségfejlődése mellett a tanulási képességüket is igyekeznek fejleszteni. Kutatásom végcélja az, hogy egy olyan oktatási módszert állítsak össze, amellyel a tanórákon a tanulók a mesék feldolgozása során sajátítanak el az adott tananyagrészeket a meseterápia és mesepedagógia módszerei és eszközei segítségével. Ehhez azonban először arról szerettem volna meggyőződni, hogy e módszerekkel mennyire lehet számomra idegen gyermekektől való válaszokat kapni önmagukról a mesék tükrében.

Jelen dolgozatomban, első sorban az alábbi kérdéseimre kerestem a választ:

1. Hogyan alkalmazhatóak a mesepedagógiai és meseterápiás eszközök és módszerek egy mesefeldolgozás során?
2. Adott mesepedagógiai, meseterápiás módszerek és feladatok alkalmazásával milyen összefüggések fedezhetők fel a 10 – 11 éves tanulók mesebeli belső hőseik és személyiségük között?
3. Hogyan reprezentálódnak az adott napi érzelmek és tevékenységek a tanulók válaszaiban és munkáiban a mesefoglalkozások során?
4. Mennyire lehet a mai modern képi világhoz szokott 10 – 11 éves tanulók figyelmét a mesékkal megragadni?

A meseterápiás és mesepedagógiai módszerek segítségével felmértem, hogy mennyire alkalmazhatóak a mesék a 10 – 11 éves tanulók megismerésére, hogyan reprezentálódnak maguk a gyermekek a mesei térben való munkafolyamatok során.

---

---

**HAVASI ESZTER**

[havasie998@gmail.com](mailto:havasie998@gmail.com)

Gyógypedagógia

BA, 8. félév

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

Neveléstudományi Intézet

*Témavezetők:*

*Iváncsik Réka*

*tanársegéd, MATE NTI*

*Dr. Molnár Marcell*

*egyetemi docens, MATE ATI*

---

### **A 7–14 éves korú gyermekek szorongásváltozása a lovasterápiás foglalkozások hatására**

A stressz az élet minden területére hatással van. Azok a gyerekek, akik nagyobb stresszhatásként élik meg a nehézségeket, felmerülő problémákat, nagyobb eséllyel fognak rosszabbul teljesíteni az iskolában és nehezebben fognak kapcsolatokat is létesíteni. A szakirodalmak leírása alapján a lovaglás, illetve lovasterápia nemcsak fizikálisan, de pszichésen és mentálisan is hatással van a lovasokra. A lovaglások során mély kapcsolat alakulhat ki a lovas és társa, a ló között, amely segíti a pozitív, nyugodt légkör kialakítását és a motiváció fenntartását. Legtöbbször már a lovak jelenléte is elegendő a relaxált állapot, kellemes érzések kiváltásához. Megfigyeléseink alapján a terápiában dolgozó lovak segítik a szorongási tüneteket mutató gyermekek ellazulását, megnyugvását és végül fejlesztését. A lovaglás, illetve lovasterápia egy közös utazás, így hatással lesz a lovasokra és lovakra egyaránt. Kutatásunkban öt héten át követtük nyomon a lovasterápiás foglalkozásokra járó szorongási tüneteket mutató gyermekek fejlődését. A projektben hat gyermek vett részt. A gyermekek életkora 7-13 év volt. A kutatásban két terápiás lóval dolgoztunk együtt, egy 16 éves herélt haflingi lóval és egy 15 éves fjord kancával. Mindkét ló speciális képzést kapott és mindkét ló több éves gyakorlati tapasztalattal rendelkezett a lovasterápia területén. A lovasok esetében a szorongás mértékének mérésére pulzoximéterrel történő pulzusszám, véroxigén szint mérést és Vonás-Szorongás Teszt, illetve CBCL tesztek felvételét ütemeztük be. A tesztek felvételét és kiértékelését gyermek pszichológus segítette. A pulzoximéterrel történő pulzusszám és véroxigén szintmérés minden foglalkozáson történt. A pszichológiai tesztek három alkalommal kerültek felvételre, a kutatás első, harmadik és ötödik hetében. A lovak esetében pedig szemhőmérséklet és pislogás méréseket, viselkedésanalízist és bizalmassági teszteket vettünk fel. A lovak mérései minden foglalkozáson megtörténtek. A magasabb értékek mind a gyermekek, mind a terápiában dolgozó lovak esetében nagyobb stresszt jeleznek. A kutatás kezdeti eredményei azt mutatják, hogy a gyermekek pulzusszáma csökkent a lovas foglalkozások hatására és a lovak szemhőmérséklete szintén csökkent a lovas foglalkozások végére.

---

---

**SZALMÁSI KITTI**

[szalmasikitti@gmail.com](mailto:szalmasikitti@gmail.com)

Tanító

BA, 5. félév

Pécsi Tudományegyetem

Kultúratudományi, Pedagógusképző és

Vidékfejlesztési Kar

*Témavezető:*

*Prof. Dr. Szécsi Gábor*  
*Egyetemi tanár, PTE KPVK*

---

## **A mesében rejlő Én**

A dolgozatom során kifejtem a vizsgált alanyok korosztályára való jellemzőket tömören, Bruno Bettelheim gondolatmentét, Erik Homburger Erickson pszichoszociális fejlődélméletét karöltve Gordon W. Allport személyiség alakulásával, Alvin Toffler gondolatát a pedagógusok feladatáról. Legfőbb feladatomban találok a dolgozatom során bemutatni hogyan képes a mese fejleszteni az empátiát és befogadóképességet a 6-9 éves korosztályban. Mese, mint eszköz az iskolában és a magánéletben, mint én- és identitásfejlesztő eszköz. Többféle irányból megközelítve ezt a témát, empirikus kutatást végezve és megismerve jobban a személyiségek felépítését és magát a gyermeki világot próbálom a mesét, mint akár pedagógiában kulcsfontosságú eszközt megismertetni egy sajátosabb perspektívából.

---

**SZILÁGYI BEATRIX**

[dr.trixi44@gmail.com](mailto:dr.trixi44@gmail.com)

biológia-kémia tanár

Osztatlan, 7. félév

Debreceni Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

*Témavezető:  
Kocsis Zsófia  
egyetemi tanársegéd, DE BTK*

---

## **Chem on! Mi a reakció?**

Az oktatáskutatás nemzetközi és hazai szakirodalma egyre nagyobb mértékben foglalkozik azzal, hogyan lehet a mai generációt a leghatékonyabban tanítani és motiválni, hogyan tudunk reagálni a 21. század kihívásaira, az átalakuló tanulási környezetre és a megváltozott tanulói kompozícióra. Ebben a folyamatosan változó világban figyelembe kell vennünk, hogy átalakult a diákok tanuláshoz való viszonya (Szabó 2015), amely mögött számos tényező állhat, mint a pedagógus személye, az alkalmazott tanítási módszerek, a használt eszközök és az egyéni tanulási szokások (Chrappán & Malmos 2016). Hazai kutatási eredmények szerint a kémia a diákok egyik legkevésbé kedvelt tárgya (Takács 2001; Csikos 2012; Malmos & Chrappán 2016). Kutatásunkban nagyobb hangsúlyt fektetünk a játékra, mint motivációs tényezőre. Hosszú távú céljaink között szerepel, hogy kedvezően befolyásoljuk a kémiával kapcsolatos attitűdjeiket. E cél eléréséhez a társasjáték-pedagógiát vettük alapul, és egy saját készítésű kémia társasjátékot terveztem, amelynek címe Chem on! Mi a reakció? A tervezés során arra törekedtünk, hogy játékos formában jelenítsük meg a tudományos ismereteket. A játék elengedhetetlen előfeltétele, hogy a diákok rendelkezzenek némi előzetes tudással, hiszen a feladatok ezekre épülnek. Különböző feladatokkal próbáljuk elérni, hogy a játék használata során különböző oktatási-nevelési célok is megvalósuljanak. A kutatás során egyaránt alkalmaztunk kvantitatív és kvalitatív eszközöket. A diákok kémia attitűdjét és a társasjáték során szerzett tapasztalataikat kérdőív segítségével (n=41), míg a szaktanárok véleményét a társasjáték-pedagógiáról és magáról a játékról interjú segítségével vizsgáltuk. Az eredményeink szerint a kihívás kártya, a kémiai fogalmak körülírására szolgáló Beszélj okosan!, az egyszerű választásos feladatok tartalmazó kártyák és a szerepkártyák lettek a diákok kedvencei. Főként azért kedvelték a társasjátékot, mert csapatmunkára épült, mégis biztosította a versenyzés élményét. Továbbá kiemelték a játékban lévő szabadságot is. A kapott eredmények biztatóak, a diákok döntő többségének tetszett a társasjáték, szívesen használnák a jövőben is. A pedagógusok válaszai pedig alátámasztották, hogy a társasjátékra lenne igény, és látnak is potenciált a társasjáték-pedagógiában. A tapasztalatok is megerősítették, hogy érdemes további kutatásokat folytatni, ugyanis ennek az innovatív módszernek nagy sikere lehet a kémia tantárgy megszerettetésében.

---

---

**SERES SÁBA GERDA**

[seres.saba@gmail.com](mailto:seres.saba@gmail.com)

tanító

BA, 6. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Tanító- és Óvóképző Kar

*Témavezető:*

*Dr. habil. Hercz Mária*  
*egyetemi docens, ELTE TÓK*

---

### **Együtt - működünk: Úton egy erőszakmentes kommunikációt fejlesztő mesekönyv felé**

A szociális jólét állapotát hangsúlyozza a WHO 1946-os egészségfogalma. A megváltozott világ ehhez járul hozzá legkevésbé, az iskolák is nagyobb hangsúlyt fektetnek az értelmi nevelésre, mint az érzelmire (Zsolnai, 2011). Dolgozatom írása során arra törekedtem, hogy a hat kutatási kérdésem megválaszolása által feltárjam a lehetőségeit és gátjait a proszociális viselkedésmintákra való nevelésnek, ezzel segítve pedagógustársaimat. Valamint megalapozzam egy interaktív mesekönyv elméleti háttérét az erőszakmentes kommunikációs (EMK) modell bemutatásához. A kérdéseim a következők voltak: 1. Milyen mértékben jelennek meg az érzelmi nevelés lehetőségei az új NAT-ban? 2. Megfelelő alapot nyújt-e a hozzá készített olvasás és etika tankönyvek? 3. Melyek az alsó tagozatos konfliktusok legfőbb kiváltó okai a pedagógusok és a kisiskolás gyermekek közelében élő felnőttek szerint? 4. Hogyan vélekednek az EMK-modell általános iskolai oktatásba való beépítéséről? 5. Mennyire tudják negyedik osztályra a gyermekek felismerni és elkülöníteni az érzelmeket? 6. A pedagógusok szerint fontos tanórai kereteken belül a tudatos érzelmi nevelés? Az ehhez való elméleti és tapasztalati tudás megszerzése érdekében, valamint a téma és a célcsoport speciális jellemzői miatt kombinált kutatási stratégiát választottam. Kiindulópontként áttekintettem az ezzel kapcsolatos fontosabb hazai kutatásokat, a 2020-as NAT-ot, valamint az OH által kiadott olvasás és etika tankönyvek tartalmát. Erre építve létrehoztam egy kérdőívet kisiskolás gyermekek közelében élő felnőttek számára, melyet százan töltöttek ki. Valamint négy, különböző tapasztalati háttérrel rendelkező pedagógussal interjút készítettem. A gyerekek érzelemfelismerő- és kifejező képességéről szerzett eredmények megerősítése érdekében kifejlesztettem egy fotóelemzéssel kombinált gyermekinterjút, melyet bármely pedagógus elvégezhet. Ezt egy falusi iskola negyedik osztályában 11 fiúval és 5 lánnyal végeztem el. Végig igyekeztem kiemelni az EMK modell hasznosságát. Felfedtem a NAT és a tankönyvek hiányosságait a témában. Bár a gyermekek konfliktushelyzeteiről való vélekedés eltérő volt a pedagógusok és a kérdőívet kitöltők között, az érzelemfelismerő képességük hiányosságait az eredmények egyértelműen mutatják. Kutatásom igazolta számomra, hogy a személyiség ezen komponensével is ugyanolyan fontos tudatosan foglalkozni, mint a kognitívval. Ez pedig nem megy másként, mint tudatos és kölcsönös odafigyeléssel, valamint az együtt-működéssel.

---

---

**BIRÓ BARBARA**

[barbiro0803@gmail.com](mailto:barbiro0803@gmail.com)

Pedagógia

BA, 5. félév

Debreceni Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

*Témavezető:  
Dr. Ceglédi Tímea  
egyetemi adjunktus, DE BTK*

---

### **Határtalan lépések egy alternatív pedagógia nyomában**

Kulcsszavak: Step by Step, alternatív pedagógia, motiváció, kidolgozott nyelvi kód, szülői bevonódás.

Kutatás témájául részben személyes indíttatásból választottam egy Romániában népszerű alternatív oktatási forma, a Step by Step tudományos igényű vizsgálatát. A vizsgált alternatívát amerikai kutatók fejlesztették ki, 1994-ben Head Start néven indult el útjára Romániában, ami 1995-ben vette fel a több országban is ismert és használt Step by Step nevet.

Célunk megismertetni a határon túl alkalmazott alternatív oktatási formát, kiemelve a tanítói motivációt, nyelvi kódokat és szülői bevonódást.

Kutatásunk során megnéztük, milyen mintázatok fedezhetők fel a pedagógusok Step by Step -et választó motivációiban, majd a kutatott alternatív oktatási forma eszközét, a mesélőszék, hatását vizsgáltuk. A dolgozat harmadik fő témája a szülői bevonódás, ahol az Epstein által megfogalmazott hat bevonódási formát hasonlítottuk össze a Step by Step szülő – pedagógus kapcsolattartás jellemzőivel.

Step by Step alternatív oktatási formával dolgozó pedagógus válaszait vizsgáltuk kvalitatív módszerrel. Kutatásunkban típus- és témaanalízis is megtalálható.

A tapasztalatok alapján, elmondható, hogy külső és belső motiváció is befolyásolta a Step by Step-et választó pedagógusok döntését: 4 – 7 arányban a külső motiváció nyert. A pedagógusok válaszaiból kiderült, hogy a mesélőszék több területen is a jótékony hatást eredményez a gyermekre, például fejleszti a kifejezőképességet.

Az Epstein-i bevonódási formákat vizsgálva, kijelenthető, hogy mind a hat forma jelen van a kutatott alternatívában, legjelentősebben viszont a kommunikáció.

Dolgozatunk legfőbb célja, hogy a különböző fejezetek, kutatási kérdések, „állomások” lehetővé tegyék a Step by Step alternatív oktatási forma átfogó megismerését. Az itt bemutatott elméleti háttér és empirikus eredmények – reményeink szerint – fontos adalékkal szolgálhatnak a kutatói közösségnek, hiszen Magyarországon egy kevésbé ismert alternatíváról van szó.

---

---

**ŐSZ-FARKAS ÁBEL**

[oszfabel@gmail.com](mailto:oszfabel@gmail.com)

történelemtanár és állampolgári ismeretek tanára

– könyvtárostanárr

Osztatlan, 8. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

*Témavezető:*

*Dr. Lippai Edit*

*egyetemi adjunktus, ELTE PPK*

---

### **Nagy létszámú társasjátékok általános iskolai történelemórán**

A jelen kutatás egy hosszú távú projekt első állomása. A projekt célja, hogy egész osztályokkal játszható, történelemórai tanulást és tanítást támogató társasjátékok készüljenek. Ebben a tanulmányban főként azt vizsgáltam, hogy a partijátékokban alkalmazott játékmechanikákkal fel lehet-e építeni egy olyan társasjátékot, amellyel akár 25-30 tanuló is játszhat, továbbá az ily módon elkészített társasjáték támogatja-e a történelemtanítás-és tanulás folyamatát, valamint az aktív órai részvételt általános iskolában.

A kutatási módszerem három lépésből épült fel. Először fejlesztettem egy összefoglaló történelemórát segítő társasjátékot, melynek címe: Szavazz a 8/b-re! Ebben a játékban két csapat küzd a legnépszerűbb végzős osztály címért. A győzelemhez minél több helyes kérdésre kell válaszolni az aktuális tananyagból, de a tudás mellett megfelelő taktikára, csapatmunkára és szerencsére is szükségük van a csapatoknak. A játékba számos partijátékokban is felhasznált játékmechanikát beépítettem. Második lépésként egy hatodikos osztály lejátszotta a társasjátékot a Forradalmak kora nevű témakört összefoglaló történelemórán. Végül, a játékban résztvevő diákokkal fókuszcsoporthoz interjút készítettem.

Az interjúból kiderült, hogy ez a típusú játékos módszer támogatta az aktív, élményalapú tanulási folyamatot, a tanulók szívesen játszanának vele újra, továbbá ez a fajta órászervezés az örömforrás mellett segítséget jelentett számukra a tananyag átisméltésében. A 25-30 főre tervezett társasjátékfejlesztési kísérlet tehát sikerrel zárult, ami egyaránt jelentett a módszertani és az edugamifikációs innovációk területén is egy határ átlépését. A Szavazz a 8/b-re társasjáték biztosította a játékélményt az egész osztálynak, illetve támogatást nyújtott a Forradalmak kora nevű témakör legfontosabb eseményeinek felidézéséhez. A kutatás tanulságait és eredményeit felhasználva a projekt tovább folytatódik.

---

---

**KISS- FALUSI ILONA**

[falusiilona1982@gmail.com](mailto:falusiilona1982@gmail.com)

Csecsemő- és kisgyermeknevelő alapszak

BA, 6. félév

Soproni Egyetem

Benedek Elek Pedagógiai Kar

*Témavezetők:*

*Dr. Simonné Kajtár Gabriella*

*mestertanár, SOE BPK*

*Dr. Simon István Ágoston PhD*

*egyetemi docens, SOE BPK*

---

### **A gyermekjoga életmódbeli hatásainak vizsgálata**

A mai kor gyermeke fizikálisan és mentálisan túlterhelt. Rohanó világunk és a média hatásai is negatívan befolyásolják a gyermekek testi – lelki fejlődését. A gyermekek alapszükséglete a mozgás, ami megadja azt a természetes energiát, mely a testet, lelket egészségessé teszi. A joggyakorlatok által rátalálhatnak saját útjukra, a nyugodtabb, kiegyensúlyozottabb élet alapköveire.

A kutatás célja feltérképezni a gyermekjoga testi és lelki hatásait, valamint azokat a területeket, melyeknek fejlődését a jogaoktatás elősegíti. A kutatás eredményeivel kívánom bemutatni azon életmódbeli hatásokat, változásokat, melyek rendszeresen jogázó gyermekek körében történnek meg.

A kutatás során több kérdésekre kerestem a választ:

1. kérdés: Mely területek fejlődését segíti elő a jogaoktatás?
2. kérdés: A szülői példamutatás befolyásolja -e a gyermek jogával kapcsolatos attitűdjét?
3. kérdés: Milyen céllal íratják be a szülők gyermekeiket a gyerekjoga foglalkozásokra?
4. kérdés: Mely képességekre hat pozitívan a rendszeres joggyakorlás?

A kérdések megválaszolására kutatási módszernek az írásbeli kikérdezést, nyílt és zárt végű kérdéseket tartalmazó online kérdőívet, strukturált interjút alkalmaztam 3 gyermekjoga oktatóval. Az interjúnál kérdéseimmel a beszélgetést irányíthattam, de biztosított volt verbális úton véleményük bővebb kifejtése a témával kapcsolatban. A válaszokkal kiegészítettem és alátámasztottam a kutatásban kapott eredményeimet. Az adatok felvételét 2021 december és 2022 január között végeztem el. Az online kérdőív mintáját a gyerekjoga foglalkozásokra járó gyermekek szülei adták 87 fő, melyből 82 nő, 5 férfi.

Az eredmények elemzése és a mélyinterjúk összegzése alapján állítom, hogy a joga biztosítja a gyermekek személyiségfejlődésében a testi-lelki-szellemi és szociális fejlődést, valamint elősegíti a tanulást. Pozitívan hat az állóképességre, a koncentrációra, elősegíti a helyes testtartás berögzülését. A szülők prevencióssal, főként a gyermekek mentális egészségének elérése és megtartása érdekében íratják gyermeküket jogafoglalkozásra. Legpozitívabb képet, legnagyobb változást a mozgástanulás fejlődésében, a mozgáskoordinációban, a figyelem, koncentráció területén tapasztaltak. Jogázó szülők esetében gyakoribb, hogy gyermekük is jogafoglalkozáson vesz részt. A megfogalmazott hipotéziseim nagyobb része bizonyítást nyert. 18 éve gyakorlom rendszeresen a jogát, így a témában saját tapasztalásaimmal tudom alátámasztani a pályamunkában is feltárt eredményeket.

---



---

**GERGELY EMŐKE**

[emoke.fabian@gmail.com](mailto:emoke.fabian@gmail.com)

óvodapedagógus

BA, 5. félév

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

Neveléstudományi Intézet

*Témavezető:*

*Dr. Schlichter-Takács Anett*

*Egyetemi adjunktus, MATE NTI*

---

## **Gyermekjoga az óvodában**

Az óvodai nevelés általános feladata az óvodáskorú gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítése, ezen belül az egészséges életmód alakítása. Leendő óvodapedagógusként fontosnak tartom az új nevelési módszerek megismerését és alkalmazását a hétköznapi gyakorlatban.

Ilyen korszerű módszer lehet az egészségre nevelésben a jóga is, amely színesítheti, eredményesebbé teheti a pedagógiai munkánkat.

A kutatásom célja az volt, hogy átfogó képet kapjak a gyermekjoga gyermekekre gyakorolt pozitív hatásairól. Kíváncsi voltam arra hogyan építhető be a gyermekjoga az óvodai foglalkozásokba, melyek a jótékony hatásai, milyen területeken fejlesztheti a gyermekeket.

A kutatómunka során szekunder és primer kutatási módszereket alkalmaztam. Kutatómunkám kiindulópontja a témához kapcsolódó szakirodalmak tanulmányozása volt. A szekunder adatok fontosabb nyomtatott információforrásait a különböző szakkönyvek, módszertani kiadványok, jó gyakorlatok, tanulmányok, cikkek jelentették. A primer kutatás során kvalitatív és kvantitatív módszereket egyaránt alkalmaztam.

Interjúkat készítettem gyermekjoga oktatókkal. Az interjúkat előzetesen kialakított kérdéssor segítségével végeztem. 2 interjút készítettem kaposvári gyermekjoga oktatókkal (elektronikus interjú formában). További 3 interjú készült óvodapedagógusokkal. A jógaoktatókkal végzett interjúk 4 darab kötött, előre meghatározott és 16 nyitott kérdést tartalmaztak. Az óvodapedagógusokkal készült interjúk 9 kötött és 14 nyitott kérdésből épültek fel.

Kérdőíves felmérést végeztem szülőkkel, 82 fős mintával. 24 kérdéses online kérdőívet készítettem. A megkérdezések során elsősorban arra kerestem a választ, hogy melyek a gyermekjoga jótékony hatásai, miért érdemes beépíteni az óvodai foglalkozások sorába, mennyire ismerik a szülők a gyermekjogát, illetve támogatnák-e a jóga bevonását az óvodai munkába. Eredményeim nem reprezentatívak.

Terepmunkát végeztem a Somogyjádi Mikrotérségi Mesevár Óvoda és Mini Bölcsődében, ahol gyakorlatban is kipróbáltam a jóga gyakorlatok beépítését az óvodai foglalkozásokba. Az óvodai kutatómunkám középpontjában a jóga gyakorlatok gyerekek szociális kapcsolataira gyakorolt hatása állt, amit a foglalkozások előtt és után is szociometriai vizsgálatokkal mértem.

Kutatásaim megerősítettek abban, hogy a jóga egy kiváló eszköze lehet az óvodai egészségnevelésnek. Mint leendő óvodapedagógus, a kutatómunkám során szerzett tapasztalatokat szeretném majd a későbbi pedagógiai munkámba is beépíteni.

---

---

**JÓGA ANDRÁS ROLAND**

[andras.joga@gmail.com](mailto:andras.joga@gmail.com)

Testnevelés-történelem és állampolgári

ismeretek tanára

Osztatlan, 9. félév

Nyíregyházi Egyetem

*Témavezető:*

*Vass Zoltán*

*Tanársegéd, ELTE TÓK*

---

### **Kisjátékok oktatása a kézilabdázásban, különös tekintettel a 3:2:1-es területvédekezésre, és az ellene irányuló támadó taktikai gondolkodás fejlesztésére**

Szakdolgozatom és kutatásom témáját a hazai utánpótlásképzésben alkalmazott védekezési rendszer, azon belül pedig a játékosok képességbeli hiánya adta. A 3:2:1-es területvédekezési forma megléte bizonyos technikai feltételekhez van kötve. Ahhoz, hogy ezen rendszer kifogástalanul működjön elengedhetetlen az egyéni fejlesztés, a kisjátékok oktatásán keresztül történő gyakoroltatás, tanítás. Munkámmal szeretnék egy olyan átfogó képet adni a kézilabda ezen területéből, mellyel még hatékonyabbá válhat a védekezési rendszer alkalmazása.

Kézilabda edzőként, majd a Magyar Kézilabda Szövetség megbízásából szakfelügyelőként sikerült ezt a témát körbejárni, elemezni, a hiányosságból fakadó problémákat feljegyezni. A probléma forrását az edzések és a mérkőzések látogatása adta, azon belül pedig a 3:2:1-es területvédekezés hatékonysága és az ellene irányuló támadójáték kialakítása. Látogatásaim során megfigyeltem, legyen szó támadásról vagy védekezésről, csak a taktikai gyakorlásra van hangsúly fektetve, a játékosok egyéni képzése, fejlesztése elmarad. Minden védekezési rendszer a játékosok egyéni képességein és készségein alapszik, ebből tevődik össze a taktikai rész. A mérkőzések látogatása során alkalmam nyílt, a 3:2:1-es területvédekezés éles helyzetben történő megtekintésére. A játékosok a formai követelményeknek megfelelnek, tehát szerkezetében 3:2:1-es területvédekezésről beszélünk, azonban az aktív egyéni védekező tevékenység teljesen hiányzik. Az előbb említett védekezési rendszer támadó jellegét az egyéni képességek és készségek megléte adja, ebből kifolyólag technika nélkül nincs taktika.

Szisztematikusan, az egyéni képességfejlesztésből kell kiindulni, majd kialakítani a védekezésen belüli játékosprofilokat. Céлом, a játékosok egyéni fejleszthetőségének forráselemzéssel történő vizsgálata, majd a kialakult képességek és készségek védekezési rendszerbe történő átültetése kisjátékok oktatásán keresztül, valamint az ellene irányuló támadó taktikai gondolkodás kialakítása.

---

---

**CSITÁRI HENRIK**

[csitari.henrik@avkf.hu](mailto:csitari.henrik@avkf.hu)

Tanító

BA, 5. félév

Apor Vilmos Katolikus Főiskola

**TALLÓ VIKTÓRIA RENÁTA**

[tallo.viktoria@avkf.hu](mailto:tallo.viktoria@avkf.hu)

Tanító

BA, 5. félév

Apor Vilmos Katolikus Főiskola

*Témavezető:*

*Dr. Gloviczki Zoltán  
főiskolai tanár, AVKF*

---

### **Mezítláb a talajon - megfigyelések két intézmény példáján keresztül**

Pár évtizeddel ezelőtt a népesség nagyobb része életének több, mint felét mezítláb töltötte. Majd szépen lassan mindenki elkezdett cipőt használni és hordani. Hosszú éveken keresztül senki nem foglalkozott a mezítlábassággal és annak fejlesztő hatásaival. Ám manapság kezd újra divatba jönni a mezítlábon való lét, játék, kirándulás stb. Mivel mi is mezítláb töltöttük/töltjük eddigi életünk meghatározó részét, ezért el kezdett minket is érdekelni, vajon a mostani gyerekek szeretnek-e, töltenek-e időt mezítláb.

Kutatásunkban két általános iskola egy-egy osztályának gyerekeit figyeltük meg testnevelés órán egy általunk összeállított óratervezés és mesterséges „mezítlábas ösvény” segítségével. Az egyik iskola Budapest fővárosának viszonylag közepén helyezkedik el, míg a másik vidéken, Ludányhalásziban – ahol főleg hátrányos helyzetű családok élnek. Kíváncsiak voltunk, hogyan reagálnak a különböző környezetben élő gyerekek az „ösvényünkre” és a mezítlábas testnevelés órára.

Eredményünk mást bizonyított, mint amit mi feltételeztünk. Azt gondoltuk, hogy a falusi gyerekek többet járnak, játszanak mezítláb és sokkal előbb/gyorsabban ki fognak bújni cipőjükből és zoknijükből, mint a városiak.

Szűk kutatásunk alátámasztotta, hogy a gyerekek igénylik a mezítlábon való létet és már egy 45 perces óra is képes pozitív irányú hatásait megmutatni (például: helyes járás). Véleményünk szerint jó lenne, ha minden intézmény ki tudna alakítani egy „mezítlábas ösvényt” akár kint az udvaron, akár bent egy folyosón és engedélyeznék annak használatát – természetesen felügyelettel – de akár maguk a diákok is segédkezhetnének a kiépítésében.

---

---

**PAP VANESSZA**

[papvani2@gmail.com](mailto:papvani2@gmail.com)

Tanító

BA, 8. félév

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

Neveléstudományi Intézet

*Témavezető:  
Dr. Kiss Zoltán  
főiskolai tanár, MATE NTI*

---

### **Sportoló és nem sportoló diákok életmódjának és fizikai aktivitásának összehasonlítása egy falusi iskola 10-12 éves tanulóinak körében**

A fizikai aktivitás az egészséges életmód szerves részét képezi. A rendszeres testmozgás mellett ugyanolyan fontos a megfelelő étkezési-, alvási- és pihenési szokások tudatos kialakítása is.

Kutatásom célja az volt, hogy megvizsgáljam a rendszeresen sportoló és a nem sportoló diákok közötti fizikai és életmódbeli különbségeket. Úgy vélem, hogy a feltárt eltérésekre való rávilágítással sikeresen ösztönözhetem a gyerekeket a rendszeres testmozgásra.

A vizsgálatban 10-12 éves diákok (34 fő) vettek részt, akik ugyanazon falusi iskola tanulói. A vizsgált személyek fele igazolt sportoló, akik átlagosan heti három edzésre járnak.

Hipotézisem szerint a sportoló tanulók az aerob állóképességi mérések és az erőmérések során is jobb eredményeket érnek el a nem sportolókkal szemben. Feltételezem, hogy a nem sportoló tanulók kevesebb figyelmet fordítanak a mozgás, a táplálkozás és az alvás minőségére, illetve mennyiségére. Úgy vélem, hogy a sportolók fizikai tevékenysége mögött megjelenik a magasabb teljesítménymotiváció, míg a nem sportolók inkább örömszerzés céljából mozognak.

A kutatás egyik részeként 25 zárt kérdésből álló kérdőívet használtam. A kérdőívbe sportolási és étkezési szokásokra irányuló, illetve pszichológiai jellegű és életmóddal kapcsolatos kérdések kerültek. A kutatás másik részében a NETFIT ingafutás, ütemezett felülés, fekvőtámasz és törzsemelés teszteket használtam, a megfelelő mérési eszközök és hanganyagok alkalmazásával.

Az adatok feldolgozását Microsoft Excel táblázatkezelő szoftverrel végeztem, melynek segítségével diagramokat és grafikonokat készítettem. A motoros tesztek eredményeit az MDSZ honlapján található NETFIT országos, regionális és megyei mérésekkel is összehasonlítottam. Az eredményekben nem tapasztalható különbség az étkezési szokásoknál a vizsgált csoportok között, azonban a sportolók jellemzően jobban odafigyelnek arra, hogy napi 8 órát aludjanak, valamint számukra fontosabb a sport szellemi és lelki egészségre gyakorolt hatása is. A motoros tesztek kapcsán megfigyelhető, hogy a sportolók és a nem sportolók között nincs releváns különbség az állóképességi ingafutás teszt tekintetében. Az ütemezett hasizom teszt és az ütemezett fekvőtámasz teszt esetében valamivel jobban teljesítettek a sportolók, azonban a törzsemelés tesztnél a nem sportolók voltak eredményesebbek. Hipotéziseim teljes mértékben nem igazolódtak be, a sportolók eredményei valamelyest jobbak, azonban számottevő különbség nem tapasztalható.

---

---

**ORGOVÁNYI RÉKA**

[orgovanyi.reka@gmail.com](mailto:orgovanyi.reka@gmail.com)

Óvodapedagógus

BA, 4. félév

Gál Ferenc Egyetem

Pedagógiai Kar

*Témavezető:*

*Dr. Halasi Szabolcs  
főiskolai tanár, GFE PK*

---

## **Szénhidrátanyagcsere-zavarok és az életmód kapcsolata óvodáskorban**

Korunk fogyasztói társadalma jelentősen megváltoztatta az emberek életmódját.

A legszembetűnőbb változások: a túlfogyasztás, a mozgáshiány és a pihenési szokások megváltozása. Ezek a változások komoly egészségügyi problémákat okoznak, amelyeket civilizációs ártalmaknak nevezünk. A tartós egészséget károsító hatások olyan változásokat indítanak el a szervezetben, amelyek egész életünket végigkísérik és nagyon komoly betegségeket, jelentős életminőség romlást eredményeznek.

Az egyik ilyen civilizációs ártalom a szénhidrátanyagcsere-zavara. Az ebből kialakuló cukorbetegség ma már népbetegség, nagy számban érinti az embereket. A kettes típusú cukorbetegség kialakulása egy hosszú folyamat eredménye. Az ezt megelőző inzulinrezisztencia még visszafordítható állapot. Elkerülhető a cukorbetegség és súlyos szövődményei, ha időben változtatunk életmódunkon.

Shokásaink már óvodás korban kezdenek kialakulni, amelyek a későbbiekben meghatározzák életmódunkat, ezért a szülőknek és a pedagógusoknak fontos ismerni az életmódbeli tényezők és a szénhidrátanyagcsere-zavar kialakulásának kapcsolatát. Így a gyermek szokásait úgy alakíthatják, hogy csökkentsék a szénhidrátanyagcsere-zavar kialakulásának kockázatát. Másrészt fontos felismerni az első tüneteket, amelyek jelzik a problémát és már komolyabb odafigyelést igényelnek.

Dolgozatomban bemutatom a szénhidrátanyagcsere-zavarait, az ezt megelőző inzulinrezisztencia állapot tüneteit, valamint a három leglényegesebb életmódbeli tényező: a táplálkozás, a mozgás és a pihenés szerepét az inzulinrezisztencia kialakulásában.

A dolgozathoz kapcsolódóan egy kutatást végeztem, amelyben felmértem, hogy az óvodáskorú gyermekek szülei mennyire tudatosan figyelnek gyermekeik táplálkozására, mozgására, pihenésére és az ezekkel kapcsolatos helyes szokások kialakításra. Ismerik-e az inzulinrezisztencia kialakulásának életmódbeli kockázatait és felismerik-e az inzulinrezisztencia tüneteit.

A kutatás alapja egy interneten megosztott anonim kérdőív, amelyet óvodás gyermekek szülei töltöttek ki. A kérdőív az óvodás gyermek étkezésével, mozgásával, pihenésével és napirendjével kapcsolatos egyszerű kérdéseket tartalmaz.

Az egészséges életmódra szoktatást már óvodás korban el kell kezdeni, ehhez az óvodai nevelés mellett fontos a szülők tájékozottsága és következetessége. Ezzel kapcsolatban úgy gondolom még sok a teendő, komoly primer prevencióra van szükség.

---

---

**LENDVAI LUCA KLÁRA**

[lendvai.luca@avkf.hu](mailto:lendvai.luca@avkf.hu)

Óvodapedagógus

BA, 5. félév

Apor Vilmos Katolikus Főiskola

*Témavezető:  
Dr. Gombás Judit  
főiskolai tanár, AVKF*

---

### **Testi-lelki egészségfejlesztés fiatalok körében**

Az egészség fejlesztése és az egészséges viselkedésmódok elsajátítása elkerülhetetlen a teljes élethez. Kutatások és szakirodalmi adatok is alátámasztják, hogy a testi és a lelki jólét kéz a kézben jár, és ehhez elengedhetetlen az ezekről való tanulás és információszerzés.

Kutatásomban azt próbáltam feltárni, hogy a pubertáson túljutott gyerekek mennyire fogékonyak a testi és lelki egészségüket javító előadásokra.

A diósi általános iskola hetedik és nyolcadik osztályos „kísérleti” csoportjának 14 foglalkozást tartottam, a gyerekek fogékonyságának, attitűdjeinek és tudásának változását vizsgáltam előtte-utána méréssel. Rajtuk kívül 65 másik gyermekről is képet kaphattam, akik nem vettek részt a programban, de kitöltötték a kérdőívemet.

Eredményeim megmutatták, hogy mennyire fontos szinte az utolsó pillanatban elkapni a gyerekeket, mielőtt teljesen befogadástelene lennének. Eredményeim és a kutatásom azt mutatta, hogy a gyerekek kellő motivációval és együttérzéssel fejleszthetőek és érdeklődnek testi és lelki egészségük javítása iránt.

A gyerekek tudása főleg az étkezés terén javult, tudatosabban étkeznek a kérdőív alapján. Ez kifejezetten nagy örömmre szolgált, hiszen az étkezési mintákat nagyon nehéz megváltoztatni, főként a család és az egyéni preferenciák miatt. Szeretnék néhány meglepő korrelációt is kiemelni:

- A sportoló és közösségi emberek pedig kisebb valószínűséggel avatkoznak bele társuk dohányzásába. Ezek a gyerekek a sportolói mivoltjuk miatt valószínűsíthetően nagyobb népszerűségnek örvendenek, melyet nem szeretnének elveszíteni „árulkodással”.
  - Másik érdekes összefüggés volt, hogy minél többet sportolnak, annál kevesebbet alszanak a gyerekek. Ezt azzal tudom összeüggésbe állítani, hogy ezeknek a gyerekeknek sokkal jobban kell az idejükkel gazdálkodniuk a napi 1,5-2 órás edzések miatt, így elképzelhető, hogy a pihenésre így (nem helyesen) kevesebb idő jut.
  - Meglepő eredmény volt számomra, hogy minél többet sportolnak a gyerekek, annál kevesebb zöldséget és gyümölcsöt esznek, ami sajnos mégsem olyan meglepő, hiszen már az egészen fiatal sportolói korosztálynak csak a fehérjeforrások maximalizálását hangsúlyozzák.
- Összességében elmondhatom, hogy az általam kidolgozott testi és lelki egészségre nevelő program sikeres volt.
-

---

**ASZTALOS TÍMEA KÍRA**

[asztalos.timea.kira@gmail.com](mailto:asztalos.timea.kira@gmail.com)

tanító

BA, 8. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Tanító- és Óvóképző Kar

*Témavezető:*

*Lénárd András Tamás PhD  
egyetemi docens, ELTE TÓK*

---

## **A digitális tananyagok alkalmazásának körülményei a távolléti oktatás időszakában**

A digitális tananyagok szerepe az elmúlt években felértékelődött. Kutatásom fő célja annak vizsgálata, hogy a 2020. március 16-án bejelentett távolléti oktatás során ezen tananyagok alkalmazása milyen körülmények között zajlott az alsó tagozaton. Hipotéziseimet ezen cél tükrében állítottam fel. Kutatási kérdéseim között szerepelt, hogy a Covid-19 járvány első hullámát követően visszatért jelenléti oktatásban milyen arányban és mennyire tudatosan építették be tanóráikba a pedagógusok ezen tananyagokat, illetve, hogy a digitális oktatásra kellően fel voltak-e készülve a közoktatásban.

Kutatási kérdéseimet több oldalról is megközelítettem. Kérdőívemet 140 tanító töltötte ki. Két interjút készítettem: az első egy tanítóval zajlott, annak okán, hogy átfogóbb képet kapjak a pedagógusok digitális oktatásának körülményeiről. A második interjú során az Okos Doboz digitálistananyag-fejlesztő cég ügyvezető igazgatóját kérdeztem, hogy mélyebb betekintést nyerhessek a kivitelezői oldal által tapasztaltakba. Mindezeket túl statisztikai összefüggéseket és digitálistananyag-adatbázisokat elemeztem, valamint korreláció-analízist végeztem. Kutatásom kombinált stratégiára épült: a kérdőívet kvantitatív, az interjúkat kvalitatív módszerrel vizsgáltam, dokumentumelemzés gyanánt pedig az Okos Doboz által fejlesztett alsó tagozatos digitális tananyagok tantárgyak szerinti megoszlását tanulmányoztam.

A kérdőívek elemzése során kiderült, hogy a pedagógusok munkában eltöltött éveinek száma és a digitálistananyag-alkalmazásuk intenzitása összefügg egymással. Ez arra utal, hogy ezen mintán, melyet természetesen nem lehet az összes pedagógusra vonatkoztatni, az idősebb pedagógusok alkalmazták legnagyobb számban a digitális tananyagokat. Az Okos Doboz vezetőjével készített interjúból fény derült arra, hogy ezen tananyagok alkalmazása a hagyományos, jelenléti oktatásban visszaesett a pandémia előtti állapotra.

Munkámban rávilágítottam arra, hogy a digitális tananyagok alkalmazása napjainkban nem teljesen problémamentes, melynek egyik oka a megfelelő módszertani háttértudás hiánya. Kutatásomból szintén megállapítható, hogy a digitális tananyagok nem csupán digitalizált megfelelői a hagyományos tananyag típusoknak, hanem azoknál sokkal többet jelentenek: egy interaktív oktatási környezetet és egy új tanulásmódot, mely magába foglalja a digitális közeg adta lehetőségeit és alkalmazásuk módszertanát is, mely irányba a pedagógustársadalomnak érdemes lenne további lépéseket tennie.

---

---

**PATÓ BÁLINT GÁBOR**

[patobalint1000@gmail.com](mailto:patobalint1000@gmail.com)

angol nyelv és kultúra tanár – dráma és

színházismeret tanár osztatlan képzés

Osztatlan, 3. félév

Pannon Egyetem

Modern Filológiai és Társadalomtudományi Kar

*Témavezető:*

*dr. Somogyvári Lajos*

*egyetemi adjunktus, PE MFTK*

---

**A nemzetiségi nyelvoktatás kompetencia vizsgálata a kétnyelvűség tükrében – avagy a kétnyelvűség kompetencia modelljének keretrendszere -gamifikációs módszertan alkalmazásával**

A játék minden ember életében nagyon fontos és hasznos tevékenység. Az elmélyült játékban a felfedezés élménye, a játék felhőtlen öröme jelenik meg úgy, hogy játék közben mindent kizárva tudunk és akarunk csak a játékra figyelni. Az „itt és most” elmélyült állapotába kerülhetünk, kizárva a külvilágot és minden egyéb zavaró tényezőt, gondolatot; mindent, ami elvonhatja a játékról a figyelmet. A játék, egyaránt fontos gyermek- és felnőttkorban is. A játékelmény pozitív sajátosságait kihasználva, a játékosítás, gamifikáció megjelenhet az oktatásban, és a kutatásban is, segítve az ott zajló folyamatok, összefüggések megértés, támogatva a tudás elsajátítását, különböző kompetenciák fejlesztését.

Összekapcsolva a gamifikációt, a vizualizáció élményével, a modell „kézbe adásával”, több érzékszerv (látás, hallás, tapintás) bevonására is sor kerül a megismerési, oktatási, kutatási folyamatban, ami még inkább támogatja megértést és az alapos tudás átadást.

A témához és a kutatómunkához kapcsolódva számos kérdés felmerült:

- Hogyan lehetne megvalósítani produktívan a gamifikációt az oktatásban, vagy akár a kutatásban is?
- Milyen dinamikával működnek ezek a folyamatok? Egyáltalán beszélhetünk valamiféle gamifikációs dinamikáról?
- Hogyan lehetne a gamifikációt hatékonyan beépíteni oktatásba, kutatásba?
- Mit tudunk gamifikálni? Hogyan ösztönözhető a diákok kooperációra?
- Mire fordítsunk kiemelt figyelmet a gamifikációs folyamatok során?

Részben a dolgozat szakirodalmi részében, részben a dolgozat kutatási részében is ezeknek a kérdéseknek a megválaszolása a cél, valamint ezek mentén, olyan innovatív 3D modell alkalmazásának bemutatása, ami a fenti kérdésekre adott válaszokat szolgáltatja és alátámasztja. A kutatásban alkalmazott innovációs gamifikációs eszközként, a PaTeNT© 5 tetraéder hálózatából álló térbeli modell (Sipos, 2022) kerül alkalmazásra.

Ennek a kutatómunkának a fő célja, meghatározni, és 3D-ben vizualizálni a nemzetiségi iskolák bázisán, a kétnyelvűségből eredő kompetencia-szufficit és kompetencia-deficiten alapulva, a kutatás modelljének keretrendszerét és eredményeit, a gamifikáció adta lehetőséget kihasználva. A vizualizáció tartalmi fókuszát, egy korábbi kutatás eredményei szolgáltatják, ami a kétnyelvűség, az ehhez kapcsolódó kompetenciák vizsgálatán és a nemzetiségi iskolák bázisán alapszik.

Kulcsszavak: gamifikáció, modellezés, vizualizáció, innováció, kompetenciák, kétnyelvűség, nemzetiségi nyelvoktatás, kompetencia-deficit, kompetencia-szufficit

---



---

**SÁRI PATRIK**

[saripatrik98@gmail.com](mailto:saripatrik98@gmail.com)

angol-történelem

Osztatlan, 9. félév

Miskolci Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

*Témavezető:  
Jaskóné dr. Gácsi Mária  
egyetemi docens, ME BTK*

---

## **Angol nyelv online gamifikációja**

Élményalapú nyelvoktatás – Az angol nyelv gamifikációja az online tér használatával

Az utóbbi évtizedekben a hazai idegen nyelv oktatásáról a legtöbb vélemény nem a pozitív irányba mutat. A nyelvtanítás oktatási díszletét a Közös európai ajánlás adja, melyet az Európa Tanács 2001-ben tett nyilvánossá. Ebben deklarálódik az idegennyelv-oktatás célja, mely egy olyan nyelv repertoár létrehozását szorgalmazza, amelyben minden nyelvi képesség szerepet kap (Feld-Knapp, 2015). Az Európai Unió nyelvpolitikája a többnyelvűséget evidenciaként kezeli és annak megvalósítását indítványozza.

A tanulók egy része nem szereti az idegen nyelvi órákat, mert nincs sikerélményük. Nem mernek megszólalni, nem szívesen tanulják a szavakat, ill. türelmetlenek saját haladási tempójuk vonatkozásában. Leendő angol tanárként olyan módszereket kerestem, melyek segítségével ezt a negatív helyzetet pozitív irányba lehetne elmozdítani.

A dolgozatomban az általam választott módszerek között a gamifikáció prioritás, mely nem más, mint

játékos elemek alkalmazása egy olyan, alapvetően nem játékos környezetben, mint például az oktatás.

Ha a játékok hasznosságának ismeretéből profitálni szeretne a pedagógus, akkor prioritás számára a tudás, mely szerint ismeri, melyek a játékok azon jegyei, amelyek megkerülhetetlenek a teljes értékű

játékélmény biztosítása tekintetében.

Bemutatom a gamifikáció alapjait, felépítését, alkalmazási lehetőségeit, valamint az általam kidolgozott modulokat, amelyeket táborokban és külföldön is alkalmaztam. Nem hagyható ki az élményalapú szemlélet a nyelvelsajátítás az idegennyelv-tanulás koncepciója vonatkozásában. A szociális interakció és az interperszonális kapcsolatok fókuszba kerülnek.

A munkámban arra próbáltam felhívni a figyelmet, hogy az angol nyelvet többféleképpen is lehet oktatni az online térben azáltal, hogy megismerünk különböző országokat; szokásaikat, kultúráikat, földrajzi adottságaikat.

---

**ERNYEY DÁNIEL**

[ernyeyd@gmail.com](mailto:ernyeyd@gmail.com)

fizika-kémia tanári

Osztatlan, 7. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Természettudományi Kar

*Témavezető:  
Hömöstre Mihály  
mestertanár, ELTE TTK*

---

## **A TikTok, az iskola és a fizika**

Mi a közös a címben szereplő szavakban? A diákok az általuk készített tiktok videók jelentős részét az iskolában készítik. Emellett a videómegosztó oldalon rengeteg fizikai témájú tudományos vagy éppen áltudományos videó érhető el, melyek hatalmas népszerűségnek örvendenek. Végül az iskola és a fizika kapcsolata pedig teljesen nyilvánvaló. Azonban mind a három szó közös kontextusban ritkán szerepel, ami a legkisebb mértékben sem indokolt.

Kutatásomban éppen ezért, a diákok által készített rövid videók fizikaoktatásban betöltött szerepét vizsgálom különböző évfolyamokon, eltérő témakörökben. A vizsgálat célja, hogy bizonyítsa azt a feltevést, mely szerint a tanári útmutatás alapján készített rövid videók jelentősen emelik a fizikatanulás hatékonyságát. Ennek érdekében a fókusz különösen a tananyag elsajátításának hatékonyságára helyezem, vizsgálva a módszer által fejlesztett készségeket is, illetve ezek összefüggését a diákok fizikához történő hozzáállásával és motivációjával.

---

---

**TORMÁNÉ KISS BERNADETT**

[kissbernadett.kb@gmail.com](mailto:kissbernadett.kb@gmail.com)

angol nyelv és kultúra tanára és ének-zene tanár

Osztatlan, 11. félév

Szegedi Tudományegyetem

Juhász Gyula Pedagógusképző Kar

*Témavezető:*

*Dr. Asztalos Andrea*

*tanszékvezető főiskolai docens, SZTE JGYPK*

---

### **Az ének-zene oktatás digitális lehetőségei**

Az ének-zene tantárgy oktatására számos lehetőség van. A dolgozat ezen lehetőségek közül foglalkozik egyel, a digitális eszközök használatával. Mivel az ének-zene egy nagyon gyakorlatias tantárgy, így az IKT-eszközökkel (Információs és Kommunikációs Technológia) nem lehet mindent helyettesíteni, azonban az órák színesítésére, gördülékenyebbé tételére lehetőséget adnak. A technológiának köszönhetően az ének-zene órán újfajta feladatok és célok is megjelenhetnek, a digitális eszközök segítségével a diákok érdeklődését felkelthetjük és motiválhatjuk őket.

A dolgozat a digitális eszközöket a SAMR-modell alapján vezeti be. Puentedura modellje négy lépésen keresztül alakítja át a tanórákat: helyettesítés, kiterjesztés, módosítás és újraértelmezés. A dolgozat mindegyik szintet az ének-zene tantárgy felől közelíti meg. Olyan lehetőséget mutat be, melyeket az énekórákon lehet alkalmazni.

Ezek mellett a dolgozat egy olyan kísérleti órát mutat be, melyen több korosztály (3., 5., 7., és 9. osztály) esetében hasonló digitális feladatok jelentek meg. A kísérleti óra előtt és azt követően a diákok kérdőívet töltöttek ki az ének-zene órával és az énekórai digitális eszközhasználattal kapcsolatban. A kísérleti órát követően pedig az IKT-eszközös feladatokat is értékelték. A kutatás során arra kerestem a választ, hogy a tanulók élvezik-e az IKT-eszközök használatát az ének-zene óra keretein belül, hasonló feladatok milyen hatást érnek el a különböző korosztályok esetében, illetve nyitottak-e a diákok olyan feladatok iránt, melyek a SAMR-modell magasabb szintjeire sorolhatók.

Az eredmények alapján elmondható, hogy a vizsgált csoportok esetében az ének-zene órákon átlagosan csupán a SAMR-modell két alsó szintén mozog a digitális eszközhasználat, azonban a diákok szívesen találkoznának a technológia által nyújtott újabb lehetőségekkel is. A kísérleti órákon a diákok jól érezték magukat, a különböző feladatok kedveltsége esetében nem volt lényegi különbség a korosztályok között. A dolgozatban leírt eredmények alapján a digitális eszközök jól kiegészíthetik az ének-zene órákat és motiválhatják a diákokat.

---

---

**KISS DÁVID MIHÁLY**

[kdkaylin@gmail.com](mailto:kdkaylin@gmail.com)

Történelem-Informatika osztatlan tanárszak  
Osztatlan, 9. félév

Debreceni Egyetem

Informatikai Kar

**MOLNÁR IMRE ANTAL**

[molniiimike@gmail.com](mailto:molniiimike@gmail.com)

Informatika-történelem osztatlan tanárszak  
Osztatlan, 7. félév

Debreceni Egyetem

Informatikai Kar

*Témavezető:*

*Dr. Csernoch Mária  
egyetemi docens, DE IK*

---

### **Történelemoktatási adatbázis továbbfejlesztése**

A dolgozat célja, hogy bizonyítsa, a történelemoktatás folyamatába be lehet illeszteni a digitális kultúra órák során elsajátított adatbáziskezelést.

Az informatikaoktatás „mostohagyermekként” kezelt adatbáziskezelés mind a mai napig dekontextualizált, a későbbi tanulmányok vagy élet során teljes mértékben felesleges adatokkal feltöltött adatbázisokkal történik. Mindemellett a legtöbb tantárgy esetén mellőzik az IKT eszközök, valamint a digitális kultúra tantárgy keretében tanultak használatát. Nincs ez más-képp a történelemoktatás folyamán sem. A dolgozat témája, hogy bizonyítsa, egy kontextusba helyezett adatbázissal a történelmi fogalmakat, személyeket és eseményeket a tanulók – az adatbáziskezelés gyakorlásával – könnyebben el tudják sajátítani, a kezelését pedig könnyebben megértik. A kutatás eredményeiből kitűnik, hogy a tanárnak – valamivel több készülék mellett – eredményesebben sikerülhet egy-egy témakör megértetése a diákokkal, miközben digitális kompetenciáikat is fejlesztik vele. Ezáltal a célközönséget azok a tanárok adják, akik rendelkeznek a megfelelő informatikai ismeretekkel egy ilyen óra előkészítésére és megtartására.

A dolgozathoz elmentünk egy intézménybe, ahol két csoportban tartottuk meg ugyanazzal a témakörrel foglalkozó órákat. Az egyikben az elkészült adatbázist használtuk, míg a másikban a „hagyományos”, frontális munkára épülő történelmet tartottunk. A tanítás végén elvégeztetünk egy tesztet, amely során az eredményekből levonható a digitális ismeretelemek átmenetességének hasznossága.

---

**VÁMOSI ZOLTÁN**

[vamosizoltan94@gmail.com](mailto:vamosizoltan94@gmail.com)

Mérnök tanár

MA, 1. félév

Dunaújvárosi Egyetem

*Témavezető:  
Dr. Kadocsa László  
professor emeritus, DUE*

---

**Virtuális valóság keretében végezhető űrszoftverek a Dunaújvárosi Egyetemen-  
UNISPACE.hu**

A kutatásom témáját egy az UNISPACE keretein belül megvalósuló virtuális valóság technológiára épülő labor kialakítása és tantárgyi program, űrszoftverek munkafolyamatainak előkészítése képezi. Olyan témákat érintve, mint a magyarság megjelenése az űrkutatás történetében. A nemzetközi űrtechnológiai kísérletekbe való betekintés és az űrgazdaság jellemzői.

A dolgozatomban kutattam a virtuális valóság eszközök oktatástechnológiai szerepét és a hozzájuk szükséges kompetenciákat a mindennapi felhasználhatóság szempontjából. Továbbá fontosnak tartottam a felhasználási területeket és a pedagógiai tervezést szemelőt tartását a VR terem és képzési program kialakításánál.

Az űrgazdaság és az űrkutatás számára képzett szakemberekre van szükség, ennek érdekében 17 egyetem közösen, sikeresen elindította a világviszonylatban is egyedülálló űrképzési programot. A Dunaújvárosi Egyetemen kialakított Virtuális Űrgyakorlatok Labor és program fontos szerepét képezi az űrtechnológiai szakemberek képzésében.

---

---

**SIMON MÁTYÁS**

[mattysi88@gmail.com](mailto:mattysi88@gmail.com)

gyógypedagógia-tanár

MA, 2. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Bárcei Gusztáv Gyógypedagógiai Kar

*Témavezető:*

*Dr. Novák Géza Máté*

*egyetemi docens, ELTE BGGYK*

---

**A dráma lehetőségei a gyógypedagógiában-Fogyatékossgal élő felnőttek részvételével  
megvalósított tanítási drámaprogram**

Eddigi tanulmányaim és szakmai tapasztalataim erős bizonyosságot adnak abban, hogy a drámapedagógia és a gyógypedagógia együttes alkalmazása jelentős potenciált rejt magában. A G. H. Napközi Ellátóban egy olyan heterogén, többségében intellektuális képességzavarral élő felnőttekből álló csoportban dolgozom, ahol dramatikus módszereket alkalmazunk. A dolgozatban áttekintem a gyógypedagógia és drámapedagógia konceptuális kapcsolódási pontjait, ezután pedig felsorakoztatom azokat a módszertani elveket, amik tapasztalataim szerint meghatározzák az ilyen jellegű csoportban folyó munkát, összevetve a hasonló tevékenységet végző Mászínház tagjaival készített interjúanyaggal. A tanulmány empirikus részében ismertetem a drámaprogramot, a dráma- és színházalapú részvételi akciókutatásban pedig kvalitatív módszerekkel vizsgálom azokat a csoportra jellemző sajátosságokat, amik meghatározzák a drámamunkát és levonom az általunk alkalmazott módszerek csoportszinten érvényesülő konzekvenciáit.

---

**NÁNDORI HANNA**

[nandorihanna@gmail.com](mailto:nandorihanna@gmail.com)

dráma- és színházismeret-tanár; média-,  
mozgóképfotó- és közmű-tanár  
Osztatlan, 5. félév

Pázmány Péter Katolikus Egyetem  
Bölcsészeti és Társadalomtudományi Kar

*Témavezetők:*  
*Dr. Kaposi József*  
*egyetemi docens, PPKE VJK*  
*Dr. Eck Júlia*  
*egyetemi adjunktus, PPKE VJK*

---

### **Akció és dikció fogalmának körüljárása drámajátékokkal**

Dolgozatomban az akció és a dikció dramaturgiai fogalmának drámajátékokkal és digitális pedagógiai eszközökkel történő körüljárásán keresztül szeretném megmutatni, hogy miért fontos a ma iskolájában a fogalmak tanítása, illetve, hogy erre miért az említett két irányzat nyújt kielégítő megoldásokat.

Ennek előzményeként sorra veszem, hogy a két fogalomnak milyen meghatározásai vannak, és hogy ezek közül melyiket tartom a legideálisabbnak. Ezután egy színháztörténeti kitekintést téve prezentálok, hogy milyen színházi hagyományai vannak a két fogalomnak, és ezek hogyan változtak az idők során, majd és egy kommunikációelméleti kitekintő következik, amelyben bemutatom, hogy milyen jelentősége van a mindennapokban akciónak és dikciónak, és hogy milyen nehézségei vannak e két fogalom összehangolásának a színházi élet során.

Ezt követően egy pedagógiai fejezetben, amelyben a választott módszerek háttérét igyekszem feltárni, valamint a konstruktivizmus elméletén keresztül igazolni a fogalmak tanításának szükségességét.

Elméleti fejtegetéseim esszenciáját és megvalósíthatóságát egy gyakorlatgyűjteményben szeretném megmutatni, amelynek játékaiban egyben a kutatásom alapját is képezik.

A kutatásom során két eltérő drámás képzettséggel rendelkező csoportnak tartottam meg ezeket a gyakorlatokat. A foglalkozás előtt, közvetlenül utána, valamint néhány héttel később egy online anonim kérdőívben mértem fel, hogy valóban sikeresebb volt-e a fogalmak ilyen módszerrel történő megtanítása.

A kutatás javarészt alátámasztotta a hipotéziseimet. Következtetésként levonható, hogy a drámapedagógia nem csak az érzelmi megtapasztaltatások, morális döntések témakörében, de a különböző fogalmak, vagy más tananyagok tekintetében is sikerrel alkalmazható módszer, valamint, hogy segítségével az adott ismeret adaptívabb, és könnyebben aktivizálható a későbbiek során.

---

---

**ORBÁN LAURA NÓRA**

[orban.laura8100@gmail.com](mailto:orban.laura8100@gmail.com)

magyartanár; dráma- és színházismeret-tanár

Osztatlan, 5. félév

Pázmány Péter Katolikus Egyetem

Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

*Témavezetők:*

*Dr. Kaposi József*

*egyetemi docens, PPKE VJK*

*Dr. Eck Júlia*

*egyetemi adjunktus, PPKE VJK*

---

## **A Vígszínház nagy évtizede és néhány előadásának feldolgozása dámajátékos eszközökkel**

Dolgozatom három pilléren nyugszik: A Vígszínház megalapításának és kezdő éveinek célkitűzésein, fontosabb állomásain; az úgynevezett Várkonyi-korszakon és Örkény István Pisti a vérzivatarban című groteszk drámájának drámajátékos eszközökkel való feldolgozásán. Ahogy megfigyelhetik majd, a munkám színháztörténeti része nem szorítkozik csupán a hetvenes évek időszakára azért, mert fontosnak tartom azt az utat is megmutatni, ami a sikeres korszakig vezetett, mivel úgy vélem, minden siker sok küzdés és munka eredménye. Ez történhet itt a művészet terén, s történhet a pedagógiai-nevelési szintéren is. Eme gondolat pedig máris átvezet ahhoz, hogy miért pont a „Pistit” fogom feldolgozni diákokkal Örkény életművéből. Mert Pisti karaktere jól szemlélteti azt a küzdelmet, amit egy kisember végigélhet, végigszenvedhet a történelem zivatarában. Úgy gondolom, egy megfelelő parabolaként tud funkcionálni majd számukra. Épp ezért – hogy ez a példázat célt érjen náluk – választottam a drámapedagógiát, és annak eszköztárából a drámajátékokat, mivel ennek a módszertanában ott található a cselekedtetve tanulás. Én is ebben hiszek, hogy azt tudják igazán magukkal vinni, amit meg is tapasztaltak, s mivel ezeket az évtizedeket nem élhették át, ezért kell ez a laboratóriumi terep. Hogy ezeknek az évtizedeknek tanulságát úgy tudják magukévá tenni, hogy az kicsomagolás nélkül az ő nyelvükön legyen.

Kérdés, hogy mit szeretnék majd mérni náluk: Az iskola, ahova ilyen módszerekkel beviszem ezt a drámát, ott a diákok még sose találkoztak a drámával és annak eszköztárával. Éppen ezért kíváncsi vagyok: mennyire fognak részt venni a számukra rendhagyó órán, mit fognak nekem visszajelezni arra vonatkozóan, hogy az ilyen módon megszerzett ismeret megmarad-e jobban a fejükben, mint a frontális munkaformában megkapott anyag. Ezt fogom felmérni náluk, s erről szeretnék számot adni majd a konferencián, vagyis a tapasztalataimról.

Lezárás

dátuma:

2023.01.15.

Írta: Orbán

Laura Nóra

---



---

**JACZKÓ ZALÁN KRISTÓF**

[jaczizala@gmail.com](mailto:jaczizala@gmail.com)

magyar; dráma- és színházismeret tanár

Osztatlan, 3. félév

Pázmány Péter Katolikus Egyetem

Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

*Témavezető:*

*Dr. Szőke-Milinte Enikő*

*egyetemi docens, intézetvezető, PPKE VJK*

---

### **Drámásnak lenni vagy nem lenni...**

A drámás gimnáziumi tanulmányaim során tapasztalhattam meg drámapedagógia szépségeit. Miután pedig a dráma és színházismeret szakon vagyok tanár szakos hallgató, feladatomban éreztem egy kutatás elvégzését. Ezt azonban hosszas keresés után a pedagógus kompetenciákkal való hasonlóság adta. A képességekkel, amelyekkel már rendelkezhet egy dráma szakra járt egyetemista könnyebb feladatnak bizonyulhat a tanári kompetenciáknak való megfelelés. A 2010-ben megjelent DICE kutatás inspirált egy hasonló típusú kutatás elvégzésére. Ezt a célkitűzést sikeresnek érzem, hiszen a kérdéseim 60 %-ban hasonlóak a DICE-ban feltettekhez, azonban 30 %-uk valódi kompetenciafejlődést képes mérni. Ennek bebizonyosodására láttam, hogy a szubjektív skálaszerű kérdésekkel igenis jól látható szignifikáns eredményeket értek el a drámás középiskolába járó egyetemisták. Ezt a kutatást egy kvalitatív kérdőívvel mértem, mégpedig úgy, hogy minden egyes pedagógus kompetenciának komponensére (Tudás, Képességek, Attitűd) megfogalmaztam különféle kérdéseket a kormányrendelet szövegéhez, feltételéhez igazodva. A cél, amit el szerettem volna érni a kutatásommal, azaz megválaszolni a kérdést, hogy hatással van-e a drámás alapképzés a tanári kompetenciákra a kutatás jelen fázisában nem valósult meg. Végül arra a tapasztalatra jutottam, hogy a kutatást a populációt jobban reprezentáló mintával érdemes elvégezni. Ha pedig ez a minta képes kibővíteni és emellett a kérdőívemet is sikerül kitökéletesítenem sikerülhet ez a célom. Mivel másodéves hallgatóként vágtam neki ennek a kutatásnak, kutatómódszertani hiányosságokkal az adatelemzésben a későbbiekben komolyabb statisztikai módszerek ismertetését tervezem megvalósítani.

---

**TÓTH KINGA**

[bringame@gmail.com](mailto:bringame@gmail.com)

Gyógypedagógia

BA, 3. félév

Eszterházy Károly Katolikus Egyetem

Pedagógiai Kar

*Témavezető:*

*Dr. Hegedűs Roland*

*egyetemi docens, EKKE PK*

---

**Dráma vagy élmény? Hagyományos és élményalapú tanulás vizsgálata tanulásban akadályozott és normál fejlődésűtemű gyermekeknél**

Kutatásunkban azt vizsgáltuk, hogy különböző struktúrájú tanulói csoportokban, -többségi, integrált osztályban, valamint speciális (különnevelő) intézményben tanuló, enyhe értelmi fogyatékos diákok számára- milyen előnyökkel jár a drámapedagógiai foglalkozás. Az a célunk, hogy megvizsgáljuk, hogy a drámajáték eszközével korszerű tananyagot vagyunk képesek átadni, élményszerűvé tudunk tenni egy-egy elolvasandó művet is.

A kutatásunk célja az, hogy gyakorlati tapasztalatból nyerjünk információt arról, hogy a már korábban is alkalmazott drámapedagógiai eszközök atipikusan fejlődő gyermekeknél is jól működnek-e, valamint a kutatási tapasztalatból új, egyedileg alkalmazott drámai módszereket gyűjtünk. Azt feltételeztük, hogy eltérés fog mutatkozni motivációban, érdeklődésben, bevonhatóságban az osztálycsoportok alapján, de mégis minden gyermek a saját szintjének megfelelően bevonható lesz.

A kvantitatív kutatási eszközök közül az írásbeli kikérdezés és kvalitatív megfigyelés feltáró, adatgyűjtő módszereit választottuk. A hospitálást követően osztályoknak/csoportoknak megfelelően egy drámás és egy hagyományos óratervet készítettünk, amiket megvalósítottunk az osztályokban. Az óraterveket ugyanahhoz a meséhez készítettük el (Aiszóposz: Az egerek és a macskák), amelynek során fontos szempont volt az számunkra, hogy mielőtt a mesét a magyarórán elolvassuk, élményszerű pedagógia módszerekkel feldolgozzuk azt a drámai órán. Az általunk vizsgált tanulói csoportok: 5. osztályos, általános iskolai diákok a három osztályból összesen 31-en. Az órákat követően kérdőívet vettünk fel a gyermekekkel, amit úgy építettük fel, hogy az első kérdéskör az órára vonatkozott, a második pedig arra, hogy milyen érzései voltak az órán a diáknak. A kérdések zárt jellegűek voltak, az utolsó kivételével.

Az eredmények alapján a tervszerűen alkalmazott, egyénre szabott dramatikus alkotójátéknak helye van a nevelésben. A kutatás azért volt fontos, mert felhívhattuk a figyelmet arra, hogy az enyhe intellektuális késéggel küzdő gyermekek is szívesen részt vesznek drámapedagógia órán, nem kell félni attól, hogy nem megfelelő számukra, ugyan kis mintavételű csoportokról beszélünk, de látható volt, hogy kedvelték ezt az óraformát.

---

---

**DARÁNYI-KOVÁCS ESZTER**

[kovacs.eszter@avkf.hu](mailto:kovacs.eszter@avkf.hu)

Tanító

BA, 7. félév

Apor Vilmos Katolikus Főiskola

**HADI LUCA MÁRIA**

[hadi.luca@avkf.hu](mailto:hadi.luca@avkf.hu)

Tanító

BA, 6. félév

Apor Vilmos Katolikus Főiskola

**MAGYARKUTI VIRÁG,**

[magyarkuti.virag@avkf.hu](mailto:magyarkuti.virag@avkf.hu)

Tanító

BA, 7. félév

Apor Vilmos Katolikus Főiskola

*Témavezető:  
Dr. Baksa Brigitta  
főiskolai tanár, AVKF*

---

### **Így tudom, így játszom. A Hon-és népismeret tantárgy élménypedagógiai megközelítése**

Dolgozatunkban áttekintjük a társasjáték háttérében megjelenő pedagógiai módszereket, pedagógus szerepeket és a hon- és népismeret tantárgy élményszerű tanításának lehetőségét társasjáték segítségével. Bemutatjuk a társasjátékunk készítésének folyamatát és a visszajelzések alapján tett változtatásokat, majd az elkészült taneszközt.

Célunk az volt, hogy a hon- és népismeret tantárgy oktatását egy mindenki számára könnyen használható, praktikus tanítási segédeszközzel színesítsük. A társasjáték fejlesztése során figyeltünk arra, hogy a taneszköz ne veszítse el játék jellegét, egyben törekedtünk a társasjátékban eredendően meglévő kompetenciafejlesztő hatás hasznosítására.

A társasjátékot saját magunk fejlesztettük a Nemzeti alaptanterv előírásai és a hon- és népismeret tantárgy kerettantervi követelményei alapján. Igyekeztünk minél több iskolában kipróbálni, alkalmazkodva a gyerekek életkori sajátosságaihoz, tudásszintjéhez. A társasjátékot a gyerekek visszajelzései alapján folyamatosan alakítottuk.

Az alkotó folyamat eredményességének alapja az együttműködésünk volt. Saját bőrünkön tapasztaltuk meg a kooperációban rejlő pozitívumokat. A közös munka során kapcsolatunk megerősödött, elmélyült. Így mi is megéltük azt a folyamatot, aminek hatékonyságában hiszünk.

---

---

**KŐSZEGI-GÖRCSI VANESSZA**

[gorcsi.vanessa981027@gmail.com](mailto:gorcsi.vanessa981027@gmail.com)

pénzügy - számvitel

BA, 7. félév

Budapesti Gazdasági Egyetem

Pénzügyi és Számviteli Kar

**PUSZTAI KLAUDIA**

[pusztai.klaudia.81@unibge.hu](mailto:pusztai.klaudia.81@unibge.hu)

pénzügy - számvitel

BA, 7. félév

Budapesti Gazdasági Egyetem

Pénzügyi és Számviteli Kar

*Témavezető:*

*Dr. habil. Farkas Szilveszter PhD*

*főiskolai tanár (nyugdíjba vonult), BGE PSZK*

---

## **A Budapesti Gazdasági Egyetem hallgatóinak kockázatai a 2021-es évben**

Dolgozatunk a Budapesti Gazdasági Egyetem hallgatóinak kockázatait térképezi fel, amely egy kalkulátor segítségével összképet mutat a hallgatói lét által vállalt kockázatokról.

Azért választottuk ezt a témát, mert mint végzős diákok, mi is megtapasztalhattuk milyen nehézségekbe ütközik egy hallgató nap mint nap, és ennek kiküszöbölése, illetve figyelembevétele, akár oktató vagy diák szempontjából is lényeges változásokhoz vezethet. Ezen kutatás eredményére támaszkodva szeretnénk majd, a lehetőségeinktől függően, javaslatot tenni a diákélet megkönnyebbítése érdekében. Továbbá hallgatótársaink figyelmét is szeretnénk felhívni bizonyos jelenségekre, amelyek mindennapjainkat körülölelik, és ezzel is kockáztatva diplomaszerezésünket, és célunk elérését.

A kutatási kérdésünk a következő, amelyre keressük a választ: Mennyire jelent nagy kockázatot a vírushelyzet az oktatásra, és a diákok milyen jellegű kockázatokkal szembesülnek minden nap a hallgatói lét során? Ezáltal kutatásunk céljaképpen a kockázatok csökkentésének lehetőségeit foglalnánk egységbe.

Ötletünk alapját a Simons-féle kockázatkalkulátor adta, amely a vállalkozások számára összképet ad kockázataik jelentőségéről, és adott esetben jelez a vezetőnek, és felhívja a figyelmet a mielőbbi változtatások esedékességéről, illetve megnyugvást is nyújthat a kedvezőbb esetekben. Ezen kalkulátort alakítottuk át egy hallgatói verzióra, amely az itteni vezetőségnek és persze diákoknak egyaránt ad egy képet a jelenlegi helyzetről, amely sajnos a vírushelyzetet is szem előtt tartja. A kalkulátor az általunk mért kockázatokat összegzi, és képet ad arról, hogy milyen szintű feszültség rejlik egy egyetemi hallgató életében.

Dolgozatunkban az online és hibrid oktatási formákat külön-külön, majd összehasonlítva elemeztük kockázataikat tekintve. Amit már biztosan tudunk, hogy az online oktatás alatt gyakori problémának minősült a hallgatók figyelmének csökkentése bizonyos külső ingerek hatására, és továbbá azt a visszajelzést kaptuk, miszerint a diákok nem megfelelő információforrásból tájékozódnak. Az oktatók nagyban hozzájárulnak a kockázatok csökkentéséhez, ha felkészülten érkeznek az órára, illetve, ha minta vizsgasort biztosítanak a hallgatók számára. Kitértünk a jelenlegi vírushelyzet által okozott kockázatokra is, amely szempontból diákok javaslatait foglaljuk majd össze.

---

**OLEXÓ TÜNDE**

[olexo.tunde@hallgato.sze.hu](mailto:olexo.tunde@hallgato.sze.hu)

Gazdaságinformatikus

MSc, 4. félév

Széchenyi István Egyetem

Gépészmérnöki, Informatikai és

Villamosmérnöki Kar

*Témavezető:*

*Dr. Harmati István*

*egyetemi docens, SZE GIVK*

---

### **Bölcsészek átképzése: Adatbányászati kifestőkönyv**

A dolgozat célja egy olyan alternatív oktatási módszer és szemléletmód bemutatása, vázlatos kidolgozása volt, amellyel bölcsész és humán beállítottságú és végzettségű személyeket könnyen, s jelenlegi tudásukat felhasználva át lehet képezni adatbányásszá, adatelemzővé.

A bölcsészek is rendelkeznek adatbányászati alaptudással. Csak nem tudnak róla.

Az adatelemzéssel, adatbányászattal, algoritmusokkal és matematikai fogalmakkal kapcsolatos oktatási anyagok általában rengeteg képlettel, kódsorokkal tűzdelték, s alapvetően el is vetik, hogy a bölcsészek alaptudása hasznos lehet az algoritmusok megtanulásához is. Pedig ha mélyebben megnézzük a verseken, gamifikációs eszköztáron, illetve képeken magyarázva is bemutatható az adatbányászat "lényege". Nem szükséges stuktogrammok, pszeudo-kódok és valós kódsorok rengetegébe fojtani. Mindenki saját tudására szeret építeni. Ha nem adunk "kapaszkodót", s az alapokat húzzuk ki hallgatóink rendszeréből, ez nem hoz tartós eredményt véleményünk szerint.

Ezért a dolgozatban többek között bemutatjuk a döntési fákat a közismert szerepjátékok háttéréként, a kockázat fogalmát mesebeli környezetben demonstráljuk, s az algoritmusok mélyét az adatbázis szerkezettel együtt egy kifestőkönyvben foglaljuk össze. Utóbbi már haladóbb szint, az átlátás, absztrakciós készség megszerzése fontosabb első körben. A duplikációkat, összefüggéseket pedig Arany János Bor vitéz című balladáján mutatjuk be, s rátérünk arra is, mi állapítható meg a verstan könyvek iránti vonzódással összefüggésben, hogyan válthatók ki a "tudás tesztek" ismerkedős, vers elemzős beszélgetéssel.

Összességében a dolgozat bíztat a szokásostól eltérő, nem reál, "kód központú" adatbányászat tanításra, ahol az algoritmusok egyszerűsítése helyett inkább a cél, logikai elv, gondolkodásmód átadáson van a hangsúly. Az eszköztárat egy-egy példán meg is mutatja, hogy a nyitott, kísérletező oktatók beleépíthessék tananyagaikba.

---

---

**BALOGH JANKA**

[balogh.janka.1997@gmail.com](mailto:balogh.janka.1997@gmail.com)

Gépészeti modellezés mesterképzési szak  
MSc, 3. félév

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi  
Egyetem  
Gépészmérnöki Kar

**KÖPECZI-BÓCZ ÁKOS TAMÁS**

[kopeczi.akos@mail.com](mailto:kopeczi.akos@mail.com)

Gépészeti modellezés  
MSc, 3. félév

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi  
Egyetem  
Gépészmérnöki Kar

*Témavezető:  
Dr. Szilágyi Brigitta  
egyetemi docens, BME TTK*

---

### **Elsőéves hallgatók képességeinek hatékony felmérése**

Szerte a világban számos módja van annak, amiként az elsőéves hallgatók esetén az egyetemek igyekeznek felmérni, hogy a hallgatók rendelkeznek-e egy-egy kurzus megkezdéséhez szükséges ismeretekkel. Egy fontos törekvés az is, hogy olyan mérési eljárások legyenek definiálva, amelyek a sikeres előrehaladást vagy éppen a lemorzsolódás veszélyét jelzik.

A megfelelő tesztek létrehozása nem könnyű feladat. Az elmúlt években kutatócsoportunk egy komplex matematikai-nyelvtani tesztet fejlesztett, melyet mostanra több száz hallgatón kipróbáltunk. Azt tapasztaltuk ugyanis, hogy a program specifikus ismeretek meglétét ellenőrző tesztekre az előző évek felmérőinek ismeretében a hallgatók nagyon rátanulnak, torzítva ezzel a mérés eredményét. A nyelvtani feladatokat is tartalmazó tesztekre azonban sokkal nehezebb rátanulni. A kompozit tesztek erősebb prediktív értékkel bírnak. Az általunk megalkotott teszt a matematikai-nyelvi képességek vizsgálatát is új elemekkel gazdagítja.

A BME GPK 2020-ban felvett elsőéveseivel több tesztet is megírtunk (a kalkulus tárgy teljesítéséhez szükséges ismeretek meglétét ellenőrző tesztet, amelyet majdnem minden műegyetemi hallgató megír, a geometriai gondolkodási szinteket mérő van Hiele tesztet és az általunk fejlesztett matematikai-nyelvi tesztet) kutatásunkban ezek elemzését és összehasonlítását végezzük el. Az eredményekből jól látható, hogy az általunk fejlesztett teszten jól teljesítő hallgatók sikeresen teljesítik a kalkulus tárgyat. Az is megmutatható, hogy a nyelvi és a matematika teszten elért eredmények nem függetlenek.

A különböző típusú tesztek eredményeit összevetve pedig teljesebb képet kaphatunk az elsőéves hallgatókról. Különösen fontos ez ebben a pandémiás időszakban, amikor sokkal kevesebbet találkozunk diákjainkkal, nagyon beszűkültek a megismerés lehetőségei.

---

---

**ESTÓK ÁGNES**

[estokagnes@gmail.com](mailto:estokagnes@gmail.com)

pénzügy és számvitel

BA, 5. félév

Budapesti Gazdasági Egyetem

Pénzügyi és Számviteli Kar

*Témavezető:  
Dr. Szijártó Boglárka  
adjunktus, BGE PSZK*

---

**Megismerni és megszeretni – Hallgatói motivációk és szokások feltátása a felsőoktatásban,  
különös tekintettel a számvitel oktatásában**

Mottóm: „Félig sem olyan fontos az, amit tanítunk gyerekeinknek, mint az, ahogy tanítjuk. Amit az iskolában tanultunk, annak legnagyobb részét elfelejtjük, de a hatás, melyet egy jó oktatási rendszer szellemi tehetségeinkre gyakorol, megmarad.” (Eötvös József)

Dolgozatomban szeretném feltárni a BGE-PSZK másodéves gazdálkodási és menedzsment, valamint pénzügy és számvitel alapszakosok visszajelzéseit, amely alapul szolgálhat a hallgatóknak, hogy szembesüljenek motivációikkal és szokásaikkal, és ezeket az oktatók is megismerve, reményeim szerint képesek lesznek jobban megérteni a hallgatóikat és ezek hatása még nyitottabbak lesznek a változásokra és változtatásokra. A szakirodalom feldolgozás alkalmával igyekeztem áttekinteni a hazai felsőoktatás jelenlegi helyzetét és kilátásait, a hallgatók felsőoktatási intézmények belépésének motivációit, a Z generáció tagjainak meghatározó jellemzőit, a számvitel oktatásának jelenlegi helyzetét és kilátásait, valamint az érdeklődés, a preferenciák és a szokások alakulását a számvitel tárgyak irányába.

A vizsgált kutatási kérdéseim a következők:

1. Tudatosan választanak-e a hallgatók továbbtanulási szándékukat illetően, illetve milyen motivációkkal, indíttatásokkal érkeznek?
2. Milyen különbségek vannak a gazdálkodási és menedzsment, valamint a mélyebb számviteli tanulmányokat folytató pénzügy és számvitel alapszakos hallgatók tanulási szokásai és elért teljesítményei között?
3. Képesek-e a hallgatók megszeretni (másképpen fogalmazva, képesek-e a felsőoktatási intézmények megszerettetni) a számvitel tárgyakat, amelyek elsőre nem tűnhetnek annyira szimpatikusnak az új belépők számára?

Jelen kutatás a témában feltáró kutatásnak minősül, a tudományos megismeréshez, illetve a kutatási kérdésekre adandó válaszokhoz kvantitatív, ún. kérdőíves kutatást végeztem a Google Forms felületén, potenciális célcsoportom fókuszáltan megszólítva a Coospacen.

Az eredményeket illetően előzetes elvárásaim, hogy a hallgatók tudatosan választják a továbbtanulást, elsősorban belső motivációjuk indíttatásából. Az előképzettség és a foglalkoztatottság megléte is hatással van a számvitel tárgyak teljesítésére. A számvitel területe iránt alanyaim érdeklődése többnyire pozitívan változott, azonban a tanulására fordított időt nagyban alábecsülik. A gazdálkodási és menedzsment szakos hallgatók tanulási szokásai és elért teljesítményei között van különbség, azonban ez egyáltalán nem jelentős.

---

---

**DOBÁK DÁVID**

[dobakdavid@gmail.com](mailto:dobakdavid@gmail.com)

Mechatronikai mérnöki

BSc, 7. félév

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi

Egyetem

Gépészmérnöki Kar

**KÖPECZI-BÓCZ ÁKOS TAMÁS**

[kopeczi.akos@mail.com](mailto:kopeczi.akos@mail.com)

Gépészeti modellezés

MSc, 3. félév

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi

Egyetem

Gépészmérnöki Kar

**SZÉLES KATALIN**

[katalin.szeles@gmail.com](mailto:katalin.szeles@gmail.com)

Gépészeti modellezés

MSc, 3. félév

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi

Egyetem

Gépészmérnöki Kar

*Témavezető:*

*Dr. Szilágyi Brigitta*

*egyetemi docens, BME TTK*

---

### **Mérnökhallgatók geometriai gondolkodásának mérése van Hiele teszt segítségével**

Dina van Hiele-Geldof és Pierre van Hiele az 1950-es években dolgozta ki a geometria megértésének szintjeit. Elméletük szerint a tanítási folyamat célja ezen szintek egymás utáni elérése. A megértési szintek közül ők a geometria megértésének szintjeit dolgozták ki részletesebben. Az 1980-as években született meg az a mára már a világ sok országában használt Usiskin-féle teszt, amely ezeket a szinteket mérni hivatott. Magyarországon a műszaki felsőoktatásban ilyen mérést eddig még nem végeztek, pedig eredményéből nem csak azt láthatjuk meg, elérik-e a tesztalanyok az egyetemi tanulmányok végzéséhez szükséges logikus gondolkodás, érvelés szintjét, hanem azt is, hogy egy kiscsoportos oktatással megvalósuló témafeldolgozásban miként érdemes a csoportokat kialakítani. A különböző szinten lévő emberek ugyanis különböző nyelvet beszélnek és a különböző nyelvet beszélők nem értik meg egymást, azaz egyik szinten lévők nem fogadják el a másik szinten érvelők indoklásait.

A BME Gépészmérnöki Karán 130 elsőéves hallgatóval töltöttük ki a van Hiele-elmélet Usiskin-féle tesztjét, amelynek eredménye szerint 68 fő 5-ös szinten, 13 fő négyes szinten, 39 fő hármasszinten, 1 fő kettes szinten, 7 fő egyes szinten, 2 fő pedig nullás szinten van megengedő kiértékeléssel és teljes beosztással. Legalább a formális következtetések szintjén (4.) a hallgatók 62,3 %-a volt. Ez az a szint, amely egy általánosabb matematikai gondolkodási szint meglétét mutatja. Ezekben a diákokban már felmerül annak igénye, hogy állításaikat igazolják, a bizonyításokat gyakran képesek is helyesen elvégezni. Kutatásunkban elemeztük a teszten elért eredményeket, részletesen vizsgáltuk a tesztet kitöltők kalkulus tárgyban elért eredményeit, hogy azok milyen kapcsolatban vannak a mérésből kapott gondolkodási szintjükkel.

Mivel a mérnöki gondolkodás fontos eleme a logikus érvelés, a teszt eredménye arról is informál, milyen mértékben vannak ennek birtokában a belépő hallgatók.

---



---

**STERCZL GÁBOR RÓBERT**

[sterczl@outlook.com](mailto:sterczl@outlook.com)

Mérnök tanár

MA, 1. félév

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi

Egyetem

Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar

*Témavezető:*

*Dr. Molnár György*

*egyetemi docens, OE KVK*

---

## **TANULÓI KÉSZSÉGEK FEJLESZTÉSE INNOVATÍV VÁLLALATI MÓDSZEREKKEL A SZAKKÉPZÉSBEN**

Napjainkban, a megfelelően képzett szakemberek hiánya, nem csak Magyarországon, de egész Európában is központi témává vált. Mindezen folyamatok egyre növekvő nyomást gyakorolnak a szakképzésre. A vállalatok elvárása, hogy az igényeiknek minél inkább megfelelő ismeretekkel rendelkező pályakezdőket kaphassanak.

Mik azok a plusz képességek, amiket elvárnak a vállalatok? Hogyan lehet ezeket a képességeket fejleszteni az iskolai keretek között?

Ezen kérdésekre keresem a választ dolgozatomban. Ennek során megvizsgálom a szakképzés jelenlegi helyzetét, kvantitatív kutatást készítek a szakképzéssel szorosan együttműködő vállalatokkal, hogy megismerjem az igényeiket. Végül megnézem milyen módszerek, amik segíteni tudják a megfelelő készségek és képességek fejlesztését, amik segítik a diákok/ pályakezdőkkel szembeni vállalati elvárásoknak való megfelelést.

---

---

**KONCSÁRD ANNA**

[annakoncsard77@yahoo.com](mailto:annakoncsard77@yahoo.com)

Az óvodai és elemi oktatás pedagógiája

BA, 5. félév

Partiumi Keresztény Egyetem

*Témavezető:  
Dr. Bordás Andrea  
egyetemi adjunktus, RO PKE*

---

## **A Down-szindrómás gyerekek óvodai és iskolai integrációja**

Társadalmunk gyakran elhatárolódik az olyan mentálisan vagy fizikailag sérült emberektől, mint a Down-szindrómások, ennek lehetséges oka lehet, hogy a hétköznapi viselkedésük eltér a miénktől. Az óvoda és iskola azért meghatározó a Down-szindrómás egyének számára, mert a család után ezek a másodlagos szocializációs közegek újfajta valóságokkal ismertetik meg a személyt.

A dolgozatom céljával a Down-szindrómások integrálásának elemzését tűztem ki a Down-szindrómás fiatalok és szüleik, közeli hozzátartozóik szemszögéből vizsgálva a kérdést. Gyakori tendencia, hogy a Down-szindrómás gyerekek szülei kérdésekkel és kétségekkel küzdenek meg, hogy megfelelő döntést hoztak-e az óvoda és iskolaválasztás terén. Feltételeztem, hogy a társadalom integráló szemléletén túl szükség van az óvoda- és iskolapedagógusok munkájában egy egészséges szintű differenciálásra. A kutatáshoz olyan Down-szindrómás személyek vagy azok közeli hozzátartozói, pedagógusai válaszait vizsgáltam, akik visszaemlékeznek a sérült gyermek óvodai és iskolai életére.

A dolgozat első részében, a kutatást előkészítő elméleti részben a fogalmak tisztázására, a betegség megjelenésének, okainak és tüneteinek tisztázására kerül sor, majd a felzárkózási lehetőségeket és a jelenlegi törvényeket körüljárva megnézzük, mit tehet egy sérült gyerek szülője vagy pedagógusa. Dolgozatom második részében esettanulmányokra épülő kvalitatív pedagógiai kutatásomat mutatom be. Kutatásom színteréül egy erdélyi Down-szindrómásokat tömörítő egyesületet választottam, kutatási módszerként pedig a félig strukturált interjút használtam. Személyes beszélgetés által két Down-kóros felnőtt személyt, szüleiket, nagyszüleiket és pedagógusaikat kerestem meg a gyerekkorukkal kapcsolatos kérdéseimmel.

Kutatómunkám fő kérdése és egyben leglényegesebb eleme, hogy milyen élménnyel maradnak az integrált óvodában és iskolában tanuló Down-szindrómás személyek az óvodai/iskolai életről, az ép társakkal eltöltött időről, közösségről. Az interjúk segítségével célom volt az is, hogy a pozitív és negatív élmények gyökerére, okára rávilágítsak.

---

---

**GOTTLASZNÉ PISTYUR ILDIKÓ  
VERONIKA**

[gottlaszne@gmail.com](mailto:gottlaszne@gmail.com)

gyógypedagógiai alapszak, szomatopedagógiai  
és tanulásban akadályozottak szakirány  
BA, 8. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem  
Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Kar

**ÁCSNÉ VARGA RENÁTA**

[acsnereni@gmail.com](mailto:acsnereni@gmail.com)

Gyógypedagógia alap, autizmus spektrum  
pedagógiája, szomatopedagógia szakirány  
BA, 8. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem  
Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Kar

*Témavezető:  
dr. Márkus Eszter  
egyetemi docens, ELTE BGGYK*

---

### **A hidroterápia közvetlen hatásai és a terápiához felhasználható eszközök**

Dolgozatunkban a hidroterápiás foglalkozások eredményességét kutattuk fejlesztő nevelés-oktatás keretein belül, amely a súlyosan-halmozottan fogyatékos tanulók számára a gyógypedagógiai nevelési-oktatási intézményekben biztosított köznevelési szolgáltatás, erre a célra létrehozott külön csoportokban. Célcsoportunk a súlyosan-halmozottan fogyatékos személyek, akik a sajátos nevelési igényű tanulók egy speciális csoportja. Esetükben a fogyatékoság az egész élet során fennálló, tartós állapot, amelyre jellemző, hogy a testi struktúrák károsodása következtében az alapvető humán funkciók – mint a kommunikáció, a mozgás, a megismerő funkciók, az érzékelés-észlelés és az önkiszolgálás – minimálisan két területén súlyos vagy legsúlyosabb mértékű funkciózavar tapasztalható. Ennek hátterében rendszerint a korai életszakaszban bekövetkezett idegrendszeri károsodás áll, melynek következtében a fogyatékoságok különböző mértékűek kombinációjuk és megjelenésük is lehetnek.

Dolgozatunk egyik célja arra irányult, hogy ezen személyek esetén milyen eredmények érhetők el a hidroterápiával. Vannak-e mérhető hatásai a terápiának a célcsoport fizikai és pszichés állapotában, csökkenthető-e fájdalmaik és ezáltal javulhat-e életminőségük. Bemutattuk a kutatási módszereket és a hidroterápia során elvégzett méréseket (ízületi mozgásterjedelem, izom állapot és közérzet változás). Ezeket egy előre elkészített felmérő lap segítségével a foglalkozások előtt és azt követően mértük, illetve figyeltük meg. A mérések összesített eredményei és azok elemzése azt mutatta, hogy a hidroterápia pozitív hatása rövid távon kimutatható a tanulóink mozgásfunkcióiban, hangulatukban, aktivitásukban, ugyanakkor tartóssága nem volt igazolható.

A másik célkitűzésünk a terápia játékos megvalósítási területére irányult, amihez ismertettük a célcsoportunkhoz előzetes kutatások alapján összeállított elméleti játékgyűjteményt, mely specifikusan kádas hidroterápiás foglalkozásokhoz lett összeállítva, a főbb fejlesztési területek figyelembevételével (motoros, kognitív, szociális, kommunikációs, orientációs). Ezek az eszközök a hidroterápiás mozgásnevelés motiváló eszközei lehetnek és a szakembereknek is célzott segítséget nyújthatnak az órák színesítésére.

Kutatásaink a célkitűzéseknek megfelelően megvalósultak, és gyakorlati része a feltevéseinknek megfelelő eredményeket hozott. Ugyanakkor az elméleti gyűjteményben található játékok gyakorlati hatékonyságának alátámasztása még további kutatást igényel.

---

---

**NÉMETHY FRUZZSINA ENIKŐ**

[zsina.f@gmail.com](mailto:zsina.f@gmail.com)

gyógypedagógia

MA, 3. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Bárzi Gusztáv Gyógypedagógiai Kar

*Témavezető:*

*Dr. Völgyesi Molnár Márta*

*tudományos főmunkatárs, ELTE BGGYK*

---

## **Áttekintés az autizmussal élő tanulók autonómiájának infokommunikációs technológiákkaltörténi támogatásáról**

Az autizmus spektrum zavar egy olyan állapot, amely minőségi eltérésekhez vezet a szociális kommunikáció, a szociális interakciók, a korlátozott, ismétlődő viselkedésmintázatok, érdeklődési körök és/vagy érzékszervi viselkedések területén. Kutatások alátámasztják, hogy az autizmussal élő egyének gyakran szívesebben foglalkoznak számítógépes technológiákkal, mint más szabadidős tevékenységekkel, s az infokommunikációs technológiák pozitív hatásai autizmussal élő személyeknél is megmutatkoznak. Dolgozatom egy szisztematikus áttekintés, amely PRISMA irányelvek mentén készült. Célja olyan evidenciákra alapuló digitális módszertani eszközök (applikációk) és használatuk módjának feltárása és megismerése, amelyekkel az autizmussal élő tanulók autonómiáját megtámogathatjuk. Fókuszomban a magasán funkcionáló autizmussal élő kisiskolások önállóságának támogatása áll. Munkámat az MTA-ELTE Autizmus Szakmódszertani Kutatócsoport (MASZK) segítségével végeztem. Dolgozatom előzményének tekinthető az Autisták Országos Szövetsége (AOSZ) és a kutatócsoport együttműködésével megszületett digitális támogató rendszer (DATA). A kizárásokat követően 10 olyan megbízható és illeszkedő tudományos közlemény került bevonásra, amelyekből 16 applikáció áttekintését tudtam megvalósítani. Az elemzést szakmai konszenzuson, protokollokon és szakirodalmi kutatómunkán alapuló szempontrendszer kidolgozását követően végeztem el. A célcsoportot megvizsgálva nem csak autizmusra, hanem gyakran társuló állapotoknál is alkalmazhatók voltak az applikációk. Továbbá az alkalmazási területet tekintve a napirend és a vizuális forgatókönyv jelent meg a leggyakrabban. Az életkort, a nyelvet, az eszközigényt megvizsgálva nagyon változatosak voltak az applikációk. Kezelhetőség szempontjából azt tapasztaltam, hogy a legtöbb alkalmazás felhasználóbarát, míg a szerkeszthetőség szempontjából kitűnt, hogy mindössze két alkalmazás rendelkezett külön szerkesztő felülettel. Összességében tehát elmondható, hogy a kutatásomban résztvevő alkalmazások hasznosnak bizonyulhatnak és sok autizmussal élő személy életét pozitív irányba befolyásolhatják. Bízom benne, hogy a munkám során kidolgozott evidencia alapú szempontrendszer mentén összegyűjtött és elemzett alkalmazások információi segítséget nyújthatnak a támogató személyeknek a legadekvátabb alkalmazás kiválasztásában, s ezáltal a magasabb minőségű ellátás elérésében.

---

---

**KÓSA EDINA**

[kosaedina99@gmail.com](mailto:kosaedina99@gmail.com)

Gyógypedagógia

BA, 3. félév

Pécsi Tudományegyetem

Kultúratudományi, Pedagógusképző és

Vidékfejlesztési Kar

*Témavezető:*

*Dr. Györkö Enikő*

*egyetemi docens, PTE KPVK*

---

### **Az olvasási nehézséggel küzdő tanulók szövegértési vizsgálata silent book segítségével**

Háttér és célok: A XI. században történő változások következtében a vizualitás dominanciája megfigyelhető. A gyermekek, tanulók információfeldolgozásának menete, módja ezzel párhuzamosan módosult. A szótalán képkönyv (silent book) sajátossága, hogy képekkel mesél el történeteket. A témával foglalkozó kutatások bővülni látszanak, számos fejlesztő hatását bizonyították már. Mindemellett az elmúlt időszakban nagy figyelem fordult az olvasási nehézség, akadályozottság felé.

Kutatásom célja, hogy feltárjam a szótalán képkönyvek fejlesztő hatásait az olvasásban akadályozott tanulók körében.

Módszer: A kutatásba 8-10 éves gyerekek kerültek beválogatásra. Két csoportot alkottam: egy vizsgált csoportot (olvasási nehézséggel küzdők) és egy kontrollcsoportot. A felmérés során a tanulóknak az általam készített szótalán képkönyv segítségével szövegértési feladatlapot kellett kitölteniük.

Eredmények: A feladatlapokat kétmintás T próba segítségével értékeltem. A statisztikai eredmények rámutattak azokra a feladatokra, feladatrészekre, melyeknél különbségek figyelhetők meg. Az eredmények megegyeznek korábbi kutatási eredményekkel, miszerint az olvasási nehézséggel küzdő tanulók szövegértési készségeik akadályozottak. Mindezek ellenére bizonyos feladatok esetében pozitív hatást váltott ki a szótalán képkönyv alkalmazása.

Következtetések: A kutatás során kiderült, hogy érdemes a szótalán képkönyv alkalmazása atipikusan fejlődő tanulók esetében. Érdemes elgondolkodni hosszabb távú projektek megvalósításán is.

---

---

**DOROGI PANNA**

[annapigorod@gmail.com](mailto:annapigorod@gmail.com)

gyógypedagógia

BA, 8. félév

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

Neveléstudományi Intézet

*Témavezető:  
Dr. Gombos Péter  
egyetemi docens, MATE NTI*

---

### **Digitális bennszülött tanulásban akadályozott tanulók olvasási szokásai**

Dolgozatom és a téma egyik tételmondata, hogy a mai gyermekek másképp és mást olvasnak. A kérdésre, hogy miért, a válasz egyértelmű: ők már beleszülettek a digitális korba, mely eddig példátlan és visszavonhatatlan hatással lett az információfeldolgozásuk folyamatára és minőségére.

Dolgozatom alapját egy reprezentatív kutatás jelenti, mely az internethasználattal töltött idő olvasásra fordított időre való hatása szempontjából vizsgálta a többségi populációt.

Saját kutatásomat az interjúzás módszerével folytatom le, online formában. Az interjúk alanyait felső tagozatos, tanulásban akadályozott tanulók szülei és osztályfőnökei alkotják. Az interjúk kérdései a reprezentatív kutatás kérdésköreire épülnek.

A kutatás során figyelembe veszem a vizsgált populáció sajátosságait (képességek, szocioökonómiai státusz stb. eltérése), s ennek tükrében hasonlítom össze a két csoportban kapott eredményeket.

Célom új információkat, tapasztalatokat szerezni a témában az interjúk által a tanulásban akadályozott tanulók szabadidejének eltöltéséről, különös tekintettel az internethasználatra és az olvasásra, valamint ezek összefüggéseire.

Kutatásom alapkérdése, hogy milyen a digitális bennszülött tanulásban akadályozott tanulók olvasási kedve, olvasási motivációja. Mennyi időt töltenek online, és ez hogy befolyásolja, egyáltalán befolyásolja-e az olvasásra fordított idejüket? Van-e eltérés a tipikus fejlődésmentű gyermekekhez képest, vagy párhuzamba állíthatók a vizsgálatok eredményei? Melyek azok a tényezők, amelyek befolyásolják – akár pozitív, akár negatív irányban – a tanulásban akadályozott populáció olvasási motivációját, lehetőségeit? Illetve mit és hogyan olvasnak a vizsgált tanulók? Az egyik legérdekesebb eredmény, hogy a tanulásban akadályozott tanulók számára az okoseszközök használata a szabadidőben nemcsak konkurenciát jelent az olvasással szemben, hanem sok tanulónak az egyetlen lehetőséget biztosítja a tájékozódásra, az olvasásra, hiszen családjaik nem rendelkeznek (az életkoruknak és képességeiknek megfelelő) könyvekkel.

---

---

**PAPP ESZTER ANDREA**

[dnyesztike@gmail.com](mailto:dnyesztike@gmail.com)

Szociológia

MA, 3. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Társadalomtudományi Kar

*Témavezető:*

*dr. habil. Perlusz Andrea*

*főiskolai tanár, Eötvös Loránd Tudományegyetem Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Kar*

---

### **Hallássegítő eszközökkel való barátkozás a képzőművészet eszközeivel**

Lehetséges-e a hallássegítő eszközökkel való barátkozást elősegíteni képzőművészeti eszközökkel? Szerettem volna megvizsgálni, hogy a segédeszközökhöz való negatív viszonyulás negatív irányba tolhatja el a viselője önmagáról alkotott képét, illetve ellenkező esetben pedig pozitív irányba tolódhat-e el a viselőjének saját magához és énképéhez való viszonyulása?

A fenti kérdésekre kerestem a szakirodalom alapján a választ. Majd interjúkat készítettem érintettekkel, szakemberekkel, közösségi média felületen is érdeklődtem, mindezeket pedig saját személyes tapasztalataim kiegészítésével gazdagítottam.

A hallókészülék viselése kapcsán figyelembe vettem a stigmatizáció és identitáskérdéseket, miközben a tágabb társadalmi kontextus működésére is válaszokat kerestem, hogy mi segíthetné elő ezeknek az eszközöknek az elfogadottságát. Interjúk során igyekeztem feltárni, hogy a segédeszköz stigmatizáló elemnek tekinthető-e? A testképünk része-e? Menyire befolyásolhatja az identitásunkat a segédeszköz használata?

További mélyreható és szélesebb körű, de ugyanakkor gyakorlati jellegű vizsgálatok szükségesek. Gyakorlatias módon művészetterápiás eszközöket használva kell eljutunk annak a kérdésnek megválaszolásához, hogy maguk a képzőművészeti eszközök indítják el a pozitív folyamatokat, vagy pedig a képzőművészeti eszközöket használó segítő folyamat alakítja-e az énképhez való viszonyulást.

Szeretném, ha a téma kapcsán párbeszéd indulhatna meg, hogy milyen feltételekkel, és módszerekkel lehet megvizsgálni a hallássegítő eszközökhöz való viszonyulást. Kutatásaim alapján érdemes lenne mélyebben foglalkozni a fókuszálással, emellett a fókusz orientált művészetterápiás eszközökkel megismerkedni.

További kutatásokat igényel a testkép és identitás kapcsolódása a hallássegítő eszközökkel ezt a kérdést a jövőben a szómaesztétika szemszögéből szeretném megvizsgálni. Hogyan tud mindezekhez segítő módon kapcsolódni az inkluzív tervezés.

---

---

**GÁBORHELYI PETRA**  
[pgaborhelyi20@gmail.com](mailto:pgaborhelyi20@gmail.com)  
Gyógypedagógia  
BA, 5. félév

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem  
Neveléstudományi Intézet

*Témavezető:  
Pékné Sinkó Csenge  
tanársegéd, MATE NTI*

---

**„Ismételjünk!” – Tipikus fejlődésű és tanulási zavarral küzdő tanulók verbális mondatemlékezeti teljesítményében mutatkozó eltérések**

Sokszor elfordul, hogy nem emlékszünk arra, hogy egy bizonyos tárgyat hová tettünk vagy, hogy hány órára beszéltünk meg egy találkozót. Az emlékezet a mindennapi tevékenységeinken túl a tanulási folyamatainkhoz is nélkülözhetetlen, hiszen ennek köszönhetően vagyunk képesek felidézni a számunkra lényeges információkat. Ha a tanulási zavarok tüneteként valakinek gyengék az emlékezeti funkciói, az egyértelműen negatív befolyásoló tényezővé válhat az egyén számára mind a hétköznapi tevékenységek, mind a tanulási folyamatok során. A pályamunka elméleti háttérének fókuszja az emlékezet jellemzőinek, valamint e terület elmaradásának tünetei a tanulási zavarok (különös tekintettel a diszlexia és diszgráfia) esetén.

A témához kapcsolódó kutatás célja a középiskolás korosztály verbális mondatemlékezeti sajátosságainak vizsgálata, összevetve a sajátos nevelési igényű, tanulási zavarral küzdő és a tipikus fejlődésű tanulók produktivitását. A 150 fős minta vizsgálatához saját összeállítású mérőanyag került felhasználásra, mely 15 (különböző hosszúságú, nehézségű, típusú) mondat szó szerinti ismétlését várta el. 50 gimnáziumi, 50 szakgimnáziumi és 50 szakiskolai tanuló vett részt a kutatásban, mindhárom intézménytípus esetén 25 sajátos nevelési igényű – diszlexia és diszgráfia diagnózissal rendelkező – és 25 tipikusan fejlődő, átlagos képességű tanuló adatai álltak rendelkezésre.

A kutatás alapkérdése az volt, hogy a verbális mondatemlékezet sajátosságaiban milyen minőségi és mennyiségi eltérés rajzolódik ki a tanulási zavarral küzdő és a tipikus fejlődésű tanulók teljesítményében. Az eredmények összevetése alapján elmondható, hogy jelentős különbség mutatkozott meg a helyesen visszamondott mondatok számában, valamint a hibázások típusában, továbbá a tanulási zavar ténye mellett lényeges befolyásoló tényezőként jelent meg az iskolatípust is.

---



---

**KRUSS SAROLTA**

[kruss.sarolta@avkf.hu](mailto:kruss.sarolta@avkf.hu)

Mentálhigiénés közösség- és kapcsolatépítő

szakember

MA, 3. félév

Apor Vilmos Katolikus Főiskola

*Témavezető:  
Prof. Dr. Gyarmathy Éva  
egyetemi tanár, AVKF*

---

**Komplex művészetterápiás program hatásának mérése, integrációban tanuló, jó képességű  
Autizmus Spektrum Zavarban érintett gyerekeknél**

A TDK – dolgozat fő célja egy olyan komplex művészetterápiás program összeállítása volt, ami kifejezetten igazodik, az autizmus természetéhez, az integrációban tanuló, jó képesség struktúrával rendelkező, érintett gyerekek sajátosságaihoz. A program lényege, hogy az integrációban tanuló gyerekek szorongás szintjét csökkentse, megoldási stratégiáikat erősítse, szocio-kommunikációs készségeiket fejlessze.

A kutatás módszerei

- Tájékoztató online űrlap a művészetterápiával kapcsolatos tudásról.
- Child Behaviour Checklist (CBCL) - Szülői és Önkitöltős változata
- Kreatív attitűdök mérő skála
- Félig strukturált interjúk
- A folyamat az akciókutatás elemeit is tartalmazza.

Főbb eredmények:

A tesztek és az interjúk eredményei alapján elmondható, hogy még a három hónapos program hatása is pozitív volt. Leginkább a szociális készségek fejlődtek és a figyelmi problémák csökkentek. A szorongás és a szomatikus panaszok kevésbé csökkentek. Ám a tesztek jelezték, hogy a deviancia és agresszivitás növekedett kissé. Mindez úgy értelmezhető, hogy a művészetterápiás program megnyitotta a gyerekeket. Vagyis a társasan nagyobb nyitottság nem a szorongás oldalt növelte, hanem a kifelé megnyilvánuló feszültségeket.

Elméleti háttér:

Az itthoni szakirodalomban a művészetterápia témakörében többek között dr. Kiss Virág, dr. Buda Béla, Németh László gondolataiból és eredményeiből merítkeztem. Míg a külföldi kutatások tekintetében Cathy a. Malchiodi, Miranda D'Amico & Corinne Lalonde illetve Lith, T.V., Stallings, J.W., & Harris, C. munkáit vettem alapul, akik mind a művészetterápia hatását vizsgálták autizmusban érintett gyerekeknél. Autizmus kapcsán is több itthoni szakember munkájából dolgoztam, köztük kiemelném Győriné Stefanik Krisztina disszertációját.

Összefoglalás:

Saját eredményként értékelem a program összeállítását. A kutatási folyamat felépítését, megszervezését és lebonyolítását. A résztvevők bevonását és a velük való kommunikációt, közös munkát. A kutatási eszközök használatát és azok értelmezését. Illetve, hogy a folyamat közben képes voltam nyitottan észrevenni egy mintázatot, majd rugalmasan bevonni kontrollcsoportot a folyamat ezen részéhez (ház rajz), hogy összehasonlítsam és értelmezzem a különbségeket.

---

---

**DEMETER ZSUZSA**

[zsuzsiprof08@gmail.com](mailto:zsuzsiprof08@gmail.com)

gyógypedagógia

BA, 7. félév

Debreceni Egyetem

Gyermeknevelési és Gyógypedagógiai Kar

*Témavezető:*

*Dr. Mező Katalin*

*egyetemi adjunktus, DE GYGYK*

---

## **A jövő gyógypedagógus társadalmának hajlandósága a mesterséges intelligencia (MI) használatára**

Háttér, célkitűzés: Annak ellenére, hogy a 2015-ben elindult Digitális Jólét Program, a 2019-es UNESCO kiadvány, vagy a 2020-as NAT sürgetően előtérbe helyezi a digitális kompetenciák kialakítását és a digitális eszközök használati hatékonyságának növelését, mégsem történt nagy változás a magyarországi iskolákban, különösen nem a gyógypedagógiai intézményekben a digitális kultúra tanításának átalakítása esetében. A dolgozat a jövő gyógypedagógus társadalmának mesterséges intelligenciához (MI) való hozzáállását elemzi, abból a megfontolásból kiindulva, hogy kevés olyan hazai elemzés létezik (Mező és Szabóné, 2021, Aknai, 2020), amely e témát gyógypedagógia szempontból közelíti meg. Módszer: saját összeállítású online kérdőív alkalmazására került sor, az eredményeket matematikai statisztikai elemzéssel, az SPSS szoftver segítségével, keresztábrás elemzés, chi<sup>2</sup>-teszt és gyakoriságszámítás alkalmazásával értékeltük ki. Minta: A mintát 17-35+ éves, magyarországi egyetemen tanuló gyógypedagógia szakos hallgatók adták (n=157). Hipotézisek: i) A megkérdezett gyógypedagógia szakos hallgatók legalább 50%-a találkozott a mesterséges intelligencia eszközeivel korábbi tanulmányai során. ii) A válaszadók legalább 70%-a tanórai tevékenységben képzelel el inkább az MI eszközök alkalmazását, mint tanórán kívüli tevékenységben. iii) A 24 év alatti kitöltők szerint szükség van a mesterséges intelligenciára a gyógypedagógiában, míg a 24 év felettiak inkább elzárkóznak ettől a gondolattól. Eredmények: a kutatás feltérképezte azt, hogy a gyógypedagógia szakos hallgatók mennyire érdekeltek a mesterséges intelligencia témájában, illetve, hogy milyen hajlandóságot mutatnak a mesterséges intelligencia eszközeinek alkalmazására a pedagógiai munkájuk során. Saját eredményeink a hipotézisek alapján: i) A válaszadók csupán 18,5%-a (n=29) találkozott korábbi tanulmányai alatt MI eszközökkel vagy alkalmazásokkal, míg 81,5%-a (n=126) nem szerzett tapasztalatot ilyen eszközökkel. ii) 157 válaszadóból csak 60 fő (38,5%) válaszadó tanórán képzelel el az MI használatát, a többiek inkább a tanórán kívüli lehetőségként tartják ezt számon. iii) A válaszadók több mint fele nyitott mindkét korcsoportban a mesterséges intelligencia használatára. Az első korcsoport, tehát a 24 év alattiak 59,7%-a (n=46), míg a 24 év felettiak 65%-a (n=52) válaszolt igennel.

---

---

**MURÁR NÓRA**

[murarnora@gmail.com](mailto:murarnora@gmail.com)

Gyógypedagógia

BA, 8. félév

Eszterházy Károly Katolikus Egyetem

Pedagógiai Kar

*Témavezető:*

*Dr. Dávid Mária*

*intézetigazgató főiskolai tanár, EKKE PK*

---

## **Az infokommunikációs technológiai eszközök gyermeki beszédfejlődésre gyakorolt hatásai**

A kutatásom corpusában az információs és kommunikációs technológiák, tehát a tabletek és telefonok használata és a beszédfejlődésre gyakorolt hatásai állnak. A cél az volt, hogy megvizsgáljam, hogy milyen összefüggések jelentkeznek az eszközök használata és a beszéd- és nyelvi fejlettség között.

Az áttekintett szakirodalmak alapján több kutatás is kiemeli, hogy fontos a gyermekek verbalitása és a digitalizáció közötti kölcsönhatásról beszélni és minél részletesebben feltárni azt. Dávid és mtsai (2016) kutatásai mutattak rá, hogy az expresszív beszéd, az önálló fogalmazásban megjelenő verbális képesség területén az IKT-eszközöket keveset használók szignifikánsan jobb eredményt értek el. Zemán (2020) kutatása alapján a fonológiai tudatosság is változhat a különböző eszközök hatására. Emellett Neuberger (2014) írása alapján, melyben Réger-re (2002) hivatkozik, az is látható és fontos, hogy figyelmet kapjon, hogy a gyermekek nyelvhasználata a szociális háttértől is függ. Ezek tudatában a két eszköz, amelynek segítségével a kutatást elvégeztem, egy a szülők számára készített IKT használati kérdőív és a Szól-e? szűrőeljárás.

Az eredmények feldolgozása során fény derült arra, hogy az én kutatási körzetemben a gyermekek viszonylag alacsony százalékban lépnek kapcsolatba kétéves koruk előtt az IKT eszközökkel. A kontroll terén pedig megállapítható, hogy a főiskolai szakképzés, vagy az ennél magasabb iskolai végzettséggel rendelkező szülők magasabb arányban kontrollálják az eszközök használatát. A Szól-e? vizsgálat eredményeinek elemzése során két csoportra bontottam a gyermekeket. Az egyik csoport egy óránál magasabb időtartamban használja a televíziót, a másik pedig ennél alacsonyabb időtartamban. Ez alapján az eredmények azt mutatták, hogy a legtöbb szubteszten az alacsonyabb időtartamban használók érték el a jobb átlagot.

Az eredmények alapján úgy gondolom, hogy olyan információkat kaptam, amelyek további kérdéseket vetnek fel és érdemes a kutatás folytatása nagyobb mintával és az egyes szubtesztek részletesebb kivizsgálásával, akár más egyéb vizsgálatok segítségével igénybevételeivel.

---

---

**FARKAS VERA**

[farkasvera83@gmail.com](mailto:farkasvera83@gmail.com)

gyógypedagógia- látássérültek pedagógiája

BA, 6. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Bárcei Gusztáv Gyógypedagógiai Kar

*Témavezető:  
dr. Márkus Eszter  
egyetemi docens, ELTE BGGYK*

---

### **Rehabilitációs pedagógiai program, éves tervek, heti tervek és egyéni fejlesztési tervek a fejlesztő nevelés, oktatásban- jó gyakorlatok**

A fejlesztő nevelés-oktatás közoktatási formát a súlyosan- halmozottan fogyatékos, tanköteles korú gyermekek számára a 2011. évi köznevelési törvény vezetett be. E közoktatási formát szabályozó dokumentumok szolgálnak alapul a tanulók ellátásának intézményi programjához, adott tanulócsoporthoz éves tervéhez.

A súlyos és halmozottan fogyatékos tanulóknál a többféle funkciózavar (kommunikációs zavar, intellektuális képességzavar, mozgáskorlátozottság, érzékszervi fogyatékoság) egyénenként kombinálódhat, illetve változó súlyossággal jelenhet meg. A tanulók a különböző súlyosságú és egyéni kombinálódású funkciózavarokkal élve egész életükben a környezet fokozott mértékű segítségére lesznek utalva, ezért személyiségük kibontakoztatására és életminőségük javítására komplex fejlesztésre, nevelésre van szükségük. A tanulókkal nehéz feldolgozni egy olyan témakört, mint például a farsang, ami felborítja a számukra fontos mindennapi megszokottságot. Ez harsány, hangos, hétköznapitól eltérő, többségi szintéren zajló esemény, amit a tanulóknak a sérült funkciózavarokkal élve nehéz befogadniuk. Miért van lényege ilyenkor a „meseköntösnek”, a mese szereplők bőrébe bújásnak, a közösen elkészített kellékeknek, jelmezeknek, a farsangi kellékek testközelből megtapasztalásának?

Dolgozatomban egy akciókutatásról írok, mely során érvényesül a reflektív tanítás, illetve fontos szerepet kap a megfigyelés és a reflexió. Egy tapasztalati és elméleti tudásra alapozott, konkrét súlyosan- halmozottan fogyatékos tanulókból álló csoportra íródott 10 napos program megvalósításának nyomon követéséről, a tapasztalatok magyarázatáról, és a végső következtetések levonásáról szól a tanulmány. A projektmódszer a súlyosan- halmozottan fogyatékos tanulócsoporthoz esetében, ismeretátadás, tananyagfeldolgozás szempontjából nem kiforrott módszer, az akciókutatás ennek létjogosultságára irányult a fejlesztő nevelés- oktatás folyamatában.

A dolgozat elején konkrét kérdéseket fogalmaztam meg, melyekre a megvalósítás folyamatában tapasztaltak fényében adok válaszokat. Napi reflexióim és számos fotódokumentáció volt segítségemre.

Legfontosabb eredményeim: egy késznek gondolt tervezet sem végleges; a kialakított napirendi rutin megtartásának fontossága; új tanuló összetételű csoportnál nem tanácsos ilyen projekt lebonyolítása; projekt módszerrel, élményszerű feldolgozással mély ismeretek adhatók át, közvetíthetők a súlyosan- halmozottan fogyatékos tanulóknak felé, hiszen az élmények és ismeretek megmaradnak.

---

---

**RÁCZ PÉTER RÓBERT**

[racz.peter.robert@gmail.com](mailto:racz.peter.robert@gmail.com)

Okleveles Mérnök tanár

MA, 1. félév

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi

Egyetem

Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar

*Témavezető:*

*Dr. Molnár György*

*egyetemi docens, OE KVK*

---

### **SNI-s tanulók tanításának pedagógiai és módszertani kihívásai és lehetőségei napjainkban**

A dolgozat bemutat egy, az SNI-s gyermekek által igényelt speciális oktatásmódszertani megoldási javaslatot, egy vidéki EGYMI (Egységes Gyógypedagógia Módszertani Intézmény) empirikus vizsgálatán keresztül. Ezen belül rövid áttekintést nyújt az SNI, mint különleges bánásmód szakképzésben érzékelhető sajátosságairól, módszertani igényéről, illetve az online platformok használatának lehetőségeiről, fajtáiról.

A dolgozat második része a tárgyalt téma empirikus feltárásának érdekében készített kérdőíves felmérés eredményeit elemzi és értékeli.

A kiértékelés eredményeinek függvényében a dolgozat javaslatot tesz az SNI-s szakképzés online és hibrid módszereinek további innovatív használatához, egyfajta támpontot nyújtva egy esetleges következő Covid-19 vagy egyéb világjárvány okozta vészhelyzetekben történő hatékony, gyors és eredményes átálláshoz.

A munkában megfogalmazott javaslatok alapján nemcsak előre tervezetten és szervezeten tud a pedagógusi, szakoktatói társadalom az adott problémakörrel hatékonyan szembenézni, illetve a tanulók számára sem jelent majd inaktívabb hónapokat, – bizonyos esetekben – éveket egy járvány okozta „négyfal közi” digitális oktatási környezet rövidebb vagy hosszabb ideig történő megélése.

---

**MERVAY KLÁRA ANGÉLA**

[mervay.k@gmail.com](mailto:mervay.k@gmail.com)

gyógypedagógia, értelmileg akadályozottak  
pedagógiája és szomatopedagógia szakirány  
BA, 8. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem  
Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Kar

*Témavezető:  
dr. Márkus Eszter  
egyetemi docens, ELTE BGGYK*

---

### **Súlyosan halmozottan fogyatékos tanulók online oktatása**

Kutatásomban a súlyosan-halmozottan fogyatékos tanulók online oktatását vizsgáltam, akik a sajátos nevelési igényű tanulók egy különleges csoportja, mely „az egész élet során fennálló állapot, amelyre jellemző, hogy a testi struktúrák károsodása következtében az alapvető humán funkciók – mint a kommunikáció, a mozgás, a megismerő funkciók, az érzékelés-észlelés és az önkiszolgálás – minimálisan két területén súlyos vagy legsúlyosabb mértékű funkciózavar tapasztalható.” (SNI irányelvek, OH, 2020, 132)

A járvány idején a személyes oktatást felváltó digitális oktatásra átállás nehézségeit és tapasztalatait igyekeztem felmérni a fejlesztő nevelés-oktatásban a szülők és pedagógusok körében egyaránt. Ha a tanuló nem képes az iskolában teljesíteni a tankötelezettségét, akkor a szakértői véleményben megfogalmazottak alapján fejlesztő nevelés-oktatásban részesülhet melynek három különböző formája lehetséges: az intézményben erre a célra létrehozott csoportban vagy a tanuló saját otthonában, esetleg abban az intézményben, ahol a személy ápolása, gondozása történik.

Mivel a téma sok szempontból új volt, nem sok szakirodalmi forrás állt rendelkezésemre, így leginkább a gyakorlat és munkám során szerzett tapasztalatokra és visszajelzésekre tudtam építeni. A tapasztalatokat - két külön szülői és pedagógusi – kérdőív segítségével gyűjtöttem össze és értékeltem ki.

Sok mindenre fény derült a válaszokból: a szülők és pedagógusok egyaránt úgy érezték, hogy ez az oktatási forma csak a gyerekek szinten tartására elegendő. A szülők kimondatlan jövőtől való félelme is előjött, mi lesz gyermekükkel, ha már nem lesz tanköteles? A kapcsolattartás fontossága szülő és pedagógus között megerősítésre került. A szülők jobban beleláttak a fejlesztés folyamatába és javult a Team szemlélet is pedagógus és szülő között.

Kutatásom végére sikerült megfogalmazni olyan javaslatokat, amik egy esetleges újabb járvány esetén segíthetik a fejlesztés folyamatát:

Egy olyan lista összeállítása, ami hasznos alkalmazásokat, módszereket, konkrét feladatokat tartalmaz.

Mivel nehézséget jelentett a családok számára a különböző segédeszközök hiánya, így felmerült ezek kölcsönözhetővé tétele, és az eszközök használatáról ismertető videók, leírások készítése, hogy a szülő tudja, melyik eszközt mire és hogyan kell célszerűen használni.

Úgy érzem sokkal közelebb kerültem az SHF tanulók nehézségeihez és bízom benne, hogy pedagógusként mindezt a megszerzett tudást be tudom építeni a fejlesztési folyamataimba.

---

---

**HAGA ORSOLYA**

[hagaorsolya@gmail.com](mailto:hagaorsolya@gmail.com)

konduktor

BA, 7. félév

Semmelweis Egyetem

Pető András Kar

*Témavezető:  
Pintér Henriett  
docens, SE PAK*

---

**Tipikus és atipikus gyermekek szülei számára alkalmazható, szülőket ösztönző, otthon, családi környezetben végezhető anyanyelvi foglalkozások adaptálása**

Elmélet:

Szakirodalmi összefoglalóinkban eddig a szülők ösztönzésére, motivációjára irányuló elméleti alapvetéseket mutattuk be, így az eddigi megállapításaink is ezen szakirodalmi megállapításokon alapszanak (Haga; Gál; Pintér 2022). Első mérőeszközünk kipróbálása egy fonológiai tudatosságot fejlesztő öt napos versolvasásból álló játék volt, aminek választását a szakirodalom alapján is hazai és a nemzetközi kutatások is azt igazolják, hogy ezen anyanyelvi készségnek a megfelelő fejlettsége jelentős mértékben hozzájárul a kezdeti szakaszban az olvasás elsajátításához (Jordanidisz, 2012).

Mérőeszközök:

Az első mérőeszközünk a motivációt illetően nem volt hatékony. Az óvodai nevelés jelentős részeként jelenik meg az anyanyelvi fejlesztésre irányuló foglalkozás is, ugyanis hazai kutatások szintén igazolták, hogy a fonológiai tudatosság megfelelő fejlettsége az olvasás és írás kezdeti elsajátítási folyamatában kurrens szerepet tölt be (ld. Csépe, 2006). A pandémiás helyzet jelentősen háttérbe szorította az online tanulás által az interaktív, játékos tanulási eszközöket, valamint stresszfaktort jelenthetett a tananyag elsajátításában a szülő gyermeke tanításához szükséges módszertani tudás hiánya.

A mérőeszközünk a szülők motiválásához egy mesejáték program, amely mint játékok iránti megnövekedett érdeklődés nyomán számos kutató bizonyította, hogy egy helyesen megválasztott és kivitelezett játék képes a tanulók tartalmi tudásának növelésére (Sabourin, 2014, id. Bónus; Nagy 2020: 3). Éppen ezért a mese, ami a gyermekek nyelvezetéhez közel áll építette fel a három napos programunkat. A program elemi a szülővel közös feladatokat tartalmaztak, amely tovább ösztönözte a résztvevőket a program folytatására a következő napon. A program végén Flow szinkonizációs kérdőív alkalmazása adott visszacsatolást a mesejáték programban megélt tapasztalatokról.

Eredmények

Az eredmények alapján a résztvevők N=6 megállapításra jutottunk, hogy az együttműködés, és egymástól való tanulás megvalósult további vizsgálódásra lesz szükség a feladatok alatti kapcsolat erősítésére, a gyermekek önmaga motiválására az adott tevékenységen belül, a gyermekek által hatást gyakorolt motivációs ösztönzők vizsgálata a szülő felé, vagyis ami a gyermek személyéből fakad, végül a feladatvégzés, és feladatteljesítés összhangjának a részletesebb vizsgálata sem maradhat el. A mérőeszköz számszerűsített adatainak méréséhez hatékonyan bizonyult az általunk választott kérdőív.

---

---

**KOVÁCS PETRA**

[kovacspetra0703@gmail.com](mailto:kovacspetra0703@gmail.com)

Matematika - földrajz tanári mesterszak

Osztatlan, 7. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Természettudományi Kar

*Témavezető:  
Gerlang Vivien  
egyetemi tanársegéd, ELTE TTK*

---

## **A magyar kultúra megismerése földrajzi tartalmakon keresztül**

Ismeri Ön a májusfa állítás, a regölés és a kotyolás hagyományait? Tudja Ön mi az a slambuc, dödölle, puliszka? Gyermekünk, unokáink már nem biztos, hogy ismerni fogják... A globalizáció és digitalizáció korában a világ gyorsan változik, hagyományaink egy része elfelejtődik, anyanyelvünk veszít korábbi fényéből.

Dolgozatomban a néphagyományok, néprajz, hungarikumok, nemzeti identitástudat témáját tárgyalom, a földrajztanítás szempontjából. Elsősorban az iskolán kívüli programokra helyezem a hangsúlyt, mivel nincs lehetőség mélyebben foglalkozni ezekkel a témákkal a tanórákon.

Munkám fő részei a téma elméleti megalapozása, a tanárok, tanulók és szülők körében végzett kutatás, valamint a nemzettudat erősítését célzó programok feladatainak bemutatása.

A szakirodalmi áttekintésben olyan fogalmakat tisztázok, amelyekre a programtervek épülnek, definiálom a nemzettudatot és a múzeumpedagógiát. Ezután a kapcsolódó kerettanterveket, valamint a Nemzeti Alaptantervet vizsgálom a téma szempontjából.

A kutatás célcsoportja a jelenleg tanító földrajztanárok, a 7-10. évfolyamos tanulók és szüleik voltak. Az online kérdőívekre adott válaszok többségét 5 fokú Likert-skálán kellett jelölni. A kérdőívek válaszaiból az látszik, hogy a nemzeti identitás kérdése, a hagyományok, hungarikumok témaköre a megkérdezettek szerint fontos. A válaszadók tanórán, iskolai programokon, de akár intézményen kívüli rendezvényeken is el tudják képzelni, hogy a tanulók ilyen témákkal foglalkozzanak. A kérdésekre adott válaszok szemléltetését diagramok segítik.

A szakirodalmi áttekintés és a kutatás tanulságai alapján készültek el az egyenként nagyjából 30 perces tevékenységeket felölelő programok tervezetei. Nyolc témakörben dolgoztam ki programtervet, ezekben többféle feladattípus szerepel, a tevékenységek egymással kombinálhatók az aktuális céloknak megfelelően. Ezek nemcsak a földrajz ismeretanyagából táplálkoznak, hanem kapcsolódnak a történelem, a hon- és népismeret és a néprajz tárgyakhoz is, amivel a tantárgyak közötti integráció felé való elmozdulást szerettem volna erősíteni.

A programtervek kipróbálása jelenleg is folyamatban van, az eddigi visszajelzések pozitívak. Szélesebb körű kipróbálás után, a tapasztalatokra alapozva a feladatok javítva lesznek, valamint szeretnék egyéb résztémákat is kidolgozni hasonló rendszerben. A jövőbeni tervek között szerepel múzeumok felkeresése, hogy esetleges együttműködés során múzeumpedagógiai programmá válhassanak a kidolgozott tevékenységek.

---



---

**PATRICIA ALEJANDRA BRUM**

**KAGYERJÁK**

[alejandrabrum@hotmail.com](mailto:alejandrabrum@hotmail.com)

Tánc tanár Szak/ Néptánc szakirány

MA, 4. félév

Magyar Táncművészeti Egyetem

*Témavezető:*

*Lévai Péter*

*Mesteroktató, MTE*

---

**A MAGYAR NÉPTÁNC JÖVŐKÉPE A DIASZPÓRÁBAN. Néptáncoktatás-módszertani munkaterv az uruguayi Tündérbert Néptáncgyűttes számára**

Dolgozatomban arra igyekeztem rámutatni, hogy a diaszpórában élő magyar közösségek hosszútávú megmaradásának lehetősége a magyar kultúrához való kötődésükben rejlik. Ezen belül a magyar néptánc kultúra és a magyarországi Táncmozgalom kisugárzása különösen erős megtartó erő lehet akár a 4., 5. nemzedék számára is. Fontos jellemzője a néptánc közösségi megjelenésének az is, hogy a magyar nyelvet kevésbé vagy egyáltalán nem beszélők számára is vonzó tud lenni és az erős közösségi jellegénél fogva akár a többségi nemzet tagjai is részesei lehetnek a magyar népi kultúra ilyen megnyilvánulásának. Az énekelt népdalok, csúszkák révén ugyanakkor magával a nyelvvel is szorosabb kapcsolatba kerül a közösség és előfordul az is, hogy valaki a néptánc révén sajátítja el a magyar nyelvet egy idő múlva.

Ahhoz, hogy a néptánc mindezt a szerepet betöltse egy anyaországtól nagyon távol élő magyar közösség számára, napjaink gyorsan változó világában nagyon fontos az, hogy a néptánc oktatása jól szervezett keretek között zajljon. Ha korosztályos lépcsőzetességben, összehangoltan és szakmai szempontok figyelembevételével folyik az oktatói munka, úgy a felnőtt korosztályok számára is biztosított a továbbélés, a szakmai fejlődés. A tánc tanárok részére kiemelkedő jelentőségű a kapcsolattartás a magyarországi szakintézményekkel és szakemberekkel. A folyamatos koordináció, a végzett munka dokumentálása, jógyakorlatok leírása, alkalmazása a tánc tanárok részére kulcsfontosságú, főleg a kezdeti időszakban. Módszertani segédletem ezeknek a kezdeteknek szeretne támpontokat adni, melyet azonban tovább fejleszteni az elkövetkezendő időszak feladata lesz. Egy komoly előkészítő, szervező munkára lesz szükség abban a tekintetben, hogy a közösség aktív tagjai közül minél többen részesüljenek különböző képzésekben, továbbképzésekben. A magyarországi intézményekkel való élő kapcsolat ebben is lényeges szerepet tölthet be.

Ahogy a dolgozatomban többször említettem, a magyar nyelv ismeret elég változó szintű, országonként és nemzedékek viszonylatában is más és más. Ha azt szeretnénk, hogy az elméleti-szakmai tudás minél szélesebb körben hozzáférhető legyen azok számára, akik eziránt érdeklődnek, elengedhetetlen a magyar nyelvű szakirodalom fontosabb kiadványainak a spanyol nyelvre történő lefordítása.

---

---

**VASTAG ALEXANDRA**

[ondoszandi@gmail.com](mailto:ondoszandi@gmail.com)

Tanító

BSc, 8. félév

Tokaj-Hegyalja Egyetem

*Témavezető:  
Dr. Kökényesi Nikoletta  
egyetemi docens, THE*

---

### **Hagyományörzés az iskolai nevelésben**

A dolgozatom középpontjában a hagyományörzés és annak fontossága áll az általános iskolai nevelésben. Nagy hangsúlyt fektetek, a hagyományok fontosságára az oktatásban, az egyes tantárgyakban való megjelenésére, illetve a néptánc és a népi játékok szerepére a személyiségfejlődésben. Az én életemben nagyon fontos szerepet tölt be a hagyományok ápolása ezen belül főként a néptánc, mely gyermekkorom óta az életem részét képezi. Arra a kérdésre keresem a választ, hogy hogyan lehetne beépíteni a néptáncot, illetve a népi játékokat a mindennapi pedagógiai gyakorlatba. Meggyőződésem, hogy a néptánc és a népi játék számos lehetőség kapuját képes megnyitni a gyerekek előtt, ezáltal fontos, hogy szerves része legyen az oktatásnak és megtaláljuk erre a megfelelő módszert. Önmagában a néphagyományok is kitűnő hatást gyakorolnak a kisiskolások fejlődésére, személyiségük formálására. A néptánc, mind a motoros képességekre, mind a gyerekek közötti társas, szociális képességekre kitűnően hatnak. Szükségesnek tartom, hogy az általános iskola alsó tagozatában legalább minimális szinten megismerkedjenek a gyerekek a lakóhelyük hagyományaival, hiszen ezáltal közelebb kerülhetnek lakóhelyükhöz, térségükhöz úgy, hogy játékosan tanulnak. A hipotézisem alátámasztása érdekében egy projekttervet készítettem mely 13 különböző témát érint a néphagyományokkal kapcsolatban tematikusan, egymásra épülve. Ennek bizonyítása érdekében első osztály számára, akik egész napos oktatásban vesznek részt, készítettem egy projekt óratervet, mely az első témakört foglalja magába, s három tanórát ölel fel, ami megvalósítható az órarendükben szereplő szabadfoglalkozás keretein belül. Az általam összeállított projektterv szemléletesen bemutatja, hogy nagyon sokszínűen, s a gyermekek életkorának megfelelően lehet a gyerekeket a néphagyományokra nevelni, s néptáncra tanítani, ami olyan összetett módon pozitív hatással van a gyermekek fejlődésére, hogy akár csak heti 1 tanórával is látványos fejlődéseket hozna. Saját tapasztalataimból kifolyólag, a letartott foglalkozások után, láthatóan fejlődött a gyermekek ritmusérzéke, ügyesebben hangsúlyoznak, s élvezettel végeznek számolási feladatokat. Úgy gondolom, hogy ne hagyjuk elveszni hagyományainkat, ismertessük meg azt minden gyerekkel. Fektessünk még több hangsúlyt a hagyományok oktatására. Ne vonjuk meg a gyerekektől a néptánc nyújtotta élményeket, és pedagógusként használjuk ki azokat a lehetőségeket, amit a néptánc nyújt számunkra.

---

---

**BALOGOVÁ BIANKA**

[b.bianka18@gmail.com](mailto:b.bianka18@gmail.com)

Tanító

BA, 7. félév

Tokaj-Hegyalja Egyetem

*Témavezető:  
Dr. Kökényesi Nikoletta  
egyetemi docens, THE*

---

### **Hagyományörzés egy szlovákiai magyartanítási nyelvű alapiskolában**

A dolgozatom témaválasztását nagymértékben befolyásolta a hagyományok, a szokások és a magyarság iránti érdeklődésem, kötődésem. Minden családban vannak hagyományok, amelyek szerves részét képezik az embereknek életük során. Számomra a hagyomány egy apró gyémánt, melynek csiszolásával egyre fényesebb jövőt biztosítunk nemzetünknek és szlovákiai magyarként különösen fontos magyar identitásom erősítéséhez.

A külföldön történő hagyományörzést az iskolában nagymértékben befolyásolja a pedagógusok hozzáállása, illetve az állam befolyása. Gyermekként én is részese voltam a külföldi hagyományörzésnek, így saját tapasztalataimat is kifejténém a témában.

Az iskolákban a hagyományörzés fontossága megmutatkozik a tankönyvekből, a tantermek dekorációjából, a pedagógusok hozzáállásából. Kutatásomban vizsgálnám a szlovák tankönyvek szerkezetét: miként vannak jelen a magyar szólások, közmondások, a jeles napok bemutatása, mondák, mondókák, népmesék, népdalok. Figyelemmel követném a pedagógiai programokban megjelenő hagyományörzést, a pedagógusok hozzáállását a magyar hagyományokhoz, és mely magyar hagyományok maradtak fenn az oktatásban és melyek azok, amelyeket már nem tartanak számon. Összegezném az egyéni tanításom során elért eredményt, a pedagógusok és a gyerekek hozzáállását a hagyományok fontosságának fennmaradásáról. Szó esne arról is, hogy mit tehetünk mi szülők, pedagógusok, hogy hagyományaink tovább éljenek gyermekeinkben, illetve, hogy a vallások, a családi légkör, az iskola hogyan befolyásolja a hagyományok kialakulását, fennmaradását.

Kutatásomat pozitív eredményekkel, élményekkel, tapasztalatokkal zárom, s örömmel mondhatom el, hogy a felvidéki magyar lakta területeken jelen van a magyar identitás: tovább élnek a magyar hagyományok, szokások, amelyet szülők és pedagógusok egyaránt támogatnak.

---

---

**OLÁH NÓRA**

[olahnora12@gmail.com](mailto:olahnora12@gmail.com)

tanár - tánctanár MA 120 (néptánc specializáció)

MA, 4. félév

Magyar Táncművészeti Egyetem

*Témavezető:*

*Fügedi János*

*Egyetemi tanár, MTE - Magyar Táncművészeti Egyetem*

---

### **Játékosítás a néptáncpedagógiákban**

A dolgozat a néptánc-pedagógiák játékosítás alapú oktatásszervezési átalakíthatóságát vizsgálja. A digitális technológiai változásba beleszületettek már nem vonódnak be olyan hatékonysággal a hagyományos frontális oktatásba, mint a változást megelőző időszak diákjai. E bevonódást támogató módszer a 2000-es évektől fokozatosan teret hódító játékosítás, amelyet eddig azonban csak elméleti tárgyak oktatására használtak. A dolgozat felveti, hogy a módszer gyakorlati tantárgy (a néptánc) oktatásába történő beemelésével a néptáncoktatás új irányt vehetne az általános és középiskolákban. A munka a téma általános szakirodalmának áttekintése után tizenegy néptáncpedagógiát tartalmazó kötetet elemez, majd annak eredményét a dolgozat végén táblázatos és diagramos formában is szemlélteti. Végül az egyik oktatási módszertan játékosítás alapú kiegészítésére mutat példát.

---

---

**SZÖGYI TÍMEA:**

[szogyi.timea@gmail.com](mailto:szogyi.timea@gmail.com)

tanító

BA, 6. félév

Károli Gáspár Református Egyetem

Pedagógiai Kar

*Témavezető:*

*dr. Csontosné dr. Buzás Zsuzsa  
főiskolai adjunktus, KRE PK*

---

**KISKÖRÖS VÁROS NÉPI HAGYOMÁNYAI A SZLOVÁK ÖRÖKSÉG JEGYÉBEN**

Szógyi Tímea

Kiskőrös város népi hagyományai a szlovák örökség jegyében

Minden nemzet, közösség attól egyedi, hogy olyan jellemző értékrendet képvisel, amit kifejezetten az ő kultúrája, környezete, életkörülményei, népszokásai, viselete, és saját értékrendszere formált, alakított az idők folyamán. Kutatásommal szeretnék csatlakozni azokhoz, akik fontosnak tartják megemlékezni felmenőik értékeiről, szokásairól, hagyományairól. A szlovák népművészeti, valamint népi kultúrához tartozó örökség kutatása a 19. század első felében kezdődött Kiskőrösön, melynek elindítói a szlovák egyházi és világi méltóságok voltak. 200 éve itt született Petőfi Sándor, akinek szülőháza a kiskőrösiek úgy tekintenek, mint a legnagyobb értékükre a városban. A szülőház mellett itt található a Petőfi Emlékmúzeum, valamint a Petőfi Műfordítói Szoborpark is. Kutatásom célja a kiskőrösi és környékbeli gyermek- és felnőtt korú lakosság ismereteinek feltárása a szlovák hagyományok őrzésével, fenntartásával kapcsolatban. Különös figyelmet fordítok azokra az eshetőségekre, melyek alkalmat adnak a szlovák őseink életének és szokásainak megismerésére. Vizsgálatom négy részből állt. Személyesen kerestem fel a kiskőrösi hagyományokban igen jártas négy adatközlőt, hogy a népi kultúrával kapcsolatban érdeklődjek emlékeik, ismereteik felől. Kérdőíves kutatásomban kiskőrösi lakosok tájékozottságát, tapasztalatait, véleményét vizsgáltam a helyi tót hagyományokkal kapcsolatban. Sajnos igen kevesen vannak (7%), akik tagjai valamely aktív, hagyományőrzéssel foglalkozó csoportnak. A válaszadók negyede ismeri a jellemző néptáncot, népviseletet, népszokásokat, vagy gasztronómiát. A népzene, valamint a szlovák nyelvet alig ismerik. Továbbá a 9-11 éves korosztályban végeztem kutató munkát (N=53). A 4. évfolyamos tanulók 80%-a tisztában van azzal, hogy szlovák ősökkel rendelkezik a helyi lakosság nagy része, és 90%-uk pontosan meg tudta nevezni, hogy milyen módon őrzik a népszokásokat Kiskőrösön. A szlovák néphagyományokat őrző általános iskolások számára készített projekt dolgozatom záró része. Szlovák Hagyományőrző Nap megvalósításához, előkészületéhez 7 héten át van lehetőség, amelyben az általános iskola mind a nyolc évfolyama érintett.

---

---

**ECSEGI ERIK**

[ecsegi37@gmail.com](mailto:ecsegi37@gmail.com)

magyar–történelem osztatlan tanári

Osztatlan, 9. félév

Eszterházy Károly Katolikus Egyetem

Bölcsészettudományi és Művészeti Kar

*Témavezető:*

*Dr. Takács Judit*

*egyetemi docens, EKKE BMK*

---

**A magyar nyelv eredete témakör oktatásának kérdései: az anyanyelvi és a történelem tankönyvek tanulságai**

Dolgozatom témája a magyar nyelv eredetének témaköre a 2003-tól 2020-as Nemzeti alaptantervi környezetben megjelent, gimnáziumok számára kiadott anyanyelvi és történelemtankönyvek vonatkozó leckéiben. A magyar nyelv eredete nem csak a közéleti platformokon aktuális téma, de a témával kapcsolatban a közelmúltban is több tanulmánykötet, konferenciakötet látott napvilágot, noha a magyar nyelv uráli nyelvcsaládba tartozása a 19. század óta tudományosan bizonyított. Középiskolai magyar-történelem szakos tanár hallgatóként fontosnak tartom megvizsgálni, hogy a témakör hogyan jelenik meg a gimnáziumi tankönyvekben, összevetve a korábbi évek taneszközeivel. Célom a két tantárgy tankönyveinek tudományos és oktatásmódszertani szempontú integratív szemléletű vizsgálata. Elsőként az alaptantervekben szereplő magyar nyelv eredetére vonatkozó információkat vettem szemügyre. Dolgozatomban öt anyanyelvi és öt történelemtankönyvet elemeztem. Az anyanyelvi tankönyvek esetében az Antalné Szabó Ágnes – Raátz Judit által fejlesztett, történelemtankönyvek esetében pedig a Száray Miklós által fejlesztett, három-három, különböző alaptantervi környezetben kiadott tankönyvét vizsgáltam meg. Ezek után a 2020-as Nemzeti alaptantervnek megfelelő, az Oktatási Hivatal digitális tankönyvkatalógusában is elérhető „A” és „B” jelzetű tankönyveket elemeztem. Vizsgálati szempontom alapvetően kvalitatív szemléletű, ezért nem vizsgálom a magyar nyelv eredetére vonatkozó tudásanyag mennyiségi eloszlását az egyes tankönyveken belül, az elemzett tankönyvekhez és a kerettantervi óraszám-javaslatokhoz képest. Jelen kutatásomhoz hasonló témájú, integratív szemléletű tankönyvelemzést nem találtam, e téren tehát elemzésem feltétlenül újszerű. Kutatásom eredménye, hogy eltérés mutatható ki a vizsgált anyanyelvi és történelemtankönyvek szemlélete között. A szemléletbeli eltérés több szinten (a lecke felépítése, tudománytörténet, terminológia, ismeretközlő ábrák, tudományos módszertan, segédtudományok súlya és szerepe terén) is megjelenik, melyek oktatásmódszertani problémákat okozhatnak a tanítási-tanulási folyamatban. A 2020-as NAT-nak megfelelő történelemtankönyvekben szereplő pontatlanságok jelentős része kimutatható a vizsgált korai tankönyvekben is. Dolgozatom eredményei alapján úgy vélem érdemes lesz a jövőben más szerzők által fejlesztett tankönyveket is vizsgálat alá vonni, hogy átfogó képet kapjunk a témakör oktatásával kapcsolatban.

---

---

**MARTINEZ MÁRIA**

[martinezmariamimi@gmail.com](mailto:martinezmariamimi@gmail.com)

dráma- és színházismeret és angol nyelv és

kultúra tanár

Osztatlan, 5. félév

Pázmány Péter Katolikus Egyetem

Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

*Témavezető:*

*Dr. Eck Júlia*

*egyetemi adjunktus, PPKE VJK*

---

## **Drámajátékos találkozások a komolyzenével**

### Rezümé

Martinez Mária vagyok, harmadéves egyetemi hallgató. Dráma – és színházismeret – tanár, illetve angol nyelv és kultúra tanárnak készülök.

Egy zenész családból származom. Folyamatos kapcsolatban állok a zene számos területével – a komolyzenével is – és nagyon fontosnak tartom a zene szerepét az emberek életében.

Ennek a dolgozatnak az alapkövei általam kitalált, tudatosan megtervezett és levezetett óratervek. Ahogy említettem, az egyik szakom a dráma – és színházismeret, és bár a másik nem az ének-zene én mégis, ennek a két tantárgynak az ötvözését próbáltam alkalmazni az óráim során. Azt mondanám, hogy ez két drámaóra, ami a komolyzenével foglalkozik. A zene van a középpontjukban, de az összes feladat és módszer, amit alkalmazok, a drámapedagógiához köthető. Számos a drámapedagógiában elterjedt gyakorlattípust, játékot használok az órák során, figyelembe véve az adott komolyzenei mű természetét és azt, hogy melyik játékkal lehet a legjobban megértetni az adott művet.

Ezt a dolgozatot azzal a céllal írtam, hogy a ma vitatott és sokak – főként a mai fiatalok/diákok szerint – által rossznak, unalmasnak, érthetetlennek tekintett komolyzene műfaját közelebb vigyem hozzájuk. Szeretném, hogy egy élményszerzés keretén belül rácsodálkozzanak, kíváncsivá váljanak a zene ezen területe felé is és a foglalkozás után pozitív visszajelzést kapjak tőlük.

Az én kutatásom középpontjában az óraterveim állnak. A két órának a hatásait mértem, vagyis az erősségüket, hogy megmarad-e a résztvevőkben a felhasznált zeneműről bármilyen információ, változott-e a komolyzenéről való véleményük.

Ezért közvetlenül az órák levezetése előtt és után rövid szóasszociációs tesztekkel végeztem el. Az óratervekhez kapcsolódó kulcsszavak lettek a hívószavak, amikre a résztvevőknek asszociálniuk kellett írásban.

Sok szempontból vizsgáltam a kapott asszociációkat. Hiszen nem csak az óra előtt és után kapott szavak hasonlóságait, különbségeit figyeltem, hanem a résztvevők, illetve a két osztály közötti eredmények hasonlóságait és különbségeit is.

Az eredményeim részben az bizonyították, hogy a mai

---

---

fiataloknak egy megfelelő helyzetre/környezetre van szüksége ahhoz, hogy megértse és élvezni tudja a komolyzenét – részben pedig megmutatták, hogy egy drámaóra annak ellenére, hogy nem egy hagyományos, frontális tanulási helyzet, mégis maradandó emléket és tudást tud adni a diákoknak.

Összeségében az eredmények pozitívak és biztatóak voltak afelé, hogy a dráma és zene ötvözése egy járható és élvezetes módja a komolyzene oktatásának.

---



---

**HENGÁN KAMILLA**

[kamilla.hengan@gmail.com](mailto:kamilla.hengan@gmail.com)

történelemtanár és állampolgári ismeretek,

hittanár- nevelőtanár

Osztatlan, 11. félév

Pázmány Péter Katolikus Egyetem

Bölcselet- és Társadalomtudományi Kar

*Témavezető:*

*Dr. Kaposi József*

*egyetemi docens, PPKE BTK*

---

### **Fejlesztő típusú feladatok alkalmazása a történelemoktatásban**

A hazai oktatási rendszer kiemelt eleme a kompetenciafejlesztés. Ennek hatékony módszere lehet a fejlesztőfeladatok alkalmazása. A tantermi oktatásban elsődlegesen a kompetencia ismeretelemeinek bővítéséről és az attitűdök változásáról beszélhetünk, de az egyes munkaformákkal a készségszintű fejlesztés is elősegíthető.

Dolgozatomban olyan fejlesztő típusú feladatokat mutatok be, amelyeket történelem tantárgyból, a tantanítási gyakorlatom során alkalmaztam. Három korosztályban vizsgáltam ezeknek a feladatoknak a hatékonyságát és eredményességét. Különböző témaköröket dolgoztam fel, előtérbe helyeztem a nem zárt válaszu megoldást igénylő feladatokat, valamint a társas és egyéni munkaformákat. A kutatás elsődleges célja a diákok szociális kompetenciájának fejlesztése volt.

A fejlesztő feladatok alkalmazása előtt és után a diákok, egy általam készített kérdőívet töltöttek ki. Ennek segítségével próbáltam felmérni, megfigyelhető-e elmozdulás a csoport szociális érzékenységében. A kérdőívek összehasonlítása után megállapítható, hogy az általam végzett fejlesztések hatására készségszintű fejlődésről nem beszélhetünk, azonban a csoportok szociális érzékenységében pozitív elmozdulás tapasztalható. Ennek mértéke összefüggésben áll a tanítási folyamat hosszúságától.

---

---

**GERMUSKA VERONIKA ERIKA**

[germuskaveronika1997@gmail.com](mailto:germuskaveronika1997@gmail.com)

Tanár (történelem-hittan)

Osztatlan, 11. félév

Pázmány Péter Katolikus Egyetem

Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

*Témavezető:*

*Dr. Szőke-Milinte Enikő  
egyetemi docens, PPKE BTK*

---

## **Hitéletre nevelés és történetmesélés**

### Háttér és célkitűzések

A dolgozatomban két fő célja van: az első, hogy megvizsgáljam a személyiségfejlődés és a hitélet közötti kapcsolatot; a második, hogy olyan módszert dolgozzak ki, melynek segítségével élő hitet tudunk adni az iskolai hitoktatás keretein belül. Ez utóbbihoz kidolgoztam egy új tanítási módszert, az Isten(i)élmény: új történet & élő hit módszerét. A célom volt az is, hogy módszeremet kipróbáljam és a tapasztalatok alapján továbbfejlesszem, bővítssem, szükség esetén korrigáljam.

### Módszer

A dolgozatban a szakirodalom feldolgozása alapján olyan pedagógiai módszert választottam a hitéletre nevelésben, melynek esszenciája a narratív elmélet, közelebbről a történetekkel való tanulás és élményszerzés. Dolgozatomban több narratív módszert fogok elemezni, végül pedig bemutatom a saját narratív módszeremet is a kidolgozott témákkal együtt. A bemutatott, kidolgozott témák mindegyike a pedagógiai kísérletben gyakorlatban is kipróbálásra került.

### Eredmények

Miután alaposan megvizsgáltam Erikson személyiségfejlődés, Fowler hitfejlődés, Piaget kognitív és erkölcsi fejlődés, valamint Kohlberg erkölcsi fejlődés elméleteit, igyekeztem ezeket szintézisbe hozni. Majd ezek egymásra gyakorolt hatásait elemeztem, amelyből pedagógiai alapelveket és következtetéseket vontam le. Ezután azt vizsgáltam meg, hogy erre építve, hogyan lehet a gyermekeknek élő hitet adni. Néhány narratív módszert szemügyre véve, megalkottam a saját módszeremet is, az Isten(i)élmény: új történet & élő hit módszerét, melynek keretében a gyermekek egyéni hittapasztalatokat szerezhetnek. Az éves szakmai gyakorlatom alatt összesen 20 hittan órát tartottam az Isten(i)élmény módszerrel, 10-et harmadikosoknak és 10-et hetedikeseeknek.

### Következtetések

A dolgozat céljai közül az első megvalósult, hiszen egy táblázatban sikerült összefoglalnom az erkölcsi és a hitfejlődés közötti összefüggéseket, ez által feltárva a hitéletre nevelés személyiségfejlődésre gyakorolt hatását (a teljesség igénye nélkül). A második célom, egy új módszer kidolgozása, amellyel élő hitet adhatunk az iskolai hitoktatás keretei között megvalósult. A módszer kipróbálása során pozitív tapasztalatokra tettem szert, valamint módszeremet a kísérlet tapasztalatai alapján korrigáltam. Azt tekintem eredménynek, ha a tanítás során a gyermektől pozitív visszajelzéseket kapok a módszer működésével kapcsolatban, melynek konkrét megnyilvánulása, ha a gyermekek életükkel, magatartásukkal, Istent vallják meg a világnak.

---

---

**CSIMA ZSOLT**

[csima.zsolt@gmail.com](mailto:csima.zsolt@gmail.com)

Hittanár-nevelőtanár

MA, 3. félév

Veszprémi Érseki Főiskola

*Témavezető:  
Bognárné Dr. habil Kocsis Judit  
egyetemi docens, VÉF*

---

## **Javaslat a hitoktatás és a katekézis módszertani megújítására**

### JAVASLAT A HITOKTATÁS ÉS A KATEKÉZIS MÓDSZERTANI MEGÚJÍTÁSÁRA

A hitoktatás és a katekézis módszertani megújítását több irányból meg lehetne közelíteni. Jelen kutatás arra vállalkozik, hogy az agykutatás eredményeit alapul véve tesz javaslatot a metodika újragondolására. Ebből a folyamatból nem hiányozhat az érzelmi nevelés sem, mivel a tananyag befogadásához elengedhetetlenül fontos a tantárgyhoz való viszonyulás, az attitűd.

A kutatás alapját a témakörben fellelhető legfontosabb elsődleges források értelmező és a szintetizáló elemzése adja. Ezen kívül sor került négy katolikus tankönyvkiadó által gondozott hittankönyvek elemzésére, valamint egy kérdőíves vizsgálatra. A kikérdezés módszerét a hitoktatók, a szülők és a tanulók körében alkalmaztam.

A kutatás célja, hogy egy új szempontú megközelítést adjon a hitoktatásnak és a katekézisnek, miközben erősen épít a gyakorlatban megmutatkozó kívánalmakra, értékekre.

A kutatás rámutatott arra, a gyakorlati pedagógiában tetten érhető megtapasztalás, élmény nem csak a kisgyermekkorban, hanem a katekézis területén is alkalmazható elvont témák megközelítésére, illetve mélyítésére. Az értéként elfogadott gondolat és cselekedet; élet és vallás; ne csupán elméleti, lexikális ismeret legyen, hanem a tanuló, a katekumen valóban megélhesse az élet misztériumát az egyén szintjén.

---

---

**BRUSZT MÍRA TÜNDE**

[brusztmira@gmail.com](mailto:brusztmira@gmail.com)

földrajztanár - magyartanár  
Osztatlan, 10. félév

Pécsi Tudományegyetem  
Bölcsészettudományi Kar

**SÜTŐ RAMÓNA**

[suto.ramona@gmail.com](mailto:suto.ramona@gmail.com)

magyartanár - könyvtárostánár  
Osztatlan, 12. félév

Pécsi Tudományegyetem  
Bölcsészettudományi Kar

*Témavezető:  
Dr. Beck Zoltán  
egyetemi adjunktus, PTE BTK*

---

### **Varázskaland - Vár a sárkány. Egy asztali társasjáték fejlődéstörténete**

Varázskaland – Vár a sárkány! Egy asztali társasjáték fejlődéstörténete

A Varázskaland – Vár a sárkány című társasjáték a népmesék és a társasjáték-alapú oktatás szintéziseként jött létre, melynek elkészülését azon szándék motiválta, hogy az általános iskola alsó tagozatára járó tanulók számára indirekt módon nyújtson segítséget a varázsmesék felépítésének megértésében. A játékhoz kapcsolódik egy négy alkalmas modulterv is, ami kézzelfogható alkalmazási lehetőséget biztosít a pedagógusok számára. A dolgozat célja, hogy a meseelmélet és a társasjáték-alapú oktatás összekapcsolásával dokumentálja a társasjáték létrehozási folyamatának akciókutatását. A fejlesztés folyamata arra keresi a választ, hogy hogyan működhet egy meseszerkezeti tananyagegységet feldolgozó társasjáték oktatási közegben, milyen ismert mechanikákat célszerű alkalmazni egy edukatív társasjátéknál, valamint, hogy hol van az a határ, ahol a játékon keresztül érvényesül az ismeretszerzés is.

---

**HÍDVÉGI ALEXA VRÁG**

[alexavirag14@gmail.com](mailto:alexavirag14@gmail.com)

Matematika és Angol tanári szak

Osztatlan, 3. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

*Témavezető:*

*Dr. Albert Ágnes*

*egyetemi adjunktus, ELTE BTK*

---

**Az angoltanulás élményeinek affektív szempontjai: Középiskolás tanulók nézeteinek feltárása.**

Aim of the study and theoretical background: English language learning is an essential part of students' high school studies which they can greatly benefit from later in their personal life and/or their career. Since there are many factors that contribute to successful and inefficient language learning and teaching it is important to consider how the students themselves perceive their English classes. Both positive and negative experiences can define success or failure of mastering English as a foreign language. The issues of effective language teaching and learning in Hungary is pressing, due to the lack of students speaking English well, thus it is important to examine this problem in depth. This study aims to give answers to why language teaching methods are ineffective in Hungarian high schools in a way where it examines the students' concrete views of the situation that will give deep insight into the problem and its potential solutions.

Research methods: There has been 12 interviews conducted with students who have graduated 2021 or later, that is 1 or 2 years ago. They were asked several questions about the affective aspects of their English lessons in high school. Topics were about how the teacher's personality affected the lessons, how much they enjoyed the tasks they did, did they find the lessons effective and useful and so on.

Results and discussion: The findings can be categorized into several themes, the main ones were the teachers teaching style and peer pressure. They found it crucially important for the teacher to adjust to their personal needs and requirements regarding second language acquisition. What mostly made them anxious besides some teachers' strict manners was the peer pressure they felt or have experienced in class. Some students felt like the teacher could have influenced this issue and others thought it were impossible for the teacher to intervene.

Conclusion and implications: Amongst others, a question that would be interesting to investigate further is the amount a teacher can influence the peer pressure amongst the students, since many students had a lot of issues with feeling judged by their fellow scholars.

Key words: affective, language, effective, anxiety, learning, teaching

---

---

**LUKOVSZKI KAROLINA**

[lukovszki.kari@gmail.com](mailto:lukovszki.kari@gmail.com)

Osztatlan tanárképzés

Osztatlan, 11. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

*Témavezető:*

*Baditzné dr. Pálvölgyi Kata  
egyetemi docens, ELTE BTK*

---

## **El papel de los juegos en la enseñanza de la gramática española: ¿Afectivo o efectivo?**

La gramática es una parte de la lengua española que provoca varias dificultades para los alumnos húngaros, sobre todo, el sistema verbal español. Por consiguiente, los húngaros cometen varios errores que pueden interpretarse como fracasos. Para mantener e incrementar la motivación de los alumnos, intenté emplear juegos en la enseñanza de la gramática, buscando un equilibrio entre el componente efectivo y el componente afectivo, por lo tanto, el objetivo de la investigación detallada en este estudio fue revelar qué papel desempeñan los juegos en el desarrollo de la competencia gramatical, en qué medida pueden ser eficientes estos juegos, y cómo se relacionan la eficiencia y la motivación. La investigación la realicé en un instituto de bachillerato con la participación de 27 alumnos. El estudio se dividió en tres etapas principales en caso de cada juego: presentar los contenidos gramaticales, practicar la gramática previamente enseñada con juegos, escribir una prueba y rellenar un cuestionario. La eficiencia fue medida por medio de las pruebas de gramática, y con la ayuda de cuestionarios fueron medidos la eficiencia y el grado de diversión. Con respecto al papel del juego y la relación entre la eficiencia y la motivación, logré justificar que el desarrollo de la competencia gramatical se puede llevar a cabo eficientemente mediante juegos, de esta forma el juego bien seleccionado y adaptado puede ser un buen instrumento en la enseñanza de la gramática. Los resultados muestran claramente que la eficiencia de los juegos tiene que ver con la diversión: los juegos que se disfrutaron más, fueron más eficientes, y al revés. Como en el caso de las actividades no lúdicas, el grado de diversión y la medida de la eficiencia de los juegos no siempre coinciden. Sin embargo, se relacionan, la dimensión emocional y los sentimientos positivos experimentados por los discentes contribuyen a que los alumnos se incorporen emocionalmente al proceso de la enseñanza-aprendizaje que aumenta la eficiencia del proceso y dan como resultado una actitud positiva frente a la lengua meta, asegurando la motivación para aprender a largo plazo. Para desencadenar este proceso, son más aptos los juegos que evitan la monotonía y el mecanicismo, que dan rienda suelta a la creatividad y fomentan la interacción entre los jugadores (tanto en forma competitiva como en forma cooperativa), dándoles un papel activo en el proceso de la enseñanza-aprendizaje.

---

---

**SZOLYKA ÉVA ALINA**

[szolyka.eva.alina@gmail.com](mailto:szolyka.eva.alina@gmail.com)

osztatlan tanárképzés (angol nyelv és kultúra  
tanára, magyartanár)

Osztatlan, 5. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

*Témavezető:*

*Dr. Halápi Magdolna  
egyetemi adjunktus, ELTE BTK*

---

### **Szorongás és nyelvtanulás – stratégiák a szorongás legyőzésére**

The present study deals with the relationship between anxiety and language learning. Most studies in this field state that language anxiety is a distinct phenomenon. However, currently, the role of personality traits in language learning and the approach that sees language anxiety as a manifestation of other types of anxiety are gaining more and more attention. Since I was interested in whether language anxiety is related to trait anxiety, my intention was to investigate how these anxieties are related. In addition, my research aimed to explore the possible differences between the level of foreign language anxiety and the coping strategies applied by English major and non-English major university students. The research tools used were questionnaires (62 respondents) and interviews (8 students). The analysis of the data revealed that English majors reported moderate state anxiety and high trait anxiety, while non-English majors reported moderate state and moderate trait anxiety. 12 out of 29 English majors and 6 out of 33 non-English majors experienced facilitating language anxiety, which might show that more committed learners may utilize anxiety better. Although English majors experienced lower levels of foreign language anxiety, the difference between the two groups was not significant. As for the relationship between trait anxiety and language anxiety, the present research suggests that it is highly possible that there is a connection between them. 95% of trait anxious individuals with debilitating language anxiety also had foreign language anxiety in the non-English major group, and the proportion was 85,71% among English majors. In both groups, the most widely used and helpful coping strategy was listening to music. There was no real difference between the techniques applied to reduce foreign language anxiety in the groups; however, the number of English majors who reported that their teachers used coping strategies was much higher than that of non-English majors. This might indicate that ELT methodology shows competence in the field, which might be useful to disseminate among other teachers as well. The results of the present research cannot be generalized, but this area is worth further and deeper investigation. Nevertheless, the findings suggest that there is a tendency for trait anxious students to experience language anxiety, and this finding might help language learners and teachers search for new strategies to cope with language anxiety.

---

---

**KOVÁCS DOROTTYA**

[kdorki97@gmail.com](mailto:kdorki97@gmail.com)

osztatlan tanárképzés

Osztatlan, 12. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

*Témavezető:*

*Baditzné Dr. Pálvölgyi Kata  
habilitált adjunktus, ELTE BTK*

---

**Explicit tanítás vagy imitálás: hogyan fejlesszünk néhány szuprasegmentális jelenséget magyar ajkú spanyol nyelvtanulók beszédprodukciónjában?**

En la literatura especializada, encontramos algunos estudios (Baditzné 2019 y 2020; Kovács en prensa) que sugieren la falta del encadenamiento o la fluidez en el habla de estudiantes húngaros de nivel B2 MCERL. Por esta razón, realizamos una investigación que pretende responder la pregunta si el conocimiento y la práctica de los fenómenos de la sinalefa y de la resilabificación o la imitación de la producción oral de los hablantes nativos puede contribuir más a la mejora del habla de los alumnos húngaros, con respecto al problema presentado. En este trabajo, después de ofrecer una introducción teórica, analizamos la lectura de diez estudiantes universitarios húngaros, prestando atención a la sinalefa y a la resilabificación. La mitad de los informantes ha participado en una breve formación individual sobre los rasgos suprasegmentales en cuestión (sobre sus reglas y su uso), mientras que la otra mitad de los estudiantes ha escuchado una grabación auténtica con habla nativa, sin conocer de forma explícita los dos fenómenos. Para poder demostrar los posibles efectos de los dos métodos, comparamos las lecturas anteriores y posteriores o a la formación o a la imitación. Los resultados obtenidos después del análisis muestran que en general, la formación explícita resulta ser más eficaz que la imitación del habla nativa. A base de esto, parece ser importante tratar el tema en las clases de español, junto con otros aspectos de la pronunciación.

---



---

**GYURKA NOÉMI**

[noemi.gyurka@gmail.com](mailto:noemi.gyurka@gmail.com)

angol nyelv és kultúra tanára, magyartanár  
Osztatlan, 10. félév

Pázmány Péter Katolikus Egyetem  
Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

*Témavezetők:  
Piukovics Ágnes  
egyetemi tanársegéd, PPKE BTK  
Fekete Imre  
oktató, kari oktatásfejlesztő, BGE KVIK*

---

### **Explicit kiejtéstanítás a középiskolai angolóra keretein belül**

The inclusion of explicit pronunciation instruction in English as a foreign language (EFL) classrooms has been strongly promoted because it aids the learners in improving their listening skills and it ensures intelligibility. Moreover, targeting pronunciation during lessons can boost the learners' confidence when speaking, and it can also be a contributing factor to lowering anxiety levels. However, the importance of pronunciation inclusion has not yet been recognised in the Hungarian educational context as there is an existing gap in the literature regarding pronunciation inclusion. Therefore, this case study aims to provide insight into the effects of explicit pronunciation inclusion using activities that are tailored to the needs of Hungarian learners of English with an EFL group. The study also focuses on the emerging factors that contribute to the success of pronunciation integration. Furthermore, it aims to gain insight into the learners' perceptions of pronunciation teaching and the integrated pronunciation activities. The research involved 13 learners and the author of this paper as the teacher-researcher, and it took place over the course of 11 weeks. During the timeframe of the study, five pronunciation activities from an international coursebook were tailored and integrated into the lessons. The results display that the learners' pronunciation only slightly improved, which could be attributed to their negative attitudes towards the integrated pronunciation activities, and also to their low motivation and participation during the activities. Additionally, they perceived the pronunciation inclusion as superfluous mainly because they had reached a high level of English without being exposed to explicit pronunciation, and this made them believe that they were not in need of improvement.

---

**NAGY LUCA**

[nagyluca11@gmail.com](mailto:nagyluca11@gmail.com)

Angol-német osztatlan tanári

Osztatlan, 9. félév

Szegedi Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

*Témavezető:  
Dr. Szabó Judit  
egy. adj., SZTE BTK*

---

### **Gamifikáció, motiváció és a nyelvoktatás**

A digitalizáció egyre nagyobb teret hódít magának az élet minden területén, ez alól az oktatás sem kivétel. A mediális tartalmak gazdagsága és a változó fogyasztói igények a tanítás gyakorlatára is hatással vannak. Új módszerek kerülnek alkalmazásra, amelyek hatását pedagógiai tanulmányok is vizsgálják és ezt a fejlődést valószínűleg az oktatásmódszertan általános irányultságának változása is követni fogja majd. A digitalizáció egyik kísérőjelensége a „játékosítás”, avagy az úgynevezett gamifikáció, amely az élet számtalan területén felbukkan és az utóbbi évtizedben a pedagógiai kutatások egyik kiemelt tárgyává is vált. Iskolai környezetben is egyre többet vizsgálják ezt a koncepciót, hiszen a tanárok és szakdidaktikusok a leghatékonyabb módszerek kidolgozására töreksenek. A játékosítás kutatása aktuálisan a digitális játékok egyes elemeinek didaktikai alkalmazására irányul, mivel a játékosítás tanítási környezetben sok esetben IKT eszközök révén valósul meg. Jelen dolgozat ezen kutatások áttekintő vizsgálatát és összegzését célozza meg, hogy támpontokat nyújtson a nyelvtanítás és -tanulás osztálytermi gyakorlatának fejlesztésére. A munkában ismertetett tanulmányok elsősorban informatikai csoportokban dokumentálták a gamifikáció hatásait, ahol a tanulók már ismerték a technológiát és a vele kapcsolatos játékelemeket, és digitális kompetenciáik révén a feladatok megoldásánál már előnnyel rendelkeztek. Jelen tanulmány a korábbi kutatások alapján a nyelvoktatás területén is vizsgálja a játékosítást, és a hozzáférhető releváns információk és adatok alapján hozzá kíván járulni egy, a játékosítás implementációját célzó korszerű tanítási módszer kidolgozásához. Az eddig közzétett eredmények a nyelvtanítás összefüggésében is hasznosnak bizonyulnak, hiszen ezek nagy része univerzális érvényű, ezáltal más tantárgyakra nézve is igazak lehetnek. A vonatkozó tanulmányok többnyire arról tanúskodnak, hogy a gamifikáció pozitívan hat a tanulók motivációjára, ennek eredményessége azonban feltételekhez kötődik. Jelen kutatás másik célja ezért az, hogy a negatívumok és pozitívumok rendszerezése mellett feltérképezze a kedvező hatások érvényesítéséhez szükséges feltételeket, amelyek révén a motiváció fenntartása és a játékokhoz fűződő addikció megelőzése megvalósítható. Eredményeink alapján elmondható, hogy a játékosítás kutatása még korántsem tekinthető lezártnak és az osztálytermi alkalmazás előkészítésére és kidolgozására különösen nagy hangsúlyt kell fektetni.

---

---

**SPANICS GERGELY**

*spanicsg@gmail.com*

Osztatlan tanárképzés: angol nyelv és kultúra;

német nyelv és kultúra tanára

Osztatlan, 7. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

*Témavezetők:*

*Prof. Dr. Feld-Knapp Ilona*

*egyetemi tanár, ELTE BTK*

*Dr. Perge Gabriella*

*egyetemi adjunktus, ELTE BTK*

---

### **Számítógépes játékok a német mint idegen nyelv tanításában.**

Ich studiere Lehramt an der ELTE-Universität zu Budapest, meine Fächer sind Englisch und Deutsch als Fremdsprache. Ich werde in Mittelschulen unterrichten, und mache gerade mein kurzes Praktikum. Seit Jahren unterrichte ich auch in einer Privatschule, sowohl Englisch als auch Deutsch als Fremdsprache.

Mein Interesse für die Studie stammt aus meinen Erfahrungen mit Videospiele und mit den Erfahrungen meinem Privatlernenden, der mit Hilfe von Videospiele die komplexe Euro B2 englische Sprachprüfung bestand. Ich war auf die potenzielle Nutzbarkeiten der Videospiele neugierig, besonders im DaF-Unterricht, da im Englisch als Fremdspracheunterricht das Thema beliebt ist.

Die Arbeit setzt sich aus zwei thematischen Einheiten zusammen. Die erste Einheit umfasst die theoretischen Grundlagen. In der zweiten Einheit wird die empirische Untersuchung vorgestellt. Im theoretischen Teil beschäftige ich mich mit der Frage, auf welche Geschichte die Videospiele zurückgehen. Dabei stütze ich mich auf die einschlägige Fachliteratur zum Thema. Danach werden Kriterien zur Abgrenzung von verschiedenen Videospiele thematisiert. Ich gehe auch die Frage nach, welche Funktion Videospiele im kommunikativen Fremdsprachenunterricht einnehmen können. Im empirischen Teil werden der Forschungskontext sowie die Datenerhebung vorgestellt. Zum Schluss werden die Daten ausgewertet.

Die Resultaten waren sehr informativ und bemerkenswert, und meine Hypothesen wurden bewiesen, dass Videospiele als Input eignen, Kompetenzen fördern, neue Wortschatz und Grundwortschatz verstärken und die kreative Umgang mit der Sprache erleichtern können.

---

---

**LANTOS VIKTÓRIA**

[lantosviktoria97@gmail.com](mailto:lantosviktoria97@gmail.com)

Magyar nyelv és irodalom és német és  
nemzetiségi német nyelv és kultúra  
Osztatlan, 11. félév

Szegedi Tudományegyetem  
Juhász Gyula Pedagógusképző Kar

*Témavezető:  
Dr. Sárvári Tünde  
főiskolai docens, SZTE JGYPK*

---

## **Das Lehren und Lernen des Deutschen als zweite Fremdsprache in Ungarn. Eine Online-Befragung unter Deutschlehrenden**

Die Fremdsprachenkenntnisse haben in der globalisierten Welt eine unerlässliche Bedeutung. In Ungarn wird Mehrsprachigkeit auch gefördert, deshalb müssen die Lernenden in den Gymnasien zwei Fremdsprachen lernen. Da Englisch als Weltsprache gilt, wählen die Lernenden eher diese Sprache als erste (L2), und Deutsch meistens erst als zweite Fremdsprache (L3). Die Deutschlernenden, die frühere Erfahrungen mit Englisch als L2 haben, nehmen an sogenanntem DaFnE-Unterricht teil.

In einer früheren Untersuchung habe ich mich mit dem DaFnE-Konzept aus der Perspektive der Lehrwerke befasst. Das Lehrwerk gilt als eine Seite des didaktischen Dreiecks. Die Zielsetzung dieser Arbeit ist, die angefangene Untersuchung weiterzuführen und sie um einen weiteren Aspekt des didaktischen Dreiecks zu erweitern. Die vorliegende Arbeit befasst sich mit der Seite der Lehrenden, die im Sprachlernprozess eine Schlüsselrolle spielen.

Die Arbeit lehnt sich methodisch an Analyse einer von mir geplanten und durchgeführten Online-Befragung, die darauf abzielt, zu erkennen, ob die Deutschlehrenden in Ungarn das DaFnE-Konzept kennen, und was sie zu den wichtigsten Aussagen des Konzepts meinen. Die Ergebnisse der Datenerhebung werden sowohl qualitativ als auch quantitativ ausgewertet.

Die Arbeit gliedert sich außer Einleitung und Fazit in zwei größere Teile. Der erste Teil behandelt den wissenschaftlichen Hintergrund der DaFnE-Didaktik, und stellt die wichtigsten Theorien und Modelle der Mehrsprachigkeitsdidaktik dar. Als wissenschaftliche Basis meiner Untersuchung gilt das Faktorenmodell von Hufeisen. Auf diesem Kapitel aufbauend werden im Weiteren der Online-Fragebogen, die Proband\*innen und die Ergebnisse der Untersuchung erörtert.

In der Arbeit wurde erläutert, dass zwar die Relevanz des DaFnE-Unterrichts in Ungarn besonders hoch ist, ist seine Bekanntheit unter den Deutschlehrenden gering, und die Lehrwerke bedeuten auch keine wirkliche Hilfe beim DaFnE-Unterricht.

In der aktuellen sprachpolitischen Situation wäre es nützlich, dem DaFnE-Konzept in den DaF-Lehrwerken sowie in den Lehreraus- und -fortbildungen mehr Aufmerksamkeit zu schenken. Es könnte den Lernenden, die Deutsch als L3 lernen, ermöglichen, mit Hilfe ihrer vorhandenen Fremdsprachenlernerfahrungen das Lernen der zweiten Fremdsprache zu erleichtern. Der systematische Einsatz des Konzepts könnte auch Deutschlehrenden eine Hilfe leisten, Deutsch in einem mehrsprachigen Kontext zu unterrichten.

---

---

**VINCZE VERONIKA FRANCISKA**

[vinverka@gmail.com](mailto:vinverka@gmail.com)

angol nyelv és kultúra tanára, német nyelv és kultúra tanára

Osztatlan, 13. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

*Témavezető:*

*Prof. Dr. Feld-Knapp Ilona  
egyetemi tanár, ELTE BTK*

---

### **Drámapedagógiai technikák az idegennyelv-oktatásban**

Die vorliegende Arbeit setzte sich zum Ziel, dramapädagogische Techniken im Fremdsprachenunterricht zu erforschen.

Es wurde aus der Bestandsaufnahme ausgegangen, dass die jüngeren Generationen besondere Merkmale in ihrer kognitiven und sozial-emotionalen Entwicklung aufzeigen, die durch die Auswirkungen der Corona-Pandemie vermehrt wurden. Ausgehend von der Überlegung, dass der Einsatz von dramapädagogischen Techniken in den Fremdsprachenunterricht auf diese veränderten Bedürfnisse effektiv reagieren kann, setzte sich diese Arbeit zum Ziel, die Präsenz und die Wirkungen von dramapädagogischen Techniken im Fremdsprachenunterricht zu untersuchen. Darüber hinaus sollte beantwortet werden, wieweit die Altersgruppe und motivierende Wirkung von dramapädagogischen Techniken zusammenhängen. Die fachdidaktisch angelegte qualitative Untersuchung wurde im Sinne der Triangulation aus der Lehrendenperspektive, aus der Lernendenperspektive und aus der Forscherperspektive mittels Online-Fragebogen, Interviews und der Beobachtungen der Forscherin durchgeführt.

Aufgrund der Ergebnisse muss festgestellt werden, dass beim Einsatz von dramapädagogischen Techniken die Lehrenden eine Schlüsselposition einnehmen. Aus den Ergebnissen meiner Untersuchung geht hervor, dass Lehrende für den sinnvollen Einsatz von dramapädagogischen Techniken viele Kompetenzen, Fähigkeiten und eine eindeutig positive Einstellung zu den Lernenden und zum Unterricht brauchen.

Die Vernachlässigung von dramapädagogischen Techniken lässt sich damit erklären, dass viele Lehrende über das notwendige Lehrerwissen über die Effektivität der dramapädagogischen Techniken im Unterricht nicht verfügen. Da die meisten Aktivitätstypen von dramapädagogischen Techniken, insbesondere die Kreativität erfordernden Aktivitäten, von den Lernenden als motivierend angesehen werden, sollen sich Lehrende danach streben, ihr Lehrerwissen in diesem Sinne auszubauen.

Aufgrund der Ergebnisse lässt sich feststellen, dass der Einsatz dramapädagogischer Techniken für den Umgang mit den Herausforderungen des Fremdsprachenunterrichts im 21. Jahrhunderts einen besonders effektiven Weg darstellt.

---

---

**MIGLÉC MELINDA IZABELLA**

[melindaizabella@gmail.com](mailto:melindaizabella@gmail.com)

Angol-német tanárszak

Osztatlan, 11. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

*Témavezető:  
Prof. Dr. Feld-Knapp Ilona  
egyetemi tanár, ELTE BTK*

---

### **Konkrét költészet a német mint idegennyelv tanításában**

Ich unterrichte seit zwei Jahren Deutsch und Englisch als erste und als zweite Fremdsprache in einer Fachmittelschule in Budapest. Ich machte selbst an der Schule die Erfahrung, dass literarische Texte aufgrund der Prüfungsvorbereitungen oft in Vergessenheit geraten. Ich finde, dass literarische Texte wegen ihrer ästhetischen Dimension und Emotionalität auch in dem Unterricht einen Platz erhalten sollten. Aus diesem Grund lag es mir am Herzen, mich innerhalb meines Forschungsprojekts mit der besonderen Textsorte der konkreten Poesie zu beschäftigen. Die vorliegende Forschung ist eine fachdidaktisch angelegte qualitative Untersuchung. Die Erprobung der Konkreten Poesie im DaF-Unterricht stand dabei im Mittelpunkt. Die Untersuchung wurde mittels einer Triangulation als Verfahren durchgeführt. Demzufolge wurde das Thema aus verschiedenen Blickwinkeln erläutert. Dafür habe ich ein semistrukturiertes Interview mit zwei Deutschlehrenden durchgeführt. Ich stellte den Lehrpersonen offene Fragen und gab somit auch einen Leitfaden für das Interview vor. Um ein umfassendes Verständnis zu erlangen, habe ich auch die Lernenden mittels Fragebögen befragt. Um einen tieferen Einblick zu gewinnen, erfolgte die Befragung in zwei Schritten, vor- und nach der Erprobung. Sie erhielten die Fragebögen auf Google Forms. Die Erprobung wurde auch aus meiner eigenen Perspektive reflektiert. Ich habe als Ergebnis einerseits die Entwürfe der Schüler im Rahmen meines Forschungsprojekts vorgestellt. Andererseits habe ich die Interviews mit den Lehrpersonen analysiert und auf die Ergebnisse reflektiert. Ich habe auch die Fragebögen der Lernenden unter die Lupe genommen. Bei der Erprobung eines Gedichts mit zwei Gruppen habe ich die Erfahrung gemacht, dass die Lernenden die Sprache tatsächlich frei verwenden und Spaß an der kreativen Arbeit hatten. Meine Schlussfolgerungen sind, dass literarische Texte über ein großes Potenzial für den Unterricht des Deutschen als Fremdsprache (DaF) verfügt und eine ausgezeichnete Grundlage für das Lehren und Lernen des Deutschen als Fremdsprache darstellt. Diese Texte können mit Texten anderer Textsorten oder mit der Lehrwerkarbeit im Unterricht gut kombiniert werden. Die Arbeit mit diesen Texten geht weit über die reine Spracharbeit hinaus. Diese besondere Gattung bietet einen spielerischen Umgang mit der Sprache, die den Lernenden einen freien Raum für Assoziationen und Kreativität ermöglicht.

---

---

**KOVÁCS ANIKÓ**

[1986kovacs.aniko@gmail.com](mailto:1986kovacs.aniko@gmail.com)

német nemzetiségi óvodapedagógus

BA, 2. félév

Gál Ferenc Egyetem

Pedagógiai Kar

*Témavezető:*

*Dr. Szilvássy Orsolya*

*főiskolai tanár, GFE PK*

---

### **Az állatokkal asszisztált pedagógia alkalmazása az óvodai német nyelvoktatás terén**

Az óvodai nevelő és fejlesztő munkában rendkívül fontosnak tartom, hogy eszmei értékeket közvetítsünk és elérjük azt, hogy a környezet védelme, az állatok iránt érzett szeretet és társadalmi felelősségvállalás áthassa gyermekeink gondolkodását és tetteit.

Annak érdekében, hogy már kisgyermekkorban hatékonyan és módszertanilag helyesen adhassam át ezt az értékrendet a következő generációnak, Svájcban állatasszisztált pedagógiát tanultam (Akademie für angewandte Tierpsychologie und Tierverhaltenstraining) majd Magyarországon is tovább képeztem magam és állatokkal asszisztált foglalkozásvezető képesítést szereztem.

Az állatasszisztált pedagógia az állatok és gyermekek közötti kötődésre alapozott, kreatív módszer, ami az élményalapú, teljesítménykényszer nélküli tanulást teszi lehetővé. Dolgozatomban felvázolom a módszer történetét, elméletét, célját, az ezekhez kapcsolódó kutatásokat, a foglalkozások alkalmazási területeit, lehetőségeit, valamint a gyermekekre gyakorolt pozitív hatását. Dolgozatom második felében szeretném bemutatni az általam végzett munkát munkahelyemen (Szigetszentmártoni Gesztenyés Óvodában). Ezen kívül kitérek a német nemzetiségi nevelés területére is, az állatasszisztált foglalkozások alkalmazási lehetőségeire a német, mint második nyelv elsajátításában.

Az állatasszisztált foglalkozások alkalmazása az óvodában egy kevésbé ismert és kutatott terület, inkább az iskolai szerepük jelenik meg a kutatásokban, saját megfigyeléseim dokumentálásával és közlésével így ennek a hiánynak a pótlásához szeretnék hozzájárulni. A TDK-dolgozatomat német nyelven készítem el.

---

---

**HERTAI KATINKA**

[katinkahertai14@gmail.com](mailto:katinkahertai14@gmail.com)

angol nyelv és kultúra tanára; német és  
nemzetiségi német nyelv és kultúra tanára  
Osztatlan, 9. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem  
Bölcsészettudományi Kar

*Témavezető:  
Prof. Dr. Feld-Knapp Ilona  
egyetemi tanár, ELTE BTK*

---

**Miért épp a német tanulás? Tanulmány a német nyelvet tanulók motivációjának vizsgálatáról  
a magyarországi iskolákban**

Ich werde Lehrerin für englische und deutsche Sprache, deswegen habe ich mich schon immer für die Motivation der Lernenden zum Erlernen von Fremdsprachen interessiert. In meiner Untersuchung wollte ich die Beweggründe für die Wahl von Deutsch als Fremdsprache untersuchen. Da ich mir ein genaues Bild machen wollte, habe ich mich meiner Frage aus drei Perspektiven genähert, was auch der Titel meiner Arbeit ist: Warum Deutsch lernen? Eine Studie über die Motivation von Deutschlernern an ungarischen Schulen. Die drei Perspektiven wurden durch Befragung von Lernenden, Lehrenden und Elternteile selbst entwickelt.

In meiner Studie wurde eine fachdidaktisch angelegte qualitative Untersuchung durchgeführt. Ich erstellte einen Google Forms Fragebogen für die Lernenden, mit dessen Hilfe ich ihre Meinungen zu ihren Aussagen über das Deutschlernen auf einer fünfstufigen Skala bewerten konnte. Ihre Aufgabe war es, die Aussagen auf einer Skala von eins bis fünf zu bewerten, je nachdem, wie sehr sie mit ihnen zustimmten. Ich führte Interviews mit den Lehrenden, in denen ich die Motivation der Lernenden auf der Grundlage, der von mir im Vorfeld formulierten Fragen erörterte. Für die Eltern habe ich einen schriftlichen Fragebogen erstellt, in dem ich sie nach dem Prozess der Sprachwahl und der Entscheidung für Deutsch gefragt habe.

Meine Ergebnisse waren für mich überraschend. Im Gegensatz zu meiner Hypothese ist die Wahl der deutschen Sprache eine autonome Entscheidung der Lernenden. Die Motivation der Lernenden, Deutsch zu lernen, hängt von mehreren externen und internen Faktoren ab. Eine wichtige Erfahrung ist, dass sich Lernende und Lehrende gegenseitig motivieren können. Daneben wurde der Einfluss von Freunden, Familie und Familientraditionen bei der Wahl der deutschen Sprache bei der Analyse der Ergebnisse deutlich.

Meine Schlussfolgerungen sind, dass die Motivation nicht statisch ist, sondern sich von Lernenden zu Lernenden aufgrund vieler Einflussfaktoren immer wieder ändert. Die Gründe für die Motivation von Lernenden sind individuell verschieden. Die Motivation ist also individuell, denn jeder Lernende hat unterschiedliche Fähigkeiten, Fertigkeiten und Einstellungen zum Sprachenlernen, und die Einflussfaktoren wirken sich unterschiedlich auf ihn aus. Heute stehen die Lehrkräfte vor der Herausforderung, den unterschiedlichen Bedürfnissen der einzelnen Lernenden in ungarischen Schulen gerecht zu werden.

---



---

**VÁRADI KRISZTIÁN**

[varadikrisztian98@gmail.com](mailto:varadikrisztian98@gmail.com)

Filológia (Angol nyelv és irodalom)

MA, 12. félév

II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola

(Beregszász)

*Témavezető:*

*Dr. Lőrincz Marianna*

*főiskolai professzor, UA IIRFKMF*

---

## **A távoktatással kapcsolatos attitűdök vizsgálata angol nyelvtanárok körében Kárpátalján**

Jelen tanulmány a digitális távoktatásban végzett angol nyelvtanítás lehetőségeinek és nehézségeinek vizsgálatával foglalkozott kárpátaljai viszonylatban. Az online oktatás minőségének javítását célzó kutatások kimagasló jelentőséggel bírnak napjainkban, hiszen 2020 tavaszától kezdődően a COVID-19 járvány következtében többször is szükségessé vált a jelenléti oktatás áthelyezése a digitális térbe. A kutatás fő célja az volt, hogy a kárpátaljai középfokú és felsőfokú oktatási intézményekben dolgozó angol nyelvtanárok beszámolóinak alapján fényt derítsen az online oktatásra történő áttérés nehézségeire, a nyelvi készségek fejleszthetőségének hatékonyságára, valamint a digitális oktatás előnyeire és hátrányaira. Az alkalmazott kutatási módszer a strukturált interjúbeszélgetés volt, és összesen 16 idegennyelv-tanár tapasztalatai és távoktatáshoz fűződő attitűdjei képezik a kutatás alapját. Az interjúalanyok közül 9-en középfokú, 7-en pedig felsőfokú oktatási intézményben végzik munkájukat angol nyelvtanárként. A kutatási eredményekből beigazolódik az a feltevés, mely szerint az előzetes tapasztalatok hiánya és a digitális oktatás újszerűsége nagyban megnehezítették első alkalommal az oktatás átszervezését az online térbe Kárpátalján. Bár az adatközlők véleménye szerint az online oktatásnak megvannak az előnyei, egy idegen nyelv gyakorlati elsajátításához elengedhetetlen a személyes kontaktus és a tanár-diák, valamint a diákok közötti kommunikáció, ezért a digitális tér személytelensége nem teszi lehetővé a beszédkészség-fejlesztés és a kommunikatív szempontú nyelvtanítás megvalósítását. A nyelvi készségek közül az olvasást, a hallás utáni szövegértést és az írást viszonylag problémamentesen lehet fejleszteni digitális oktatás során is, azonban a beszédkészség fejlesztésére több időt kell szánnunk a videokonferenciás alkalmazások használatával. A tanárok rengeteg tapasztalatra tettek szert a technológiák kezelését és az online oktatást megvalósító programok használatát illetően, így véleményük szerint már megvannak a megfelelő alapok a digitális oktatásra való átállás hatékony és zökkenőmentes biztosítására.

---

---

**KÁLMÁN KATA CSENGE**

[katacsenge@gmail.com](mailto:katacsenge@gmail.com)

Gyógypedagógia

BA, 7. félév

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

Neveléstudományi Intézet

*Témavezető:  
Tóth-Szerecz Ágnes  
tanársegéd, MATE NTI*

---

## **Diszlexiás tanulók idegennyelv-oktatása többségi iskolában tanító nyelvtanárok szemszögéből**

Dolgozatomban a sajátos nevelési igényű tanulók, azon belül is a diszlexiás tanulók idegennyelv-oktatásának körülményeit vizsgálom többségi általános iskolákban tanító nyelvtanárok szemszögéből.

A témát mindenképpen fontosnak gondolom, mivel egy tipikus fejlődésű tanulónak is komoly nehézségeket okozhat egy idegennyelv elsajátítása, így elkerülhetetlen beszélni arról, hogy mennyi nehézséggel jár/járhat egy diszlexiás gyermek kapcsán.

Kutatásomban főként a pedagógusok tájékozottságát, nyitottságát, szakmai felkészültségét vizsgálom a témával kapcsolatban.

Kvantitatív kutatásom során anonim kérdőív segítségével kerestem fel általános iskolákat, illetve online csoportokat, kérve őket arra, hogy az idegennyelvet oktató pedagógusok töltsék ki kérdőívemet. A kérdőívben explicit módon zárt, és nyílt kérdések is megtalálhatóak annak érdekében, hogy minél sokrétűbb, minél érdekesebb eredményekhez jussak, megtudhassam mi is valójában a diszlexiás tanulókat oktató nyelvtanárok véleménye.

A válaszok alapján elmondható, hogy a pedagógusok többsége nyitott, és érdeklődő a diszlexiások megsegítésével kapcsolatban, azonban sokan rendelkeznek negatív tapasztalatokkal a sajátos nevelési igényű gyermekek felmentéséhez kötődően. Ennek ellenére legyen az élmény negatív, vagy pozitív, szinte kivétel nélkül minden kitöltő igyekszik segítséget nyújtani annak érdekében, hogy minél könnyebb legyen az érintett tanuló számára a tananyag értelmezése, megtanulása.

A jövőben a kutatást tovább folytatnám, esetleg esettanulmányokkal, személyes interjúkkal. Szintén lényeges aspektusa az idegen nyelv oktatásnak, hogy a tanárképzés során mennyire lenne hasznos a sajátos nevelési igényű tanulókról való ismereteket jobban beépíteni.

**Kulcsszavak:** diszlexia, nyelvtanulás, többségi pedagógusok, sajátos nevelési igény, differenciálás

---

---

**JÁN SZILÁRD**

[sziszka1397@gmail.com](mailto:sziszka1397@gmail.com)

tanító

BA, 8. félév

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

Neveléstudományi Intézet

*Témavezető:*

*Bencéné Dr. Fekete Anikó Andrea*

*egyetemi docens, MATE NTI*

---

### **Idegennyelv-elsajátítás és -tanítás az alsó tagozaton**

A XXI. században az élő idegennyelvek ismeretének és elsajátításának több szempontból is kulcsfontosságú szerepe van. A munkaerőpiac, az informatika egyre terjedő világa, az országok közötti szabad utazás lehetősége mind arra készítetnek minket, hogy tanuljunk nyelveket. Ezt a helyzetet felismerve Magyarországon már kötelező legalább egy idegennyelvből érettségit tenni, valamint a felsőoktatásban szerzett diploma is csak úgy kapható már meg, hogy mellé legalább egy komplex, középfokú nyelvvizsgát is fel kell tudnia mutatni a hallgatónak.

A nyelvvizsgák, az idegennyelvi érettségik, a diploma viszont már a nyelvtanulás göröngyös útjának a végei. A pályamunkámban azt szeretném megvizsgálni, hogy ez az út milyen módszerekkel lehet eredményes, miért fontos minél korábban, már óvodában vagy az általános iskola alsó tagozatán elkezdni rálépni erre az ösvényre, valamint szülőként, diákként milyen lehetőségeink vannak az idegennyelvek elsajátítására.

Pályamunkámban a tapasztalataim és a felhasznált szakirodalom segítségével az (alsó tagozaton folyó) eredményes idegennyelv-elsajátítási és tanulási módszereket tárom fel.

Dolgozatomban a bevezető és a történelmi háttér áttekintése, valamint a mai magyar nyelvoktatás helyzetének bemutatása után kitérek az idegennyelv-tanulás és -elsajátítás különbségére, a nyelvvel való megismerkedés ideális kezdésére és milyenségére, a pedagógus személyiségének és kompetenciáinak fontosságára, a motiváció (játék, a pedagógus személye IKT-s eszközök), az alkalmazott pedagógiai módszerek (magyarázat, elbeszélés, megbeszélés, szemléltetés, projektmódszer, kooperatív oktatási módszer, házi feladat), munkaformák (frontális osztálymunka, páros munka, önálló munka, differenciált osztálymunka, csoportmunka, kooperatív csoportmunka), a jutalmazás, a játék, valamint az idegennyelv-elsajátítás környezetének és körülményeinek jelentőségére.

---

---

**DEFNER DÓRA**

[defnerdora@gmail.com](mailto:defnerdora@gmail.com)

Neveléstudomány

MA, 3. félév

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

Neveléstudományi Intézet

*Témavezető:*

*Bencéné dr. Fekete Anikó Andrea  
egyetemi docens, MATE NTI*

---

### **Korai idegennyelv-elsajátítás**

Napjainkban az élet szinte minden területén jelen van az idegen - elsősorban az angol – nyelv, a társadalmi mobilitás hatására egyre természetesebbé válik használata, szinte alapvető tudásnak számít egy második nyelv ismerete. Mindennek eredményeként a szülőknek egyre nagyobb igénye van rá, hogy a gyermekük is idegen nyelvi ismertekre tegyen szert, hiszen a kisgyermekkor a nyelvelsajátítás kiemelkedő időszaka.

Számos szakirodalom és kutatás (Penfield-Roberts 1959; Babinszky 1983; Navracsics 2004; Kontráné Hegybíró-Kormos 2004; Kovács 2019) foglalkozik a korai idegennyelv elsajátítás hatásaival, az eredmények azonban közel sem tekinthetők egységesnek, emiatt nem lehet egyértelműen kijelenteni, hogy a kora gyermekkorban megkezdett nyelvtanulás hasznos-e, vagy sem.

Jelen tanulmányomban anonim kérdőív segítségével - melyet a kaposvári városi bölcsődékbe járó gyermekek szülei töltöttek ki - azt a kérdést kutattam, van-e összefüggés a szülők nyelvtudása és aközött, mennyire támogatják a korai idegennyelv elsajátítást, s előnyben részesítenének-e erre lehetőséget biztosító bölcsődét. Megfigyeltem, milyen módszerrel dolgoznak egy kétnyelvű családi bölcsődében, s milyennel egy szülővel alkalmanként látogatható idegen nyelvű foglalkozáson. Ennek ismeretében végül összeállítottam egy tervezetet, mely mondókák, dalok, mozgással kísért tevékenységek által egy egynyelvű bölcsődében is lehetőség nyílik megismertetni az angol nyelvet a 0-3 éves gyermekekkel.

A kutatás eredményei alapján elmondható, hogy a nyelvvizsgával rendelkező szülők nyitottabban állnak a korai idegennyelv elsajátításhoz, fontosabb számukra gyermekük más nyelvvel való megismertetése, mint a nyelvtudással nem rendelkezők számára.

A megkérdezett szülők nagy része úgy gondolja, hogy jó hatással van a későbbi nyelvtanulásra a más nyelvvel való korai ismerkedés, hogy minden kisgyermeknek lehetőséget kéne biztosítani erre, s hogy minél korábban elkezdi ismerkedni a gyermek egy második nyelvvel, annál könnyebben és jobban el tudja sajátítani azt.

Minden korcsoportban szinte egyenlő arányban jelentek meg egy olyan bölcsőde támogatói, ahol az idegen nyelvvel való ismerkedésre is van lehetőség, de összességében a kérdőívet kitöltő szülők kevesebb, mint felének lenne fontos ez.

A legnagyobb egyetértés abban a kérdésben született, véleményük szerint, van-e bármiféle hátránya annak, ha a gyermek már a korai életszakaszban ismerkedik egy második nyelvvel, a megkérdezettek többsége szerint nincs ilyen.

---

---

**SZAKÁCS ESZTER**

[szakacs.esther@gmail.com](mailto:szakacs.esther@gmail.com)

Anglisztika

MA, 3. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

*Témavezető:  
Dr. Albert Ágnes  
egyetemi adjunktus, ELTE BTK*

---

### **Angoltanítás egy diszlexiás tanulónak: Esettanulmány**

Dyslexia is one of the most widespread learning difficulties. It does not only affect children but adults as well. Learning foreign languages can be a struggle for dyslexic people. That is why teachers should use teaching methods that work effectively and be aware of task banks where they can find dyslexia-friendly resources. Since dyslexia is complex in nature, it is hard to define it. Although dyslexia can manifest itself in different symptoms, every dyslexic individual has problems with reading or writing, sometimes accompanied by working memory problems. The aim of the case study was to investigate how a dyslexic university student can cope with learning difficulties when it comes to learning English with a tutor. His working memory capacity was also tested to see whether his dyslexia is accompanied by working memory problems.

The participant of the case study was a 24-year old Hungarian university student. He was diagnosed with dyslexia at the age of 17. Although he was exempted from language classes and taking the written school leaving exams, he currently attends university and completes written assignments. He has never received any professional help from teachers and he found ways how he can learn the most effectively. My study implemented various kinds of instruments, such as interviews with the participant, an opinion of a pedagogical institution, working memory tests, and an English language course developed for him using the ENGaGE task bank.

The English course helped him become more confident when talking English. He could also improve his writing and pronunciation skills. The results of the memory tests revealed that he has poor information storing and processing abilities, which is one of the functions of the central executive. In other areas, like retrieving information from the long-term memory, he is within the average.

The participants' case shows how crucial it is to diagnose dyslexia at an early age and receive professional help for learning to read and write. Otherwise, learning can be a struggle and dyslexia can build barriers to achieving study goals, just like in this case. The case study also highlights that it is never too late to help individuals with dyslexia regardless of their age. Although the working memory deficit cannot be eliminated entirely, the students' confidence can be enhanced.

Furthermore, it points out that the results of the working memory tests can also help compile individualised dyslexia-friendly materials.

---

---

**HARANGOZÓ LILI ESZTER**

[eszterharangozo21@gmail.com](mailto:eszterharangozo21@gmail.com)

angol-magyar tanárszak

Osztatlan, 9. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

*Témavezető:*

*Divéki Rita*

*nyelvtanár, ELTE BTK*

---

### **Irodalmi művek használata az angolórán a szociális és érzelmi tanulás fejlesztésére**

A kutatásom feltételezése az, hogy a szociális és érzelmi tanulás (Social and Emotional Learning – SEL) nemcsak az oktatás, hanem a személyiségfejlődés lényeges része is (1). A SEL segítségével a diákok képesek megérteni, kifejezni, és sikeresen kezelni szociális és érzelmi állapotaikat (Elias és mts. 1997). Ahogy McKay (1982) állítja, az angolórán használt irodalmi művek számos előnnyel járnak, hiszen a nyelvi készségek fejlesztése mellett a diákok motivációját és kulturális érzékenységét is támogatják. Erre támaszkodva a tanulmány egy kutatást és annak eredményeit mutatja be, amely során az angolórán irodalmi műveket vitattak meg a diákok, miközben figyelmet fordítottam a szociális és érzelmi készségeik fejlődésére. A kutatás fő célja, hogy empirikus bizonyítékot reprezentáljon a SEL fontosságáról oly módon, hogy bemutassa, az irodalom hogyan tudja finomítani a diákok érzelmeit és világnézeteit.

A kutatás egy középiskolában zajlott, ahol nyolc csoport vett részt háromfajta órán, amelyeknek központjában irodalmi művek álltak. Ezek segítségével olyan témákat vitattak meg, mint a szeretet, az autizmus-spektrumzavar és a rasszizmus. A diákoknak lehetőségük volt az érzelmi intelligenciájuk és szociális felelősségvállalásuk elmélyítésére, valamint arra, hogy a műveket megvitassák, következtetéseket vonjanak le belőlük, majd azokat a saját életükre vetítsék rá – az osztálytermi- és a mindennapi életükre egyaránt.

A kutatás eredményei azt mutatják, hogy a diákok az alkalmazott módszereket és az irodalmi műveket hasznosnak találták arra, hogy fejlesszék a SEL készségeiket. A diákok reakciója az órákra elsősorban kissé bizonytalan volt, hiszen úgy tekintettek az irodalomra, mint egy tőlük távol álló, idegen területre. Ennek ellenére az első óra végére, valamint a többi órán még inkább magas szintű érdeklődést és részvételt mutattak. Véleményüket szabadon és bátran kifejezték, és nyitottak voltak kulturált viták folytatására érzékeny témákban is. Ezek az eredmények azt mutatják, hogy a diákoknak előnyük származik az irodalmi művek megvitatásából az angolórán, amikor ez a SEL nézeteivel karöltve történik.

---

---

**SZEPESSY ORSOLYA**

[szepessyorsi@gmail.com](mailto:szepessyorsi@gmail.com)

magyar nyelv és irodalom, dráma-és

színházismeret tanár

Osztatlan, 3. félév

Pázmány Péter Katolikus Egyetem

Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

*Témavezető:*

*Dr. Eck Júlia*

*egyetemi adjunktus, PPKE BTK*

---

### **A fa motívuma a művészetben drámajátékos megközelítéssel**

A szimbólumok és motívumok hálója a művészetben, és így az irodalomban is olyan összetett asszociációs gondolkodásra sarkall, hogy nem tehetjük meg, hogy ne állítsuk a nevelés és a tanítás szolgálatába. Ebben lehet segítségünkre a motivikus tanítás, mely az élményközpontú irodalomtanítás téma- vagy motívumközpontú tananyagszerkesztésére, a konstruktivista pedagógiára épülő kooperatív tanulási-tanítási folyamat módszerére, és a drámapedagógia színes eszköztárára, a drámajátékokra épít.

Bár a motivikus tanítás minden művészeti tárgy területén alkalmazható, tanulmányomban főképp az irodalom tanításában való használatát szeretném bemutatni, hiszen a művészeti tárgyak közül legmagasabb óraszámmal ez oktatott a magyar iskolákban.

Sokak szerint már elkéstünk azzal, hogy napjaink diákjaival megszerettessük az irodalmat, az olvasást, és alig van remény arra, hogy az internet világából visszatérhessünk a könyvekéhez. Szeretnék a tanulmányomban erre rációzni, és megmutatni egy olyan lehetséges utat, melynek mentén reményeim szerint az irodalmi nevelés megvalósíthatja azon célját, hogy a gyerekek személyes kapcsolatba kerüljenek a művészettel, a műalkotásokkal. Ezt erősíteni hivatott egy empirikus kutatás, melynek alapját két, a motivikus tanítás elveit követő tanóra képezte.

---

**SZALACSI-RENCSEK EMÍLIA MÁRIA**

[sz.emi97@gmail.com](mailto:sz.emi97@gmail.com)

magyartanár, média-, mozgókép- és

kommunikációtanár

Osztatlan, 11. félév

Pázmány Péter Katolikus Egyetem

Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

*Témavezetők:*

*Dr. Vajdai-Horváth Zsuzsa Beatrix*  
*egyetemi adjunktus, PPKE BTK*

*Sályiné Pásztor Judit Szilvia*  
*egyetemi adjunktus, PPKE BTK*

---

### **A vizualitás szerepe és módszere az irodalomoktatásban**

A dolgozatom témája a vizualitás, amelyet a tanításban érdemesnek találok alkalmazni. A dolgozatban az irodalomtanítást emeltem ki, melyet egy tízedikes osztályban próbáltam ki. Azért tartom jónak, mert a mai fiatalok olyan korban élnek, ahol hatalmas szerep jut a médiának, és általa a vizuális tartalmaknak. A vizualitást megközelítettem a pszichológiai alapok felől, kezdve az észleléstől, a figyelmen keresztül az emlékezésig. Majd kifejtettem, hogy a média hogyan kapcsolódik a diákok mindennapjaihoz. A későbbi fejezetekben röviden bemutattam az osztályt és a módszeremhez kapcsolt feladatokat példákkal és képekkel együtt.

A módszerem lényege, hogy egy adott irodalmi témát képekhez, videókhöz, GIF-ekhez vagy akár mémekhez kössünk, és csatoljunk hozzájuk információkat a tananyagból. Lehet mélyebb tartalmú képeket keresni egy-egy témához, amellyel a diákok össze tudják kapcsolni például egy vers érzésvilágát és tartalmát. Lehet egyéni feladatot kiadni (gondolhatunk itt a rajzos és képkészítő házi feladatokra), ugyanakkor lehet párokra vagy csoportra is osztani a képekkel való teendőket, mint például élő képregényt készíteni és fotózni.

A vizualitás világa olyan kapukat nyit meg a diákok előtt, melyen belépve közelebb kerülnek egy mű megértéséhez, illetve értelmezéséhez, továbbá érzésvilágához, átéléséhez. Legfőképpen pedig elvezeti őket az önelemzéshez és önértelmezéshez is. A diákok visszajelzéseiből, továbbá saját tapasztalataimból ítélve működik, és pozitív hatást lehet vele elérni. Az elvégzett felmérésem eredményein pedig az is látszik, hogy hónapok elteltével is képesek felidézni a képekhez kapcsolt információkat.

Összességében tanulságos volt ezt a módszert kipróbálni. Elcsépeltnek tűnhet a megfogalmazás, de fejlődik a világ, és ezt a fejlődést a diákok is követik. Ahhoz, hogy érdekessé és jobban átélhetőbbé tudjuk tenni pedagógusként az irodalmat, úgy érzem, érdemes használni a vizuális tartalmakat a tanórákon.

---



---

**KELEMEN RÉKA**

[kelemen.reka.k@gmail.com](mailto:kelemen.reka.k@gmail.com)

magyar-történelem osztatlan tanárképzés

Osztatlan, 11. félév

Károli Gáspár Református Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

*Témavezető:*

*Dr. Sebők Melinda*

*Egyetemi docens, KRE BTK*

---

### **Az irodalomoktatás legújabb kihívásai Nagy Gáspár költészete a közoktatásban**

2020-ban Nagy Gáspár két költeményét az Öröknyár: elmúltam 9 éves és A Fiú naplójából című verseit a NAT kötelezően tanítandó tananyagai közé emelték. Lassan három év elteltével sem található tankönyvfejezet ezekhez a művekhez. Ez a körülmény nem segíti elő irodalomórai megjelenését. Nagy Gáspár költészetének tanítása nem csupán egy új és (a magyar szakos tanárok többsége számára eddig) ismeretlen tananyag, hanem a kortárs magyar líra tanításának időszerű kihívása is. Nagy Gáspár formai szempontból rendkívül sokszínű látomásos-metaforikus költészetében központi szerepet kapnak a keresztény kultúrkörhöz, a bibliai történetekhez, a magyar történelem eseményeihez kapcsolódó motívumok. Műveinek tanítása, a lírai darabok megértése összetett, ám időszerű feladat a diákok és a tanárok számára.

A dolgozat célja ezért egy befogadható áttekintést nyújtani Nagy Gáspár költészetéről, illetve részletes műelemzést adni a NAT-ban megjelölt versekhez. Az óratervezet alapján kipróbált különböző verselemzési technikák, a vizuális és auditív segédanyagok sokban segítettek Nagy Gáspár verseinek megértésében. Az óratervezet több különböző iskolában is kipróbáltam és a tanulói reflexiók által kiértékeltem. A változatos munkaformák és módszerek, valamint a szövegcentrikus és az élményközpontú feladatok alkalmazásával sikerült a diákok többségének az érdeklődését felkeltem Nagy Gáspár költészete iránt.

A kutatás célja egyrészt megfelelő segítséget nyújtani a diákoknak Nagy Gáspár költészetének megértéséhez, másrészt a középiskolai tanárok számára is lehetőséget adni a tananyag kipróbálásához.

---

---

**VIDA EMESE**

[vida.emese77@gmail.com](mailto:vida.emese77@gmail.com)

Gyógypedagógia

BA, 8. félév

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

Neveléstudományi Intézet

*Témavezető:*

*Dr. Gombos Péter*

*egyetemi docens, MATE NTI*

---

### **Képzeltbarátok a kortárs ifjúsági irodalomban – és a pszichológiában**

Dolgozatomban a képzeltbarátok jelenségével foglalkozom. Kutatásom alapkérdése, hogy a képzeltbarátok milyen módon jelennek meg az irodalomban, különös tekintettel az ifjúsági irodalomra, valamint hogy ennek a témakörnek a feldolgozása milyen módszerekkel lehetséges az egyes – magyar irodalomtól eltérő – tanórákon, mint az etika- vagy az osztályfőnöki óra.

Célként tűztem ki magam elé, hogy a jelenség pszichológiai hátterét minél jobban megismerjem, feltárva azokat a lehetséges okokat, melyek a képzeltbarát megjelenését indokolják. Kíváncsi voltam arra is, hogy a képzeltbarát léte a sérült személyeknél jellemzőbb-e, mint a tipikus fejlődésűeknél, vagy ez nem állapítható meg egyértelműen. Végül az általam elemzett három ifjúsági regény tartalmának a szakirodalomban foglaltakkal való párhuzamba állítását tettem meg. Kutatásom valójában három ifjúsági regény és a szakirodalom elemzéséből állt, ugyanolyan hangsúlyt fektetve a magyar és az idegen nyelvű tanulmányokra is. A hitelesség érdekében a Nemzeti alaptantervben foglaltakat is figyelembe vettem, az etika- és az osztályfőnöki órák tartalmi szabályozására vonatkozóan. Ennek tükrében fogalmazom meg azokat a módszertani javaslatokat, melyek a regények, valamint a témakör általános iskolás, felső tagozatos tanulók közötti feldolgozását teszik lehetővé.

A szakirodalom és az ifjúsági regények elemzése után megállapítottam, hogy a képzeltbarátok megjelenése gyakran traumához köthető, vagy olyan állapothoz, melyre kitalálójuk akadályként tekint, ennek leküzdésére pedig úgy érzi, egyedül nem lenne képes – ez pedig mind a tipikus, mind az atipikus fejlődésű személyeknél előfordul. A képzeltbarát tulajdonképpen egy hiányt tölt be a leggyakrabban 3-6 éves gyermekek életében, 6 éves kor után pedig, jellemzően az iskolába kerüléskor el is tűnik, mert nincs már rá szükség. Ha túl sokáig marad a képzeltbarát a gyermek mindennapjainak része, akkor érdemes elgondolkodni azon, hogy valami komolyabb pszichés probléma áll a háttérben, amivel foglalkozni kell, akár szakember segítségét igénybe véve. A három regényből tökéletesen kivehető, hogy egy képzeltbarát segíthet abban, hogy a gyermekben rejlő valódi képességek előbújjanak és pótolja azt, ami a gyermek életéből hiányzik. Vagyis léte az egészséges fejlődés részének tekinthető. Mindhárom regény alátámasztja, amit a szakirodalomban olvashatunk, és példát látunk a megfelelő és a pszichés problémákra utaló működésre is.

---

---

**FISCHER VIVIEN**

[fischervivi98@gmail.com](mailto:fischervivi98@gmail.com)

magyar nyelv és irodalom, dráma- és  
színházismeret tanára  
Osztatlan, 3. félév

Pázmány Péter Katolikus Egyetem  
Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

*Témavezetők:*  
*Dr. Kaposi József*  
*egyetemi docens, PPKE BTK*  
*Dr. Eck Júlia*  
*egyetemi adjunktus, PPKE BTK*

---

**Motívumok és szimbólumok – Sütő András Advent a Hargitán című drámája drámajátékos megközelítéssel**

Magyar nyelv és irodalom, dráma- és színházismeret osztatlan tanári szakos hallgatóként felmerült bennem a kérdés, hogy egy mű feldolgozása esetében a megértés és az értelmezés szintjén a drámapedagógia vagy a hagyományos feldolgozás a sikerre vezetőbb. Dolgozatom ebből a kérdésből indul ki. A kutatásom Sütő András Advent a Hargitán című drámájára épül. Ennek oka az, hogy míg a dráma egy kiemelkedően fontos témát dolgoz fel, számos szimbólum és motívum található benne, melyek megnehezítik a darab értelmezését. Kutatásom során két foglalkozást vezettem le. Egy tíz fős csoporttal beszélgettünk a dráma helyszínének és az adventnek a szimbolikus jelentéséről, egy másikkal pedig drámapedagógiai módszerekkel dolgoztuk fel ugyanezeket a témákat. A foglalkozások után a tanulók kitöltöttek egy kérdőívet, melyben saját meglátásaikat, értelmezéseiket kellett megfogalmazniuk a foglalkozásokon feldolgozott témákról. A tanulók válaszaik sok esetben hasonlóak voltak, azonban bizonyos szimbólumok értelmezése a drámapedagógiai foglalkozáson résztvevő diákok esetében sikeresebbnek bizonyult. Az érzelmi tartalmak felismerését igénylő kérdések esetében, illetve azon kérdések esetében, ahol a szimbólumok nem kerültek konkrét kifejtésre, a drámafoglalkozáson résztvevők sikeresebben teljesítettek.

---

---

**KISS ORSOLYA**

[kiss.orsolya7020@gmail.com](mailto:kiss.orsolya7020@gmail.com)

Pszichológia

MA, 3. félév

Pécsi Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

*Témavezető:  
Dr Fekete Richárd  
egyetemi adjunktus, PTE KPVK*

---

**Szabaduljunk ki együtt! A szabadulószoza motivációs lehetőségei a kötelező olvasmányok feldolgozásában**

A kutatás elméleti háttéréül a gamification, a motiváció, a flow és a szabadulószoza fogalmi szolgálnak. A dolgozat megírásával kettős célt vállaltam. Egyrészt módszertani kísérletként létre kívántam hozni egy a pedagógiai gyakorlatban is alkalmazható szabadulószozát, amellyel sikeresen szintetizálható egy általános iskolai kötelező olvasmány; másrészt a játékosításról szóló tudományos diskurzust kívántam kiegészíteni a szabadulószoza módszertanának ismertetésével, illetve az oktatási környezetben eddig megvalósult szabadulószozás projektek bemutatásával. Továbbá vizsgáltam a gyerekek olvasási attitűdjét is. Az empirikus kutatásban a projektpedagógia és a kérdőíves kutatások eljárásmenetét ötvöztem. Eredményeim szerint a feladatlap második kitöltésekor az elvártaknak megfelelően szignifikáns teljesítménynövekedés mutatkozott az összpontszám tekintetében és bizonyos részfeladatok esetében is. A tanulók számára élvezetes tevékenységet nyújtott a szabadulószozás foglalkozás. Bár a gyerekek a legtöbb esetben valóban a teljesen vagy a közepesen megélt flowt jelölték meg, de a másik két kategória is megjelent a kitöltés során. Valóban mérsékelt olvasási motivációról beszélhetünk a vizsgált mintában, a Likert-skálás válaszköznél viszont másképpen alakultak a válaszok, mint azt előzősen elvártam. A kapott eredmények alapján a szabadulószoza alkalmas Molnár Ferenc: A Pál utcai fiúk című regényének szintetizálására. Továbbá élvezetes időtöltést nyújtott a szabaduló gyerekek számára.

---

**HONTI LÍVIA**

[viaa0305@gmail.com](mailto:viaa0305@gmail.com)

Óvodapedagógia

BA, 6. félév

Eszterházy Károly Katolikus Egyetem

Pedagógiai Kar

*Témavezető:  
Dr. Magyar Ágnes  
adjunktus, EKKE PK*

---

### **A tündérmesék jelentősége 5-7 éves gyermekek családi és óvodai nevelésében**

Dolgozatomban a népmesékkal foglalkoztam, különös tekintettel a tündérmesék szerepére az 5-7 éves korosztály nevelésében. Az óvodapedagógus célja az óvodáskorú gyermekek sokoldalú fejlesztése. A mese a szociális és kognitív kompetenciák legfőbb fejlesztője, ezáltal fontos szerepet tölt be a gyermekek anyanyelvi készségeinek, gondolkodásának fejlesztésében és személyiségük alakulásában.

A mesék jelentőségének kutatása mellett céloknak tekintettem a tündérmesék óvodai gyakorlatban történő alkalmazhatóságának vizsgálatát is. Szerettem volna bemutatni, hogy milyen lehetőségek rejlenek a tündérmesékben az 5-7 éves korosztálynál az érzelmek kifejezésére, érzelmi intelligencia fejlesztésére és az óvodáskorban előforduló problémák feldolgozására, kezelésére.

Kutatásom során kvantitatív és kvalitatív módszereket egyaránt alkalmaztam. Kvantitatív kutatásként kérdőíves adatgyűjtést végeztem. Két kérdőívet is készítettem, melyből egy az óvodapedagógusokat célozta (N=27), a másik pedig azoknak a szülőknek szánt, akik jelenleg 5-7 éves gyermekeket nevelnek (N=48). Kvalitatív módszereim eszközei között rajzelemzés, gyermekekkel készített interjú és megfigyelés szerepelt (N=25). Kutatásom során két speciális eszközt is bevontam, ezek a népmese kocka és a szeretetnyelv-kocka voltak.

Vizsgálatom legfőbb eredményeinek tartom annak beigazolódását, hogy a mesék pozitív hatással vannak az érzelmek kifejezésére, a fantázia fejlődésére és az összefüggések megértésére. A kapott eredmények megerősítették számomra, hogy mekkora jelentőséggel bírnak a családon, illetve az óvodán belüli mesemondási szokások egy gyermek életében.

A mese gyermekekre gyakorolt hatása kedvelt téma a kutatásokat illetően. Ennek okán kutatásomban egy egyedi szemszögből kezdtem a vizsgálatot. Kiválasztottam három, tartalmi szempontból eltérő tündérmesét, melyek mindegyikéhez más eszközt kapcsoltam, illetve két speciális eszközt is bevontam. Ez a megközelítés új tapasztalatokat adott számomra. Sikerült 25 gyermek figyelmét egyszerre lekötnöm, ebből pedig arra következtetek, hogy az általam kipróbált módszerek és eszközök alkalmazásával egyértelműen tapasztalható a mese játékos hatása.

---

---

**PECHTOL ÉVA**

[pechtolevi@gmail.com](mailto:pechtolevi@gmail.com)

Óvodapedagógia

BA, 6. félév

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

Neveléstudományi Intézet

*Témavezető:*

*Dr. Nagyné Dr. Mandl Erika*

*egyetemi docens, MATE NTI*

---

### **Bálint Ágnes mesés szimbólumvilágának megjelenítése projektmódszerrel**

Témaválasztásomat tekintve az egyetemi évek alatt megszerzett elméleti tudást olyan, a gyakorlatban megvalósuló foglalkozások formájában szerettem volna a dolgozatomban vizionálni, amelyek a jövőben is használható alapként szolgálhatnak a későbbi tervezőmunkámban.

A projektmódszerrel megismerkedve jöttem rá, hogy az ONOAP-ban foglalt komplex személyiségfejlesztést ilyen fokozatos, egymásra építő és egymásból következő tevékenységekkel lehet a leginkább megvalósítani. John Dewey úttörőnek számított azzal az ideával, hogy az egyirányú ismeretközlés helyett a diákok aktivitására kell nagyobb hangsúlyt fektetni, illetve a tananyag nem hagyományos úton való átadását és támogatását megcélozni. Dolgozatomban úgy próbáltam összeválogatni a foglalkozásokat, hogy a legteljesebben be lehessen mutatni azt az utat, amit óvodapedagógusként bejárunk, amikor új ismereteket és már meglévő gyakorlatokat szeretnénk szintetizálni a gyermekekben. Sokrétű tervezőmunkát igényel egy olyan pragmatikus és modern tervezet összeállítása, ami teret enged a gyermekek mozgásigényének, öntevékeny lehetőségeiknek, kíváncsiságuknak és elismerés iránti vágyukból fakadó sikerélményeiknek. Bálint Ágnes meseregénye megfelelő alapot nyújt ahhoz, hogy a gyermekek kíváncsiságát, érdeklődését felkeltsük és cselekvésre ösztönözzük őket. Szerteágazó és mély, érzelemtelített meséi jó lehetőséget szolgáltatnak, hogy értő, érző és gondolkodó gyermekeket nevelhessünk. Színes és kedves karakterei hétköznapisága, esendősége teszi őket szerethetővé, hihetővé, még akkor is, ha olyan képes képtelenségeket tudnak, mint virágos ösvényt varázsolni a hófödte tájon hazatérő nyugdíjas kalauz elé. A projektmódszer teljesértékű társa a mese fejezeteinek, hiszen minden téma, amit vele dolgozunk fel, arra készíti a pedagógust, hogy folyamatosan újra-és átgondolja a nevelési tartalmakat. Színes és változatos cselekedtetésre ad lehetőséget, ezáltal a gyermekek aktív részesei lesznek a meseregényt feldolgozó folyamatoknak. Mivel az óvodás gyermekek legjellemzőbb tulajdonsága az érzelemvezéreltség, így a tanulási folyamataik is azok. Az óvodai projektfoglalkozások célja, hogy az alapkészségek és képességek úgy kerüljenek fejlesztésre, hogy a teljes személyiséget állítsák a középpontba. Mindazonáltal a gyermeki gondolkodáshoz és az életkori sajátosságokhoz igazodik, tekintetbe véve azt a tényt, hogy a 3-6 éves korosztály gondolkodása az érzékelés útján megszerzett tapasztalatokon nyugszik.

---

---

**TÉNAI KINCŐ NÓRA**

[tenaikincso2@gmail.com](mailto:tenaikincso2@gmail.com)

Óvodapedagógus alapszak  
BA, 5. félév

Nyíregyházi Egyetem

*Témavezető:  
Dr. Nagy Balázs  
adjunktus, NYE*

---

### **Duplafedelű lírai művek az óvodában**

A kortárs gyermeklíra sokszínű, innovatív, megújuló. Központjában áll a kaland, a játék. A játék, amely a felnőttléte szintén végigkíséri. Legyen az nyelvjáték, vagy szövegjáték, ezen művek a felnőtt- és gyermekirodalom között képződött válaszfalat ívelik át, többletet nyújtva a felnőtt olvasó részére.

Dolgozatom célja a kortárs gyermekversek „duplafedelű” mivoltának vizsgálata, illetve a kortárs gyermeklíra tulajdonságainak feltérképezése, ezen belül a szórakoztatás és a didaktika egyidejű jelenlétének bizonyítása a jelenkori gyermekeknek szánt költeményekben. További célkitűzéseim között szerepelt, hogy szót ejtsek az óvodapedagógus szerepének fontosságáról, illetve a mai gyermeklíra helyzetéről az óvoda intézményében. Mindezek elérése érdekében munkám egy elméleti szegmensből és egy empirikus kutatásból áll. Az elméleti részben szövegelemzést végeztem, az utóbbi során pedig online kérdőív segítségével értem el célzott közegemhez.

A dolgozat irodalmi áttekintést nyújt a gyermekirodalom fogalmáról, ezen belül kiváltképp a gyermekversről, annak sajátosságairól. A továbbiakban a „duplafedelű könyv” fogalmának feltárása, majd a szórakoztatás és a tanító jelleg vizsgálata következik. Az elméleti kutatást az óvodapedagógus irodalmi élménykövetítő szerepének ismertetése zárja. Végül a kérdőíves kutatás és az eredmények kiértékelése következett.

Hipotéziseim beigazolódni látszanak, eszerint a kortárs gyermeklírában erőteljes a felnőtt befogadót is megszólító szándék, illetve a mai gyermekversek szórakoztató célzata nem zárja ki a didaktikusságot. Empirikus kutatásom eredménye az is, hogy napjaink óvodapedagógusaink körében nem eléggé kedvelt a kortárs gyermeklíra, melyből a népszerűsítés szükségességére következtethetünk.

---

---

**CZUCZOR FLÓRA MÁRIA**

[cz.flora44@gmail.com](mailto:cz.flora44@gmail.com)

Óvodapedagógia

BA, 5. félév

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

Neveléstudományi Intézet

*Témavezető:*

*Dr. Nagyné Dr. Mandl Erika*

*egyetemi docens, MATE NTI*

---

### **Mesék Baranyában – Császár Levente pécsi író meséi a Mecsek-környékről**

A meséknek rendkívül fontos szerepük van a gyermekek lelki, valamint értelmi fejlődésében, ez jelentheti például a szókincs gyarapodását, vagy a szocializációs képesség fejlődését. Ennek illusztrálására egy pécsi író (Császár Levente) meséit használom fel, összehasonlítva a kisebb (3-6 éves) és a nagyobb (10-12 éves) gyermekek számára írt meséit, meseregényeit. Mivel a választott író meséi a Mecsek környékén fellelt, a helyi tájhoz és hagyományokhoz köthető mese- és mondavilágból táplálkoznak, dolgozatom másik célja az, hogy a pécsi író gyermekeknek szóló művein keresztül bemutassam a mesék szerepét a gyermekek kulturális identitástudatának, valamint a helyi tájhoz való kötődésük korai formálásában. Az összehasonlítással azt is bekívánom mutatni, hogy milyen pontokon válnak el egymástól a nagyobbaknak, illetve a kisebbeknek írt mesék, milyen stilisztikai, tematikai, szerkezeti sajátosságai vannak az óvodás-kisiskolásoknak, illetve a 10-12 éveseknek szánt meséknek. Dolgozatomban röviden bemutatom a pécsi, illetve Baranya megyei gyermekirodalom forrásait, jelenlegi legfontosabb képviselőit, valamint azt is, hogy a helyi és kortárs irodalom miként épülhet be az óvodák mindennapjaiba, foglalkozásaiba, milyen hatásuk lehet ezeknek a gyermekek fejlődésére. A kiválasztott író (Császár Levente) stílusának, ars poeticájának részletesebb bemutatásához dolgozatom egyik fő forrása az íróval készített mélyinterjú. A téma árnyaltabb feldolgozása érdekében interjút készítettem két gyermekkönyvtár munkatársával, valamint egy óvodapedagógussal és egy tanítóval is, így pontosabb képet kaptam az oktatási intézmények és a könyvtárak kapcsolatáról, valamint a gyermekkönyvtári foglalkozások témához kapcsolódó vonatkozásairól. Mivel a gyermekek mindennapjainak szerves része a mese, így a mesefoglalkozás elengedhetetlen része a hétnek, amit az óvodában töltenek. A dolgozatban ismertetem a Császár Levente Mézes-tanya című meséjéhez készített óvodai tervezetemet, valamint bemutatom a megvalósult mesefoglalkozást. Mindemellett arra is szeretnék kitérni, hogy a helyi mesék miként tudnak beépülni az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja alapján a helyi pedagógiai programokba, van-e ott helyük, és ha igen, felhasználásuk hogyan mutatkozik meg jelenleg a gyakorlatban.

---



---

**ERŐS VIVIEN EMESE**

[eros.vivi@gmail.com](mailto:eros.vivi@gmail.com)

Óvodapedagógus alapképzési szak

BA, 5. félév

Nyíregyházi Egyetem

*Témavezető:  
Dr. Nagy Balázs  
főiskolai adjunktus, NYE*

---

### **Regionális népmesék feldolgozásának lehetőségei az óvodában**

A dolgozat a regionális (nyírségi ill. nyíri) népmesék óvodai feldolgozhatóságának lehetőségeit vizsgálja, fókuszba állítva A szabólegény macskája - Népmesék a Nyírségből című kötetet. A népmesékkal kapcsolatos elméleti alapozást követően egy saját készítésű keletkezési térkép segít a mesék pozicionálásában, majd az említett kötetből választott regionális népmesék gyakorlati alkalmazásaira írt tevékenységi tervezetek, reflexiók és éves meseprojekt következnek.

Fontos része a dolgozatnak a Pompás Napok módszerének ismertetése, illetve a mesék megértését motiváló, és a memorizálást segítő, szintén saját készítésű eszközök bemutatása. Ezek a mellékletbe került mesetérképek és mesekártyák A szabólegény macskája – Népmesék a Nyírségből című kötet óvodai felhasználásra alkalmas meséihez készültek.

A Pompás Napok megalkotóival folytatott félig-strukturált mélyinterjú jelentős mértékben alátámasztja a megbízhatóságát a teljes kutatásnak, melynek a kutatási kérdései többek között arra irányulnak, hogy milyen mértékben kapnak helyet az óvodáskorú gyermekek mindennapjaiban a regionális népmesék, mennyire ismerik ezeket az óvodapedagógusok, beépítik-e az ilyen jellegű meséket a tevékenységeikbe, kiemelve a hagyományörzés fontosságát, illetve milyen módszerek állnak a rendelkezésükre a helyi népmesék bemutatására.

A dolgozat összességében új lehetőségeket és innovatív ötleteket nyújt a népmesék, különösen a regionális népmesék feldolgozására.

---

---

**JÁNOSI ZSÓFIA**  
[zsofi.liza@gmail.com](mailto:zsofi.liza@gmail.com)  
Tanító  
BA, 8. félév  
Eötvös József Főiskola

*Témavezető:  
Dr. Kiss Zoltán  
Főiskolai tanár, EJF P*

---

### **A néptánc hatása a koordinációs képességek fejlesztése 8-10 évesek körében**

A dolgozatban a néptánc pozitív hatásait igyekszem bemutatni, különös tekintettel a koordinációs képességekre fókuszálva. A munka során a témához kapcsolódó szakirodalmakat is alapul vettem, amelyek nagymértékben segítettek a munkában. Átfogó képet kaptam a koordinációs képességek vizsgálata során ezek összetettségéről, fejlesztésüknek korhoz kötött érzékeny szakaszairól, fejlesztési módjairól, lehetőségeiről. Pedagógiai tanulmányaim során számos információra, tudásra tettem szert, melyeket néptáncoktatói tevékenységemmel együtt fogok majd tudni hasznosítani. Néptáncosként ezekkel a képességekkel, gyakorlatokkal sokszor szemben találtam magam, így megfelelő rálátással tudtam hozzáfogni a kutatáshoz. Úgy gondolom, hogy a koordinációs képességek olyan szintű fejlettsége szükséges a néptánchoz, amely során a diákok hatékonyan, élménydúsán, és kiváló esztétikai munkával tudják végezni ezt a mozgástevékenységet. Azonban elengedhetetlen a kondicionális képességek közül a megfelelő szintű állóképesség és erő megléte is, hiszen egy néptáncosnak képesnek kell lenni viseletének súlyát több percen keresztül magán hordani intenzív táncolás közben. Az eddigi oktatói tevékenységem alatt, különbségeket fedeztem fel egyes életszakaszok képességei területén. Ezen okból vizsgáltam meg a néptánc és a koordinációs képességek kapcsolatát különböző erre vonatkozó tesztekkel. Habár nem minden koordinációs képesség területére terjedt ki a kutatás, úgy vélem, hogy a vizsgálatban említett képességek nagy szerepet töltenek be a néptánc tanulásban, a néptánc átadásában, művelésében, hagyományőrzésében. A vizsgálataim nem reprezentatívak, csak a második és harmadik osztályos korosztályra terjedtek ki, 8-10 éves korú gyermekek részvételével. Összesen 65 kisgyermek szerepelt a kutatásban, közülük 37 lány és 28 fiú. A vizsgálatok elemzésénél nemektől eltekintve végeztem a néptánc foglalkozó, továbbá néptánc nem foglalkozó gyermekek képességeinek összehasonlítását, a nemi különbségekre csak röviden térek ki.

További terveim között szerepel, hogy egy reprezentatív vizsgálatot hajtsak végre néptáncosok és nem néptáncosok között, amit már a pedagógiai kutatások módszereivel, a kétmintás t-próbával is megvizsgáljak. Célom, hogy a gyermekek őrizzék meg a mozgás iránti pozitív attitűdjüket, akár az iskolában, akár iskolán kívüli tevékenység során. Fontos számomra, hogy minden gyermek találja meg azt a mozgásformát, amit szívesen és kitartóan gyakorol. Valósítsa meg önmagát és érezze jól magát az adott tevékenység során.

---

---

**HORVÁTH ANNAMÁRIA**

*horvathannamari19@gmail.com*

Angol-Biológia tanári szak

Osztatlan, 5. félév

Debreceni Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

*Témavezető:*

*Dr. Ceglédi Tímea*

*egyetemi adjunktus, DE BTK*

---

### **Egy lépéssel közelebb a Pygmalion-hatáshoz a pedagógiai kereteken belül**

A Tanítsunk Magyarországért Mentorprogram a hátrányos helyzetű tanulók fejlődését elősegítő program. A magyar oktatási rendszer egyik fő kihívása a hátránykompenzáló pedagógia kivitelezése. A Tanítsunk Magyarországért Mentorprogram megadja a hátrányos helyzetű tanulóknak a szükséges támogatást mentorálás formájában. A kutatás célja volt megvizsgálni a mentorálás hatását a hátrányos helyzetű mentoráltak motivációjára. A mentor-mentorált közötti kapcsolat komplex hatásmechanizmusának összetevői között kiemelten elemezzük a Pygmalion-effektust. A Pygmalion-effektus a másokkal szembeni elvárások erejét példázza. Az emberek olyanokká válnak, amilyen elvárásokat támasztunk velük szemben (Merton, 1980; Cserné Ádermann, 1991). A támogatást és önbeteljesítést nyújtó személyt most a mentor szerepében képzeltük el, és a percepciók vizsgálata mellett igyekeztünk egy lépéssel közelebb kerülni ahhoz, hogy fel tudjuk tárni, hogy a mentoráltak számára pozitív-e, ha van olyan személy, aki hisz bennük. A kérdőíves kutatás alapsokaságát a Tanítsunk Magyarországért Mentorprogramban résztvevő Hajdú-Bihar megyei 7. és 8. osztályos mentoráltak adják. Kontrollcsoportként hasonló háttérrel rendelkező, de a programban részt nem vevő tanulókat vizsgáltunk. A megkérdezett mentorált tanulók magasabb arányban rendelkeztek olyan személlyel az életükben, aki hisz bennük, és támogatja őket.

**Kulcsszavak:**

mentorálás, Pygmalion-effektus, hátrányos helyzetű tanulók, kortárshatás

---

---

**HORVÁTH ZSÓFIA ANNA**

[horvath.zsofi199@gmail.com](mailto:horvath.zsofi199@gmail.com)

Sport- és Rekreációs szervezés BSc  
Rekreációs szervezés és Egészségfejlesztés  
BSc, 5. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem  
Pedagógiai és Pszichológiai Kar

*Témavezető:  
Dr. Dömötör Zsuzsanna  
egy. adjunktus, ELTE PPK*

---

## **Fenntarthatóság és rendezvények, a Szélrózsa Találkozó környezetvédelmi intézkedései**

A pályamunka a rendezvényipar fejlesztésére irányult, környezetvédelmi szempontból. A cél, egy olyan szervezési és lebonyolítási struktúra kialakítása volt, ami környezeti fenntarthatósági szempontból előrehaladott és példaként tud szolgálni hasonló méretű esemény tervezésénél. Ehhez az alapot a 2022 nyarán megtartott Szélrózsa Találkozó adta, ugyanis itt próbáltunk ki új technikákat a cél érdekében. A dolgozatban bemutatom miért van szükség ezekre az intézkedésekre, továbbá az általunk megvalósított módszereket is ismertetem. Az eredményt többek között egy kérdőíves kutatással vizsgáltunk, melyet a résztvevők töltöttek ki a helyszínen és online formában. A visszajelzések alapján a célunk jelentős részét elértük, a fejlesztésre szoruló területeket pedig új szemszögből más megvalósítási formában fogjuk tervezni a jövőben.

Azt gondolom, hogy mind egyéni és mind társadalmi szinten felelősséget kell vállalnunk a környezetvédelem lépéseiben. Minél több gazdasági hatalma van egy egyénnek vagy szervezetnek, annál nagyobb súlya van a döntéseinek. Szerettem volna ha nem csak a háztartásomban és a magánéletemben tehetek az ügy érdekében, hanem egyel tágabb szervezeti szinten is. A költségvetési és helyszíni kereteken belül a legtöbb lehetőséget megragadtuk a cél érdekében, és egy alacsony ökológiai lábnyommal rendelkező rendezvényt hoztunk létre.

---

---

**GLOVICZKI SAROLTA**

[gloviczki.sarolta@gmail.com](mailto:gloviczki.sarolta@gmail.com)

gyógypedagógia

BA, 5. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Bárzi Gusztáv Gyógypedagógiai Kar

*Témavezető:*

*Dr. Vass Dorottea*

*egyetemi adjunktus, ELTE BGGYK*

---

## **Hátrányos helyzetű tanulók életpálya-építési kompetenciájának fejlesztése egy speciális társasjátékkal**

Ma Magyarországon minden harmadik ember a szegénységi küszöb alatt él, életminőségük kritikusan alacsony szintjével küzdve. Ezt tapasztalva megkerülhetlenné vált országos szinten támogatásuk és felzárkóztatásuk. Az eredményes társadalmi felzárkózást és a hátrányok kiegyenlítését – amely gyakran egy öröklődő, nehezen megtörhető folyamat – gyermekkorban, a gyerekek bevonásával lehet a leghatékonyabban elérni. Így időben elkerüljük a korai, ismétlődő iskolai kudarcokat, amelyek végzetesen megronthatják az iskolához és később a munkához fűződő viszonyt.

A dolgozat fő témája egy olyan társasjáték megtervezése és megalkotása, amelynek módszertani rendszere, érthető, motiváló, interaktív és átlátható játékos formája hatékony eszköz lehet a hátrányos helyzetű tanulók jövőkép építésében, ezáltal pedig társadalmi felzárkózásukban.

Ebben a dolgozatban kvalitatív kutatás segítségével a hátrányos helyzet, pályaorientáció, lemorzsolódás, oktatási rendszer és a játékpedagógia témájáról szóló szövegek részekre bontása, összehasonlítása, értelmezése és ezek figyelembevételével egy alternatív társasjáték kidolgozása valósult meg, amelyhez a társasjáték célrendszere, szabályai, felépítése és alapvető használati javaslatai is megfogalmazódtak.

A vizsgálat során elkészített társasjáték azáltal, hogy a játékon belül és a játék által is a megfelelő készségeket fejleszti, konstruktív alapjává válhat az életpálya-építési kompetenciák támogatásának, különösen a hátrányos helyzetű csoportok esetében. A folyamat további kvantitatív vizsgálatokkal és részvételi akciókutatással (RAK) fejlődik tovább a minél minőségibb támogatás érdekében.

---

---

**FEKETE ANNA**

[feketeanna5000@gmail.com](mailto:feketeanna5000@gmail.com)

Csecsemő és Kisgyermeknevelő szak  
BA, 3. félév

Debreceni Egyetem  
Gyermeknevelési és Gyógypedagógiai Kar

*Témavezető:  
Dr. Fenyő Imre  
egyetemi docens, DE GYGYK*

---

## **Játszóterer régen és most**

A Tdkra készült dolgozatom, azért készült, mert szeretném Önöknek bemutatni a játszóter a történelmét, a játszóterek típusait és a két népszerű játszóteret Debrecenben.

A játszóter megjelenítése előtt is fontos volt az emberek számára a mozgás és a szórakozás.

Az első játszóter építésének pozitív hatásai lettek. Történelmünk során egyre több és egyre jobb játszótereket és játszókerteket építenek.

A következő a játszóterek típusai, ahol 10 darabot gyűjtöttem össze. (Soós Béla tervező elveit követve.)

Debreceni Sziget-Kék játszóter Tematikus parkjáról is írtam, hogy milyen fontos szerepe van és elmentem oda körülnézni. Az ottani dolgozót és a látogatókat meginterjútam. <sup>1</sup>

Máltai Játszóteréről is készítettem egy összefoglalót, ahol elmesélem, hogy mi célból épült. A debreceni Máltai Játszóter játszóter vezetőjével is készítettem egy interjút. <sup>2</sup>

A legvégen található egy összegzés, ahol a Játszóterek változásáról van szó.

Soós Béla (2006): Játszóterek tervezése, kivitelezése, üzemeltetése. Építésügyi Tájékoztatási Központ Kft.

1. 2022. 11. 30. 13.20-tól 14.20-ig tartózkodtam a Játszóteren.

2.2023. január 11. 11:00-tól 13.00-ig történt meg az interjú a debreceni Máltai Játszóteren.

---

---

**PATAKI ÁGNES**

[patakiagi2001.10@gmail.com](mailto:patakiagi2001.10@gmail.com)

Óvodapedagógus

BA, 5. félév

Károli Gáspár Református Egyetem

Pedagógiai Kar

*Témavezető:  
Dr. Bárdi Árpád  
főiskolai docens, KRE PK*

---

### **Kalandvagyó gyermekek élményei a természetről: a családban és az óvodában**

Miközben a gyermekek egyre inkább elszakadni látszanak a természettől, számos kutatás igyekszik felhívni a figyelmet a természettel való interakció értékére. Az eredmények alapján a közvetlen és közvetett szabadtéri tapasztalatszerzés megoldást kínál az elidegenedés megállítására, visszafordítására. (Palmer, 1992)

A Kalandvagyó gyermekek élményei a természetről: a családban és az óvodában című dolgozatom alapjául egy skót tanulmány szolgál, melynek címe: "Young people's interaction with natural heritage through outdoor learning" (Mannion, 2007). Egyik fő megállapítása, hogy a fiatalok előnyben részesítik a szórakoztató, szabadon végezhető, közvetlen tapasztalatszerzést nyújtó tevékenységeket.

Kutatásom egyik fő célja az óvodás korosztály (3-7 év) szabadtéri idejének vizsgálata: megismerni a gyermeki élmények maradandóságának kulcsát, mely tartós kapcsolatot alakít ki a következő generáció és az őket körülvevő természet között. Vizsgáltam, hogy a szülők hogyan értékelik az egyes természetben végzett tevékenységeket a gyermekük élvezet szintjén. Feltártam, hogy a gyerekek intézményben töltött idejének hány százalékát teszi ki az udvari játék.

A mérés során kvalitatív és kvantitatív eszközöket használtam. A fókuszcsoportos interjúbeszélgetéseknél élménytársítás módszerét alkalmaztam természeti, állatokat és tevékenységeket ábrázoló képek segítségével. Egy kérdés a kedvenc udvari játszóhelyre vonatkozott. A kvantitatív kutatást kérdőíves módszerrel végeztem: az óvodák átlagos napjairól, egy szabadban tett kirándulásról, a szülői véleményekről és szokásokról adnak képet.

Összesen nyolc óvodában végeztem kutatást, melyek közül öt fővárosi, egy-egy pedig Csobánkán, Szigetmonostoron és Mányon található. 72 gyermek, 51 szülő és 11 pedagógus vett részt a felmérésben.

Az összegzésénél figyelembe vettem mindhárom adatsoport eredményeit, különös hangsúlyt fektetve a gyermekek válaszára. Az egyik fő megállapításom, hogy míg a gyerekek nagyobb érdeklődést mutatnak a kalandtípusú tevékenységek iránt, a természettel kapcsolatos élményeik többségét nem ezek teszik ki. Kedves számukra a családi közegben szerzett élmény, a szabadtéri játék nagyrészt mégis intézményes keretek között töltik.

Ahhoz, hogy a gyermekek mélyebb kapcsolatot tudjanak kialakítani a természettel, fontos az egyes természeti helyek rendszeres látogatása, az élmények gazdagítása, óvodai és családi környezetben egyaránt, hiszen az így töltött minőségi meghatározó a természetszeretet kialakításában.

---

---

**VAS GÁBOR TAMÁS**

[vasgt@brody.iif.hu](mailto:vasgt@brody.iif.hu)

Könyvtár- és információtudomány

MA, 4. félév

Eszterházy Károly Katolikus Egyetem

Informatikai Kar

*Témavezető:  
Lengyelne dr. Molnár Tünde  
dékánhelyettes, EKKE IK*

---

### **Közösségek új tere a könyvtárban - Makerspace**

A 4. ipari forradalom következtében egyre több és komplexebb hatás éri a társadalom- és az ipar összes szereplőjét. Az infokommunikációs eszközök robbanásszerű fejlődése és a kulturális paradigmaváltás, valamint a kommunikációs csatornák átalakulása erős populációs nyomása érezhetően jelen van a mindennapokban. Ezen hatások következtében jelentkező új igényekre próbál választ adni a Makerspace mozgalom, amely innovatív eszközök segítségével kreatív módon fejleszti a kooperatív és a kognitív kompetenciákat. A makerspace foglalkozások helyszíneit és eszközkészletét a sokszínűség jellemzi, nemzetközi kitekintésekből megfigyelhető, hogy egy ilyen lehetséges színtér a könyvtár. A könyvtárakkal szemben jogos elvárásnak tekinthető ezen kihívásokra való reagálás, ahogy ezt a 2000-es évek elején is tette az információs és kommunikációs technológiák területén.

Hazánkban egyre nagyobb figyelem övezi ezt a “mozgalmat”, a résztvevők gondolkodásában nagymértékű változás megy végbe, a zsigeri evolúciós kognitív ösztöneinket felváltja a csoport dinamika által gerjesztett szociális gondolkodási mód. Az egyén, mint alkotói egység jelen van, de a produktum megalkotására csak közös erőforrásaink felhasználásával leszünk képesek. A makerspace jelentősége érezhetően az alkotói közösségben rejlik, a fejlődés pedig nyomon követhető az alkotásban. A releváns tapasztalatcsere helyszínévé válik, ahol a nyersanyag, az eszköz, az alkotó és a mentor egyesült erővel konstruál egy alkotást.

---



---

**GOMBOS SZABOLCS**

[gomboszabolcs88@gmail.com](mailto:gomboszabolcs88@gmail.com)

mérnök tanár

MSc, 2. félév

Óbudai Egyetem

Kandó Kálmán Villamosmérnöki Kar

*Témavezető:  
Dr. Holik Ildikó  
egyetemi docens, OE TMPK*

---

## **A problémamegoldás fejlesztésének szerepe a programozásoktatásban**

Kutatásom azt vizsgálja, hogy a matematikából ismert problémamegoldási műveleteket programozási környezetben milyen eredményekkel tudjuk alkalmazni. Célom egy olyan platform bemutatása, amelynek segítségével a gondolkodási műveleteket lépésekre bontva ábrázolni tudjuk. A problémamegoldás során alkalmazott képi leképezéseim segítenek az adott eljárások megértésében. Az egyes lépések ábrái bemutatják, hogy a matematika tanulmányaink során szerzett tudásunkat hogyan használhatjuk fel a programozásban. Az ábrázolások elkészítése során irányadónak tekintettem, hogy a matematikai struktúrák azonosíthatóak legyenek, valamint megmutassák a programozáshoz nélkülözhetetlen összefüggéseket az algoritmusok lépései között. Az elméleti áttekintést követően a szoftverfejlesztésben gyakran használatos algoritmusokat mutatom be a halmaz reprezentációjuk segítségével. A műveletek ismertetéséhez hétköznapi példákat vettem alapul, hogy ezzel is segítsem a fogalmak kialakulását a diákokban az eljárások oktatása során.

Miután a programozási algoritmusok és halmaz reprezentációjuk ismertetése megtörtént, korábbi érettségi feladatok megoldását részletezem a bemutatott platform segítségével. Bár a vizsga feladatsoroknak a megoldása a hétköznapi tapasztalatokhoz nehezebben köthetőek, az ábráim segítségével szemléltetem a logikai kapcsolatokat, melyeket az implementáció során fel lehet használni mintaként.

---

---

**NICK RÉKA**

[nickreka0829@gmail.com](mailto:nickreka0829@gmail.com)

óvodapedagógus

BA, 6. félév

Pécsi Tudományegyetem

Kultúratudományi, Pedagógusképző és

Vidékfejlesztési Kar

*Témavezető:*

*Dr. Györkö Enikő*

*egyetemi docens, PTE KPVK*

---

### **A testséma fejlődési sajátossága óvodáskorban vizuális és lexikális mintákon keresztül**

**Háttér és célok:** Korábbi vizsgálatok, melyek főként a testséma változásának eltérő mintázatait elemzik, az elmúlt évtizedek alatt egyre árnyaltabb képet mutatnak a fejlődéses tényezőkről, és választ kívánnak adni a diverzitás növekvő számának okáról. Ezen megfontolásból úgy gondoltuk belekezdünk egy adatgyűjtésbe, mely során egy átfogó empirikus elemzést végzünk. Ugyanakkor szeretnénk hozzájárulni a kurrens tanulmányok eredményeihez a tanulmány szerény kutatási tapasztalataival, hogy szélesítse a pedagógiai, pszichológiai és fejlesztőpedagógiai gyakorlat ismereteit olyan életkori övezetekben mely hazai viszonylatban kevésbé kutatott és reprezentált. Célunk a tanulmánnyal a tipikusan fejlődő mintázatról való adatgyűjtés, illetve felhívni a figyelmet a gyermekek testséma-képére a korabeli gondolkodásunkban.

**Módszer:** A kutatásunkba a 3 év 6 hónapos és a 6 év 8 hónapos korintervallumba tartozó óvodás gyermekeket válogattunk. A vizsgálat során a szülők részére készítettünk egy pszichológiai szülői anamnézist. A gyermekeknek egy funkcionális, játékos négy feladatból álló feladatsort állítottunk össze, melyben a gyermekek testséma fejlettségét vizsgáltuk síkban. Továbbá a jobb- és a baloldal tudására is kitekintettük, mivel ez a tájékozódás alapfeltétele.

**Eredmények:** Tapasztalataink szerint a 3,6 év – 4,6 év és az 5,7 év – 6,8 év korcsoportok szignifikánsan különböznek teljesítményükben. Ezt egymintás varianciaanalízissel vizsgáltuk. Mindazonáltal a 4,7 év – 5,6 év és az 5,7 év – 6,8 év korcsoportok között nem kaptunk szignifikáns eltérést. Továbbá jól megfigyelhető, hogy a gyermekek az életkor előrehaladtával egyre jobban teljesítenek a feladatokban.

**Következtetések:** Minden feladat teljesítésében jelentős különbség mutatkozott meg az életkorok között. Életkoruk előrehaladtával a gyermekek motoros képességei és mozgásszabályozása fejlődnek. A fejlődés mértékének függvénye, hogy a reprezentációjuk hogyan és milyen mértékben formálódik egyre komplexebbé és flexibilissé.

**Eredményeim:** Egyetemi éveim alatt a testséma kutatásnak köszönhetően több konferencián is előadhattam. Több alkalommal a Pécsi Tudományegyetem égisze alatt szervezett konferencián, illetve egy alkalommal a Magyar Logopédusok Szakmai Szövetsége által rendezett ünnepi konferencián vettem részt, melyek során a testséma fejlődéséről szóló előadásokat tartottam. Több ösztöndíjat is elnyertem, többek közt a Kriszbacher Ildikó Tehetséggondozó Program hallgatója lettem a 2021-22-es tanév során.

---

---

**ERDŐS ZSÓFIA**  
[erzsof7@gmail.com](mailto:erzsof7@gmail.com)  
Gyógypedagógia  
BA, 8. félév

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem  
Neveléstudományi Intézet

*Témavezető:*  
*Dr. Szili Katalin*  
*adjunktus, MATE NTI*

---

### **IKT-alapú fejlesztő módszerek a pöszeterápiában**

Az IKT eszközök fejlődése gyors innovációkat eredményeznek, átszövik a társas kapcsolatokat, a kommunikációnak minden formáját, az együttműködés rendszereit, a tudás megosztását, valamint szerzését. Az oktatás hatékonysága kapcsán is egyre többet lehet hallani az IKT előrelépésről, mégis számos kiaknázatlan lehetőséget rejt magában, melyek új kihívások elé állítják a pedagógusokat. (Molnár, 2008)

Pályamunkám témája így éppen azt a célt szolgálja, hogy különböző, IKT-alapú fejlesztő módszereket mutasson be, amelyek a logopédiai terápiák, legfőképp a pöszeterápia során alkalmazhatók.

Kutatásom elméleti, kvalitatív jellegű. Kiindulópontja feltáráson és a bemutatáson alapul, továbbá a kapott eredmények értelmezésén.

Vizsgálatom legfőbb célja, annak kiderítése volt, hogy az artikulációs zavarok terápiájában milyen alkalmazásokat, milyen céllal lehet felhasználni, ugyanakkor melyek azok a feltételek, szempontok, amik meghatározzák ezek működését. Részcelként fogalmaztam meg – a pöszeterápiába való beemelés mellett – a fejlesztendő területek feltárást; az applikációk grafikájának-, áttekinthetőségének-, nyelvezetének-, használhatóságának vizsgálatát; a letöltési lehetőségek és költségek tanulmányozását; a zavaró tényezők feltérképezését; a visszacsatolási és értékelési jelzések felmérését. Kutatási kérdéseimet, feltételezéseimet is ezen gondolatok mentén állítottam össze, melyeket legfőképp a terápiában való alkalmazás szempontjából fogalmaztam meg.

Az eredmények tekintetében arra jutottam, hogy a vizsgált programok mindegyike, kellő szakmai felkészültséggel és kreativitással beilleszthető a logopédia terápia valamely szegmensébe, de legfőképp az előkészítő szakaszba, ahol az általános-, és a motoros képességek, valamint az auditív differenciálás fejlesztése történik. Bár a szoftverek sokrétűen alkalmazhatóak, didaktikailag még sok fejlesztést kívánnak maguk után, ugyanis a nyelvyakorlatok és a rögzítés szakaszba nem találtam számba vehető applikációt, míg a hangfejlesztés és a motoros differenciálás területére vonatkozó programok lényegesen elmaradtak.

Kulcsszavak: innováció, logopédia, applikáció

Felhasznált szakirodalom:

Molnár György (2008b): Az IKT-val támogatott tanulási környezet követelményei és fejlesztési lehetőségei. In: Dr. Benedek András (szerk.): Digitális pedagógia – Tanulás IKT környezetben, Typotex, Budapest, 2008. 225-255

---

---

**GYŐRE ILDIKÓ**

[gyoreneildi@gmail.com](mailto:gyoreneildi@gmail.com)

Tanító

BA, 7. félév

Gál Ferenc Egyetem

Pedagógiai Kar

*Témavezető:  
Szabóné Dr. Balogh Ágota  
főiskolai docens, GFE PK*

---

### **Képességfejlesztés lehetősége digitális eszközök segítségével**

GYŐRE ILDIKÓ

Gál Ferenc Egyetem Pedagógiai Kar Szarvas

Képességfejlesztés lehetősége digitális eszközök segítségével

A szakdolgozatom témájának megválasztásakor azért döntöttem a digitális eszközök, és azok által történő készségfejlesztő oktatás kutatása mellett, mert ezt a területet olyan potenciálisan kiaknázatlan területnek tartom, mely méltatlanul nem kap elegendő teret még napjainkban sem, annak ellenére, hogy az oktatás, a számonkérés és számos egyéb területe is a pedagógiának ezt igényelné.

A kutatásom célja az volt, hogy bebizonyítsam, hogy a digitális oktató eszközök széleskörű felhasználási lehetőségei az oktató nevelő munka során lényegesen megkönnyítik az tanulókkal való együttműködést és segítik a tananyag tartós bevéődését. A dolgozathoz kapcsolódó kutatási munka során felmértem az általam tanított általános iskolai alsó tagozatos gyerekek esetén a digitális eszközök készségszintű használatát. Összehasonlítottam a digitális tábla oktató mechanikáját és hatékonyságát a hagyományos tárgyi eszközökkel történő oktatással. A szakmai kutatásom során a munkahelyem, a Szandaszőlősi Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény 3. évfolyamából választottam két azonos teljesítménymutatókkal rendelkező osztályt. Az egyik osztályt, mely 24 főből áll kineveztem kísérleti csoportnak, a másik osztályt, mely 22 főből áll pedig kontroll csoportnak.

A szakdolgozattal kapcsolatos szakirodalmi és szakmai kutatásom megkezdéséig úgy gondoltam, hogy XXI. századi pedagógusként nem jelenthet számomra gondot, hogy a tanóráimba beleépítsem a digitális technikát. Meg kell vallanom, hogy ez munkaigényes feladat, mely informatikai végzettségem ellenére nekem sem ment könnyen. Azonban a kutatásom eredményéből egyértelműen látszik, hogy a digitális technikák alkalmazása az oktatás során a diákok szempontjából szinte csak előnnyel, még hozzá jelentős teljesítménymelkedéssel jár.

Témavezető:

Szabóné Dr. Balogh Ágota

főiskolai docens

---

---

**ELEKES REBEKA**

[rebekaelekes91@gmail.com](mailto:rebekaelekes91@gmail.com)

Informatika

BSc, 6. félév

Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem

Marosvásárhelyi Kar

*Témavezető:*

*Kátai Zoltán, Osztian Pálma-Rozália  
egy.docens / egy.tanársegéd, RO EMTE MVK*

---

## **Metaforák alkalmazása a számítógépes gondolkodás fejlesztése és tesztelése céljával**

A 21. század kulcsfontosságú képessége a számítógépes gondolkodás, amelynek hatékony fejlesztése és mérése napjainkban kutatott. Dolgozatom célja az AlgoRhythmic környezetben belül tesztelni a diákok algoritmikus gondolkodásának fejlődését, amelyet egy általam fejlesztett modulon keresztül tettem lehetővé.

Kettős jellege van ennek a kvíz modulnak, hiszen lehetővé teszi a számítógépes gondolkodás tesztelését illetve az informatikaoktatáson belül is használható, ismeretek felmérésére. Az általam fejlesztett kvíz különböző típusú kérdésekből állhat, változó számú helyes válasszal, és kérdésszámmal, amelyet a pedagógusok előre elkészítve felmérhetik a diákok tudását.

Az elmúlt két évtizedben az informatikaoktatásba bevezették a metaforák használatát, amelyek hatékony oktatási eszközök, a fogalmakra összpontosítanak, megkönnyítik a tanulók gondolatainak rendszerezését és a világosabb, egyenesebb gondolkodást.

Az AlgoRhythmic környezetben belül a kvíz modult felhasználva egy mérést végeztem, amelynek alanyai egyetemisták voltak, különböző szakokról, ahol azt vizsgáltam, hogy a metaforák által ezen a környezetben belül tud-e fejlődni a számítógépes gondolkodásuk a diákoknak, azaz milyen mértékben tükröződik ez a tanulási élmény, valamint az érzékelt és tényleges tanulás vonatkozásában.

Kulcsszavak: metafora, számítógépes gondolkodás, kvíz, algoritmusok, informatikaoktatás

---

---

**PÉTER PETRA VERONIKA**

[p.petraveronika@gmail.com](mailto:p.petraveronika@gmail.com)

Óvodapedagógus

BA, 6. félév

Károli Gáspár Református Egyetem

Pedagógiai Kar

*Témavezető:  
Kovács Tibor Attila  
egyetemi tanársegéd, KRE PK*

---

### **Részképességek fejlesztése a Pompás Napok módszerrel**

Kutatási témámnak a Pompás Napok népmesemódszertanát választottam, hiszen nagyon fontosnak tartom, hogy a 21. századi gyermekek is megismerkedjenek a népmesékkal, néphagyományokkal. Az iskolaérettség feltétele a részképességek bizonyos fokig történő elsajátítása. Lukács Józsefné könyveiben leírt részképességeket vettem alapul, vajon a Pompás Napok módszerrel is képes-e megfelelő módon fejleszteni a különböző részképességeket?

A néphagyományok megtartása és tovább örökítése fontos egy népmesemódszertan szempontjából, vajon a módszer alapítói mit gondolnak erről?

Több mesés módszerrel is megismerhető országszerte, mégis vajon miben lehet más a Pompás Napok, mennyire látják a módszertant alkalmazó pedagógusok a fejlesztő hatásokat?

A Pompás mesélés egyértelműen - mint minden korunkban ismert módszertani mesélés - eltér a hagyományostól, vajon a gyakorlatban ez hogyan jelenik meg, hogyan valósul meg?

Kutatási módszernek elsősorban Kontra József könyvében leírt strukturált interjút választottam, előre megfogalmazott kérdésekkel álltam a két Pompás Napok alapítói elé. A kérdésekre érkezett válaszok nagymértékben fedik egymást, hiszen egy módszerrel kapcsolatban nem is nagyon lehetne széthúzó kérdéseket feltenni.

Kutatási módszerem volt még egy online kérdőív volt, melyben a Pompás Pedagógusok véleménye érdekelt. Olyan pedagógusokat kérdeztem, akik már végeztek Pompás Napok képzést, alkalmazzák az óvodában/iskolában a módszertant.

Utolsó módszernek népmese foglalkozások összehasonlítását választottam, egy hagyományos és egy Pompás Napok módszerrel történő mesélést.

Kutatásom végén egy átfogó képet kaptam. A módszerrel a komplexitásra törekszik, igyekeznek minden népmese feldolgozásba a lehető legtöbb tevékenységi területet bevonni, a legtöbb részképesség-területet fejleszteni. A néphagyományokat nem csak megismertetni, továbbadni is igyekeznek. A népdalok, a népi játékok, mondókák mind rendelkezésre állnak a hagyományok ismertetésére, játékos foglalkozások keretein belül a gyermekek elsajátíthatják, megőrizhetik azokat. Pedagógusok válaszaiból beigazolódott, hogy a módszerrel alkalmas a részképességek fejlesztésére. A mesetevékenységek megfigyelésénél egyértelművé vált számomra, hogy sokkal több gyermeket mozgat meg a Pompás Napok komplex módszertana, mint a hagyományos mesélés. A Pompás mese fárasztóbb, több ingert ad, de több részképességet is fejleszt, míg a hagyományos mese inkább pihentetőbb, nyugodtabb.

---

---

**HUBER ORSOLYA**

[orsolya.f@gmail.com](mailto:orsolya.f@gmail.com)

Óvodapedagógia

BA, 5. félév

Károli Gáspár Református Egyetem

Pedagógiai Kar

*Témavezető:  
Dr. Bárdi Árpád  
főiskolai docens, KRE PK*

---

## **Tapints vagy kattints?! Avagy hagyományos és számítógépes játékok preferencia- és eredményesség vizsgálata óvodáskorú gyermekek körében**

Szakirodalmi kutatásaim során fejlődéslélektani (Charlton, 2007) és egészségügyi (Healey, A, 2019) szempontból találtam arra választ, hogy mikortól és milyen feltételek teljesülése esetén alkalmas egy gyermek a digitális világgal való megismerkedésre, annak hasznáról eltérőek a vélemények. Célom, hogy felmérjem, vágnak-e a gyerekek digitális játékokra, ezzel a pedagógusoknak és szülőknek segítséget nyújtva. Vajon jobban teljesít az a gyermek egy feladat során, aki használ ilyen eszközöket? Tudnak-e az alfa generáció gyerekeinek a való világ kézzel fogható elemei olyan élményt nyújtani, amelyek vonzóbbak a „kütyüknél”?

Ezen kérdéseket, egy hagyományos és egy tapintható memóriajáték és egy azonos tematikájú számítógépes játék lejátszásával igyekeztem megválaszolni, egy Budapest külvárosában található egyházi fenntartású óvoda 23 gyermekének bevonásával. A vizsgálatokról videófelvételt készítettem, melyet kielemezve és a szülőktől kapott kérdőívekkel összevetve, jutottam kutatásom eredményeire.

Feltételezésem, miszerint a számítógépen játszható játék a hagyományos memória ellenében a gyermekek körében győzelmet arat, igazolódott, azonban az életkor előrehaladtával különbség nem volt látható: a 3 évesek ugyanolyan arányban választották a számítógépet, mint az 5 évesek. A számítógépes játék uralmát a tapintható eszközök sem döntötték meg, a gyermekek többsége továbbra is ezt preferálta.

A játékok eredményessége, a játékkal eltöltött idővel mérve, négy szempont alapján osztályozva történt: egérhasználat, rövid távú memória, életkor és a rendelkezésre álló ismeretek. A számítógépes játékot preferáló gyerekek jobb eredményt értek el mind a három játékkategóriában, az otthon képernyő előtt eltöltött idejüktől függetlenül, melynek oka vizsgálataim alapján nagyobb kapacitású rövidtávú memóriájuk. A több képernyőidővel rendelkező gyermekek nem csak a számítógépes játékot fejezték be hamarabb, hanem minden más játékot is.

A vizsgálatban részt vevő gyerekek nincsenek hozzászokva érzékszerveik használatához, ez a Covid okozta bezártság, ingerszegény környezet, tapintásvédelem egyik következménye lehet. A digitális világ életünk része. Az óvodás korú gyermekeknek kontrollált körülmények között meg kell vele ismerkedniük, hiszen készségfejlesztő mivolta tagadhatatlan. Azonban életkori sajátosságaik miatt ajánlott, hogy a digitális eszközök csak kis része legyen a mindennapjaiknak, hogy minden érzékszervüket használhassák.

---

---

**SENKÁR DÓRA**

[dora.senkar@gmail.com](mailto:dora.senkar@gmail.com)

Tanár szak (Angol nyelv és kultúra tanára,  
Történelem és állampolgári ismeretek tanára)

Osztatlan, 9. félév

Pázmány Péter Katolikus Egyetem  
Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

*Témavezető:  
Fodor Richárd  
egyetemi tanársegéd, PPKE VJK*

---

**A környezeti nevelés megjelenése a magyar köznevelés szabályozó dokumentumaiban és  
intézményi gyakorlatában**

Kutatásom során azt vizsgáltam, hogy a környezeti nevelés hogyan jelenik meg a magyar köznevelés szabályozó dokumentumaiban, valamint milyen módon valósul meg ez az intézményi gyakorlatban. A globális, európai és a magyarországi szinten jelentős törvényi szabályozások, törekvések és megjelent dokumentumok mellett a Nemzeti alaptanterveket is részletesen elemzem. Emellett az interjú-alapú empirikus módszertan segítségével két olyan intézmény példáján keresztül szemléltetem az általam feltárt eredményeket, melyek nagy hangsúlyt fektetnek a környezeti nevelésre és a fenntarthatóságra nevelésre, hiszen ökoiskolaként vagy örökös ökoiskolaként funkcionálnak.

Kulcsszavak: környezeti nevelés, fenntarthatóságra nevelés, ökoiskola, örökös ökoiskola

---



---

**HORVÁTH DÓRA**

[dorahorvath07@gmail.com](mailto:dorahorvath07@gmail.com)

Tanító

BA, 8. félév

Széchenyi István Egyetem

Apáczai Csere János Kar

*Témavezető:  
Kövecsesné Dr. Gósi Viktória  
egyetemi docens, SZE AK*

---

## **Fenntarthatóságra nevelés a pedagógiai gyakorlatban**

A fenntarthatóságra nevelés a pedagógiai gyakorlatban

A pedagógusok kezében óriási lehetőség és felelősség van arra, hogy a gyermekeket, a jövő felnőtteit olyan szellemben neveljék, mely felnyitja szemüket az egymás iránti tisztelet és elfogadás fontosságára, a Föld hatalmasságára, sokoldalúságára, éltető erejére és sérülékenységére egyaránt. Mindez csak úgy valósulhat meg, ha a pedagógus birtokában van az a tudás, melyet a gyermekek számára át tud adni. Ha maga is olyan értékeket, normákat képvisel és olyan életet él, mely a fenntarthatóságra törekszik.

Kutatásom során a pedagógusok érzékenységét, tudatosságát, tájékozottságát vizsgáltam a fenntarthatóságra nevelés témakörében. Kíváncsi voltam, hogy: Mennyire érzik fontosnak, saját szívügyüknek a tanítók, tanárok a gyermekek fenntarthatóságra nevelését? Mi okoz számukra nehézséget az adott nevelési feladatban? Milyen módszerekkel és milyen gyakorisággal integrálják be a fenntarthatóságra nevelést a tanóráikba? A kutatási eredményekre építkezve olyan óravázlatokat készítettem és valósítottam meg, melyek több tantárgyba integráltan nevelik, érzékenyítik a gyermekeket a fenntartható életmódra úgy, hogy a tanmenet és a kötelező tananyagtartalom nem sérült, hanem kiegészült egy újabb nevelési feladattal. Céлом volt bizonyítani, hogy a fenntarthatóságra nevelés milyen sokoldalúan integrálható, hiszen: kapcsolódik a tananyaghoz, a mindennapi élethez, a gyermekek érdeklődéséhez, életkori-és egyéni sajátosságaihoz egyaránt.

---

---

**KOVÁCS ESZTER**

[kovacseszterke97@gmail.com](mailto:kovacseszterke97@gmail.com)

tanító

BA, 7. félév

Szegedi Tudományegyetem

Juhász Gyula Pedagógusképző Kar

*Témavezető:  
Dr. Dudok Fanni  
adjunktus, SZTE JGYPK*

---

## **Fenntarthatóságra nevelés a zoopedagógia és az élménypedagógia módszereivel**

Fejleszhető-e a fenntarthatóságról való gondolkodás egy társasjáték keretein belül?

A fenntarthatóságra és a környezettudatosságra való nevelés nemcsak egy életszakaszban jelenik meg, hanem egész életen át tart, azonban a környezetünk megőrzéséhez kapcsolódó értékek és attitűdök már kora gyermekkorban kialakulnak, ezek fejlesztése többek között intézményesült keretek között zajlik. A jövő nemzedékek számára az értékek megőrzése a jelenkor generációinak a nevelésében kezdődik, ezáltal szükségessé válik a fenntarthatóságra és a környezetkultúrára való nevelés. A fenntarthatóságra nevelés egyik leghatásosabb nevelési stratégiája az érzékenyítés, melynek fő célja, hogy megismertesse a gyermekkel a természetet (Radler et al., 2005; Tran 2011). Emellett fontos szerepet kap az élménypedagógia és a zoopedagógia is, amelyek központi eleme, hogy felhívja a figyelmet a természetet fenyegető hatásokra és ezeket a természeti élményeket és tapasztalatokat összekapcsolja a tanórai tanítással, amely tartósan hat majd az egyének énképére és gondolkodásmódjára.

Kutatásunkban a „Zöld járőr” társasjátékot vizsgáltuk, amely az élménypedagógia és a zoopedagógia módszereit vegyíti. A társasjáték kiemelt célja a résztvevő fenntarthatóságról való gondolkodásának a fejlesztése, a tapasztalati ismeretek átadása a természeti környezetről. Ezek mellett olyan készségek fejlesztésére irányul mint a szövegértés, a kommunikáció, a szabálykövetés és a döntéshelyzetekben való érvelés.

Vizsgálatunkban három különböző település 6. osztályos tanulóit vizsgáltuk, amelyeknek eltérő kapcsolatuk van a természetvédelemmel. A vizsgálat során kontroll és kísérleti csoportokat alakítottunk ki és kérdőíves módszerrel mértük a gyermekek véleményét a környezetismereti gondolkodás, a természetvédelem és a fenntarthatóság témakörben. A kísérleti csoportban az első mérés után a társasjátékot emeltük be a tanóra kereteibe, majd egy hét eltelté után ismét megvizsgáltuk a gyermekek gondolkodását.

Az eredmények azt mutatják, hogy szignifikáns különbség látható a kontroll és a kísérleti csoport között, a társasjátékkal játszó gyermekek sokkal inkább gondolják úgy, hogy figyelniük és tenniük kell a környezetük védelméért. Továbbá ki kell emelni, hogy azok az intézmények, amelyek nem ökoiskolák és nem vettek részt hasonló programban, a társasjátékozás után ugyanolyan szinten gondolkoznak a fenntarthatóságról, mint az ökoiskolába járó diákok a játék elvégzése után.

---

---

**ÁGOSTON VIVIEN ZSUZSANNA**

[vivi1223@gmail.com](mailto:vivi1223@gmail.com)

Tanító

BA, 7. félév

Károli Gáspár Református Egyetem

Pedagógiai Kar

*Témavezető:  
Dr. Bárdi Árpád  
főiskolai docens, KRE PK*

---

### **Gyermek a természetben – „természetes vagy természetellenes”?**

Gyermek a természetben: „természetes vagy természetellenes”? című dolgozatom alapjául egy skót tanulmány szolgált, melynek címe „A fiatalok interakciója a természeti örökséggel a szabadtéri tanuláson keresztül”. (Mannion, Sankey, Doyle, & Mattu, 2007.) Céljuk volt feltárni azt, hogy a gyermekek hol, milyen módon tapasztalják meg leginkább a természet közelségét.

A skót kutatás hazai viszonylatokra átalakított kérdőívét és az interjú eszközeit egyaránt használtam a kvalitatív és kvantitatív módszerű kutatásom során. A vonatkozó szakirodalom feldolgozása mellett kérdőíves megkérdezést és félig strukturált fókuszcsoportos beszélgetést alkalmaztam, ami asszociációs módszerre épült; olyan képeket válogattam három kategóriába, amelyek az iskolai környezeti nevelés során megjelennek a tanórákon.

Kutatási céljaim közt szerepelt, hogy kiderítsem azokat a tényezőket, amelyek a szülők szerint meghatározzák a gyermekük szabadban töltött idejét, felmérjem a gyermekek személyes élményeik háttérében rejlő motivációkat, valamint általános iskolák meglátogatásával feltárjam a környezeti nevelés helyi gyakorlatát.

Hét budapesti és egy Visegrád melletti általános iskolába látogattam el. Összesen tizennégy pedagógussal töltöttem ki papír alapú kérdőívet, hetven gyermekkel készítettem interjút és hatvankettő szülő töltötte ki az online kérdőívet.

Azon felvetésem beigazolódott, hogy a szülők biztonsági okok miatt nem engedik el gyermekeiket egyedül játszani. A gyermekekkel készült interjúkból beigazolódott, hogy természetbéli élményeikre leginkább a család van hatással. A harmadik állításom részben beigazolódott, valóban az iskolaudvar az elsődleges szabadtéri helyszín a legtöbb gyermek számára, ahol minden nap van alkalmuk játszani.

A kutatás alapján a gyerekek szabadtéren leginkább az iskolaudvaron játszanak. A szabad levegő elengedhetetlen az egészséges gyermek fejlődéséhez, de az udvari idő nem elégséges. (Hill, 2020.) Fontos a házirendbe foglalt „jó idő” fogalmából kilépve akkor is lehetőséget adni a kinti játékra, amikor „rossz az idő”. (McGurk, 2017.) Kutatásom alátámasztja, hogy a gyerekek tapasztalati úton történő kompetenciafejlesztésének legtermészetesebb terepe a természet. (Hüther & Renz-Polster, 2017.)

---

---

**KEIL DORIÁN**  
[keil.dorian@diak.crnl.hu](mailto:keil.dorian@diak.crnl.hu)

Középiskolai hallgató  
Ciszterci Rend Nagy Lajos Gimnáziuma és  
Kollégiuma

**SCHULLER HANNA**  
[schuller.hanna@diak.crnl.hu](mailto:schuller.hanna@diak.crnl.hu)

Középiskolai hallgató  
Ciszterci Rend Nagy Lajos Gimnáziuma és  
Kollégiuma

*Témavezetők:*  
*Dr. Aszódi Attila*  
*egyetemi tanár, BME TTK*  
*Dr. Bokor Balázs*  
*egyetemi adjunktus, BME GPK*

---

## **Háztartási energiaellátás - Fogyasztáscsökkentési útmutató kidolgozása**

### Háztartási energiaellátás - Fogyasztáscsökkentési útmutató kidolgozása

Az orosz-ukrán háború következtében kitört energiaválság kihatással van az iskolákra, a háztartásokra és minden szektorra a környezetünkben. Jól látszik, hogy az energia tarifák megemelkedése dominószzerűen sok minden másnak a jelentős áremelkedését okozza. Ebben a meglehetősen bizonytalan kimenetelű helyzetben úgy éreztük, hogy szeretnénk a családokat a takarékoság útján segíteni. Keressük, hogy mi, a pécsi Ciszterci Rend Nagy Lajos Gimnáziumának diákjaiként mit tehetünk az otthonok észszerű fogyasztáscsökkentése érdekében. Célul tűztük ki, hogy olyan módszereket találjunk, amelyekkel kortársainkat meggyőzhetjük arról, hogy mennyire fontos az energiatakarékosság. Szándékunk, hogy a fiatalabb generációt bevonjuk és érdekeltté tegyük a témában, valamint a gyerekeken keresztül segíteni tudjuk a magyar családok életét energiatudatosabbá tenni.

Dolgozatunkban megvizsgáltuk az otthoni energiafelhasználást és azt, hogy a rezsikiadásokat miként lehetne csökkenteni. A szakirodalom áttekintését követően a fizika órákra előadásokat és kérdőíveket dolgoztunk ki, amelyekkel a diákok széles rétegét igyekeztünk megszólítani. Otthoni energetikai felméréshez alkalmas útmutatót és kalkulátort készítettünk, amely elvégzésével a megszólított és motiválttá tett diákok rátalálhattak azokra a területekre, ahol célzott intézkedések útján a család csökkenteni tudja energia-felhasználását. Hosszabb távú célunk egy középiskolások által készített középiskolásoknak szóló energetikai takarékosági tanácsadó rendszer kidolgozása, amely webes és közösségi felületeken széles körben segíthet a diákoknak az energiatakarékosság témában releváns tudást szerezni.

A munkát társkonzulensként Biró Bence is segítette.

---

---

**DEMETER ANETT**

[demeter.anett@avkf.hu](mailto:demeter.anett@avkf.hu)

óvodapedagógia

BA, 5. félév

Apor Vilmos Katolikus Főiskola

*Témavezető:  
Megyeriné dr Runyó Anna  
főiskolai tanár, AVKF*

---

### **„Zöld szív” – A Zero Waste és Low Waste elvek alkalmazásának lehetőségei az óvodában**

A 21. században a tudósok már megannyi kérdést megválaszoltak de csaknem ugyanannyit vetettek fel. Ez a folyamatos kérdésfelvetés és megválaszolásuk alapozta meg kíváncsiságomat, az egyik legnagyobb problémával kapcsolatban, amely nem más, mint a hulladék helyzet Magyarországon.

A 2020-as évben 3,5 millió tonna szemetet gyűjtöttek össze hazánkban (amely adat a 2021-es évben stagnálást mutatott), elkülönítve ennek mindössze 29%-a volt – olvasható a KSH 2022 januárjában kiadott, Magyarország, 2021 című internetes publikációjában. Ezen adatok illetve a személyes tapasztalataim hatására célul tűztem ki a keletkező hulladék mennyiségének csökkentését, először az otthonomban, majd az óvodában is.

Segítségül hívva néhány szakértőt, embereket, akik érdekeltek a témában (pl. tagintézmény vezetőnk, csoportomba járó gyerekek szülei) és megszólítva olyanokat, akik lehet, hogy nem feltétlenül érdekeltek (pl. internetes óvodapedagógusi csoportok tagjai), pedagógus kollégákat, valamint a legfontosabb résztvevőket, a gyerekeket, kidolgoztam és egy nevelési év alatt csoporton belüli terepmunkával kipróbáltam egy saját, low waste központú óvodai csoportban alkalmazható rendszer-lehetőséget.

Igyekeztem bemutatni, hogy hosszú távon, akár meghatározó eredményei is lehetnek az eszközölt változtatásoknak, amennyiben alkalmazva a tudomány jelenleg ismert hatékony módszereit (pl. szelektív hulladékgyűjtés, újrahasznosítás/újrahasználat, környezettudatos takarítás, komposztálás, stb.) teszünk egy élhetőbb bolygóért.

Összegezve a mért illetve tapasztalt eredményeket, megállapítottam, hogy az általam vizsgált környezetben az érdeklődés és a nyitottság megfelelő a felnőtt korosztályban, ellenben a tettekézség hiánya valamint a fogyasztói társadalmi lét erős befolyása gyakran idéz elő passzivitást és érdektelenséget. Ugyanakkor a gyerekek nyílt szívvel, igaz lelkesedéssel és őszinte hittel próbáltak meg mindent, amit csak a saját eszköztáruk engedett, hogy a kukákba kevesebb hulladék kerüljön.

Így - véleményem szerint - , abszolút indikált az óvodai rendszerek átgondolása hulladékkezelési szempontból, illetve a low waste elvek beépítése.

---

---

**SZÜCS BOGLÁRKA**

[szucsibogi@gmail.com](mailto:szucsibogi@gmail.com)

magyartanár, francia nyelv és kultúra tanára

Osztatlan, 7. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

*Témavezető:*

*Dr. Gonda Zsuzsa*

*egyetemi adjunktus, ELTE BTK*

---

## **A fogalmazástanítás története 20. századi magyar nyelvi tankönyvek tükrében**

A szövegalkotási képességfejlesztés az anyanyelvi nevelés egyik legösszetettebb fejlesztési területe (Tóth 2008). A különböző nemzetközi, országos és regionális fogalmazásvizsgálatok (Kádárné 1990, Molnár 2000, Nagy Zs. 2009, Szilassy 2014) azt mutatják, hogy a tanulóknak nehézséget okoz az írásbeli önkifejezés, illetve nem rendelkeznek kellő önreflexivitással saját munkáik javításához. A fogalmazástanítás problémáit továbbá jelzi a funkcionális analfabéták megjelenése is, azaz az olyan szövegalkotóké, akik ugyan tudnak írni, ám szövegalkotási képességeik és tudásuk az eredményes írásbeli kommunikációhoz nem elegendők (Szilassy 2012). A fogalmazástanítás hatékonyságának növelése érdekében érdemes megvizsgálni, hogy hogyan segítették a magyar nyelvi tankönyvek a szövegalkotási képességfejlesztést. A kutatás célja három meghatározó magyar nyelvi tankönyvsorozat (Nagy J. 1938-1939, Szende 1966-1971, Antalné–Raátz 1998-1999) által feltérképezni a fogalmazástanítás szemléletmódbeli és tanításmódszertani alakulását a 20. században. A dolgozatban szereplő vizsgálat a tartalomelemzés kutatási módszerével tárja fel a tankönyvek szövegalkotási ismeretekre vonatkozó jellemzőit (önálló fejeztek, kapcsolódó anyanyelvi ismeretkörök), illetve a kapcsolódó szövegalkotási feladatok sajátosságait (feladattípus, terjedelem, munkaforma, példaszöveg). A kutatás eredményei azt mutatják, hogy a vizsgált tankönyvek valóban különböző szövegalkotás-fejlesztési szemléletben születtek, a korai tankönyvek például nem tartalmaznak önálló szövegalkotási fejezetet, ám a szövegalkotási feladatok által megmutatkozik az az elgondolás, miszerint a fogalmazástanítás a nyelvtan és a helyesírás begyakorlásával történjen. A kései tankönyvek ezzel szemben már nagy hangsúlyt fektetnek a szövegalkotás elméletének a tanítására, illetve a tankönyvekben megjelenő szövegalkotási feladatok életszerűbbek és kommunikáció-központúak, összetettebb gondolkodási folyamatot várnak el a tanulóktól, ám produktumorientáltak, illetve arányaiban kevés fogalmazásírási feladat található meg a bennük. A folyamatközpontú fogalmazástanítás megoldást nyújthat a felmerülő problémákra azáltal, hogy vegyíti azokat az elemeket, amelyek az előző szemléletmódokból hiányoztak. A kutatás eredményei elsősorban az oktatásban és a tankönyvírásban alkalmazhatók, az eredmények segítségével kidolgozható egy olyan módszertani útmutató, amely a fogalmazástanítás elméleti és gyakorlati szempontjait egyaránt érvényesíti.

---

---

**GERÁK ZSÓFIA**

[grkzsofi@gmail.com](mailto:grkzsofi@gmail.com)

magyartanár, angol nyelv és kultúra tanára

Osztatlan, 7. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

*Témavezető:*

*Dr. Bóna Judit*

*egyetemi docens, dékánhelyettes, ELTE BTK*

---

### **A hallott szöveg értését befolyásoló tényezők. A motiváció és a beszédtempó.**

Ez az esettanulmány azt vizsgálja, hogy osztálytermi közegben milyen mértékben hat egy diák népszerűsége, beszédsajátosságai és a feladat a beszédmegértés eredményességére. Egy budapesti tizedikes osztály vett részt a vizsgálatban, ahol három felolvasó (egy közkedvelt, egy közömbös és egy kevésbé kedvelt) által felolvasott szöveghez kapcsolódó szövegértési feladatsort kellett az osztálytársaiknak megoldaniuk. A feladatsoron kívül minden felolvasáshoz kapcsolódott egy, a benyomásaikat mérő feladatsor. A kapott eredményekből statisztikát korrelációanalízissel és leíró statisztikával végeztem. Az eredmények azt mutatják, hogy a felolvasó népszerűsége nem, azonban nyelvi teljesítménye befolyásolja az osztálytársaik által elért szövegértési eredményeket. Az olvasási hibák száma és a szünettartások aránya fordítottan arányos a diákok szövegértési teljesítményével. Az eredmények alapján a diákok nem gyakorlottak a társértékelésben és a metakogníciójuk sem fejlett, így ezekre a szakórákon is érdemes külön hangsúlyt fektetni. A kapott eredmények rámutatnak arra, hogy a tanárképzések során a tanárjelöltek nyelvi teljesítményének fejlesztése is fontos feladat a szaktárgyi tudás elmélyítése mellett.

---

---

**PÁDÁR ADRIENN**

[adriennpadar@gmail.com](mailto:adriennpadar@gmail.com)

Hungarológia

MA, 1. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

*Témavezető:*

*dr. Pap Andrea*

*egyetemi adjunktus, ELTE BTK*

---

## **A kommunikációs akadályokhoz kapcsolódó hibatípusok vizsgálata a magyar mint idegen nyelv oktatásában**

A dolgozat célja a kommunikáció során előforduló hibák elemzése a magyar mint idegen nyelv szempontjából. Bemutatja a vizsgálatok elméleti háttérét adó szakirodalmat, majd elemzi a gyűjtött nyelvi anyagot, elvégzi a különböző nyelvi tudásszinteken jelentkező hibák típusainak kategorizálását, majd az eredményekből levon bizonyos következtetéseket, válaszolva a kutatási kérdésekben megfogalmazott módszertani kérdésekre. A létező hibatipológiák ismertetése után a dolgozat indokolja, hogy melyik alkalmazható a magyar mint idegen nyelvre vonatkozó vizsgálatok esetében.

A dolgozat vizsgálja az eltérő nyelvi szinteken jellemzően megjelenő hibák típusait, előfordulásuk mértékét. A hipotézisekben megfogalmazott vizsgálati kérdések között szerepel a kommunikációt akadályozó, értést gátló hibák minőségi és mennyiségi elemzése is, valamint összehasonlítása a vizsgált csoportokban. A tanulók által létrehozott közlési egységek vizsgálatán keresztül pontosabb kép kapható a tanulók köztesnyelvéről. A kommunikációs cél és szándék kifejeződését akadályozó hibatípusokra vonatkozó elemzés rávilágíthat olyan súlyosabb hibákra, melyekre a tanítás és a tanulás során érdemes különös figyelmet fordítani.

A nyelvi anyagot A2, B1 és C szintű magyar mint idegen nyelv kurzusok látogatása során gyűjtöttem az Eötvös Loránd Tudományegyetem és a KKM MDA Kft. nyelvvórai alkalmával, tehát tantermi keretek között. Mindegyik csoport heterogén összetételű volt. A hibaelemzés kutatási eljárásának megfelelően először a tanulók nyelvi produktumainak összegyűjtését végeztem el. Ezt követően történt a hibák csoportosítása, leírása, valamint a hiba súlyosságának az értékelése. Az előforduló hibák különböző szempontok szerinti besorolása mellett jelöltem a hibásnak ítélt elemet is, egy korrekciós javaslattal kísérve.

Az elemzések a kutatási kérdésekre keresték a választ. A nyelvi anyagban előforduló hibák elemzéséhez egy kérdőív is készült, amelyben az kitöltőknek a közlési egységek érthetőségét kellett eldöntenie megadott szempontok alapján. A kérdőív arra kívánt rámutatni, hogy az érthetőség megítélése a befogadók részéről jelentős eltéréseket mutathat.

Az elemzések kimutatták, hogy a határozatlan/határozott ragozás és a tárgyeset téves használata még a haladóbb (B2, C1) szinten is gyakran előforduló hibatípus, illetve, hogy a névelő és a részes eset, valamint a megfelelő szórend használata is gyakori hibatípus.



---

**PETŐ MARTINA ANDREA**

[martinaandreapeto@gmail.com](mailto:martinaandreapeto@gmail.com)

Rajz- és vizuáliskultúra-tanár; magyartanár szak  
Osztatlan, 7. félév

Eszterházy Károly Katolikus Egyetem  
Bölcsészettudományi és Művészeti Kar

*Témavezető:  
Dr. Kispál Dániel  
adjunktus, EKKE BMK*

---

**Alternatív zenekarok dalszövegei és a posztmodern irodalomtanítás lehetséges kapcsolódási pontjai**

Pályamunkám az irodalom tantárgy tanításának egy olyan szegletének megvizsgálására tesz próbát, amely napjainkban egyre hangsúlyosabbá válik, ez a populáris kultúra, ezen belül is a dalszövegek felhasználása, az alternatív, magyar nyelvű szövegeké. Mindezt a Bókay Antal-féle irodalomtanítás irodalomtudományi modell alapján, a posztmodern modellt alapul véve.

Ezt zenetörténeti kontextusból és a dal műfajának megközelítéséből, kortárs jelenségekből vezetem le, kiemelve három alkotót: Lovasi András, Likó Marcellt és Bérczesi Róbertet, továbbá a Rájátszás alkotócsoportot. Az ő munkásságukat vizsgálom meg, elemzem szövegeiket, helyezem el a kortárs irodalmi folyamatokban.

---

---

**VÁGNER RICHÁRD**

[rics8572@gmail.com](mailto:rics8572@gmail.com)

osztatlan tanári mesterképzési szak

Osztatlan, 9. félév

Károli Gáspár Református Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

*Témavezető:  
Dr. Sólyom Réka  
egyetemi docens, KRE BTK*

---

### **Nyelvemlékekről másképpen**

A nyelvemlékek fontos részét képezik az anyanyelvi oktatásnak. A tanulók számos olyan tudást sajátítanak el rajtuk keresztül, amelyek segítségével tudatosabb használói lesznek a magyar nyelvnek. Éppen ezért fontos, hogy a diákok megismerkedjenek a nyelvünk korábbi állapotaival. A nyelvtörténet, és azon belül a nyelvemlékek fontosságát a közoktatásban tükrözi a NAT egyes kiadásai, valamint a hozzájuk kapcsolódó tankönyvek is, hiszen ezek hosszasan tárgyalják a témakört, és megannyi fogalmat sorolnak fel, amelyeket szükséges a diáknak elsajátítani. Ezeket dolgozatomban meg is vizsgáltam tartalmi szempontból aszerint, hogy a NAT-ban leírtak hogyan viszonyulnak a tankönyvekben megtalálható fogalmakhoz. A vizsgálódás kapcsán fogalmazódott meg bennem a felvetés, hogy egy ilyen sűrű tananyaggal kapcsolatos óra létrejöhet-e úgy, hogy ez ne egy frontális tanóra legyen, hiszen az eltérő korok nyelvemlékei és azok nyelvi változatai lehetővé teszik azt, hogy feladatokat tudjunk hozzájuk társítani.

Dolgozatomban ennek okán a nyelvemlékek közoktatásban elfoglalt szerepének bemutatásán túl kísérletet tettem arra, hogy bemutassam a munkáltatás előnyeit és hozadékait két csoporttal folytatott kísérleten keresztül. Ehhez megalkottam 8 különböző feladatot, amelyeket a nyelvemlékek témájú órához igazítottam. A feladatok létrehozásában komoly szerepet játszott két mű, a Bárdossy Ildikóék által írt A kritikai gondolkodás fejlesztése és Spencer Kagan Kooperatív tanulása.

A tanulócsoportokat tudatosan úgy hoztam létre, hogy két, érdeklődésben ellentétes társaságot kapjak, akiket az előzetes feltételezéseim szerint egymással szembe lehet állítani az ezt megelőző tudásuk alapján. Célom ezzel az volt, hogy az adatközlők benyomása az órával kapcsolatban minél sokrétűbb legyen.

A tanórák során kiderül, hogy a két csoport aktív szereplésnek köszönhetően pozitív irányba változott a megítélésük az anyanyelvi órákkal kapcsolatban, és miközben élményekkel gazdagodtak, új tudásra is szert tettek. Az óra erősségeként kiemelték a résztvevők reflexiójukban a feladatok színességet, de a fokozott munkatempó többjüknél negatív hatással volt a koncentrációjukra. Emellett mivel ezek az órák online környezetben zajlottak, a technikai hátrányok torzíthatták az eredményeket.

Kulcsszavak: nyelvemlékek, NAT, kooperatív tanulás, munkáltatás

---

---

**ZSIRAY BARBARA RENÁTA**

[zsiraybarbi@gmail.com](mailto:zsiraybarbi@gmail.com)

német nyelv és kultúra tanára

MA, 9. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Pedagógiai és Pszichológiai Kar

*Témavezető:*

*Koós Ildikó*

*egyetemi docens, ELTE PPK*

---

## **Szövegalkotás és szövegfeldolgozás innovatív módszerekkel, társasjátékokkal a középpontban**

### Háttér és célkitűzések

A dolgozatom témája a 4. osztályos tanulók szövegalkotási- és szövegértési képességének fejlesztése társasjátékok és egyéb innovatív módszerek segítségével.

### Módszer

A szövegalkotást célzó kutatásban egy foglalkozássorozatot valósítottam meg 9-10 év közötti gyermekek részvételével. A foglalkozások során a tanulók az irányításom alatt játszottak a Sztorikocka nevű kommunikációs társasjátékkal. Az önállóan és közösen alkotott történeteket grammatikai-szintaktikai fejlődést mérő mutatók (MLU-szám, KFM-érték) mentén elemeztem és értékeltem. A vizsgálati- és a kontrollcsoport folyamat elején, közben és végén írt VIP-szavas fogalmazásain is szemantikai és szintaktikai elemzést, összehasonlítást végeztem.

A szövegértést fókuszba helyező kutatásban a résztvevő tanulók a Fekete történetek junior nyomozásra épülő kártyajátékban oldottak meg rejtélyeket, majd ahhoz kapcsolódóan RWCT-eljárásokkal ismerkedtek meg. A tanult technikákat különböző típusú és műfajú szövegeken gyakorolták. A kontrollcsoporthoz viszonyított fejlődést szövegértési feladatlappal mértem fel.

### Eredmények

A Sztorikocka rendszeres alkalmazásával a gyermekek szóbeli és írásbeli szövegalkotási képessége fejlődött. A tanulók fogalmazásaiban a grammatikai-szintaktikai fejlődést az MLU-számok és KFM-értékek jelentős emelkedése mutatja a vizsgálati csoport korábbi eredményeihez és a kontrollcsoport teljesítményéhez képest. A kérdőíves vizsgálat eredményei bizonyítják, hogy a gyermekek pozitív élményként élték meg a foglalkozássorozatot.

A szövegértési képesség fejlesztését célzó foglalkozásoknak köszönhetően a tanulók RWCT-technikákat sajátítottak el a társasjáték rejtélyeinek megfejtésén keresztül. A szövegértési feladatlapon elért pontszámok és a teszt kitöltését követő szóbeli beszélgetés eredményei bizonyítják, hogy azok a tanulók, akik a feladatsor megoldása előtt RWCT-eljárásokat használtak, jobban átlátják a szereplők kapcsolatrendszerét és mélyebb betekintést nyernek a történet gondolatvilágába.

### Következtetések

A pályamunkában felvázolt fejlődési útvonalak szemléltetik, hogy a választott kommunikáción alapuló társasjátékoknak van helye az intézményes anyanyelvi nevelésben, hiszen ezek egyrészt együttműködésre és egymás értő meghallgatására ösztönzik a tanulókat, másrészt indirekt tanulási szituációt teremtenek, amelyben a tanulók kiléphetnek a megszokott frontális keretek közül.

---

---

**SINKÓ RENÁTA**

[sinkoreni18@gmail.com](mailto:sinkoreni18@gmail.com)

tanító

BA, 8. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Tanító- és Óvóképző Kar

*Témavezetők:*

*Dr. Bagota Mónika,  
egyetemi docens, ELTE TÓK*

*Lénárt István  
óraadó, ELTE TÓK*

---

### **A gömbi geometria tanításának lehetőségei az alsó tagozatos matematikaórán**

Kutatásom arra irányult, hogy a gömbi geometria tanítható-e alsó tagozaton. A dolgozatban bemutatok a gömbi geometria néhány egyszerű alapfogalmára épülő szemléletes és játékos geometriai tevékenységet, amelyet 3. osztályos, alsó tagozatos tanulók körében valósítottam meg. A gömbi geometria tanórák során azt tapasztaltam, hogy ha a gyerekek egy időben ismerkednek meg a síkgeometriával és a gömbi geometriával, akkor számukra teljesen természetessé válik a síkgeometriai és a gömbi geometriai fogalmak elfogadása és összehasonlítása. A földgömb tanulmányozása során egyértelműen látszott az is, hogy a gömbi geometria tanulása hozzájárulhat a földgömbön való könnyebb tájékozódáshoz és a földrajzi alapfogalmak jobb megértéséhez. A tanulók utótesztben elért jó eredményei azt igazolták, hogy érdemes alsó tagozatos tanulóknak gömbi geometriát tanítani. Az eredményekből az is láthatóvá vált, hogy a gömbi geometria tanórákon még a gyengébb képességű tanulók is intenzívebben fejlődtek.

---

---

**KÉNER DOMINIKA**

[kenerdomi@gmail.com](mailto:kenerdomi@gmail.com)

Tanító

BA, 7. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Tanító- és Óvóképző Kar

*Témavezetők:*

*Dr. Bagota Mónika,  
egyetemi docens, ELTE TÓK*

*Ökördi Réka  
tanársegéd, ELTE TÓK*

---

### **Geometriai játékok az alsó tagozatos matematikaórán**

A gyermekekhez a térgeometriai formák és alakzatok általában közelebb állnak, mint a síkbeliek, hiszen a hétköznapi életben is folyamatosan ilyen tárgyakkal, eszközökkel találkozunk. Tapasztalatok is azt igazolják, hogy a geometria tanítása során a testekre, valóságos tárgyakra vonatkozó játékokból érdemes kiindulni és a perceptív változatosság elvének megfelelően a tanítani kívánt geometriai struktúrát minél több különböző alakban érdemes a gyermekeknek megmutatni. A dolgozatban bemutatom azokat a geometriai játékokat és tevékenységeket, amelyeket 3. osztályos, alsó tagozatos tanulók körében próbáltam ki és fejlesztő hatásukat is vizsgáltam. A tanítási-fejlesztési folyamat eredményességének a vizsgálatához teszteket állítottam össze. Az összeállított tesztek platformjának a Szegedi Tudományegyetem Oktatásméleti Kutatócsoportja által kifejlesztett eDia online diagnosztikus értékelő rendszert választottam. Az eredmények azt mutatják, hogy a térgeometria képességeket lehetséges a NAT követelményeihez igazítva is játékosan fejleszteni. Az általam megvalósított fejlesztő program hatására a fejlesztésben részt vett diákok szignifikánsan jobban teljesítettek mind a síkgeometria, mind a térgeometria területén, mint a fejlesztésben nem részesült társaik. A fejlesztő hatás nemcsak a teljes teszt, hanem az altesztek, és egyes esetekben a feladatok szintjén is kimutatható volt.

---

**DANI-ÖRDÖG DALMA**

[dani.dalma@avkf.hu](mailto:dani.dalma@avkf.hu)

Szociálpedagógia

MA, 12. félév

Apor Vilmos Katolikus Főiskola

*Témavezető:*

*Prof. Dr. Tamáska Máté*

*egyetemi tanár, tudományos rektorhelyettes, AVKF*

---

### **Iskolakert, tapintás és matematikai fejlesztés alsó tagozatban**

A dolgozat a kortárs iskolai nevelésben jelentkező kihívásokra kíván reagálni oly módon, hogy a többféle érzékleti modalitású megismerést, a természeti tapasztalatokat az iskolakertekben újra átélhetővé teszi a gyermek számára. A természetközeli oktatás, a közvetlen tapasztalatok olyan "elvont" tantárgy esetében is elengedhetetlen alapfeltétel, mint a számtan.

A jelenkor gyermeke egy vizuálisan kódolt világba nő bele, kevés valós inger éri, az információ nagy része képek formájában érkezik. Ez a világ merő ellentéte a gyermek természetes fejlődésére épülő nevelés elveinek. A világról való ismereteink érzékszerveinken keresztül jutnak el hozzánk. Ebből a dolgozat a taktilis érzékelést nézi meg részletesen.

Először egy rövid történeti áttekintést nyújtok, miként helyezte az iskola a tapasztalat elé a megismerés lexikális formáit, majd arra keresem a választ, vajon a kert és a szabadban történő tanulást, milyen módon kapcsolták hozzá az iskolai tananyaghoz. A dolgozat legfontosabb része a taktilis érzékelés fontosságára koncentrálok: a természet az a tér, amely a legjobban képes kiszolgálni az emberi agy számára szükséges optimális fejlődési feltételeket, amelyek az iskolakert pedagógián keresztül egyénre szabottá tehetők.

Az utolsó előtti részben az érzékelés és a matematikai alapfogalmak közötti összefüggések felismerésére alapozott, a szabad térben, természetben alkalmazható gyakorlatokat mutatok be, amelyek saját pedagógiai munkásságom „termékei”.

---

---

**BACK ANNAMÁRIA**

[backannamaria20000103@gmail.com](mailto:backannamaria20000103@gmail.com)

Az óvodai és elemi oktatás pedagógiája

BA, 5. félév

Partiumi Keresztény Egyetem

*Témavezető:*

*Dr. Debrenti Edith*

*egyetemi adjunktus, RO PKE*

---

### **Logikus gondolkodás mérése a matematikában használt vizuális reprezentációk segítségével**

A logikus gondolkodás a mai világban szinte elengedhetetlen ahhoz, hogy helyt álljunk életünk során. Mivel a logika és a matematika kéz a kézben jár, kutatásomban három matematikai-logikai feladat segítségével mértem fel alanyaimat, vizuális reprezentációk felhasználásával. Kétféle módszer szerint oldattam meg a feladatokat, online, számítógépes játék formában és kétkézi manipulálás útján. Véleményem és hipotézisem szerint is, a logika nem korfüggő, éppen ezért úgy a kisiskolások körében, mint az egyetemisták körében is elvégeztem a felmérést. Másik hipotézisem szerint azok az alanyok, akik kétkézi manipulálással oldották meg a feladatokat, pontosabban dolgoztak, mint azok, akik számítógépes, online formában oldották meg a feladatokat. Felmérésem fényt deríthet arra, hogy az elmúlt egy évben az online oktatásban nevelkedett kisiskolások, azaz a digitális bennszülöttek jobban teljesítenek-e a számítógépes módszer felhasználásával, mint a szakirodalom szerint jól bevált kétkézi manipulálással.

---

**BŐSZE BRIGITTA**

[boszebrigitta@gmail.com](mailto:boszebrigitta@gmail.com)

tanító

BA, 4. félév

Károli Gáspár Református Egyetem

Tanítóképző Főiskolai Kar

*Témavezető:*

*Dr. Devosa Iván*

*főiskolai adjunktus, KRE PK*

---

## **Matematika Minecraft módra – az IKT-eszközök alkalmazása az oktatásban**

Matech: Matematika Minecraft Módra

Digitális játékok alkalmazásának lehetősége az oktatásban

Az IKT eszközök egyre nagyobb szerepet töltenek be az életünkben, legyen szó a hétköznapokról vagy az oktatásról. Az újonnan megjelenő technológiai módszerek megteremtették a lehetőséget, hogy a didaktikai alapelvek és feladatok egészen új megközelítésből jelenjenek meg az iskolai környezetben.

A hagyományos oktatási módszerek mellett a digitális eszközökkel történő ismeretátadás létjogosultságát a konstruktivista és konnektivista pedagógiai nézőpont is alátámasztja: az IKT eszközök csoportján belül a digitális játékhasználat egyre nagyobb népszerűséget szerez nem csupán a gyermekek, hanem a felnőttek körében is. A digitális játékok oktatásban történő alkalmazása, olyan készségeit, képességeit fejleszti a tanulóknak játéktípustól függően, mint például a kognitív készségek és az affektív készségek. Emellett fejleszti a tanulók lényeglátását, reakcióidejét, szem-kéz koordinációját, valamint a szociális kompetenciákat, többek között az együttműködési készséget.

Elsősorban a digitális játékok tanulási környezetét és a digitális játék-alapú tanulás folyamatát tanulmányoztam. Ezt követően a gamifikáció elméleti háttérével, szerkezeti felépítésével, típusaival és a számítógépes játékok immerzív hatásainak okaival egészítettem ki megszerzett ismereteimet. A dolgozatom elméleti háttérének harmadik forrása a Minecraft elnevezésű számítógépes program oktatásra szánt verziójának, a Minecraft Education Edition program használatának a megismerése volt.

Az elméleti ismeretekre alapozva alkottam meg a „Matech: Matematika Minecraft Módra” elnevezésű kalandpályámat a Minecraft Education Edition program segítségével. A pálya a negyedik osztályban tanult matematika tananyagot foglalja össze, kiváló lehetőséget nyújt a megszerzett ismeretek újbóli mozgósítására. A negyedik osztályos tanulókat választottam célközönségnek, hiszen ők már kellő általános és speciális ismeretekkel rendelkeznek a számítógéphasználat tekintetében, ugyanis a pálya számos logikai és stratégiai feladatot tartalmaz, ahol a tanulóknak alkalmazniuk kell a problémamegoldó képességüket. Ezeknek a feladatoknak a megoldása egy izgalmas „Föld körüli utazás” során történik, ahol a tanulók, kalandorokként teljesítik a küldetéseket a végső cél elérése érdekében, miközben észrevétlenül fejlesztik matematikai tudásukat.

---



---

**EGRY RENÁTA**

[egryreni04@gmail.com](mailto:egryreni04@gmail.com)

Tanító

BA, 7. félév

Debreceni Református Hittudományi Egyetem

*Témavezető:*

*Dr. Kiss János*

*főiskolai tanár (tanszékvezető), DRHE*

---

### **Szorzótabla tanítása zenei elemek beillesztésével a matematikaórákon**

Alapvetően a munkám céljaként a gyermekek matematikához való motivációját, valamint a tananyag elsajátításának hatékonyságát szerettem volna növelni azzal, hogy bevonom a zenét a szorzótabla tanításához. Számomra a gyermekek motivációja rendkívül fontos tényező volt, de nem lehet elmenni szó nélkül amellett sem, hogy az órán tanult dolgokat is hatékonyan kell tudniuk elsajátítani. Ezzel nem csak magát a tudást, hanem egy élményt is kapnának és lehetőséget arra, hogy kicsit más megközelítésből értsék meg a tananyagot.

Célom volt az, hogy olyan napjainkban ismert slágerek dallamára énekelt dalokkal tanítsam meg a szorzótáblát, amelyeket az interneten, közösségi média felületeken, rádióban, televízióban hallhatnak a gyermekek. Ezzel kívánom azt elérni, hogy az adott dal hallásakor a gyermek egyből a matematikát tudja hozzá társítani, ezáltal megtörténik a hosszútávú memóriából az emlékek előhívása, ezzel pedig tudatalatt a folyamatos ismétlés, gyakorlás megy végbe.

A kutatásom során a hetes és a kilences szorzótabla tanítását végeztem öt tanóra keretén belül a pályamunkámban alkalmazott módszerrel, melynek eredményeképpen megállapítottam, hogy a gyermekek 82%-a érezte úgy, hogy nagyban segített nekik ez a fajta tanulási mód. A maradék 14% nem érzett különbséget a hagyományos és az énekes tanítási módszer között, míg a fennmaradó 4% viszont úgy érezte, hogy a hagyományos oktatás számukra kézenfekvőbb és eredményesebb.

A tanító véleménye alapján valóban volt létjogosultsága a kutatásnak. A kísérlet végén egy interjút végeztem a tanítóval, melyben megemlítette, hogy a 7-es, 8-as, 9-es szorzótáblák mindig nehezebben rögzülnek a gyerekeknek. Most viszont gördülékenyebben ment és a memorizálást valóban elősegítette a zenével való tanulás.

Mivel csak öt tanóra keretein belül volt lehetőségem alkalmazni ezt a módszert, ezért szeretném ezt a vizsgálatot hosszútávon is alkalmazni a későbbi tanulmányaim és munkáim során. Úgy gondolom, hogy hosszútávú alkalmazásánál már releváns kontroll vizsgálatokat is tudnék készíteni, amelyekkel még pontosabb adatokat tudnék kinyerni. Továbbá szeretném a munkámat kibővíteni, nevezetesen, hogy nem csak a szorzótáblára fókuszálnék, hanem más matematikai fogalmakra és más tantárgyakra is alkalmaznám az adott módszert. Emellett tanítóként fel kell készülni a BTMN-es és SNI-s gyermekek oktatására is, és úgy gondolom, hogy ez a zenés oktatás pozitív hatással lehet számukra, ezért vizsgálnám ennek relevanciáját is.

---

---

**GÖNCZI GÁBOR**

[gonczigabor98@gmail.com](mailto:gonczigabor98@gmail.com)

Gazdaságinformatikus

BSc, 6. félév

Széchenyi István Egyetem

Gépészmérnöki, Informatikai és

Villamosmérnöki Kar

*Témavezető:  
Dr Kallós Gábor  
egyetemi docens, SZE GIVK*

---

### **A digitális távoktatás támogatása matematikából Maple szoftverrendszer segítségével**

Dolgozatom célja bemutatni egy lehetséges alternatívát a digitális távoktatás támogatására. A 2020-ban bekövetkezett vírushelyzet miatti lezárás kikényszerítette az azonnali átállást a digitális oktatásra az oktatási rendszer minden szintjén. Ez nagyon sok nehézséggel és problémával jár. Kiemelkedő igény merült fel új megoldások keresésére. Ebből az okból kifolyólag döntöttem úgy, hogy a Széchenyi István Egyetemen megismert matematikai szoftver segítségével készítsek egy olyan dokumentumot, amely a középiskolai tananyag egy témakörét próbálja feldolgozni könnyen fogyasztható formában. A téma bemutatása során kitérek a matematikaoktatás szempontjából releváns oktatási módszertanokra és megvizsgálom, hogy milyen legfőbb kritériumoknak kell megfelelnie egy pedagógiai szempontból jól felépített digitális tananyagnak. Ezt követően bemutatom az általam készített munkalapot mely a másodfokú egyenletek témakörét ismerteti alapvetően középszinten, de az érdeklődő diákok kedvéért kitérek néhány emelt szintű témára a témakörön belül, valamint említést teszek egy felsőoktatásban előkerülő témakörrel, a másodfokú egyenletek segítségével bevezethető komplex számokról. A munkalap bemutatását követően a három hipotézist fogalmazok meg melyek vizsgálatát elméleti oldalról megközelítve végzem el. Bízom abban, hogy a bemutatott lehetőségek segítségként és ötletadóként szolgálhatnak a digitális oktatás megvalósításában a matematika területén.

---

---

**SZABÓ ATTILA JÓZSEF**

[szabo.attila123@gmail.com](mailto:szabo.attila123@gmail.com)

matematika-, média-, mozgókép és

kommunikációtanár

Osztatlan, 11. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Természettudományi Kar

*Témavezető:  
Szilágyi Brigitta  
egyetemi docens, BME TTK*

---

## **A mozgókép, mint a motiválás és tudásátadás eszköze a matematikatanításban**

Kutatásom célja, annak feltárása, hogy vannak-e az interneten a középiskolás korosztály számára alkalmas, matematikai témájú, - nagy nyilvánosság számára hozzáférhető - magas gyártási és szakmai elvárásoknak megfelelő, didaktikai szempontból is helytálló mozgóképi alkotások. A kutatás nem átfogó jellegű, célja sokkal inkább annak megállapítása, hogy mit tekinthetünk „jó” oktató, ismeretterjesztő videónak és melyek lehetnek azok a fontos szakmai szempontok, amelyek ezt meghatározzák. A kérdés megválaszolásához létrehoztam egy objektív igényű szempontrendszert, melynek alapjait a témában született kutatások felhasználásával határoztam meg, majd alapos válogatást követően a szempontok segítségével 19 mozgóképi tartalmat elemeztem. Értékelésem objektivitásának és vizsgálati szempontjaim relevanciájának ellenőrzésére felkértem egy média- és filmelmélet területén jártas, átlagos matematikai képességekkel rendelkező pályakezdő középiskolai tanárt. A felülvizsgálat eredménye szerint értékelésem jó közelítéssel megbízhatónak tekinthető és az általam mozgóképi tartalmak vizsgálatára kijelölt szempontjaim nagy része relevánsnak bizonyult. A mozgóképi anyagok vizsgálata arra mutatott rá, hogy vannak jelenleg elérhető, igényes, közoktatásban is hasznosítható oktatóvideók és a szempontok tekintetében is vannak olyanok, melyek megléte elengedhetetlen a magas minőség eléréséhez. Ezekon túl azonban az egyes tartalmak megítélésekor figyelembe kell venni azt is, hogy az adott videó milyen tanulási cél megvalósítására törekszik. Összességében a kutatás során létrehozott szempontrendszer alkalmas lehet az interneten található oktatóanyagok használhatóságának eldöntésére, vagyis azon kérdés megválaszolására, hogy egy adott mozgóképi anyag képes lesz-e várhatóan segíteni egy adott tanulási cél elérését.

---

---

**KÁSA EMESE**

[kasamesi@gmail.com](mailto:kasamesi@gmail.com)

matematika-német nyelv és kultúra

Osztatlan, 11. félév

Debreceni Egyetem

Természettudományi és Technológiai Kar

*Témavezető:  
Dr. Figula Ágota  
egyetemi docens, DE TTK*

---

### **A trigonometria oktatása realiztikus feladatokon keresztül online környezetben**

Kutatásunk során a motiváció kérdését szeretnénk volna vizsgálni az online oktatás időszakában, olyan diákok körében, akik nem különösebben érdeklődnek a matematika iránt. Úgy gondoltuk, hogy realiztikus feladatok bevezetésével és gyakorlatorientált oktatási módszerrel fel tudjuk majd kelteni a tanulók érdeklődését a matematika iránt, és meg tudjuk mutatni nekik, hogy miért is hasznos ez a tantárgy. Iskolai kísérletünk során a Szentendrei Református Gimnázium egy 11. osztályos csoportjának tanítottuk meg a trigonometria témakörét ezzel a módszerrel. A csoport valamint négy kiválasztott diák fejlődését folyamatosan követtük. A kísérlet végére azt tapasztaltuk, hogy sokkal aktívabbak lettek a tanulók órán és az egyéni feladatmegoldások során is. Továbbá a velük való beszélgetésekből is kiderült, hogy a csoport nagy részének sikerült felkelteni az érdeklődését, és rávilágítani a matematika gyakorlati hasznára. Így összességében a kísérletünket sikeresnek mondhatjuk. Az online oktatás bevezetésekor a diákok motivációja jelentősen csökkent, de ez a kísérlet során újra növekedett, és olyan tanulókat is sikerült aktivizálnunk az órákon, akikre ez a korábbi években nem volt jellemző.

---

---

**POLLMANN NORBERT**

[npollmann10@gmail.com](mailto:npollmann10@gmail.com)

matematikatanár - német nyelv és kultúra tanára

- egységes, osztatlan képzés

BSc, 9. félév

Pécsi Tudományegyetem

Természettudományi Kar

*Témavezető:*

*Dr. Eisner Tímea*

*egyetemi adjunktus, PTE TTK*

---

## **Függvénytan játékosan**

A nemzetközi matematikai versenyeken évről évre kiemelkedően szerepelnek a magyar diákok. A PISA felmérések eredményei azonban folyamatosan romló tendenciát mutatnak hazánkra vonatkozólag. Ebből arra lehet következtetni, hogy a tehetségek kiemelése, a velük való foglalkozás jól működik, ugyanakkor az átlagos diákok matematikai felkészültsége romlik. Ennek nyilván több oka

is lehet. Véleményünk szerint ezek közé tartozik az is, hogy a diákok az iskolában elveszítik a gyermekkorukban még természetesen meglévő kíváncsiságukat, érdeklődésüket. Erre keresünk megoldást.

Célunk egy olyan eszközkészlet fejlesztése volt a függvénytan tanításához, amely a tevékenységen alapuló tanulás és a társasjátékok jótékony hatását ötvözi a motiváció fenntartása érdekében. Az eszközkészlet ennek a nehéz témakörnek az élményszerű feldolgozását segíti.

A fejlesztés már 2019-ben elkezdődött. Először egy bevezető kártyacsomag és egy ezt alkalmazó tananyag készült 7. évfolyamos diákok számára, melyet egy osztályon teszteltünk is. A tapasztalatok arra ösztönöztek minket, hogy az eszközök fejlesztését, használhatóságának és hatékonyságának vizsgálatát tovább folytassuk.

A használhatóság érdekében olyan népszerű társasjátékok kerültek átdolgozásra, melyek egy tanóra keretében is alkalmazhatóak. Így készült el a „Függvényrengeteg” oktatási segédanyag, amely

alkalmazása több kompetenciaterületet érint: kommunikációs készség, csoportmunkában való együttműködés, matematikai gondolkodás, szabálykövetés.

Az eszközök prototípusai elkészültek, egymással párhuzamosan 6 tanulói csoport tudott velük dolgozni. A kísérletben 4 általános iskolai és 3 középiskolai tanár vett részt. Az oktatókat megtanítottuk az eszközök használatára és felkértük őket arra, hogy a függvénytan témakörének tanítását ezek használatával egészítsék ki, majd osszák meg velünk tapasztalataikat. Összesen 3 városban, 3 általános iskolában és 2 középiskolában zajlott a hatékonyságmérés.

A kísérlet során kvantitatív és kvalitatív mérést is végeztünk. A diákok és a tanárok is adtak hosszabb visszajelzést a témakör lezárása után, ezen kívül a diákok minden óra után egy hangulati kérdőívet is kitöltöttek. Felsőbb évfolyamokon a függvénytulajdonságok leolvasásának képességét bemeneti és kimeneti teszttel ellenőriztük.

A fejlesztett és szélesebb körben végrehajtott tesztelés alátámasztotta az eszköz használhatóságát, alkalmasságát az érdeklődés fenntartására, továbbá bizonyos ismeretek könnyebb elsajátíthatóságát.

---

---

**PÉCHY ZOLTÁN PÉTER**

[matfiz127@gmail.com](mailto:matfiz127@gmail.com)

technika

MSc, 3. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Berzsenyi Dániel Pedagógusképző Központ

*Témavezetők:*

*Dr. Kallós Gábor*

*egyetemi docens, SZE GIVK*

*Pergelné Dr. Remete Eszter*

*adjunktus, ELTE BDPK*

---

### **Halmazábráim szemléltetései. 30 év az Euler-Venn piramis árnyékában 1992-2022.**

A dolgozatomban a Venn-diagramok területén végzett kutatásaimat mutatom be. Fontos a személyes motiváció, hogy több, mint 30 éve (megszakításokkal) foglalkozom ezzel témával és nagyon szeretem ezt a területet. A dolgozatban a problémafelvetés után ismertetem az alap definíciókat és a legfontosabb általános eredményeket, szakaszolva, áttekintéssel. Összefoglalóan írok saját kutatásom történetéről. Ezután részletesen tárgyalom a saját és általánosított Venn-diagram konstrukcióimat, a következő logika szerint: alaphalmaz számok, 3-7-ig. Az alaphalmazok mind tengelyesen szimmetrikusak. Az alakzatok mind forgásszimmetrikusak. Alakjuk, kör, szabályos háromszög, négyzet, szabályos ötszög, szabályos hétszög és forgásszimmetrikus térbeli test. Konstrukcióim egyedi, megalkotásukhoz intuitív ötleteket is felhasználtam, de erősen törekedtem a rendszeresítésre, az általánosításra és az analógiák feltárására. Fontosnak tartottam azt is, hogy kitérjek a kapott halmazkonstrukciók lehetséges gyakorlati alkalmazásaira. Ezt főként az oktatásban képzelem el, de más lehetőségeket is bemutatok. Saját eredményeim: tudomásom szerint én mutattam be először a csak koncentrikus körökből, szabályos sokszögekből és ezek együttes alakzatjaiból álló szerkesztéseket. Én közöltem először, hogy ezek szerkesztési menete öröklődik. Analógiát adtam, hogyan lehet a klasszikus alakzatokról a rendszereimre áttérni, és vissza. Bemutattam, hogyan lehet nem prímekek esetén is forgásszimmetrikus alakzatokat készíteni. A dolgozathoz nagyon sok érdekes és szemléletes ábrát készítettem, ezek is egyedi.

---

**ALBERTUSZ TIBOR KRISTÓF**

[albertusz.tibor97@gmail.com](mailto:albertusz.tibor97@gmail.com)

fizikatanár (természettudományi  
gyakorlatok)(általános iskolai) és  
matematikatanár (általános iskolai)  
Osztatlan, 10. félév

Eszterházy Károly Katolikus Egyetem  
Informatikai Kar

*Témavezető:  
Dr. Kovács Zoltán  
tszv. egyetemi docens, EKKE IK*

---

### **Matematikai képességek fejlesztése a Geoboard alkalmazással**

Napjainkban annyira felgyorsult a világ a digitális lehetőségek rohamos gyarapodása, fejlődése következtében, hogy hagyományos eszközökkel, módszerekkel egyre nehezebb lekötni a diákok figyelmét egy-egy tanórán. Ennek orvoslására remek megoldást nyújthat a különböző manipulatív tevékenységek és online digitális eszközök bevonása az órába, melyekkel nem csak azt érhetjük el, hogy feltehetően jobban fog figyelni a gyerek a történésekre, hanem még élvezni is fogja. Ez pedig elősegítheti az adott tantárgy iránti elköteleződést és a motiváció növekedését is.

Dolgozatom témája egy olyan online alkalmazás használata, amely mind a manipulatív tevékenységet, mind a digitális eszköz használatát magába foglalja. Ez az alkalmazás a Geoboard, amely a hagyományos szöges tábla áttelepítése az online térbe. A digitális kompetencia fejlesztésére is alkalmas a Geoboard, ami azért is fontos, mert a Nemzeti Alaptantervben a digitális eszközhasználat is nevesítve van. Az alaptanterv kiemeli, hogy a diákok ismerkedjenek meg „olyan matematikai szoftverekkel, amelyek a matematikai tudást és a digitális kompetenciákat együtt fejlesztik.” (Nemzeti Alaptanterv, 2020, old.: 330.)

Azt vizsgáltam, hogy ennek az online alkalmazásnak a használata matematikaórán milyen hatással van a tanulók matematikai képességeinek fejlődésére, motivációjára, illetve tanórai aktivitására. Hatodik és nyolcadik osztályos tanulókkal volt lehetőségem dolgozni a kazári Aba Sámuel Általános Iskolában, ahol az összefüggő tanítási gyakorlatomat végzem, így őket vezettem be a Geoboard világába, hiszen mindkét évfolyamon több órát is tartottam ezen felületet használva.

---

**BUSTYA DÁNIEL**

[bustya.daniel@yahoo.com](mailto:bustya.daniel@yahoo.com)

Osztatlan tanári mesterképzés

Osztatlan, 5. félév

Károli Gáspár Református Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

*Témavezető:  
Dr. Szabó Júlia Anna  
adjunktus, KRE BTK*

---

## **A médiaoktatás helyzete az erdélyi magyar középiskolákban. A médiatudatosság jelentősége**

A huszonegyedik században kiemelt szerepe van a médiatudatosságnak és az ehhez tartozó skillek, módszerek, ismeretek átadása annál hatékonyabb, sikeresebb, minél fiatalabb korban kezdődik. Hiszen ma már nincsen olyan színtere az életünknek, amit ne érintene a média, vagy legalábbis annak a hatása.

Romániában eddig országos szinten nem volt egyáltalán médiaoktatás, bár egyes iskolákban intézményi szinten bevezetésre került. 2022 szeptemberétől ehhez képest változott a helyzet - a román közoktatás történetében először - megjelent az első kerettanterv a média oktatására.

Kutatásomban megvizsgáltam, hogy milyen mértékű médiatudatossággal rendelkeznek az erdélyi magyar középiskolások. Online kérdőíves módszerrel 213 diákot értem el két erdélyi tanintézményből, mely adatokat komparatív módszerrel vizsgáltam.

Átfogó kutatásom vizsgálta a diákok és a média-szakemberek véleményét az oktatással és a médiatudatossággal kapcsolatban.

Az említetteken kívül komparatív módszerrel vizsgáltam a magyarországi- és romániai média kerettantervek közti különbségeket és hasonlóságokat.

Az adatok elemzése a hipotézisemmel nem megegyező, meglepő eredmény hozott: nem fedeztem fel különbséget a médiaoktatásban részesült, illetve abban nem részesült diákok médiatudatossága között. Ennek ellenére, eredményeink szerint, van igény a médiaoktatásra a diákok részéről, függetlenül attól, hogy volt-e médiaórájuk vagy sem.

---



---

**DALA BÁLINT**

[dala.balint@gmail.com](mailto:dala.balint@gmail.com)

Angol nyelv és kultúra-, Média-, mozgókép- és  
kommunikációtanár  
Osztatlan, 9. félév

Károli Gáspár Református Egyetem  
Bölcsészettudományi Kar

*Témavezető:  
Prof. Dr. habil. Sepsi Enikő  
egyetemi tanár, KRE BTK*

---

### **A médiatudatosság oktatása a 2020-as NAT-ban**

A kutatás célja a magyar középiskolai tanártársadalom médiatudatosságához kötődő kompetenciáinak felmérése volt.

A digitalizálódást követő világban a médiatudatosság fontossága évről-évre növekszik. A 2020-as magyar Nemzeti alaptantervben a médiatudatosság oktatásának kereshittantervi jellege kihangsúlyozódik, mivel a médiaórák magukban már nem tudják lefedni a kompetenciaterületet.

Ahhoz, hogy ez a rendszer működni tudjon, fontos, hogy az oktatók magas szintű médiaműveltséggel rendelkezzenek, mivel így lesznek csak képesek a megfelelő tudásátadásra. Bár a Covid19-világjárvány alatt bevezetett digitális tanrend pozitív tapasztalatokhoz vezetett a médiakompetenciák terén, digitális bevándorló révén a magyar tanárok nem feltétlenül rendelkeznek a megfelelő médiatudatossági ismeretekkel ahhoz, hogy azok oktatásának kereshittantervi megközelítése működni tudjon.

Feltételeztem, hogy a magyar középiskolai közoktatásban dolgozó pedagógusok többsége nem rendelkezik azokkal a kompetenciákkal, melyek a médiatudatosságra történő nevelés kereshittantervi elemkénti kezelését lehetővé tennék.

A releváns szakirodalom feldolgozása után az adatok gyűjtése online űrlap segítségével, hólabda módszerrel történt. Az indikatív jellegű felmérés három részből épül fel: szocio-demográfiai kérdések, médiatudatosságra vonatkozó kérdések, IKT-eszközök használatára vonatkozó kérdések. A kérdőívet kitöltő tanárok médiatudatossági kompetenciáinak szintje saját megítélésük alapján magas, a médiaműveltség és az életkor között átfogó összefüggést nem találtam. A tanárok nagy része fontosnak tartja a médiaoktatást a középiskolákban, ami a kitöltések idején az intézmények több mint felében folyt. A tanárok tudatosan választják meg az általuk használt IKT-eszközöket, megfigyelhető volt a különböző szakok preferenciája weboldalak és alkalmazások szerint.

A magyar középiskolai tanártársadalom készen áll a médiatudatosság kereshittantervi megközelítésben történő oktatására. Ezt alátámasztja a kitöltők magas médiaműveltsége és tudatos IKT-eszközhasználat.

---

---

**MÁKOS ANNAMÁRIA**

[makosannamaria@gmail.com](mailto:makosannamaria@gmail.com)

Fizikatanári Msc II.

MA, 3. félév

Nyíregyházi Egyetem

*Témavezetők:*  
*Dr. Stonawski Tamás*  
*adjunktus, NYE*  
*Dr. Beszeda Imre*  
*főiskolai tanár, NYE*

---

### **Csobban vagy loccsan? Avagy hogyan használjuk a mémeket tanórán**

Sajnálatos tény, hogy bár a fizika a mindennapjaink hasznos és szerves része, mégis nagyon negatív a megítélése. A kutatásom során arra kerestem a választ, hogy ennek a jelenségnek mi áll a hátterében, és mivel lehet feloldani.

Több egészen egyértelmű ok mellett egy olyanra is leltem, amivel annak ellenére, hogy mindenki találkozik vele, hiszen az ember fejlődésének természetes velejárója, pedagógusként nem foglalkozunk eleget, amikor a diákoknak természettudományt tanítunk.

Ez a gyermektudomány, aminek megismerve a mibenlétét, a probléma egyik gyökeréhez jutunk, és elkezdhetünk dolgozni azon, hogy a fizika tanulása és tanítása is örömet okozzon a diáknak és tanárnak egyaránt.

Feltételeztem, hogy a humor, mint univerzális eszköz, itt is bevethető. Ezen belül is a képi formájához a mémekhez nyúltam, hisz nagy népszerűségnek örvendenek széles körben, valamint meghatározó része az online felületeknek, ahol a gyerekek egyébként is sok időt töltenek.

Ugyanakor gyakran természettudományos témában készülnek, így széles választék elérhető a különböző témákhoz.

A mémeken keresztül (melyek között sok olyan is van, ami tudományosan nem helytálló) el lehet ültetni a gyerekekben a kritikus gondolkodás iránti igényt, és megtanítani őket arra, hogy egy-egy szembejövő információ valóságtartalmát hogyan tudják ellenőrizni, szisztematikusan lépésről lépésre haladva, ahelyett, hogy kész tényként fogadnának el mindent, ami szembe jön velük.

Newton törvényeivel, már a fizikatanulás első évében, 7. osztályban megismerkednek a gyerekek, emiatt leginkább ebből a témakörből merítve járom körbe konkrét példákon keresztül, hogyan építhető be egy-egy jól megválasztott mém a sikeres fizikatanítás és fizikatanulás valamint a kritikus gondolkodásra szoktatás érdekében, feloldva a gyermektudomány és a nagy tudomány közötti ellentmondásokat.

A kutatási eddigi eredményeit szubjektív és objektív módon is vizsgálva nagyon ígéretesnek bizonyul.

---

---

**LACZIKÓ LUCA SÁRA**

[laczikoluca@gmail.com](mailto:laczikoluca@gmail.com)

tanító

BA, 5. félév

Pécsi Tudományegyetem

Kultúratudományi, Pedagógusképző és

Vidékfejlesztési Kar

*Témavezető:*

*Prof. Dr. Szécsi Gábor  
egyetemi tanár, PTE KPVK*

---

## **Környezeti nevelés és fenntartható fejlődés a digitális médiában**

A fenntartható nevelés metodikai alapjainak létrehozása mára elnapolhatatlan fontosságú kérdéssé és feladattá vált a pedagógia témakörében. Szükségszerű tehát egy olyan szemléletmód, mely segítségével megfelelően tudunk reagálni a környezettudatos gondolkodás újszerű metodikai kérdéseire, melyek a digitális kultúra emberiségre gyakorolt hatásából erednek.

Dolgozatom kettős célt fogalmaz meg. Egyfelől nevelésfilozófiai alapokra kívánok rávilágítani, másfelől pedig, hogy a környezeti nevelés problémáját fókuszba helyező programok miért találnak kedvező táptalajra a digitális média által létrehozott nyitott művelődési térben. E kettős célnak megfelelően kívánom igazolni alapvető feltevéseimet, melyek szerint (1) John Dewey munkássága kitűnő alapokat nyújt elméleti és gyakorlati szinten is a fenntartható fejlődés metodikai elveinek kidolgozásához, illetve, hogy a digitális kommunikáció teremtette új médiatér kedvezően hat a környezeti nevelés hatékonyságának növelése felé vezető útra.

Dolgozatom az említett hipotézisek mentén rajzolódik ki, mely a lényegesebb fogalmak (reformpedagógia, projektpedagógia, nevelésfilozófia, digitális kultúra, nyitott művelődési tér stb.) tisztázását követően a környezettudatos nevelésre összpontosul. Mindemellett több irányból kívánom hangsúlyozni témám szerepét és fontosságát. Céлом, hogy fontosabb reformpedagógiai törekvések mentén világítsak rá a környezettudatos gondolkodásra, valamint az ezek megteremtéséhez szükséges nevelési gyakorlatok jelentőségére. Ezek mellett pedig hangsúlyozom az új pedagógiai módszerek alkalmazásának alternatíváit a digitális médiában. Ennek megfelelően osztottam dolgozatomat négy fejezetre. Az első rész tartalmazza az alfa generáció szülötteinek vizsgálatát a tanulási és megismerési szempontokat szem előtt tartva. Munkám második fejezetében a projektpedagógia (mint reformpedagógiai irányzat) nevelésfilozófiai alapjaira kívánok rávilágítani, mely a környezettudatos gondolkodás szempontjából rendkívül lényeges. Dolgozatom következő része a globális nevelés paradigmájának bemutatásával foglalkozik, mely mára oktatáspolitikai programok fő témájává nőtte ki magát. Munkám lezáró fejezete pedig egy empirikus kutatás elemzése, mely során arra keresem a választ, hogy a pedagógustársadalom nyitott-e a problémák megoldására és azok közvetítésére, illetve hasznosnak tartanak-e egy képzést létrehozni, mely kaphatná a „Környezeti nevelés és fenntartható fejlődés” címet is.

---

---

**MÁTÓ ÁRON**

[aron.mato97@gmail.com](mailto:aron.mato97@gmail.com)

Történelem és etika

Osztatlan, 11. félév

Pázmány Péter Katolikus Egyetem

Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

*Témavezetők:*

*Dr. Szőke-Milinte Enikő*  
*egyetemi docens, PPKE BTK*

*Bernáth László*  
*egyetemi adjunktus, PPKE BTK*

---

**Mobil és okos, morálfilozófiai ismeretlenek a(z) (okos)telefonhasználatban.**

OTDK-dolgozatom célja meghatározni az okostelefon-használat legfontosabbnak vélt négy etikai problémáját (idő, én, közösség, társadalom és okostelefon), melyeket paradoxonokon, filozófiai rendszerek segédletével.

A dolgozat második része bemutatja az etikai problémákra épített pedagógiai kísérletet, mely két projektféléből áll és célja a serdülő korosztály (etikaórák keretein belüli) hatékony, értelemmel telített problémás okostelefon-használat prevenciója. A pedagógiai kísérlet a védőfaktorokkal és a problémás okostelefon-használat jelenségeivel vegyítve kívánta megvalósítani a morális szemléletű vizsgáldást, erre szolgált a dolgozat elméleti nívója, a morális beállítódás fogalma és a rá épített kérdőív.

A kísérlet első fele, az első projektfélév zárult le, a részeredmények biztatóak, de további beavatkozásra van szükség. A kísérlet második fele, a második projektfélév április elején ér véget.

---

---

**PAPP GRÉTA EDIT**

[pappgreta997@gmail.com](mailto:pappgreta997@gmail.com)

osztatlan tanári (informatika-magyar nyelv és irodalom)

MA, 12. félév

Debreceni Egyetem

Informatikai Kar

*Témavezető:  
Dr. Csernoch Mária  
egyetemi docens, DE IK*

---

**Stílus, elvárás és egyéni felelősség - PowerPoint prezentációk helyességének elemzése az iskolázottság függvényében**

A kutatás során általános iskolások, középiskolások, felsőoktatásban tanulók és felnőtt előadók prezentációit vizsgáltam meg. Arra kerestem a választ, hogy az egyes vizsgálati csoportok milyen megoldásokat alkalmaznak a prezentációk szerkesztésénél, hogyan használják a stílusokat, valamint azt, hogy a helyőrzőkön túl milyen további objektumokkal bővítik a diákat. Megvizsgáltam továbbá a prezentációban előforduló sorok, szavak és karakterek számát, ezek eloszlását, és az egyes csoportok közötti eltéréseket. A csoportok közötti különbségeken túl, általánosan megfogalmazható, hogy az elrendezések közül a legtöbb esetben a Címdia és a Cím és tartalom elrendezést használták helyesen, az 1–2 sorból álló diák mellett a 10–15 soros a legjellemzőbb. A felsőoktatásban tanulók használták a legkevesebb felesleges objektumot, míg a legtöbbet az általános és középiskolások. A prezentációk diáinak a számát tekintve tapasztalható eltérés az egyes csoportok között, ugyanakkor a szavak, a sorok és a karakterek számát vizsgálva nem találtunk szignifikáns eltéréseket.

---

**IMOLYA MÁRK**

[imolya98@gmail.com](mailto:imolya98@gmail.com)

Tanárképzés

Osztatlan, 9. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

*Témavezető:  
Dr. Csizér Kata  
egyetemi tanár, ELTE BTK*

---

**A tanárképzésben résztvevő hallgatók motivációja, és a szaktárgyi tanítási gyakorlat hatása  
Egy próbakutatás eredményei**

A próba-kutatásom három tanárszakos hallgatók szaktárgyi tanítási gyakorlatuk előtti, alatti és utáni motivációikat mérte fel. Interjúk során mértem fel a tapasztalataikat a folyamat előtti felkészülésről a kitűzött céljaikról és motivációikról, majd kifejezetten kitértünk a mentoráló tanáruk szerepére és a köztük lévő kapcsolatra és a folyamat utáni reflexiója. Az interjúk segítségével próbáltam feltérképezni, hogy milyen attitűdökkel kezdenek neki a tanár szakos hallgatók ennek a gyakorlatnak, valamint a köztes eredményeik mennyiben tudják befolyásolni az előzetes hozzáállásukat a tanári pályához. Az interjúk alapján azt feltételezem, hogy ha egy tanárképzésben résztvevő hallgató már nem rendelkezik megfelelő mennyiségű motivációval a gyakorlat elkezdésekor a gyakorlat nem ad elegendő motivációt ennek visszahozására, viszont, ha a hallgatóban még él a tanítási vágy a gyakorlat fel tudja erősíteni ezt.

---

**FEKETE KLAUDIA**

[klaudia.fekete98@gmail.com](mailto:klaudia.fekete98@gmail.com)

tanító szak

BA, 8. félév

Károli Gáspár Református Egyetem

Tanítóképző Főiskolai Kar

*Témavezető:*

*Dr. Csontosné Dr. Buzás Zsuzsa  
főiskolai adjunktus, KRE PK*

---

## **A zenei és a matematikai képességek összefüggéseinek vizsgálata 10-14 éves tanulók körében**

A magyar zeneoktatás alapját jelentő Kodály-koncepció szerinti zenei nevelés transzferhatásaival számos kutatás foglalkozott az elmúlt évtizedekben, ugyanakkor a felső tagozatos diákok zenei notációs képességeivel kapcsolatban jelenleg kevés adattal rendelkezünk. Turmezeyné (2009) szerint a dallamírás olyan központi zenei képesség, melynek fejlettségéből lehet a legjobban következtetni más zenei képességek színvonalára.

A matematikai kompetencia a matematikai tantárgyi ismeretek, a matematikai képességek, az általános készségek és képességek, valamint motívumok és attitűdök együttesét jelenti (Vidákovich, 2006). Haley (2001) kutatásában hangszeren már tanult és zenekarban játszó negyedik évfolyamos tanulók eredményeit vetette össze normál tagozatos társaikkal (N=70). Szignifikánsan jobb eredményt értek el a matematikai teszten azok a gyermekek, akik már a negyedik osztály előtt kezdtek el zenét tanulni.

Kutatásom célja a zenei és a matematikai képességek – elsősorban a matematikai logika, valamint a zenei notáció és audiáció – összefüggéseinek feltárása, illetve fejlődési folyamataik vizsgálata volt 10-14 éves tanulók körében.

Kutatásomban saját zenei notáció tesztet és matematikai feladatsort töltöttek ki a tanulók (N=93). A zenei teszt reliabilitása jó (Cronbach- $\alpha$ =0,88), 4 altesztje: dallamírás (Cronbach- $\alpha$ =0,91), ritmusírás (Cronbach- $\alpha$ =0,61), zenei szimbólumok (Cronbach- $\alpha$  = 0,42) és audiáció (Cronbach- $\alpha$ =0,72). A diákok 62,07%-ot értek el (szórás=18,53). A 6. és a 8. évfolyamok között a ritmusírás szignifikánsan fejlődött (F=3,142, p=0,033). A matematika teszt reliabilitása (Cronbach- $\alpha$ =0,781) megfelelő. A tanulók eredménye 57,98% (SD=17,26). A kottairás és a matematika teszt és résztesztek eredményei között szignifikáns kapcsolatokat találtam.

Mivel hasonló vizsgálat ismereteim szerint nem volt ezeken a területeken felső tagozatos tanulók körében, így empirikus kutatásom eredményei alátámasztják azt a feltételezést, hogy a zenei és matematikai képességek összefüggenek, és a matematikai eredményességre hat a zenei képességek fejlettsége is. A kapott eredmények alapján feltételezhető, hogy zenei fejlesztő feladatokkal a matematikai képességek fejlődése is elősegíthető a vizsgált korosztályban.

---

---

**PESTHY DOROTTYA ESZTER**

[pesthyd@illyes-bors.com](mailto:pesthyd@illyes-bors.com)

Német nemzetiségi-rajz osztatlan tanári

Osztatlan, 7. félév

Szegedi Tudományegyetem

Juhász Gyula Pedagógusképző Kar

*Témavezető:*

*Dr. Fabulya Zoltánné*

*mestertanár, SZTE JGYPK*

---

**AZ INSTRUKCIÓS SZEMLÉLTETÉS ÉS A TANULÓK KREATÍV  
TELJESÍTMÉNYÉNEK KAPCSOLATA A RAJZÓRÁN. RAJZTANÁROK  
SZEMLÉLTETÉSI SZOKÁSAINAK FELTÁRÁSA ÉS EGY MÉRÉSI MÓDSZER  
KIDOLGOZÁSA**

Dolgozatomban azzal foglalkozom, hogyan hat a tanulók rajzói teljesítményére, ha az alkotói feladat ismertetésekor jó példákkal szemléltetek. A vizsgált, rajzói feladat magyarázása melletti jó példakkal történő szemléltetést a továbbiakban instrukciós szemléltetésnek nevezem. A dolgozat első felében a téma relevanciáját felmérő, rajztanárok körében végzett kérdőíves felméréssel, és az eredmények interpretációjával foglalkozom. A kérdőív az elért rajztanároktól (n=220) az instrukciós szemléltetés alkalmazására vonatkozólag tesz föl kérdéseket: rákérdez a módszer használatának okára és gyakoriságára, a példák forrására (tankönyv, internet...), és az átlagosan bemutatott példák számára. Az eredményekből kiderül, hogy a vizsgált alanyokra nézve az említett módszer meglehetősen gyakran mondható, a megkérdezettek fele szinte minden óráján használja. Az alkalmazás jellemzően azzal a céllal történik, hogy a tanulók jobban megértsék a kiadott feladat elvárásait, illetve hogy inspirálja a tanulókat, ötleteket adjon a munka elkezdéséhez. Arról azonban nem született még kutatás, milyen hatással vannak a bemutatott példák a tanulók kreativitására, vajon szuggerálnak-e bizonyos megoldási lehetőségeket. Felvetődik a kérdés, hogy valóban jobban teljesítik-e a tanulók a kritériumokat, ha látnak a munka előtt jó példát.

Mivel a témát a fenti eredmények alapján kutatásra érdemesnek találtam, a dolgozat második felében egy, a kérdőívben leggyakoribbnak bizonyuló szemléltetési szituációhoz kifejlesztett mérőeszközt, illetve a vele végzett pilot projekt tapasztalatait írom le. A mérőeszköz két területet vizsgál: hogy mennyire teljesítette a tanuló a kritériumokat, és hogy mennyire volt kreatívnak mondható a teljesítménye. A mérés során három tanulócsoportot hasonlítottam össze. A csoportoknak ugyanazt a feladatot kellett elvégezniük, az első csoportnak nem mutattam szemléltetést, a másodinak internetről származó példákkal, a harmadiknak pedig jól sikerült tanulói munkákkal szemléltettem. Így a csoportok teljesítménye összehasonlíthatóvá vált a kritériumteljesítés és kreativitás szempontjából.

A kidolgozott és kipróbált mérőeszköz és az értékelési rendszer lehetőséget ad arra, hogy a jövőben szakmódszertani felmérés készülhessen az instrukciós szemléltetés tudományos vizsgálatára.

---



---

**KOVÁCSNÉ KACZUR ANDREA**

[zs.k.andi76@gmail.com](mailto:zs.k.andi76@gmail.com)

tanító

BA, 8. félév

Károli Gáspár Református Egyetem

Tanítóképző Főiskolai Kar

*Témavezető:*

*Dr. Csontosné Dr. Buzás Zsuzsa  
főiskolai adjunktus, KRE PK*

---

## **A zongorairodalom általános iskolai ének-zene órai alkalmazásának gyakorlata és lehetőségei**

Tanulmányomban a zongorairodalom általános iskolai zeneoktatáshoz kapcsolódó alkalmazási lehetőségeit vizsgálom, valamint annak a pedagógiai gyakorlatban való megjelenését. A zongora olyan hatékony eszközünk, melyet változatos módon tudunk alkalmazni például a zeneelméleti ismeretek szemléltetésére, ugyanakkor a kamarazene, a közös muzsikálás élményének teljesebbé tételében is meghatározó lehet. A pedagógusoknak fontos az, hogy milyen motiváló zenei anyagot kínálnak fel az énekórák során tanulóiknak a zeneirodalom egyre bővülő tárából és milyen szempontok jellemzik a gyermeki befogadásra is alkalmas zeneműveket, melyek a „gyermekzeneirodalom” jellemzői. Amíg az általános iskolások zenei képességeinek vizsgálatával több hazai kutatás foglalkozott (Buzás, 2017; Janurik, 2010; Turmezeyné és Balogh, 2009; Asztalos, 2016), a tanulók speciális, zongorával kapcsolatos ismereteiről kevés adattal rendelkezünk. Vizsgálataimmal ezt a hiányt is szeretném pótolni.

Kutatásom két részből áll. Az ének-zene órák hangszeres zenei anyagának kiválasztásával és alkalmazásával kapcsolatos kérdőíves vizsgálatban zenepedagógusok (N=98) vettek részt. A második részben online hangszerismereti tesztet töltöttek ki 10-12 éves tanulók (N=600). Az eredmények szerint a pedagógusok 84%-a a zenei befogadói tevékenységekbe építi be a zongoraműveket, felük a reprodukív tevékenységekbe, ill. ötödük az improvizációs tevékenységekbe. A minta ötöde szerint a művek mellett fontos az előadó ismertetése is. A tanulók teljesítménye az online zongoraismereti teszten 65,84%, (SD=17,44). A zeneiskolások teljesítménye 73,49%, a nem zeneiskolásoké 61,78%, eredményeik között szignifikáns az eltérés ( $t=8,134$ ,  $p<0,001$ ). A teszt megbízható (Cronbach alfa=0,787). A tanulók főként a zongoratorténeti kérdésekre válaszoltak helyesen (75%), a zeneszerzők résztesztet 65%-uk oldotta meg jól. A teljesítmény és a szülők iskolai végzettsége, valamint a településtípus között szignifikáns kapcsolatokat találtam.

Eredményeim alapján a jövőben olyan módszertani kutatásokat tervezek, melyek a tanulók életkori sajátosságainak megfelelő zeneművek rendszerezésére és összegyűjtésére irányulnak, különös tekintettel a 20. századi és a kortárs magyar zeneszerzők által gyermekeknek írt zongoraművekre.

---

---

**PESTHY DOROTTYA ESZTER**

[pesthyd@illyes-bors.com](mailto:pesthyd@illyes-bors.com)

Német nemzetiségi-rajz osztatlan tanári

Osztatlan, 9. félév

Szegedi Tudományegyetem

Juhász Gyula Pedagógusképző Kar

*Témavezető:*

*Dr. Fabulya Zoltánné*

*mestertanár, SZTE JGYPK*

---

### **Célirányos inspiráció - a szemléltető példák hatásának empirikus vizsgálata rajzórán**

Dolgozatomban arra a kérdésre keresek választ, milyen hatással van a tanulók teljesítményére rajzórán, ha az alkotói feladat ismertetésekor jó példákat mutatok nekik (ún. „instrukciós szemléltetést” alkalmazok). Hipotézisem szerint a tanulók jobban teljesítik a feladat kritériumait szemléltetéssel, mint anélkül. Vizsgáltam azt is, van-e kimutatható hasonlóság a szemléltetett példák és a tanulók megszülető alkotásai között. Korábban kidolgoztam egy mérőeszközt a jelenség vizsgálatára, mellyel a 2021/2022-es tanévben sikerült méréseket levezetnem. Egy mérés során három tanulócsoporthot hasonlítottam össze. A csoportoknak ugyanazt a feladatot kellett elvégezniük, az első csoportnak nem mutattam szemléltetést, a másodinak internetről származó példákkal, a harmadiknak pedig jól sikerült tanulói munkákkal szemléltettem. Így a csoportok teljesítménye összehasonlíthatóvá vált a kritériumteljesítés és kreativitás szempontjából. Az elmúlt év méréseinek során szerzett tapasztalatok alapján az a célom, hogy fejlesszem a mérőeszköz reliabilitását és az új verzióval, homogén mintán vizsgálhassam a hipotéziseimet. A mérőeszköz kreativitásfelmérő részét a Torrance-féle kreatív gondolkodás mérő tesztek szempontjaira alapoztam, a kritériumok teljesítését vizsgáló részét pedig a vizuális kultúra szakmódszertan rajzi tesztjeinek módszereire, amelyek vizuális kritériumokhoz rendelik a pontértékeket. A fejlesztések főként az értékelési rendszer egyes szempontjait érintik. Kidolgoztam egy értékelési segédletet a kreativitás felmérésének megkönnyítésére is: az ábrázolási típusok rendszerét, melyeket példákkal is bemutatok a dolgozatban. A korrelációs együtthatók alapján az új teszt kreativitás és kritériumteljesítés tekintetében is megbízhatónak mondható. A dolgozatban két új mérést mutatok be, melyeket egy vidéki városi iskola 9-10. évfolyamos diákjainak részvételével végeztem (n=161). Az eredmények alapján az internetes példákat látott csoportok kritériumteljesítési szintje szignifikánsan magasabb a többiekénél. A példák és az elkészült munkák hasonlóságait a felhasznált színek terén vizsgáltam, itt kimutatható a példák befolyása.

Összességében elmondható, hogy a mérőeszközt a kutatás során sikerült reliabilissá tenni, az új mérések eredményei pedig alapot adhatnak egy nagyobb léptékű vizsgálatnak a témában.

---

---

**SOMOGYI ZSUZSANNA**

[heszperisz88@gmail.com](mailto:heszperisz88@gmail.com)

rajz-és vizuális kultúra tanár

MA, 3. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Tanító- és Óvóképző Kar

*Témavezető:  
Dr Császár Lilla  
adjunktus, ELTE TÓK*

---

**Kortárs – Kamasz Nézőpontok - művészetpedagógiai kutatás: a zsámbéki ROM projekt esettanulmánya**

Kutatási programomban a középiskolás korosztály és a kortárs képzőművészet kapcsolatának, kölcsönhatásának és együttműködési lehetőségeinek feltárására törekszem, amit egy általam előidézett, kollektív alkotómunkán alapuló, helyspecifikus, komplex művészeti projektben (ROM-projekt) vizsgáltam résztvevő megfigyelőként, a kvalitatív kutatás módszereit alkalmazva. A témaválasztást a kortárs művészet közoktatásban való integrálatlansága indokolta. Kutatásom kísérlet a művészetalapú kutatás oktatásban, neveléstudományban, tanulásmódszertanban való alkalmazására, de művészeti megközelítésű neveléstudományi kutatásként is értelmezhető. Legfőbb célja a résztvevő tanulók közelítése a jelenkori művészethez, annak felismertetése, hogy a kortárs művészet nem érdektelen és értéktelen, hanem nélkülözhetetlen, folyamatos reflexió a világra, amelyben élünk, ezért róluk és hozzájuk is szó. Valamint a „kortárs kamasz nézőpont” hiteles feltárása, mely a sokrétű megközelítési módszernek köszönhetően sikerült. A projekt eredménye a kutatás jellegéből adódóan egyrészt a létrejött Kortárs-Kamasz Installáció, annak koncepciója és értelmezési lehetőségei, valamint a tanulóknál végbement folyamatok, attitűdváltozás – melyről megfigyeléseimen túl írásbeli és szóbeli visszajelzéseikből tájékozódhatunk, összegezve: az a szerteágazó jelenségekből és adatokból megkonstruált tudás, amit tanulmányom részletesen bemutat. Az esettanulmányként prezentált alkotói projekt, mint korszerű tanulási-tanítási program is értelmezhető. A kortárs művészet interpretálása és alkotva-befogadása terén szerzett tapasztalataim hasznosak lehetnek a művészetpedagógia módszertanának fejlesztésében, kutatásom, kísérleti jellegéből adódóan, előremutató lehet a művészetalapú kutatás oktatásban való alkalmazásában.

---

---

**NYILAS KRISZTINA**  
[nyilaskrisztina98@gmail.com](mailto:nyilaskrisztina98@gmail.com)  
Óvodapedagógia  
BA, 6. félév

Debreceni Egyetem  
Gyermeknevelési és Gyógypedagógiai Kar

*Témavezető:  
Dr. Pálfi Sándor  
főiskolai tanár, DE GYFK*

---

### **A kutyás tevékenységek vizsgálata az óvodában**

A kutatás során a kutyás tevékenységeket vizsgáltuk meg különböző óvodákban. A kutatás célja a kutyás tevékenységek intézményi lehetőségeinek feltárása, valamint magának a kutyás tevékenység felépítésével való ismerkedés. Továbbá a gyerekek életében való hatásokra kerestük a válaszokat.

A kutatásban mint kvantitatív, mint kvalitatív módszert is alkalmaztunk. Kutyaterápiás szakemberekkel készítettünk interjút, majd egy óvodában megfigyeléseket végeztünk, végül pedig kérdőívet töltöttünk ki szülőkkel és óvodapedagógusokkal. A kérdések során voltak azonos kérdések is a szülők és az óvodapedagógusok számára, hogy össze tudjuk hasonlítani a véleményüket.

Az eredmények azt tükrözik, hogy bármilyen intézményben alkalmazható a kutyás tevékenység. A kutyás tevékenységeken részt vevő gyermekek könnyen létesítenek kapcsolatokat, együttműködők. Megfigyelhető, hogy az óvodapedagógusok nem szoktak jelen lenni a kutyás tevékenységeken.

A kutatást azért tartottuk fontosnak, mert egyre kevesebb gyermek lép interakcióba állatokkal a mindennapok során. Illetve a korai életévek tapasztalatai meghatározóak lehetnek a későbbi életre.

---

---

**KÁNTOR ZSUZSANNA**

[kantor.zsuzsi.oped@gmail.com](mailto:kantor.zsuzsi.oped@gmail.com)

Neveléstudomány

MA, 3. félév

Soproni Egyetem

Benedek Elek Pedagógiai Kar

*Témavezető:*

*Kissné Dr. Zsámboki Réka PhD*

*egyetemi docens, SOE BPK*

---

**„Amilyen a fa, olyan a gyümölcse?” – A gyermekkori tanulás értelmezése a 20. század második felétől napjainkig az óvodai nevelés tartalmi szabályozóinak és a gyakorlatának tükrében**

Dolgozatomban feltérképeztem az óvodás gyermekek tanulásáról alkotott nézeteket és paradigmaticus változásokat az óvodai nevelés tartalmi szabályozóiban foglaltak alapján és a gyakorlatban dolgozó pedagógusok szemszögéből. Kutatásom elsődleges célja az volt, hogy az 1950-es évek végétől napjainkig kiadott, az óvodai nevelés tartalmi szabályozóiként definiált dokumentumok alapján feltárjam a gyermeki tanulásról alkotott értelmezésekben tetten érhető változásokat. Másodlagos célként azt tűztem ki, hogy a több évtizede pályán lévő óvodapedagógusok nézeteiben feltárjam, azonosítsam és elemezzem a fellelhető mintázatokat, feltételezve azt, hogy ezek jelentős hatással vannak az intézményben dolgozó kezdő óvodapedagógusok gyermeki tanulásról alkotott nézeteire is. Kutatásomban arra keresem a választ, hogy (1) a tanulást érintően milyen alapvető változások jellemzik a tartalmi szabályozókat; (2) milyen módon történik utalás a tanulás jellegére (a gyermek passzív elszenvedője vagy aktív cselekvője a tanulás folyamatának); (3) mit tekintenek a tanulás során elsajátítandó képességeknek; (4) megjelenik-e az értelmezésben a differenciált tanulásszervezés; (5) milyen szerep jellemzi az óvodapedagógusokat a gyermeki tanulás támogatása szempontjából; (6) hogyan jelennek meg a különbségek a tanulással kapcsolatos attitűdökben a pályán eltöltött évek tekintetében. Empirikus vizsgálataim során induktív, leíró, kombinatív kutatási stratégiát alkalmaztam, melynek során öt különböző megközelítésben gyűjtöttem információkat. Az első szakaszban deduktív jelleggel vizsgáltam a témából fakadó neveléstörténeti háttérrel és a tartalmi szabályozókat annak érdekében, hogy feltérképezsem az oktatáspolitikai történéseit és az ideológiai befolyásoltságot. A második szakaszban kvalitatív dokumentum- és tartalomelemzés alkalmazásával komparatív módon vizsgáltam a tartalmi szabályozókban a tudástranszfer, illetve tudáskonstrukció paradigmájának megjelenését, az életkori sajátosságok és egyéni fejlődési ütem figyelembevételét, a tanulás passzív és/vagy aktív jellegét. Végül az írásbeli kikérdezés segítségével felmértem a több mint harminc éve óvodapedagógusi pályán lévőket, a kezdőket és a tanítókat a koragyermekkori tanulás sajátosságaival kapcsolatban. A kutatási eredményeimmel kapcsolatban elmondható, hogy hiányos terület az óvodapedagógusi párban való gondolkodás. A gyermeki tanulás sajátosságait meg kell erősíteni a pedagógus hivatást gyakorlók körében.

---

---

**HANÁK ADÉL**

[hanak.adel23@gmail.com](mailto:hanak.adel23@gmail.com)

óvodapedagógus

BA, 6. félév

Szegedi Tudományegyetem

Juhász Gyula Pedagógusképző Kar

*Témavezető:*

*Dr. Kovács Krisztina*

*főiskolai docens, SZTE JGYPK*

---

## **A Vajdasági magyar óvodák nevelési sajátosságai az 1970-es és az 1980-as években**

Kutatásom tárgya a vajdasági magyar óvodák nevelési sajátosságainak feltárása az 1970-es és 1980-as években. A dolgozat témájának választására vajdasági magyarságom és az óvodapedagógus hivatás motivált. A téma jelentőségét mutatja, hogy Magyarországon kevés olyan forrás áll rendelkezésre, amely a Vajdasági magyar nyelvű óvodai nevelés sajátosságait mutatja be.

Kutatásom célja, hogy a vajdasági magyar óvodai nevelés célját, feladatait és főbb sajátosságait elemezzem az 1975-ben kiadott központi óvodai pedagógiai program tükrében. A hangsúlyt az óvodapedagógusok gyermekek beszédfejlesztésében alkalmazott nevelési módszereinek a vizsgálatára helyeztem. Emellett törekedtem betekintést nyújtani a vajdasági magyar óvodapedagógusok gyakorlati munkájába óvodapedagógusokkal készített interjúk alapján.

A klasszikus forrásfeltáró, -leíró, -elemző, -értelmező, és -összehasonlító kutatási stratégiát követve kvalitatív módszert alkalmaztam elsődleges és másodlagos forrásszövegek elemzése által. A dokumentumelemzés módszerével elemeztem azokat a pedagógiai programokat, dokumentumokat, csoportnaplókat, amelyek a mindennapi óvodai nevelőmunkát meghatározták. Elemzésre került az „Útmutató az óvodai nevelőknek” című kézikönyv, a Vajdasági Pedagógiai Intézet által kiadott „Az iskoláskor előtti nevelés” című pedagógia program. Emellett az oral history kutatási módszerét alkalmaztam, melynek keretében interjúkat szerveztem a vizsgált időszakban öt Délvidéki óvodában dolgozó óvodapedagógussal. A múlt feltárásán keresztül törekedtem a hétköznapi dimenzióknak, eseményeknek és attitűdöknek a feltárására.

Megállapítható, hogy a vajdasági óvodai nevelésben a szocialista ideológia volt jellemző. Az óvodapedagógusok munkáját, nevelési módszereiket tanterv-jellegű központi kézikönyvek határozták meg. Az óvodai nevelés iskolás jellegű volt. Erre mutat egy példát, hogy az óvodapedagógusok órarend alapján végezték a munkájukat.

Az interjúk rámutatnak arra, hogy az óvodapedagógusoknak nem volt módszertani szabadságuk. Jellemző sajátosság, hogy a vizsgálatban részt vevő óvodapedagógusok a központi szerbhorvát program mellett a magyar nyelvű a Magyarországon megjelenő Nevelőmunka az óvodában és az Óvodai Nevelési Programot is használták. Az interjúalanyok gyakorlati munkájuk során nagy hangsúlyt fordítottak a magyar identitás, kultúra ápolására, a hagyományörzésre. Az óvodapedagógusok munkájának értékei között megjelent a gyermekközpontúság, a hivatástudat és a pálya iránti elkötelezettség.

---

---

**KALOCSAI VIVIEN**

[kalocsaivivianne@gmail.com](mailto:kalocsaivivianne@gmail.com)

óvodapedagógus

BSc, 6. félév

Tokaj-Hegyalja Egyetem

*Témavezető:  
Dr. Podlovics Éva Livia  
egyetemi docens, THE*

---

## **Az idegennyelvi nevelés megvalósulása a magyarországi óvodákban**

Pályamunkám a kora gyermekkorban megvalósuló idegennyelv-elsajátítással foglalkozik. Kutatásom alapjául azért ezt a témát választottam, mivel magam is érintett vagyok a témában. Kiscsoportos óvodásként kezdtem angolul tanulni, aztán kéttannyelvű általános iskolába és gimnáziumba jártam, végül az érettségivel felsőfokú komplex nyelvvizsgát szereztem.

Azt gondolom, napjainkban felnőttkorára mindenkinek rendelkeznie kellene legalább egy idegen nyelv stabil ismeretével, tekintve, hogy az élet számos területén prioritás a képesség megléte. Amennyiben az idegennyelv-elsajátítási folyamat már óvodáskorban elkezdődik, sokkal megalapozottabb szókincs bázissal és nyitottabb gondolkodásmóddal, lényeges mértékű előnnyel tanulhat nyelveket a későbbiek során az adott személy, az egyéb pozitív hatásokon túl. Úgy vélem, minél hamarabb felismerhetővé válik a nyelvérzék – pont, mint bármely tehetség –, annál korábban célszerű elkezdni fejleszteni azt. Mivel a gyermekek képesek több nyelv elsajátítására párhuzamosan, a fogékonyságot figyelembe véve és minden gyermek egyéni képességeit előtérbe helyezve, határozottan célszerűnek tartom elkezdni óvodáskorban az idegennyelvi nevelést. Mindezek ellenére, kizárólag akkor gondolom effektívnek a tanulási folyamatot, ha az óvodáskorú gyermek motivált, érdeklődik és örömet okoz neki, hogy kielégítheti a kíváncsiságát vagy tanulhat új szavakat, dalokat, mondókákat. Fontosnak tartom kiemelni, hogy az elsődleges szempont a nyelvsajátítási módszer kiválasztása esetén a játékoság, hogy a gyermeknek legyen kedve új tapasztalatokat szerezni, élvezze a folyamatot.

Kutatásomat megelőzően négy hipotézist állítottam, melyek alátámasztásához dokumentumelemző módszert alkalmaztam, valamint készítettem egy online kérdőívet, melynek kitöltésével nyolcvan pedagógus osztotta meg velem a véleményét. A vizsgálatom során olvasottak és a pedagógusok tapasztalatai egyértelműen megerősítették az elképzeléseimet az óvodáskorban történő idegennyelvi nevelés létjogosultságáról.

Abszolút indokoltságot látom annak, hogy minél szélesebb körben, minél korszerűbb módszerekkel bővüljön a magyarországi óvodai nevelésben rejlő lehetőségek tárháza, amely hosszú távon járul hozzá a gyermekek képességeinek legmagasabb minőségű, eredményes fejlesztéséhez, majd pedig ezen többnyelvű gyermekek számára a felnőttkorukban tapasztalható pozitív hatások eléréséhez.

---

---

**FUTAKI EDIT**

[futakiedit79@gmail.com](mailto:futakiedit79@gmail.com)

Óvodapedagógia

BA, 4. félév

Gál Ferenc Egyetem

Pedagógiai Kar

*Témavezető:  
Szabóné Dr. Balogh Ágota  
főiskolai docens, GFE PK*

---

### **Internet az óvodákban a világjárvány előtt, alatt és után**

Futaki Edit: Az internet az óvodákban a világjárvány előtt és után.

Felkészítő: Szabóné Dr. Balogh Ágota Márta

Az óvodapedagógusok kapcsolata az internettel és az információs kommunikációs technológiai eszközökkel a Covid-világjárvány hatására jelentősen megváltozott. A világjárvány egy olyan helyzetet teremtett a számukra, amelyben egy új oldalukat kellett megmutatniuk a gyerekek és a szülők számára is. Egyik napról a másikra ismeretlen feladattal álltak szembe, online térben kellett egy óvodát, egy vagy több óvodai csoportot koordinálni. Ilyen szituációval eddig ebben a formában soha nem találkoztak, hiszen az óvodai nevelés formája a jelenlét.

Dolgozatom első részében a fellelt szakmai irodalom segítségével azt ismertetem, hogy Magyarországon milyen formában milyen kezdeményezéseken keresztül jutott el az internet és az informatikai kommunikációs technológiai eszközök az óvodákba. Bemutatom a kezdeményezéseket, a programokat a módszertani ajánlásokat. Megismertetem azt is, hogy az óvodai nevelésben milyen szerepe lehet az internetnek, hogyan lehet felhasználni. A dolgozatom másik felében a magam által készített online kérdőív eredményeit ismertetem, amelyet pedagógusok körében terjesztettem. Az űrlapot 245 óvodapedagógus töltötte ki, értékelhetőnek 239 válasz számított. A vizsgálatom célja az volt, hogy megismerjem azt, hogy a járvány időszakában hogyan alkalmazkodtak a pedagógusok a kialakult helyzethez, milyen tudással, lehetőséggel rendelkeztek. Kérdéseket tettem fel az eszközellátásról, vizsgáltam azt, hogy a gyerekekkel hogyan tudtak kapcsolatot teremteni az online térben. A felvetett kérdéseim az elemzés során be is bizonyosodtak miszerint ma Magyarországon minden óvodai intézmény rendelkezik interneteléréssel, és bár az óvodai nevelés során a személyes kapcsolat nagyon fontos, ebben a közegben sem lehet internet nélkül boldogulni.

---



---

**CSÁTI-GYULAI SZANDRA ANDREA**

[csatigyulaiszandra@gmail.com](mailto:csatigyulaiszandra@gmail.com)

Óvodapedagógus

BA, 6. félév

Eszterházy Károly Katolikus Egyetem

Pedagógiai Kar

*Témavezető:  
Dr. Magyar Ágnes  
adjunktus, EKKE PK*

---

**Tudatosság az olvasóvá nevelésben. Vizsgálatok az olvasás megítéléséről 3-6 éves gyermekek, szüleik és óvodapedagógusaik körében**

Az olvasóvá nevelés mindig aktuális. A téma választásának oka abban keresendő, hogy egyre inkább azt tapasztalom, hogy az óvodás gyermekek egyre többet használnak okos és médiaeszközöket, melyek hatása játékukban is megmutatkozik. Emellett a csoportomba járó gyermekek többségétől rendszeresen hallom, hogy az otthoni mesélési szokások háttérbe szorulnak. Kutatásom célja az volt, hogy megismerjem a szülők meseolvasási szokásait, illetve azt, hogy a gyermekek életében milyen mértékben van jelen az otthoni meseélmény, a szülők hogyan járulnak hozzá gyermekük olvasóvá neveléséhez.

Az olvasásra nevelés két alappillére a könyvek szeretetének és mindennapos használatának kialakítása. Az olvasóvá neveléssel foglalkozó programok szerint az olvasóvá válás hosszú folyamat, mely már az iskoláskor előtt jóval hamarabb meg kell, hogy kezdődjön, melyben jelentős szerepe van a családnak. (Béres, 2017)

Empirikus kutatásomat Tiszafüred város Háromkirályok óvodájában végeztem, az odajáró gyermekek, szüleik és óvodapedagógusaik körében.

Kvantitatív módszerek közül, a szülők körében kérdőívek segítségével gyűjtöttem adatokat. A gyermekek és óvodapedagógusaik körében pedig a kvalitatív módszerek közül az interjú eszközt alkalmaztam.

Dolgozatom bizonyítja, hogy szülők többsége fontosnak tartja az olvasást, a meseélményeket, az irodalom megszerettetését a gyermekével, ezáltal az olvasóvá nevelést.

Az otthoni meseolvasást nagy mértékben befolyásolja a szülők iskolai végzettsége, illetve munkájának jellege.

A szülők többsége napi rendszerességgel olvas mesét gyermekének, napi 10-30 percet töltve mesemondással. A gyermekek válaszai, illetve az óvodapedagógusok tapasztalatai alapján elmondható, hogy az otthoni meseélmény egyre inkább háttérbe szorul.

A médiaeszközök hatása egyre nagyobb szerepet kap a gyermekek életében, ezáltal háttérbe szorul az olvasóvá nevelés, és az otthoni mesélés.

Azt gondolom, hogy a szülők a kérdőív kitöltése során próbáltak olyan válaszokat megadni, amelyek pozitívak lehetnek számomra, hiszen a megadott válaszaik között voltak olyanok, amelyek következetlennek tündek. Az óvodapedagógusokkal és a gyermekekkel készített interjú megerősítette a felvetésemet, mely szerint a média- és okoseszközök egyre nagyobb szerepet kapnak a gyermekek életében. Elmondható, hogy a gyermekek meghatározó részénél az óvodában kezdődik meg az olvasóvá nevelés.

---

---

**POCSAI MÓNIKA ZSUZSA**

[monikapocsai@gmail.com](mailto:monikapocsai@gmail.com)

Óvodapedagógia

BA, 13. félév

Debreceni Egyetem

Gyermeknevelési és Gyógypedagógiai Kar

*Témavezető:  
Dr. Hegedűs Roland  
egyetemi docens, EKKE PK*

---

## **Útra fel! Ismeretszerző séták és kirándulások különböző óvodákban**

A dolgozat a külső világ megismerése tevékenység az óvodán kívül, az ismeretterjesztő séták és kirándulások vizsgálatát és összehasonlítását írja le különböző óvodákban a településtípus és fenntartó alapján. A kutatás célja, hogy megvizsgáljuk, milyen gyakorisággal szerveznek az óvodapedagógusok ismeretszerző sétákat és kirándulásokat az óvodai csoportjuknak a hajdúdorogi és a debreceni egyházi és állami fenntartású óvodákban. Emellett feltárjuk, hogy a szervezések során milyen problémákkal kell szembenéznük az óvodapedagógusoknak. Azért fontos ezt vizsgálni, mert a tágabb és szűkebb környezetüket az óvodás korú gyermek közvetlen tapasztalás útján ismeri meg. A mai, egyre gyorsuló világban nagymértékben kiszorul a természethez való szorosabb kapcsolat kialakulása, egyre több időt töltenek a gyermekek a lakásban, gyakran a digitális eszközöket előtérbe helyezve, ezért az óvodáskorú gyermekeknek az intézményi keretekben minél többször kapcsolatba kell kerülniük a természettel.

A kutatás kvantitatív módszerrel történt 2021 őszén, mely során az óvodapedagógusok papír alapú kérdőívben adhattak választ a kérdésekre Debrecenben és Hajdúdorogon. Összesen 65 fő óvodapedagógus válaszolt a kérdésekre melyből Hajdúdorogon 23 fő (itt teljes körű lekérdezés történt), míg arányosítottan Debrecenben pedig 42 fő.

A kutatásból kiderült, hogy Hajdúdorogon és Debrecenben jelentősen eltérő a séták szervezésének gyakorisága. Legnagyobb mértékben a hajdúdorogi egyházi óvodában szerveznek ismeretszerző sétákat, míg legritkábban a debreceni egyházi óvodában. A séták legkedveltebb helyszínei mindegyik óvodában a helyi piac és a közeli park, emellett az óvoda fenntartóinál megfigyelhető lényeges különbségek az egyes helyszínek látogatottsága között úgymint az egyházi fenntartású óvodák nagyobb gyakorisággal látogatják a templomokat, míg az állami fenntartású óvodák a boltokat. Elmondható, hogy az óvodákban a gyermekek kevésbé ismerik a közlekedési szabályokat, de környezetük iránt nagymértékben érdeklődnek és a séták során gyakran tesznek fel kérdéseket is. A kutatásból kiderült, hogy a debreceni óvodákban nagyobb gyakorisággal szerveznek kirándulásokat a pedagógusok. További eredmény, hogy a vidéki óvodákban nagyobb mértékben tudnak együtt működni az óvodapedagógusok, de egységesen a legnagyobb nehézséget a szülőkkel való egyeztetés jelenti számukra.

---

---

**KÉSMÁRKI KINGA**

[kesmarkikinga@gmail.com](mailto:kesmarkikinga@gmail.com)

Gyógypedagógia

BA, 8. félév

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

Neveléstudományi Intézet

*Témavezető:  
Dr. Szili Katalin  
adjunktus, MATE NTI*

---

### **A dominanciaviszony tükröződése kétpetűjű ikrek spontán beszédében**

Dolgozatomban az ikrek beszéd és nyelvfejlődését mutattam be, hangsúlyt fektetve az ikrek közötti dominanciaviszony megjelenésére. A témával való foglalkozást fontosnak tartom, mert az ikerpárok egymásra hatása, misztikus kapcsolatuk közötti viszony vizsgálata kevésbé van jelen. Annak érdekében, hogy az ikrek a képességekhez mérten a teljesítményük maximumát tudják kibontakoztatni hangsúlyos a kettőjük kapcsolatának a megfigyelése. Dolgozatom központi szerepét ennek az egymásra hatásnak az elemzése kapta.

Jelen kutatással céloom az ikrek közötti versengés jelenségére való felhívás volt. Céljaim között prioritást a két különböző vizsgálati szituációban tapasztalt észrevételek elemzése kapta. Arra a kérdésemre kerestem a választ, hogy van-e szignifikáns különbség a két eltérő vizsgálati helyzet között, a dominanciaviszony tükröződésének tekintetében. Vizsgálatom egyik fő alapkérdése, hogy a dominánsabb iker határozottabb személyiségével rendelkező testvérét vagy a nyelvi képességek területét illetően magasabb fejlettségi szinten van-e, mint a testvére.

Kutatásom alanyai közé hét 3-8 év közötti kétpetűjű ikerpár tartozott. Dolgozatom során a kvalitatív módszer alkalmazásával vizsgáltam meg a gyermekeket. Interjút készítettem a vizsgálatomban részt vett gyermekek szüleivel, majd ezt követően az ikerpároknál az eltérő vizsgálati szituáció során a megfigyelés módszert használtam. Viselkedéselemzéssel kezdtem, majd a mondat/megnyilatkozás hosszát vizsgáltam.

Megállapítható, hogy a dominancia a kétpetűjű ikrek között jelen van. A testvérek közötti alá-fölé rendelt szerep tükröződött, melyet a viselkedés elemzés során a testhelyzettel való előrébb helyezkedés, az eseménykép megérintése, a kép elhúzása, a többszöri válaszadás támasztott alá. Konstatálható, hogy azok a gyerekek, akik viselkedésükben a testvérük fölé próbáltak kerekedni, az esetek többségében a megnyilatkozásaik elemzése során rosszabbul teljesítettek. A nyelvi képességek magasabb szintje nem mutatkozott meg.

Szembevetendő volt, hogy az alárendelt iker egyéni helyzetben a páros vizsgálati szituációban elért eredményéhez képest jelentősen jobb eredményt ért el.

A vizsgálat során kapott eredményeket áttekintve következtethető, hogy valószínűleg nem minden ikerpár esetében lehet előnyös, ha egy óvodába, iskolába járnak a gyerekek, hiszen a dominancia a teljesítményükre feltételezhetően nincs jó hatással. Azonban előfordulhatnak olyan esetek, amikor az ikrek abban az esetben tudnak jól teljesíteni, ha együtt vannak jelen.

---

**BAJZÁT BOGLÁRKA**

[bajzat.bogi67@gmail.com](mailto:bajzat.bogi67@gmail.com)

Tanító

BA, 8. félév

Eszterházy Károly Katolikus Egyetem

Pedagógiai Kar

*Témavezető:  
Dr. Mogyorósi Zsolt  
főiskolai docens, EKKE PK*

---

### **A hátrányos helyzetű tanulók jövőképe**

A hátrányos helyzetű tanulók jövőképeinek vizsgálata, és az ezzel kapcsolatos kérdések megfogalmazása aktuális kutatási téma a jelenkorban Magyarországon. TDK-pályamunkámban nem csak kérdéseket, befolyásoló tényezőket foglalmaztam meg, hanem ezeket kutatással alátámasztva, tudományos háttéranyagot felhasználva törekedtem kifejtetni, megválaszolni. A kutatási terület kifejtését megelőzően a hátrányos helyzettel, mint fogalommal foglalkoztam mélyebben, és elméleti hátértudásomat bővítettem, rendszereztem. A történeti áttekintés során a hátrányos helyzetet a múlt tükrében vizsgáltam, ugyanakkor igyekeztem több tudományterület oldaláról is definiálni a kifejezést. Kutatási témámból adódóan a hátrányos helyzetet pedagógiai síkból mélyebben tanulmányoztam, kutatási kérdéseimmel pedig újabb, kevésbé a figyelem középpontjában lévő területekre helyeztem a fókuszot. Kutatásom célja az volt, hogy egy választott intézményben teljes körű lekerdeztetést alkalmazva 7-8. osztályos tanulók körében vizsgáljam, milyen jövőkép rajzolódik ki ennek a korosztálynak az elképzeléseiben, és hogy az iskola hogyan tudja ezeket a tanulói elképzeléseket megszilárdítani, pozitív irányba elmozdítani. Figyelmet fordítottam a tanulási motivációra, illetve több tényező befolyásoló hatására. Kutatási kérdéseim között megfogalmazódott, hogyan hat a tanulók motivációjára, iskolai teljesítményére a pedagógus attitűdje, tanórákon alkalmazott módszerei, munkaformái. A kutatásomat négy hipotézisre állítottam fel, melynek bizonyításában a tanulói kérdőíves válaszok, illetve a pedagógusok interjúban megfogalmazott válaszai voltak a segítségemre.

A kutatásommal az volt a célom, hogy az Egercsehi Zrínyi Ilona Általános Iskolában felmérjem a tanulók tanulási kedvét, illetve annak hatását, hogy a pedagógus ezt milyen mértékben képes javítani, vagy esetleg negatív irányba sodorni. A kutatásom eredményei között meglepő, újszerű felfedezést is tettem, mely segíthet az intézmény jövőbeli munkájának hatékonyságában, és egy intézményfejlesztés elindításában.

---

---

**PATÓ BÁLINT GÁBOR**

[patobalint1000@gmail.com](mailto:patobalint1000@gmail.com)

angol nyelv és kultúra tanár – dráma és

színházismeret tanár osztatlan képzés

Osztatlan, 2. félév

Pannon Egyetem

Modern Filológiai és Társadalomtudományi Kar

*Témavezető:*

*dr. Somogyvári Lajos*

*egyetemi adjunktus, PE MFTK*

---

## **A nemzetiségi nyelvoktatás kompetencia vizsgálata a kétnyelvűség tükrében**

### **Rezümé**

Vajon azok az emberek, akik kétnyelvűek, vagy nemzetiségi iskolában tanulják a nyelvet, mennyivel indulnak jobb kilátásokkal, kompetenciákkal a világba, mint azok, akik ilyen háttérrel nem rendelkeznek? Könnyebben kommunikálnak? Szélesebb látókörrel rendelkeznek? Milyen kompetenciákkal rendelkezzenek azok a pedagógusok, akik ebben az oktatásban részt vesznek? Mely munkavállalói kompetenciák a legfontosabbak számukra? Ezek mind olyan izgalmas kérdések, ami a TDK kutatásom kiindulópontját adják, és a kutatás lefolytatásnak aktualitását indokolják.

A kétnyelvűség, vagy „többnyelvűség”, mindig is fontos szerepet játszott az ember életében. Ez a szemlélet napjainkban talán még fontosabb, mint valaha. Szükséges a kétnyelvűséghez kapcsolódóan olyan kompetenciakészlet, akár a diákok részéről, akár a pedagógusok részéről, ami alkalmazkodik a kétnyelvűség sajátosságaihoz és a környezeti változásokhoz. Ennek kialakításához kiváló alapot szolgáltat a nemzetiségi nyelvoktatás. Így a kutatás során három téma fonódott egybe: a kétnyelvűség, a kompetenciák és a nemzetiségi iskolák.

A téma vizsgálata iránt személyes indíttatásom is van, hiszen nagypapám osztrák és én magam is családi környezetben, átéltem, átélem a német kétnyelvűség jellemzőit; valamint kéttanítási nyelvű gimnáziumban sajátíthattam el az angol és második nyelvként a német nyelvet, ami a kétnyelvűség további aspektusát mutatta meg számomra. Ugyanakkor a kutatás témáját a mindennapok gyakorlati problémaköre is inspirálja, így a kutatómunka fő célja a kétnyelvűségből eredő kompetencia szüficit és kompetencia deficit azonosítása, elsősorban a pedagógusok szemszögéből vizsgálódva, a megkérdezett nemzeti iskolákban; továbbá annak vizsgálata, hogy a kétnyelvűség, milyen kompetenciaszükségletet támaszt a pedagógusokkal szemben a Sonntag & Schäfer-Rausser kompetencia felosztás alapján; valamint a NAT2020 kiemelt kompetenciaterületeinek vizsgálata a kétnyelvű diákok kompetenciakészletére vonatkozóan.

Dolgozatomban bemutatom eredményeimet, látható lesz, hogy számos hasznos, érdekes, és újszerű eredményt tárt fel a kutatás, amely eredmények kiváló kiindulási alapot adnak a kutatás további folytatáshoz is. A kutatás távlati célja, egy kétnyelvűségi kompetencia modell kidolgozása, ami támpontot jelenthet a kétnyelvű diákok kompetencia fejlesztéséhez.

**Kulcsszavak:** kompetenciavizsgálat, kétnyelvűség, nemzetiségi nyelvoktatás, kompetencia deficit, kompetencia szüficit

---

---

**UNGER VIVIEN ÉVA**

[unger.vivi@gmail.com](mailto:unger.vivi@gmail.com)

Neveléstudomány

MA, 3. félév

Soproni Egyetem

Benedek Elek Pedagógiai Kar

*Témavezető:*

*Dr. Zsubrits Attila PhD.  
egyetemi docens, SOE BPK*

---

**A pedagógiai intézményekhez fűződő kapcsolatban szerepet játszó bipoláris élmények  
összehasonlító vizsgálata**

Kutatásom célja a nagycsoportos óvodás, illetve kisiskolás gyerekek pedagógiai intézményükhöz fűződő kapcsolatában szerepet játszó élménykomponenseinek a feltárása, rendszerezése és összehasonlító elemzése. Neveléslélektani szemszögű munkám alapjául John Bowlby (2009) interperszonális kötődési elmélete szolgált, mely kiegészült a pedagógiai kötődés komplexebb jelenségkörével (Zsubrits 2017; Zsolnai 2018; Szabó-Virányi 2011). A vizsgálatban résztvevő, életkoruknál fogva érzelem és élmény vezérelt gyermekek (N=104) pozitív tapasztalatai az általam kért élményrajzokon keresztül mutatkoznak meg, mivel arra kértem őket, hogy rajzolják le, amikor nagyon jól érezték magukat az óvodában, iskolában. Élményeik narratíváit univerzálisan olyan csoportokba lehet sorolni, mint a személyekhez fűződő kapcsolatok (10,57%), tevékenység végzése (51,9%), közösségi élmény (16,34%), tanórák, tantárgyak (8,65%), illetve azon kívüli foglalkozások (1,92%). A szóbeli kikérdezés útján felszínre került negatív élmények nemek és korosztály szerint is, több szempontból csoportosíthatók, úgymint az óvodásoknál a szülők, vagy játszótársak hiánya, játékból való kimaradás vagy fizikai rosszullét. Kisiskolásoknál pedig utóbbi mellé társulnak még a rossz osztályzatok, és a társak bántó viselkedése is. A kutatás rávilágít arra, hogy az óvodás és kisiskolás gyermekeknél is hasonló tényezők alakítják az intézményükhöz való kötődést. A bipoláris élménynarratívák ismerete pedig minden kisgyermek-pedagógus számára lényeges tudásként szolgál a kedvezőbb nevelési és tanítási-tanulási folyamat megszervezéséhez.

---

**LÁSZLÓ TÜNDE**

[laszlotunde@uni.sapientia.ro](mailto:laszlotunde@uni.sapientia.ro)

Kommunikáció és közkapcsolatok mesterképzés

MSc, 4. félév

Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem

Csíkszeredai Kar

*Témavezető:*

*Dr. Tódor Imre*

*egyetemi adjunktus, RO EMTE CSK*

---

### **A szabadtéri oktatás hatása a serdülőkorú fiatalokra és osztályközösségeikre**

Napjainkban egyre hangsúlyosabb az élményalapú tanulás, amelyhez nagyban hozzájárulnak a különféle non-formális oktatásban alkalmazott oktatási módszerek. A szabadtéri oktatásról és annak hatásairól már több empirikus kutatás is született (iskolai játszótér újragondolása Bangladesben, dél-walesi iskolások tanulási eredményeinek elemzése vagy akár a Kuo et al. által végezt kutatás). A kutatások során arra a megállapításra jutottak, hogy a szabadtéri tevékenységek, tanórák pozitív hatással vannak a fiatalokra. A szabadban eltöltött idő segíti a tanórák hatékonyságát és a tanulók kompetenciáinak fejlődését. A szabadtéri oktatás különösen napjainkban – a koronavírus megjelenés apropóján – került előtérbe, hiszen megnövekedett az egyének szocializációra és a szabadban eltölthető időre való igénye. Több neves kutató (John Dewey, Mitchell et al., Khan Matluba, Marchant Emily et al.) foglalkozott már a témával, azonban Románia területén még nem terjedt el oly nagy mértékben ez a típusú non-formális oktatási forma. Így szükségessé vált ennek a vizsgálat az erdélyi régióban, azon belül is a csíkszeredai serdülőkorú fiatalok körében. Kutatásom célja szabadtéri tevékenységek levezetése és ezek hatásvizsgálata középiskolás tanulók körében. A vizsgálatba egy 9. osztályt vonok be, akik számára a szabadtéri tevékenységek bevezetése (kommunikációt fejlesztő, csapatmunkát erősítő és egyéb készség fejlődését elősegítő tevékenységek) meghatározó jelentőséggel bírhatnak az együtt eltöltendő középiskolai éveikre. Azt feltételezem, hogy a vizsgált korosztály esetében a szabadtéri tevékenységek előmozdítják a szociális kompetenciájuk, kommunikációjuk, csapatmunkában való együttműködésük, valamint ön- és társismeretük fejlesztését.

---

**CZINE-MACSUGA SZANDRA**

[macsuga.szandi@freemail.hu](mailto:macsuga.szandi@freemail.hu)

Tanító

BA, 7. félév

Nyíregyházi Egyetem

*Témavezető:  
Dr. Sebestyén Krisztina  
Adjunktus, NYE*

---

### **BTMN és nem BTMN gyermekek az osztályban - Tanítók módszertani repertoárjának vizsgálata**

Dolgozatom célja a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel (BTMN) küzdő és nem küzdő gyermekek tanításának, ezen belül a tanítók módszertani repertoárjának vizsgálata. A szakirodalmi áttekintés három fő téma köré csoportosul: (1) a Magyarországon folyó oktatásnak, majd a tanórák típusnak, a különböző, tanórákon alkalmazható pedagógiai módszereknek és munkaformáknak; (2) a BTMN-nel küzdő gyermekek sajátosságainak; valamint (3) a differenciáló pedagógiának a bemutatása köré.

A téma empirikus vizsgálatához egy 25 kérdésből álló kérdőívet állítottam össze, amelynek kitöltésére 2022. augusztus-szeptemberben volt lehetősége általános iskolák alsós tanítóinak. A kutatásomhoz összesen 169 kérdőív érkezett vissza, 113 online formában, 46 darab pedig papír alapon került kitöltésre. A tanítók válaszait Microsoft Excel táblázatban összesítettem, majd a felállított hat hipotézis alapján kezdtem el a beérkezett válaszokat vizsgálni. A válaszadók 86%-a nő, a kitöltők 46,7%-a idősebb 50 évnél, és csak a 10%-uk nem töltötte még be a 30. életévét. A kitöltők osztályközösségeinek 5,9%-ban nincs BTMN-nel küzdő gyermek.

Az adatok szerint a pedagóguspályán eltöltött időtől függetlenül minden pedagógus leggyakrabban a frontális osztálymunkát alkalmazza az új ismereteket szerző és feldolgozó órákon, ami megerősíti Vitéz (2006), Radnóti (2006), és Bús (2015) korábbi kutatási eredményeit. A pedagógiai módszer megválasztását azonban befolyásolja a pedagóguspályán eltöltött idő. A kitöltők 65,38%-a egyáltalán nem használja a LEGO® módszert, míg 96,4% alkalmazza az infokommunikációs technológiai (IKT) eszközöket a tanítási órákon. Ez utóbbiakat négyfokú Likert-skálán mérve a BTMN-nel küzdő gyermekek tanításakor 3,59, míg a többségi gyermekeknél 3,72 gyakorisággal alkalmazzák a válaszadók. Átlagosan a tanítók 3,63 gyakorisággal differenciálnak a tanórákon: azon pedagógusok 20%-a, akik nem tanítanak BTMN-nel küzdő gyermekeket, egyáltalán nem differenciálnak, míg azokban az osztályközösségekben, ahol 80-100% a BTMN-nel küzdő gyermekek aránya, ott minden tanórán, minden pedagógus differenciál általában heterogén csoportalakításban, vagyis akik BTMN-es gyermekeket is tanítanak, többször differenciálnak, mint, akik csak többségi gyermekekkel foglalkoznak. A tanítók leggyakrabban több segédeszközt és szemléltetést alkalmaznak, ha BTMN-nel küzdő gyermek is tanul az osztályközösségben.

---



---

**TÓBER BRIGITTA**

[toberbrigi@gmail.com](mailto:toberbrigi@gmail.com)

Neveléstudomány

MA, 4. félév

Soproni Egyetem

Benedek Elek Pedagógiai Kar

*Témavezető:  
Kissné Dr. Zsámboki Réka PhD  
egyetemi docens, SOE BPK*

---

### **Tanulóközösségek vizsgálata**

Dolgozatomban a Magyarországon működő tanulóközösségeket vizsgálom. A bemutatott tanulóközösségek iskolaszerűen működnek, a tanulási forma pedig egy viszonylag újszerű, innovatív kezdeményezés. Egy részük olyan tanulócsoporthoz tartozik, amely jogi értelemben az állami irányítástól teljesen független, míg másik részük – az egyéni munkarendet szabályozó törvény deklarálása óta - akkreditáltatta magát, így hivatalosan már „iskolák”, de pedagógiai küldetésüket a mindennapok során továbbra is változatlan módon gyakorolják. Kutatásom a tanulóközösségek oktatási formáira mindkét típusra kiterjedt. Célom az volt, hogy kérdőíves formában megismerjem a szülői döntés belső motivációjában szerepet játszó okokat, melyek hozzájárultak ezen tanulási forma választásához. Az eredmények alapján elmondható, hogy a szülői döntés hátterében elsősorban az a megnyerő pedagógiai koncepció állt, amit a pozitív tapasztalatoknál többnyire a családi, stresszmentes légkörrel, az egyénfókuszú oktatással és a 21. századi kompetenciaalapú módszerekkel indokoltak. Kutatásomat két további módszerrel is kiegészítettem, árnyaltam. 13 tanulóközösség/iskola honlapján megosztott információkat vizsgáltam, azokat a közös kapcsolódási pontokat, motívumokat tártam fel, melyek a csoportok többségénél fellelhetők. Harmadik módszerként az interjúkészítést választottam, így munkámat a tanulóközösségekben tevékenykedő pedagógusok meglátásai, benyomásai is színesítik. Kulcsszavak: tanulóközösség, tanulócsoporthoz, reformpedagógia, iskolakritika, alternatív oktatás, egyéni munkarend, egyénfókuszú oktatás, kompetenciafejlesztés, innováció, soft skill

---

---

**HORVÁTH-PALLOS KATA**

[pkate1990@gmail.com](mailto:pkate1990@gmail.com)

Neveléstudomány

MA, 4. félév

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

Neveléstudományi Intézet

*Témavezető:  
Gelencsérné Dr. Bakó Márta  
egyetemi docens, MATE NTI*

---

## **A pedagógusok kiégésének vizsgálata a digitális oktatás „mentén” egy pilotkutatás tükrében**

A pedagógusok kiégésének vizsgálata sok kutatás témája, azonban a digitális oktatással való kapcsolatát kevésbé kutatták. A kutatás célja, hogy megvizsgáljam a válaszadó pedagógusok kiégésének szintjét, továbbá feltárjam a digitális oktatással a lehetséges kapcsolódási pontokat.

A kutatás elméleti megalapozását a témába illeszkedő, releváns szakirodalmak bemutatása foglalja össze. Ismertetem a kutatók megállapításait a kiégés definícióival kapcsolatban (Szabó-Jagodics, 2016), majd egy táblázatban összegzem a hasonlóságokat illetve a különbségeket. Ebben a szakaszban szót ejtek a kiégés tüneteiről (Lubinszki, 2015), hajlamosító tényezőiről, szakaszairól, szintjeiről, s végül a kiégés prevenciós, intervenciós lehetőségeiről (Kricsfalussy, 2020). Bemutatok néhány kutatást a pedagógiai területéről, melyek fókuszában a pedagógusok mentálhigiénés állapota (Paksi-Schmidt, 2006), továbbá az énhatékonyság vizsgálata áll (Klinovszky, 2017).

A kutatási kérdések arra irányultak, hogy milyen mértékű eltérés mutatható ki a nemek, illetve a pályán eltöltött idő tekintetében. Kutattam azt is, hogy a digitális oktatás alkalmazható-e a kiégés prevenciójában?

Kvantitatív kutatás primer és szekunder forráselemzésre épült. Nem reprezentatív, kizárólag a megkérdezettek körére érvényes. Nem valószínűségi mintavétel módszerét alkalmaztam, az alapsokaság elemeinek kiválasztása nem véletlenszerű. Önkényes mintavétellel - hólabda mintavételi mód alkalmazásával - online, egyéni, önkitöltős, zárt és nyílt kérdéseket tartalmazó kérdőív formájában juttattam el a kérdéssort a válaszadókhoz. Az önként választ adó pedagógusok (n=121) a kérdőív első harmadában demográfiai jellegű kérdésekre adtak választ, a második harmad a HenningKeller-féle kiégési leltárt tartalmazta, a harmadik harmadban a digitális oktatással kapcsolatos jellemzőket térképeztem fel.

Az adatelemzés leíró és matematikai statisztikával készült. A kapott eredmények tükrében megállapítható, hogy nincs jelentős különbség a pedagógusok neme, valamint a pályán eltöltött idő és a kiégés mértéke között. Nem befolyásoló tényező az sem, hogy egy illetve két intézményben dolgozik a pedagógus. A válaszadó pedagógusok szerint az oktatási intézmények típusa azonban jelentős hatással van a kiégés elkerülésére, és 68%-a nem érzékelte a kiégés tüneteit a digitális oktatás alatt.

Ez további kutatási irányt jelöl ki, melyben feltárjuk, hogy az IKT milyen mértékben és mely területen mutat új lehetőséget a pedagógusok mentálhigiénés állapotának megőrzésében.

---

---

**AMBRÚS ENIKŐ MARTINA**

[ambrus.eniko.martina@uni-eszterhazy.hu](mailto:ambrus.eniko.martina@uni-eszterhazy.hu)

Szociálpedagógia

MA, 4. félév

Eszterházy Károly Katolikus Egyetem

Pedagógiai Kar

*Témavezető:  
Dr. Magyar Ágnes  
adjunktus, EKKE PK*

---

### **A tantermen kívüli digitális munkarendben zajló oktatás tapasztalatai Vizsgálatok a jászberényi középiskolai tanárok és diákok körében**

A digitális eszközökkel támogatott oktatás témaköre különösen aktuálissá vált napjainkban a köznevelési intézményekben. 2020-ban Magyarországon is megjelent a COVID-19 járvány, melynek következtében a diákoknak és a pedagógusoknak egyik napról a másikra kellett átállniuk a tantermen kívüli digitális munkarendre. A kutatás célja, hogy feltárja ezen időszak nehézségeit, valamint a vizsgálat a pozitív következményeket is felszínre kívánja hozni. Kíváncsi voltam, hogy vajon milyen körülményeknek, feltételeknek, tényezőknek szükséges teljesülnie ahhoz, hogy a digitális munkarendben történő oktatás zökkenőmentesen véghez menjen.

A vizsgálat a trianguláció elve alapján többféle szempontból és módszerrel kívánja a témát feldolgozni. Vizsgálatom kvalitatív kutatásaként a fókuszcsoportos interjú eszközt alkalmaztam a Jászság középiskoláinak pedagógusaival. Kutatásom során kvantitatív módszerrel történő adatfelvételt is alkalmaztam kérdőívek segítségével.

A kutatás eredményeiből kiderül, hogy a diákok napirendje megváltozott ebben az időszakban és sokkal több szabadidejük volt, amit ők osztottak be, illetve előtérbe került az önálló tanulás. A diákok részéről nehézséget okozott a társas kapcsolatok hiánya, a pedagógusok pedig úgy érezték, hogy megsokszorozódtak a rájuk nehezedő terhek. A pedagógusok elmondása szerint a diákok sokkal motiválatlanabbak lettek ebben az időszakban, így a pedagógusoknak is több időt kellett szánni a motiválásra. Ennek következtében egy idő után több pedagógus saját magát is motiválatlannak érezte. A pedagógusok pozitívként élték meg, hogy több olyan online felületet is megismertek, melyet a jelenléti oktatásban is tudnak hasznosítani.

Ez az új élethelyzet sokakat nehézség elé állított, azonban ahogyan a kutatásból is kiderült, pozitív hozadéka is voltak. A járvány sajnos még jelenleg is az életünk része, így a mai napig okozhat az oktatás területén is nehéz helyzeteket. Jelen kutatási eredményeket és tapasztalatokat a további munkámban kívánom hasznosítani, segítve a pedagógusokat és a diákokat is, hogy a digitális munkarendben zajló oktatásról egy átláthatóbb, egységesebb képet kapjanak.

---

ÁGNES HALÁSZ

[agnes.halasz@uni-corvinus.hu](mailto:agnes.halasz@uni-corvinus.hu)

-

MA, 6. félév

Budapesti Corvinus Egyetem

Marketing Intézet

*Témavezető:  
Dr. Kenesei Zsófia  
egyetemi tanár, BCE MI*

---

### **Az online oktatás elfogadásának magyarázó tényezői a felsőoktatásban**

2020 tavaszán Magyarországot is elérte a COVID-19 vírus, amelynek hatására a fizikai távolságtartás jegyében a felsőoktatásban dolgozóknak és tanulóknak – ahogy az ország lakosságának jelentős részének is – szinte egyik napról a másikra kellett átállnia online munkavégzésre. Az új oktatási forma teljesen más tanítási/tanulási stílust, napirendet, stratégiát, eltérő munkaeszközöket, az online technológia alkalmazását igényelte a felsőoktatás szereplőitől is. Saját tapasztalatimból kiindulva a felsőoktatásban résztvevő hallgatók technológia-elfogadásához vezető tényezők kutatását tűztem ki célul. Kíváncsi voltam, hogy a távoktatás során a hallgatókat milyen tényezők segítették az új oktatási formára való átálláskor. Első lépésként egy szisztematikus irodalmi áttekintő (Systematic Literature Review, SLR) készítésével rendszereztem az általam talált, felsőoktatásban vizsgált technológia-elfogadással foglalkozó szakcikkeket. Ezt követően egy kvantitatív, kérdőíves megkérdezés adatait dolgoztam fel, majd a strukturális egyenletek módszerével modellt alkotva vizsgáltam meg azon tényezőket, amelyek a hallgatók online tanulás használati szándékát befolyásolhatták. Az UTAUT modell kérdésein alapuló kérdőívet több magyarországi felsőoktatási intézményből összesen 334 hallgató töltötte ki, amelyből 307 volt érvényes válaszadás. A modell tényezői közül a várható teljesítmény, a várható szükséges erőfeszítés és a hedonista motiváció változók direkt, míg az autonómia, valamint a személyes interakció igény változók indirekt módon hatottak a használati szándéokra. Az öt konstrukció 61%-os varianciával magyarázza az online tanuláshoz vezető használati szándékot.

---

**KÖLLER DONÁT ÁKOS**

[kollerdonat@gmail.com](mailto:kollerdonat@gmail.com)

Matematikus

MSc, 1. félév

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi

Egyetem

Természettudományi Kar

**VLASZOV ARTÚR**

[ulaszov.artur@gmail.com](mailto:ulaszov.artur@gmail.com)

Matematikus

MSc, 1. félév

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi

Egyetem

Természettudományi Kar

*Témavezető:*

*Dr. Szilágyi Brigitta*

*egyetemi docens, BME TTK*

---

### **Elsőéves hallgatók pandémia előtti és alatti bemeneti adatainak elemzése modern adattudományi eszközökkel**

Az oktatás fejlesztése és korszerűsítése mindig magas prioritású feladat volt. A néhány éve kitört koronavírus járvány miatt az oktatás a világ nagy részében távolléti formára állt át. Ebben az környezetben a diákok és hallgatók teljesítménye jól tapasztalható változást mutatott. Ennek fényében tekintettük célszerűnek a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Vegyész-mérnöki és Biomérnöki Karának 2019-es és 2021-es elsőéves hallgatóinak bemeneti adatainak és eredményeinek vizsgálatát adattudományi módszerekkel.

Kutatásunk célja a hallgatók adatai közötti viszonyok feltárása és a hallgatók további eredményeinek előrejelzése ezek alapján, illetve mindezek összehasonlítása a két évben. Egy jól előrejelző modell birtokában a hallgató későbbi teljesítménye a tanulmányai kezdetén megjósolható lenne, így a lemorzsolódásban veszélyeztetett hallgatók számára időben megfelelő segítséget lehetne nyújtani.

Adattudományi eszközök széles spektrumát használtuk a kutatás valamennyi szakaszában. Az adatvizualizációban az oszlop- és szórásdiagramok mellett kiemelhetők a Sankey-féle folyamatábrák, melyeken látványosak az évek közti különbségek. Kísérletet tettünk a hallgatók csoportosítására az adatok alapján, amelyhez háromféle klaszterezési módszert alkalmaztunk. A hallgatók sikerességének előrejelzéséhez szintén számos gépi tanulási algoritmust használtunk. Az első féléves matematika jegyekből képzett jegycsoportokra különböző osztályozó, a félév végi átlagra pedig többféle regressziós modellt építettünk és hasonlítottunk össze.

Az adatvizualizáció során sikerült összefüggéseket találni az adatokban, többek közt kirajzolódott az emelt szintű érettségi pozitív hatása a további eredményekre, illetve látványos különbségeket mutattunk ki az eredmények eloszlásában a két évben. A klaszterezés nem hozott kielégítő eredményt. A prediktív modellezés során a legjobb modellek 80% fölötti hatásfokot értek el az érdemjegyekre nézve, a regresszió esetén pedig a legjobb átlagos négyzetes eltérés 0.4 körül mozgott mindkét évben.

Összességében kijelenthető, hogy a hallgatók eredményessége romlott, de ettől függetlenül továbbra is előrejelezhető. Az oktatás szempontjából érdekes eredmények elérésén túl olyan adattudományi eljárásokat is alkalmaztunk a kutatásunkban, amelyeknek oktatásban történő alkalmazásáról nincs tudomásunk.

---

---

**SIPOS BENCE**

[bence.sipos.sb@gmail.com](mailto:bence.sipos.sb@gmail.com)

Mechatronikai mérnöki

MSc, 3. félév

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi

Egyetem

Gépészmérnöki Kar

**SZÉLES KATALIN**

[katalin.szeles@gmail.com](mailto:katalin.szeles@gmail.com)

Gépészeti modellezés

MSc, 3. félév

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi

Egyetem

Gépészmérnöki Kar

*Témavezetők:*

*Dr. Szilágyi Brigitta*

*egyetemi docens, BME TTK*

*Dr. Berezvai Szabolcs*

*adjunktus, BME GPK*

---

### **Hogyan befolyásolta a tanulási szokásokat a pandémia?**

A jelenlegi pandémia különösen megnehezítette az elsőéves hallgatók tanulmányait. Ők már a középiskola utolsó, az érettségi szempontjából kiemelten fontos hónapjait is online oktatásban töltötték. Magyarországon 2020-ban a járványhelyzet miatt változott az érettségik rendje: nem került sor a szóbelikre, amelyeken a középiskolai évek alatt megtanultakról ad számot a vizsgázó. Az őszi szemeszter első hat hete ún. hibrid oktatásban folyt a BME-en: az előadások online, a gyakorlatok jelenléti formában kerültek megtartásra, majd a hetedik héttől teljes egészében digitális lett az oktatás.

Kutatócsoportunk évek óta foglalkozik a tanulási idő és a tanulás hatékonyságának monitorozásával. A kalkulus tárgy minden oktatási segédanyagához az EduBase oktatási platform biztosít keretrendszert. Ennek segítségével monitorozni tudjuk a tanulási időket, az eredményességet, ebben a rendszerben kerültek megíratásra a tesztek is. Tanítási módszereink a teszthatás kutatásában elért tudományos eredmények figyelembevételével kerültek kialakításra. Kutatásunkban több szempontból elemezzük a BME GPK 2020-ban felvételt nyert mechatronikus és energetikus hallgatóinak tanulási folyamatát, annak eredményességét. A kapott eredményeket összevetettük a tanulmányait 2018-ban kezdő mechatronikus és energetikus évfolyam tanulási szokásaival, akiknél szintén részletes vizsgálatot végeztünk. Megállapíthatjuk, hogy a tanulási idő alakulását nagymértékben befolyásolta a pandémiás helyzet: a diákok az online oktatásban még inkább használták a rendelkezésükre álló gyakorlófelületet, a szemesztervégi hajrá nem csökkentette a gyakorlási időket, a tanulás kiegyensúlyozottabbá vált. A középiskolai eredményeket is figyelembe véve megállapíthatjuk, hogy az emelt szintű érettségivel érkezők átlagosan több időt fordítottak a gyakorlásra annak ellenére, hogy a kalkulus tananyag egy részét ők már középiskolában elsajátították. Megfigyelhető az is, hogy a hallgatók gyakorlási idejére erős visszacsatolással voltak a teszteken elért eredmények. Diákjaink sikerrel birkóztak meg a nehezebb feladattal.

---

---

**VARGA KLAUDIA**

*v.klaudia022@gmail.com*

Óvodapedagógus

BA, 6. félév

Szegedi Tudományegyetem

Juhász Gyula Pedagógusképző Kar

*Témavezetők:*

*Dr. Hódi Ágnes*

*adjunktus, SZTE JGYPK*

*Soós Katalin*

*mesteroktató, SZTE JGYPK*

---

### **Óvodai nevelés a pandémia alatt**

Kutatásom témája az óvodai nevelésről szól a pandémia ideje alatt. A Korona vírus 2020 tavaszán okozott nagy változásokat az emberek életében, emellett a magyar oktatásban is. Kutatásom kezdetekor számos információnk volt arról, hogy az iskolákban, felsőoktatásban hogyan oldották meg az oktatást a bezárások miatt, azonban az óvodai nevelés folytatásáról kevesebb információkkal rendelkezünk. Így fogalmazódott meg bennem a kutatásom témája. A dolgozatomban arról olvashatunk, hogy az óvodák miképp oldották meg a gyerekek nevelését a pandémia okozta bezárások alatt, a szülők hogyan oldották meg a gyermekek felügyeletét, emellett információkat kapunk arra is, hogy a gyerekek digitális eszközök használati szokásaiban okozott-e változást. A kutatásban arra is kapunk adatokat, hogy a gyerekek fejlődésében okozott-e változást az óvodai bezárás, és ha igen, milyen változások történtek. Az adatok megszerzésében óvodapedagógusok és szülők voltak segítségemre. A kutatásommal célom volt azonban az is, hogy ha a pandémia miatt újabb bezárások következtek volna be, akkor a pedagógusok, családok segítséget kaphassanak ahhoz, hogy minél sikeresebben vegyék az új akadályokat.

---

**BOTH NIKOLETT**

[bnikolett96@gmail.com](mailto:bnikolett96@gmail.com)

Közlekedésmérnöki

MSc, 4. félév

Széchenyi István Egyetem

Építész-, Építő- és Közlekedésmérnöki Kar

*Témavezető:*

*Dr. Henézi Diána Sarolta  
egyetemi adjunktus, SZE ÉÉKK*

---

**A B kategóriás kezdő és fiatal gépjárművezetők közlekedési ismereteinek, ismeretszintjének összefüggése a közúti személyi sérüléssel balesetszámok alakulásával**

Dolgozatom fő témája a fiatal gépjárművezetők (17-29 évesek) közlekedési ismereteinek és az általuk okozott balesetek lehetséges összefüggéseinek vizsgálata. Az elemzést a 2010 és 2020 között bekövetkezett, az említett korosztály által személygépjárművel okozott személysérüléssel balesetek és a kategóriás képzés elméleti vizsgaeredményei alapján készítettem. A vizsgálat elsősorban a tudásbeli hiányosságokból eredő, illetve az emberi tényezőhöz köthető balesetekre összpontosít, feltárja a leggyakrabban elrontott elméleti vizsgakérdések és a leggyakoribb balesettípusok közötti lehetséges összefüggéseket, valamint javaslatot tesz a problémát javító intézkedésekre. A fiatalok baleseti okait kutatva egyértelműen kirajzolódott, hogy esetükben a legtöbb baleset a sebesség nem megfelelő megválasztása miatt történik. Dolgozatomban megvizsgálom, hogy ez a szabályismeret hiányához köthető vagy attitűdbeli probléma. A dolgozat kitér a baleseti veszteségértékekre is, hiszen a téma korántsem elhanyagolható célja, hogy megoldási javaslatokat találjon a személysérüléssel balesetek csökkentésére, rávilágítson a balesetek, különösen a fiatalok baleseteinek nemzetgazdasági jelentőségére. Az adott korcsoport közlekedési ismereteinek vizsgálatára a vizsgáztatási adatok elemzésén kívül primer kutatást is végeztem, önbevalláson alapuló online kérdőíves felmérés formájában.

---



---

**KEMENCZEI EDINA**

[kemenczei.dina@gmail.com](mailto:kemenczei.dina@gmail.com)

matematika-fizika tanár

Osztatlan, 7. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Természettudományi Kar

*Témavezető:  
Hömöstre Mihály  
mestertanár, ELTE TTK*

---

### **Általános iskolai fizika tanítás társasjátékok integrálásával**

A dolgozatomban bemutatom, hogy az általam készített játékok hogyan alkalmazhatóak a fizika tanításában. Az általános iskolás korosztály számára a fizika tantárgy megértését és megkedveltetését tűztem ki célul, ezt tanárként egy kreatívabb formában valósítottam meg az óráimon: saját készítésű játékok a fizika tárgyhoz kapcsolódó témával. Ezekkel az eszközökkel változásokat akartam elérni a tanulóknál, hogy a fizikát kevésbé gondolják nehéznek, lássák a hétköznapi életben is a tanultak hasznát. Ezekhez különböző már létező és a tanulók által is ismert játékokat alakítottam át, ezeket a játékokat fizika tantárgy tanulásához illeszkedővé tettem. A mérés során az általam tanított két osztályba különböző játékokat vittem be. A Maradj talpon! játék célja a tanulók önértékelése egy tananyag rész végén, mivel hetedik osztályba vittem be, így az eddigi tudásukról a kinematika témakörében kaptak visszajelzést. Az egymás között feltett kérdések kizárólag az addig tanultakat kéri vissza. A hetedik osztályban még kiemelendő a játékos tanulói kísérlet, az órán a tanulóknak egy lufi mozgását kellett vizsgálniuk. Ezt megelőzte, hogy egy puzzle kirakásából kellett rájönniük a mérőpároknak, hogy milyen adatokat is kell mérni. Nyolcadik osztályban használt játékom Gazdálkodj okosan! célja pedig, hogy különböző háztartási kis- és nagygépek energia felhasználásával tisztában legyenek. Az eredeti szabályoktól eltérően a fizetőeszköz a kWh, ezzel kitekintést kaptak arra, hogy az általuk is használt eszközök mégis mennyi fogyasztást jelentenek havi szinten számolva. A mérés végére kapott eredmény, hogy érdemes nem a hagyományos frontális módon tanítani; a tanulók élvezték a játékokat, és ezek az új módszerek az attitűdben és a tudásukban is pozitív változást értek el.

---

**ÜST NORBERT**

[ustnorbert91@gmail.com](mailto:ustnorbert91@gmail.com)

Tanító szak

BA, 7. félév

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

Neveléstudományi Intézet

*Témavezetők:*

*Szántóné Tóth Hajnalka*

*tanársegéd, MATE NTI*

*Dr. Zentai Gabriella*

*egyetemi docens, MATE NTI*

---

## **Gamifikáció az oktatásban, fantasy szerepjáték a természettudományos tanórákon**

A hazai és nemzetközi attitűdvizsgálatok rávilágítottak arra, hogy a tanulók természettudományos tantárgyakkal kapcsolatos megítélése életkoruk előrehaladtával egyre inkább kedvezőtlen irányba változik (Csapó, 1999; Csíkos, 2010; Molnár, 2014; Chrappán, 2017). A kisgyermek veleszületett természetes kíváncsiságát, érdeklődését a természettudományok hagyományos oktatása nem képes fenntartani. Ezek mellett, napjainkban a tanulók egyre inkább a virtuális világ csábításának vannak kitéve.

A számítógépes játékok egy fiktív világban tartják őket, ahová vissza-visszatérnek, és az életüket inkább egy ilyen

eseményekben és akcióban gazdag környezetben töltik.

Kutatásom célja egy új, gamifikációval támogatott oktatási módszer kidolgozása, kipróbálása és hatékonyságának vizsgálata. Ehhez létrehoztam a valóságban megélhető szerepjátékbeli világot, amelytől azt várom, hogy növelje a tanulási motivációt, a gyermekek természettudományok iránti érdeklődését. Itt a gyermekek a természettudományos tanóráimon barbárok, paladinok, mágusok lehetnek, és még sok más szerepbe bújhatnak. Élhetik az itt kapott karakterek életét az iskolai környezetben is. Bemutatom nekik, hogy a valós életben, az iskolapadban is lehetnek hősök, éppúgy, mint a kedvelt játékaikban. A döntéseiknek a való életben éppolyan következményei vannak, mint a játékokban. Feltételezésem szerint a módszerem által a természettudományok tanulásában motiváltabbak lehetnek, természettudományos kompetenciáik fejlődhetnek.

Kutatási módszerem egy kontrollcsoportos fejlesztőkísérlet, amelyben két hasonló adottságokkal rendelkező iskola tanulói természettudományok iránti attitűdváltozását vizsgáltam meg, 60 tanuló bevonásával (kísérleti csoport 20 fő, kontrollcsoport 40 fő). Összehasonlítottam az előmérés és az utómérés eredményét mind a kísérleti, mind a kontrollcsoportban, a mérések között az eltelt három hónapban a kísérleti csoportban a gamifikációval támogatott oktatási módszert alkalmaztam, míg a kontrollcsoport a hagyományos módszerekkel haladt.

A vizsgálat eredményei igazolták, hogy a kísérleti csoport tanulóinak természettudományok iránti attitűdjének változása meghaladja a kontrollcsoportét. Ezek az eredmények igazolják azt, hogy az általam kidolgozott módszer hozzájárul a tanulók természettudományok iránti attitűdjének pozitív irányba történő elmozdulásához.

---

---

**HORVÁTH JÓZSEF**

[hjsoft90@gmail.com](mailto:hjsoft90@gmail.com)

villamosmérnök

BSc, 3. félév

Óbudai Egyetem

Kandó Kálmán Villamosmérnöki Kar

*Témavezető:*

*Dr. Molnár György*

*egyetemi docens, OE KVK*

---

## **Háztartási méretű kiserőművekkel támogatott okosotthon módszertani és technológiai megoldásai**

Jelen dolgozatom célja egy olyan szakmai ismeretanyag összeállítása, amely közérthető módon bemutatja a hazánkba jelenleg elérhető HMKE megoldásokat, amelyekkel intelligens módon egészíthetjük ki otthonunk energiaellátását. Dolgozatom aktualitását a bonyolult energiaellátási biztonság és a médiában gyakorta elhangzó szakszerűtlenül megfogalmazott magyarázatok adják. Nem ritka ma sem, hogy például a napkollektort és a napelemet összekeverik, pedig működésüket tekintve óriási a különbség a két rendszer között. Szintén nagy dilemmát okoz a laikus felhasználó számára a megtérülési idő meghatározása, pláne most, amikor elhangzott, hogy a hálózatba történő betáplálás engedélyezése megszűnik, vagy az a tudat, hogy a szaldós elszámolás megszűnik. A témához kapcsolódóan kitérek a Smart Grid rendszerekre is, hiszen a HMKE rendszerek használhatóságát jócskán kiterjesztik a városi energiaellátó - energiatároló rendszerek. Egy konkrét példán keresztül bemutatom, hogyan zajlik le a beruházás tervezése, milyen tervezési fázisokat szükséges meghatározni, ahhoz hogy a kívánt energiamennyiséget optimálisan tudjuk felhasználni. Különösen azokat a tervezési lépéseket próbálom kiemelni, amelyeket nem szakembereknek kell meghatározniuk. Végül a dolgozatomban kitérek a beruházás, mint befektetés szemlélet bemutatására, ezzel is inspirálva a hallgatóságot otthonuk energiaellátásának korszerűsítésére.

---

**PIPICS JÁNOS**

[pipics34@gmail.com](mailto:pipics34@gmail.com)

osztatlan tanárszak, történelem-fizika

Osztatlan, 11. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Berzsenyi Dániel Pedagógusképző Központ

*Témavezető:*

*Szendreiné Boncz Ildikó  
tanársegéd, ELTE BDPK*

---

### **Multidiszciplináris elektronikus tananyag készítése, használata mechanika témakörben.**

A 21. századi tudományosság alapvető követelményei a széles látókör, a multidiszciplináris szemlélet és a jó kommunikációs készség, együttműködés. Információs társadalmunkban egyre nagyobb érték a keresés és a felhasználás tudása, melyek felnőnek a biztos lexikális ismeretek mellé, s a mai kor tudósának egyszerre kell szakterületén jártasnak és a digitális eszközöket biztonsággal, hatékonyan kezelő, kollégáival mindenkor együttműködni képes szakembernek lennie. A hagyományos tanulmányi versenyek azonban sokszor csak egy-egy tantárgy tudásanyagát kérik számon, néha a tantervektől elrugaszkodva. A felkészülés és felkészítés plusz terhet ró a tehetséges diákokra és a pedagógusokra, az eredmények viszont kétségesek.

Célkitűzésem egy olyan tehetséggondozó program megalkotása lett, amely napjaink kihívásainak és a jelenleg hatályos kerettantervnek megfelelően elősegíti a valamely területen tehetséges tanulók fejlesztését egy fizika szakkör keretében. A tantárgyközi kapcsolatokat erősítve, a szakkör első felében multidiszciplináris témák (fizika és művészetek, sport, humán területek kapcsolódási pontjai) élményszerű feldolgozása történik, majd a diákok a részterületek alapján egy saját kutatási témát választanak, amelyet önállóan dolgoznak fel. A várt eredmény egy önálló produktum elkészítése (prezentáció és/vagy írott szöveg), amelyet a diákok egy záró tehetségnapon adhatnak elő, valamint a helyes szemlélet kialakulása: a tudományos munka megismerése, értékelése, önálló kérdésfeltevés, az információgyűjtés és a felhasználás képessége, illetve a fizikából tanult jelenségek felismerése más területen is.

A program többféleképpen valósulhat meg aszerint, hogy a fizikatananyag melyik fejezetére épül a szakkör, így több modult terveztem, de csak egyet, egy mechanika témájú szakkört dolgoztam ki részletesen. Pályamunkámban azt a folyamatot mutatom be, ahogy a tervezet elkészült, ismertetem magát a szakkört annak módszertani, szakirodalmi háttérével. Mellékelek egy tanári segédanyagot multimédiás elemekkel (linkgyűjtemény) és feladatokkal, játékokkal, áttekintem használatát, valamint kitérek a digitális közlés előnyeire, felhasználási lehetőségeire.

---

---

**SCHÖNLÉBER SZTELLA**  
[schonleber.szteella@gmail.com](mailto:schonleber.szteella@gmail.com)  
Gazdaságinformatikus  
BSc, 3. félév  
Milton Friedman Egyetem

*Témavezető:  
Szegediné Dr. Lengyel Piroska  
főiskolai tanár, MILTON*

---

### **Tanulás online környezetben: előtérben az érzelmi tudatosság**

Tanulmányomban a személyiségfejlesztést és a tanuláshoz a pozitív légkör kialakítását emelem ki. A tanulók érzelmi állapota nagy hatással van a tanulás eredményességére, ugyanis az érzelmi állapot a tanuló motiváltságával hozható összefüggésbe. Tanulmányomban azokra a kérdésekre keresem a választ, hogy: hogyan, mikor és miért tanulnak a diákok?

Dolgozatom fő mondanivalója, hogy az érzelmi intelligenciának döntő szerepe van az eredményes tanulásban, és a játékalapú tanulás sokszorosára képes növelni a tanulás eredményességét. Megvizsgálom a tanulási motivációkat, amelyek a feltételezésem szerint igen szoros kapcsolatban áll a tanulási stílusokkal. A szakirodalom mentén körbejáróm a tanítási-tanulási folyamat feltételrendszerét, megvizsgálom az érzelmi intelligencia tanulásban betöltött szerepét, illetve értékelem a Milton Friedman Egyetem hallgatói körében végzett kérdőíves kutatásom eredményét. A kutatás a személyiségjegyek és a tanulási motiváció közötti összefüggést vizsgálja, illetve elemzi a hallgatók értékelését a tanulásukat támogató módszertani eszközökről. Vizsgálom továbbá a kutatáshoz kapcsolódóan a digitális térben a játékos feladatok alkalmazását, ugyanis a játékos feladatok és a változatos környezet leköti a tanulók figyelmét, így például az e-könyvek használata pozitívan hat a tanulás eredményességére. Dolgozatomban bemutatásra kerül egy általam kidolgozott e-könyv lapjai. A Milton Friedman Egyetemen megtartott Matematika Filmekben kurzust digitalizáltam az említett e-könyv formájában.

Végezetül dolgozatom utolsó fejezetében a kurzushoz készített e-könyv fejlesztésének a lépéseit és a módszertani felépítését mutatom be.

---

---

**KISSNÉ JUHOS ÁGNES**

[kissnejuhosa@gmail.com](mailto:kissnejuhosa@gmail.com)

gyógypedagógia

BA, 19. félév

Debreceni Egyetem

Gyermeknevelési és Gyógypedagógiai Kar

*Témavezető:  
Dr Hegedűs Roland  
egyetemi docens, EKKE PK*

---

## **Hogy tanítunk természettudományt? Tanulásban akadályozott és többségi gyermek természettudományos oktatásának egy szelete**

A témánk aktualitását jelzi, hogy 2020-ban kiadott új Nemzeti Alaptantervben a környezetismeret oktatás 1-2. osztályban önálló tantárgyként megszüntetésre került. Akkor, amikor a XXI. században igen nagy jelentősége van a környezetvédelemnek és természettudományos gondolkodásnak. A természet megismerése a családban kezdődik, az óvodában folytatódik, aminek a kontinuitása megszakad az iskolában.

Kutatásunkban arra kerestük a választ, hogy a pedagógusok véleménye alapján a tanulásban akadályozott eltérő tantervű iskolába járó és többségi iskolában tanuló tipikus fejlődésmentű diákok motivációja, háttértudása eltérő-e, az általuk használt tankönyvek használhatóak-e. Szerettük volna megtudni, hogy a digitális világhoz tudtak-e alkalmazkodni a természettudományos órákat tartó pedagógusok. A gyakorlatorientáltabb oktatás különbségeire, hasonlóságaira is szerettünk volna választ kapni.

Kvalitatív kutatást végeztünk, félig strukturált interjúval (4 féle interjúvázzal), ami során 13 pedagógust kérdeztünk meg, akik általános iskolában környezetismeretet és természetismeretet tanítanak többségi, illetve szegregált intézményekben.

A kutatás eredménye, hogy a megkérdezett pedagógusok véleménye nagyon sok helyen összeesngött a korábbi szakirodalommal. A tanulásban akadályozott gyermekek motivációja az alsó tagozaton alacsonyabb, mint a többségi tanulóké, majd a felső tagozaton ez megfordul, amit Józsa és Fazekasné (2009) empirikus kutatása is alátámaszt. A megkérdezettek véleménye szerint a természettudományon belül a biológia rész tudomány felé orientálódnak inkább a diákok, és ennek legfőbb okaként említik, hogy ez az, ami körül veszik őket, és meg tudják tapasztalni. Ezért lenne fontos az óvodás kortól folyamatosan tanulni a környezetismeretet, egyrészt mert a tanulásban akadályozott gyerekeknél fontos a folyamatos, rendszeres ismétlés (Szili, Klenovitsné 2019), valamint a természettudományos gondolkodás kialakulása is. A gyakorlatorientáltabb oktatással egyetértenek a megkérdezett pedagógusok, és szükségesnek is tartják a tapasztalati úton szerzett ismereteket, de a tanórai időkeret, és a tankönyvben összezsúfolt tananyag, és az iskolai eszközhiányok miatt nehezen valósítható meg. A tankönyvek használhatóságáról megoszlanak a vélemények a többségi iskolában tanítók körében, de az eltérő tantervű iskolákban jónak tartják és használják is. A háttértudás, a család szociális helyzete összefügg a tanórai motivációval, tanulással mindkét csoportnál.

---

---

**MATA EMESE**

[mata.emese45@gmail.com](mailto:mata.emese45@gmail.com)

Tanító

BA, 3. félév

Eszterházy Károly Katolikus Egyetem

Pedagógiai Kar

*Témavezető:  
Dr. Homoki Erika  
egyetemi docens, EKKE PK*

---

### **Környezetismeret tantárgy 1-2. évfolyamon való megszűnésének hatásai a 3. osztály tudásszintjére**

A kutatást 2022 tavaszán kezdtem el, 3.osztályos tanulókkal. Azért, választottam ezt a korosztályt, mert ez volt az utolsó olyan tanév, amikor még a 3. osztályos tanulók 1-2. évfolyamon is tanultak környezetismeretet.

Kutatásom során szerettem volna választ kapni arra a kérdésre, hogy az 1-2. osztályban megszűnt környezetismeret tantárgy hiánya mit okoz, és az új Nemzeti Alaptantervben megfogalmazott nevelési szinterek (anyanyelv, technika tantárgy) mennyire tudják pótolni a tárgy hiányát.

A kutatás előtt feltételeztük, hogy az új NAT-ban megfogalmazott nevelési szinterek nem váltják ki a tantárgy meglétét, valamint a magyar nyelv és irodalom tantárgyba való integrálás során a környezetismereti elméleti alapok részletessége elsikkad. A pedagógusok többsége egyáltalán nem örül a környezetismeret tantárgy 1-2. évfolyamon való megszűnésének, a gyakorlatorientáltabb témakörök rosszabb eredményeket hoznak a 2022-es mérésben, mint 2009-ben. Továbbá, feltételeztük azt is, hogy az időkeret csökkenése magával hozza majd a mérőlapon elért eredmények romlását.

A mintavétel során kvantitatív kutatást végeztem, amelyet alsó tagozatos gyermekeknek készített környezetismeret mérőlapokkal, valamint interjúkkal (kvalitatív) készítettem pedagógusokkal. Mind a mérőlapok kitöltése, feldolgozása, adatbázis építés és az interjúk elkészítése és feldolgozása is a saját munkám.

A kutatás során az ország minden megyéjéből érkeztek vissza mérőlapok. A tanulókat nemcsak tudásszintjük alapján, hanem képességszoportok, nemek, születési évek alapján is csoportosítottam. A különböző általános iskolák megkeresése online módon, és véletlenszerű kiválasztással történt. Összesen, több, mint 80 általános iskolával és 2288 kisgyermekkel zajlott a kutatás.

A kutatás eredményeinek egy része bizonyítja az általunk megfogalmazott hipotéziseket. A pedagógusi interjúk egyértelműen bizonyítják, hogy a pedagógusok többsége (91%) nem örül a környezetismeret tantárgy megszűnésének, a legtöbb vélemény alapján a beintegrálás nem biztosítja az alapos, részletes eleméleti ismeretek elsajátítását (60%).

Az egyik legrosszabb eredményt a nem vártan Veszprém megye hozta, legjobban Vas megye, és Nógrád megye teljesített.

Alapvetően, több hipotézisünk is bizonyítható a 2022-es mérés alapján, ugyanakkor néhány hipotézisünk a 2023-as mérés alkalmával további vizsgálatokat igényel.

---

---

**FABULA DOMINIK MÁTÉ**

[fabuladominik2000@gmail.com](mailto:fabuladominik2000@gmail.com)

Földrajz-Természetismeret-környezettan

tanárszak

Osztatlan, 7. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Természettudományi Kar

*Témavezetők:*

*Angyal Zsuzsanna*

*adjunktus, ELTE TTK*

*Kis Annamária*

*tanársegéd, BME ÉMK*

---

### **Miért legyek Z-szakos? A természetismeret-környezettan tanárszak és a „Z-szak” összehasonlítása**

A 2013-ban újra bevezetésre kerülő osztatlan tanárképzés alkalmával egy új tanárszak jelent meg a választható szakok listáján: ez a természetismeret-környezettan szak volt. Ezen képzés során olyan integrált természettudományi tudást kaptak a hallgatók, amelyet más szakokon nem tudtak volna elsajátítani. Az évek során tantervükben történtek ugyan kisebb-nagyobb változtatások, de egészen a 2022-es évig nem történt számottevő változás. 2022-ben jelent meg a szak új képzési és kimeneti követelménye (KKK), melyben meghatározták a szak reformálásának irányát. Az újragondolt természettudomány-környezettan tanárszak egy a Z generáció gyermekeinek szóló, 5 éves osztatlan egyetemi szak lett, annak érdekében, hogy a következő generációkat sokkal eredményesebben legyenek képesek a megfelelő szinten oktatni. Emellett a szak fontos célja, hogy mérsékelje a köznevelésben a természettudományos tantárgyak oktatásában felmerült hihetetlen mértékű problémákat és megoldást adhasson a tanárhiány e területén is.

Kutatásom során, több vizsgálati szempont alapján kívánom összehasonlítani az eddigi szakot az új szakkal. Munkámban a szakok gyakorlatorientáltsága, fejlesztett kompetenciái területén, a hallgatókat érő leterheltség és a megkapott tudásuk komplexitásának vizsgálatát tűztem ki célként. Ezek segítségével kívánok rámutatni az új szak előnyeire, illetve feltárni esetleges javításra szoruló hibáit.

---



---

**BÉRES ANDRÁS**

[beres.andras2@pte.hu](mailto:beres.andras2@pte.hu)

biológiatesttanár (egészségtan)

(természettudományi gyakorlatok) -

földrajztanár

Osztatlan, 9. félév

Pécsi Tudományegyetem

Természettudományi Kar

*Témavezetők:*

*Szárász Tamás*

*középiskolai tanár, Pécsi Tudományegyetem Gyakorló Általános Iskola, Gimnázium és Óvoda*

*Dr. Bálint Ágnes (btk)*

*egyetemi docens, PTE BTK*

---

## **Tanulóközpontú módszerek motivációs elemzése a földrajztanulásban és tanításban**

A frontális munka a hazai közoktatás egyik leggyakrabban alkalmazott szervezési módja napjainkban is. A dolgozatom központi témája olyan módszerek és munkaformák módszertani és motiváció vizsgálata, melyek földrajzórán alkalmazhatóak és kiválthatják ezt a munkaformát. Célom az volt, hogy egy adott földrajzi téma (hidroszféra) tanítása során a diákokat a lehetőségekhez mérten minél jobban foglalkoztassam, így a tanórákon különböző formában a tanulás folyamatában alkalmaztam: szabadulósobát, adatelemző és matematikai feladatokat, vitát, kooperatív- és kollaboratív munkát, illetve atlaszközpontú feladatot. A vizsgálatot két kilencedikes osztályban végeztem párhuzamosan egy gyakorló gimnáziumban. Dolgozatom két részből áll. Az első rész egy módszertani vizsgálat, összegzés, melyet ehhez kapcsolódó motivációkutatás követ. Utóbbi több általam módosított kérdőívcsomagra épül. Az általam felállított hipotézisek többsége beigazolódott, azaz a diákok órán való részvételi kedve magas volt, a témazáró dolgozaton jó eredmények születtek, a tanulási motivációkat mérő faktorok közép-magas eredményeket mutattak. A kutatásom végére így arra a következtetésre, eredményre jutottam, hogy a diákok magas mértékű órai foglalkoztatása, eredményesebb és számos előnyt hordoz magában, így a frontális oktatás szerepe minimálisra csökkenthető különböző eszközökkel, gyakorlással.

---

---

**VINCZE OLGA**

[vincze.olga@avkf.hu](mailto:vincze.olga@avkf.hu)

Tanító

BA, 5. félév

Apor Vilmos Katolikus Főiskola

*Témavezető:  
Dr Both Mária Gabriella  
főiskolai tanár, AVKF*

---

### **Tér, idő, mozgás Útkeresés a környezetismeret-tantárgy tanításában**

Az elmúlt években a természettudományos tantárgyak iskolai tanítása és a pedagógusképzés helyzete a figyelem középpontjába került a köz- és a felsőoktatás minden szintjén. Az új Nemzeti alaptanterv (2020) új helyzetet teremtett a természettudományos gondolkodás megalapozásában az alsó tagozaton. Kis mintával végzett pilot kutatásunk egyik célja az volt, hogy képet alkossunk arról, hogy a harmadik évfolyamba lépő diákok rendelkeznek-e azzal a fogalomismerettel és azokkal a képességekkel, amelyek eredményesen megalapozzák későbbiekben a természettudományos tárgyak tanulását. A téri és időbeli tájékozódás témakörét választottuk feldolgozásra. Ez a téma különösen alkalmas szabadmozgással végezhető feladatok végzésére és a természeti jelenségek oksági kapcsolatainak felismertetésére. A tevékenységek megvalósításakor különösen ügyeltünk a kedvező tanulási környezet megteremtésére. A diagnosztikai mérés alapján összeállított fejlesztő programunk két érzékeny csoportnál hozott kiemelkedő fejlődést. Eredményeink összhangban vannak két nemzetközi kutatás tapasztalatával.

Space, time, movement

Pathfinding in teaching environmental studies

Recently the teaching of science in schools and the situation of teacher training have been the focus of attention on all levels of public and higher education. The new National curriculum (2020) has created a new framework for the foundation of scientific thinking in lower secondary education. One of the aims of our pilot research with a small sample was to obtain reliable information about whether students entering third grade have the conceptual knowledge and skills that will effectively underpin their upcoming science studies. We chose the topic of spatial and temporal orientation. This topic gave a great opportunity for us to apply free-movement tasks and to enable the students to recognise the causal relationships between natural phenomena. Special care was taken to create a favourable learning environment for the activities. Our developmental programme, based on diagnostic assessment, has led to outstanding progress in two sensitive groups. Our conclusions are in line with the results of two international studies.

---

**KARDOS GERGELY**

[kardos98@gmail.com](mailto:kardos98@gmail.com)

Fizika-matematika osztatlan tanári

Osztatlan, 11. félév

Szegedi Tudományegyetem

Természettudományi és Informatikai Kar

*Témavezető:*

*Dr. Farkas Zsuzsanna*

*főiskolai tanár, SZTE JGYPK*

---

### **Útkeresés a zene fizikájának tanításához**

A hangok, a zene mindennapjaink fontos része, így valamilyen szinten mindenkire közel álló témáról beszélünk. Emiatt lehet a zene kiváló motivációs eszköz a diákok fizika iránti érdeklődésének felkeltésében. A hangtan oktatása az utóbbi években újra visszakért az általános iskolás és középiskolás kerettantervbe a hullámok témakörén belül. A kerettanterveket megvizsgálva úgy láttam, hogy ebben a témában módszertani anyagok készítése hiánypótló tevékenység lenne. Ezért elsődleges célom az volt, hogy a hangtan fejezethez tanítási javaslatokat készítssek.

Dolgozatomban több, egyszerűen, hétköznapi tárgyakat felhasználva elkészíthető, nem csak tanárok, hanem diákok által is könnyen megvalósítható kísérleti javaslat szerepel, amelyek alkalmazhatók a téma tanítása során. Ugyanakkor fontosnak tartom felhívni a figyelmet a téma tanítását jelentősen megkönnyítő, a hangok vizsgálatára alkalmas számítógépes és mobiltelefonos programokra, szimulációkra, vagy az internetes felületeken megtalálható tartalmakra. Ezeket felhasználva, adaptálva korcsoportra, iskolatípusra stb. a téma tanórán kívüli alkalmazhatósága szinte korlátlan, otthoni projektfeladatok és tanulói mérések elvégzésére is lehetőséget kapunk. További célja a dolgozatnak az, hogy megvizsgálja a téma más tantárgyakkal való kapcsolódási pontjait. Ilyen például a biológia, mellyel a hallás fiziológiai és pszichofizikai jelenségei teremtenek kiváló kapcsolatot. Egy másik egyértelmű kapcsolódás az ének-zene tantárgy, amelyben például a hangszerek működésének megismerése ötvözi jól a két tantárgy ismeretanyagát. Az egyszerű, otthon is elkészíthető hangszerek fizikai magyarázatának megismerése után pedig az ezekkel való közös játék már a diákok közös zenei élményét gazdagítja. Ez utóbbira is több lehetőséget bemutatok a dolgozatban.

Saját eredményeim felsorolásszerű összefoglalása:

- A hangtan témakör tanításának általam képviselt szemléletben való felépítése.
  - A klasszikus kísérletek olyan célú értelmezése, hogy hogyan kapcsolódnak azok gyakorlati példákhoz, hangszerekhez vagy éppen a diákok által a közösségi médiában látottakhoz.
  - Költséges kísérleti eszközök mindennapi eszközökből való helyettesítése.
  - A modern technológia adta lehetőségek felhasználása tanári és tanulói kísérletek vagy fizikai mérések formájában.
  - Saját ötletek bemutatása a tananyagban szereplő fogalmak szemléletes bevezetésére.
  - Példák, hogy a témakör milyen tantárgyokhoz és azok mely területeihez kapcsolódhat (ének-zene, matematika, biológia).
-

---

**CSÓKA TAMÁS**

[tamas.csoka98@gmail.com](mailto:tamas.csoka98@gmail.com)

Tanító

BA, 8. félév

Károli Gáspár Református Egyetem

Tanítóképző Főiskolai Kar

*Témavezető:*

*Dr. Csontosné Dr. Buzás Zsuzsa  
főiskolai adjunktus, KRE PK*

---

### **A filmzene megjelenése az általános iskolai ének-zene órákon**

Kutatásom témájaként a filmzene műfajának megjelenését választottam az általános iskolai zeneoktatásban. A filmzene, a médiaműveltség, médiatudatosság, vagy a filmpedagógia témaköreinek empirikus vizsgálata kevésbé jellemző a hazai zenei neveléshez kapcsolódóan, vizsgálatommal ezt a hiányt is szerettem volna pótolni. A koronavírus járvány miatt az elmúlt időszakban a digitális eszközök ének-zene órai alkalmazása még inkább felértékelődött, valamint szükségessé vált a tananyagok átgondolása, új pedagógiai módszerek fejlesztése is (Jakab, 2014). A zenehallgatás komplex folyamat, a tudatos zenehallgatás kialakításhoz szükséges a zenei képességek intenzív fejlesztése. Felső tagozatos diákok körében (N=140) végzett felmérés alapján (Janurik és Józsa, 2018) a zenei motiváció igen alacsony, amely az egyes ének-zene órai tevékenység típusok kedveltségétől függ. Elsődleges a megfelelő tanulói motiváció és attitűd kialakításában az áramlatélmény, amelyet Csíkszentmihályi (2007) a tökéletes élményként jellemez. A flow bármilyen koncentrált tevékenység során kialakulhat, ide tartozhat a zenehallgatás, a sport, vagy egy film megtekintése, illetve az éneklés és az aktív zenélés örömteli folyamatai is. A kutatásomat két részben mutatom be. Az első részben saját fejlesztésű zenehallgatás tesztel vizsgáltam a tanulók komolyzenei, filmzenei és könnyűzenei ismereteit. A második részben kérdőív segítségével az énekórák részterületeihez kapcsolódó attitűdöt, zenehallgatási, filmnézési és digitális eszközhasználattal kapcsolatos szokásokat vizsgáltam. A zenehallgatás tesztnek (Cronbach alfa=0,785) és valamennyi altesztjének reliabilitása megfelelő volt, tehát alkalmas a terület vizsgálatára. A teszt a legmegbízhatóbban a tanulók filmzenei ismereteit méri. A mintában részt vevők átlageredménye a filmzene alteszten közel 70%, szignifikáns különbség nem volt a vizsgált évfolyamok között. Az eredmények alapján a diákok szívesen hallgatnának a zenei órákon modern, kortárs zenei műfajokat, például filmzenéket is. A filmművészet, a digitális eszközök és az egyes művészeti ágak megfelelő és gazdag eszköztára tanulóink számos képességét tudják hatékonyan fejleszteni, amelyekkel hozzájárulhatunk médiaműveltségük, illetve a médiatudatosság kialakításához és fejlesztéséhez is.

---

---

**TANÁCSNÉ VILMOS ETELKA**

[etelkavilmos@gmail.com](mailto:etelkavilmos@gmail.com)

Magyar nyelv és irodalom - ének-zene tanár

Osztatlan, 7. félév

Szegedi Tudományegyetem

Juhász Gyula Pedagógusképző Kar

*Témavezető:*

*Dr. Asztalos Andrea*

*tanszékvezető, főiskolai docens, SZTE JGYPK*

---

### **A népzene, népi kultúra és népi ének az ének-zene órákon**

Kodály Zoltán méltán híres koncepciójában többek között azt tűzte ki céljául, hogy a magyar népzene váljon a magyar nép közös zenei anyanyelvévé. Ezt úgy kívánta elérni, hogy az ének-zene oktatást népdalkincsünkre alapozva képzelte el, azonban a mai általános gyakorlattól eltérően kiemelten fontosnak tartotta a szervesen hozzátartozó komplex kultúra átadását is. Sajnos azonban egyes társadalmi változásoknak, a globalizációnak, életmódunk gyökeres megváltozásának köszönhetően mind távolabb és távolabb kerülünk saját örökségünktől. A diákok már csak ritkán, vagy többségében egyáltalán nem találkoznak a népzene élő hagyományokban gyökerező aspektusával, hanem szinte kizárólag a szolfézs tananyag „illusztrációjaként”, ilyen értelemben steril formájával.

Kutatásomban arra kerestem a válaszokat, miért ment végbe ez a szomorú folyamat, illetve hogyan, milyen módon lehetne változtatni rajta, gyakorlati oldaláról tekintve az ének-zene oktatást. Módszereim között szerepelt a félig strukturált interjú neves szaktekintélyekkel, a megfigyelés, amelyet a Gödi Búzaszem Iskolára alapoztam, illetve ének-zene tanároknak, tanítóknak, diákoknak készült kérdőívek.

Az interjúkból egyöntetűen kiderült, hogy bár a mai kor diákjai többségében eltávolodtak népi örökségüktől, amennyiben a helyes oldaláról közelítjük meg a problémát, változatlanul érdeklődőek, bevonhatók a hagyományok aktív ápolásába. A megfigyelés rávilágított arra, mennyi pótolhatatlan pozitív hozadéka van annak, ha a gyermekek mindennapjaiban, a közösségek építő jellegére alapozva élővé képesek válni a néphagyomány. A kérdőívek pedig egyértelműen megmutatták, hogy a diákok bár nagy arányban találkoznak a néphagyomány egyes elemeivel, különösebb kötődés a részükről nem alakul ki. A tanárok és tanítók válaszaiból pedig az vált világossá, hogy többnyire eszköztelenül állnak a feladat előtt, sem a tankönyvek, sem továbbképzések, sem pedig előzetes tanulmányaik kapcsán nem érzik kellőképpen megtámogatva ilyen irányú törekvéseiket.

Eredményként tartom számon a fentiekből levont, gyakorlatra vonatkoztatható megoldásokat, amelyeket az elkövetkező félévben alkalmam nyílik egy első évfolyamos osztályban kipróbálni. Többek között a megtanítandó dalanyagot a szolfézs ismeretektől függetlenné igyekszem majd tenni, élő és komplex hagyomány részeként átadni, az évkör természetes ciklikusságához, szokásaihoz igazítva, tanórán és iskolán kívüli élménnyel, programokkal gazdagítva.

---

---

**GÁSPÁR BERNADETT CSILLA**

[gaspar.bernadettcsilla@gmail.com](mailto:gaspar.bernadettcsilla@gmail.com)

Neveléstudomány

MA, 4. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Pedagógiai és Pszichológiai Kar

*Témavezető:  
Rausch Attila  
egyetemi adjunktus, ELTE PPK*

---

## **Digitális technológia az alsó tagozatos ének-zene tanításban**

A 2020 tavaszán kirobbanó koronavírus járvány hatására bekövetkező digitális munkarend korábban nem látott kihívások elé állította a pedagógusokat (Józsa, Karáné, & Józsa, 2021). Bár a tanárok és tanárszakos hallgatók digitális technológiához való hozzáállásáról és eszközhasználati szokásairól a pandémia előtt és közben, mind magyar, mind külföldi terepen születtek kutatási eredmények (Paksi & Schmidt, 2017; Atabek & Burak 2020), eddig nem látott napvilágot olyan átfogó vizsgálat, amely a Magyarországon, alsó tagozaton ének-zenét tanító pedagógusok digitális eszközökhöz való attitűdjét helyezte volna fókuszba. Kutatásunk célja ezáltal egyrészt a magyar általános iskolai, alsó tagozaton ének-zenét is tanító pedagógusok IKT-eszközökhöz való viszonyulásának feltérképezése, másrészt a koronavírus járvány alatt történő online oktatás ének-zene tanításra gyakorolt hatásainak és a pedagógusok tapasztalatainak feltárása. 2022 február-márciusában lezajlott online kérdőíves vizsgálatunkban 98 pedagógus vett részt, átlagéletkoruk 46,4 év (szórás=10,7). Kérdőívünkben háttérinformációk mellett rákérdeztünk a digitális eszközökhöz való hozzáférésre és eszközhasználati szokásokra, valamint az IKT-eszközök ének-zene tanításban történő felhasználására. Mindemellett integrálásra került a Pedagógusok Digitális Kompetenciájának Európai Keretrendszeréhez kidolgozott önértékelő- és fejlesztő kérdőív (Redecker, 2017) rövidített változata is. Eredményeink alapján a tanítók digitális kompetenciájának mind a hat részterülete szignifikánsan fejlődött a digitális tanrend alatt. Az ének-zene tanítás során legmagasabb arányban a Wordwall, YouTube és LearningApps applikációkat használták a pedagógusok. Egyes zenei tevékenységek (pl. kánonéneklés) megvalósítása, valamint a zenei képességterületek fejlesztése nehézséget jelentett az online térben, ugyanakkor a tanítók nem zárkoznak el a digitális eszközök jelenléti ének-zene órákon történő felhasználásától. További kutatások teret nyithatnak az ének-zene és más alsó tagozatos tantárgyak tanítása során alkalmazott digitális eszközök felhasználása között lévő különbségek feltérképezésére, valamint kutatásunk elősegítheti olyan képzetek, segédanyagok kidolgozását, amelyek a digitális technológia alsó tagozatos ének-zene tanításba integrálását szolgálhatják.

---

---

**LÉVAI RAMÓNA**

[ramonalevai2@gmail.com](mailto:ramonalevai2@gmail.com)

Történelem-ének-zene tanári szak

Osztatlan, 7. félév

Szegedi Tudományegyetem

Juhász Gyula Pedagógusképző Kar

*Témavezető:*

*Dr. Asztalos Andrea*

*Tanszékvezető főiskolai docens, SZTE JGYPK*

---

## **Élménypedagógiai módszerek alkalmazása az általános iskolai ének-zene oktatás során**

Maslow: A lét pszichológiája felé című könyvében részletezi, hogy az emberek születésüktől igénylik az új dolgok felfedezését, melynek során kapcsolatba kerülnek másokkal. Egészséges kapcsolat azonban csak akkor jöhet létre, ha a felek rendelkeznek a megfelelő szociális kompetenciákkal, melyek segítenek a problémák kezelésében, és hasznosak a másokkal való kapcsolatteremtés és véleménynyilvánítás terén. A hétköznapi életben való érvényesülés miatt fontos, hogy ezeket a készségeket és képességeket fejlesszük, amelyre egy lehetőség az élménypedagógia. A segítségével a résztvevők szociális és kognitív kihívást jelentő feladatok, játékok során próbálhatják ki magukat, így az aktív tanulási folyamat során megoldási stratégiákat gyakorolhatnak be.

A kutatással a célom az volt, hogy a hagyományos ének-zene oktatás keretébe illesszek egy olyan módszert, ami tapasztalati tanuláson, élményszerzésen alapul, ezzel egyszerre valósulhat meg a tudásátadás, a szociális kompetenciák fejlesztése és a tanulás élményének átadása.

Kutatási módszereim egyrészt a tanároknak szánt online, önkitöltős kérdőívből, másrészt a tanítási gyakorlatom során végzett kísérletekből állnak. A kérdőívben 61 pedagógust kérdeztem meg, a válaszadók 45 százaléka ismeri az élménypedagógiát, 40 százalékuk használja is ennek módszereit az oktatás során. Annak ellenére, hogy a kitöltők közül 37-46 ének-zene tanár sosem használja a boomwhackerst, érzelmkártyákat és a beéneklő meséket, nyitottak ezek aktív bevonására a tanórákon. Fontosnak tartom kiemelni, hogy a kérdőív alapján a megkérdezett pedagógusok igényt tartanak továbbképzésekre, szakmai fórumokra, ahol megbeszélhetik a tapasztalataikat, ezáltal gyakorlatban is könnyebben alkalmazhatnák az új tanítási módszereket.

A gyakorlatom során az első és nyolcadik osztályos, ének-zene tagozatos diákok pozitívan fogadták az élménypedagógián alapuló feladatokat, amelyeket sikeresen beágyaztam a hagyományos ének-zene oktatás keretei közé. Kipróbáltam, hogyan lehet keretmesébe foglalni egy teljes órát, ének témájú activity játékkal bevinni az osztályt, illetve csoportmunkával interaktívvá tenni a közös munkát.

Úgy gondolom, ha rugalmasan kezeljük a hagyományos oktatás és az élménypedagógia kereteit, sikeresen és rendszeresen lehet alkalmazni az ének-zene tanítás során, elsősorban a készségfejlesztés, ismétlés, motiválás, értékelés terén.

---

---

**BEDICS ADÉL**

[bedics.adel@gmail.com](mailto:bedics.adel@gmail.com)

Óvodapedagógus

BA, 6. félév

Soproni Egyetem

Benedek Elek Pedagógiai Kar

*Témavezető:  
Szilva Zsuzsanna  
tanársegéd, SOE BPK*

---

### **Mozgásfejlesztés zenei neveléssel - zenei fejlesztés mozgással**

Azt gondolom, minden óvodapedagógus számára ismert tény, hogy az óvodáskorú gyermekek életében kiemelt jelentősége van a mozgásnak – rendkívül nagy a mozgásigényük. A mozgásfejlesztés nemcsak célzott testnevelés során valósulhat meg. Nagy szerepe lehet ebben a zenei nevelésnek, mely komplex módon hat a gyermekek személyiségére. Kutatásom célja, hogy megismerjem és megismertessem Szedlacek Katalin: Zene-játék-öröm módszerét, mely kiváló példája a komplex nevelésnek.

Kutatásom során kvantitatív módszerrel, kérdőív segítségével vizsgáltam az óvodapedagógusok körében, hogy milyen komplex nevelési módszereket ismernek, alkalmaznak, milyen mozgásfejlesztési lehetőségek vannak az óvodákban. A válaszok kiértékelése során egyértelművé vált, hogy a válaszadók körében Balatoni Katalin és a hozzá köthető „Így tedd rá!” módszer a legelterjedtebb. Ezt az egyhangúságot szeretném megtörni azzal, hogy bemutatom Kokas Klárát, az ő pedagógiáját, valamint kvalitatív módszerek alkalmazásával Szedlacek Katalint, aki többek között Kokas Kláránál folytatta tanulmányait. A Kokas-módszer alapját a zenei nevelés adja, de a mozgás és a képzőművészet segítségével fejezik ki magukat, az érzéseiket a gyerekek, melyeket a zene inspirál.

Kokas Klára módszeréből kiindulva építette fel Szedlacek Katalin a kezdeti 5 évesről 9 évesre bővült zenei képességfejlesztő programját, melyre hatással volt még Kodály Zoltán és Forrai Katalin is. 2022. januárjában 4 foglalkozást tekinthettem meg, a legifjabb óvodásoktól a legidősebbekig. Kutatásom során többek között arra kerestem a választ, hogy ezzel a módszerrel a mozgásfejlődés mely területei fejleszthetőek. A foglalkozások részletes bemutatásából kiderül, hogy a mozgásfejlődés minden területe. Kutatásom további kérdései arra vonatkoznak, milyen lehetőségei vannak az óvodában a zene általi mozgásfejlesztésnek, illetve, hogy a megtekintett módszer hogyan valósítható meg óvodai keretek között.

Kutatásom összességében arról szól, hogy mennyire fontos a komplexitás, az ebben rejlő lehetőségek tudatos kiaknázása, valamint arról, hogy igenis fontos a megújulás. Persze nem elengedve a hagyományokat, hanem arra építve, azokat aktualizálva, de kizárólag úgy, hogy tudatában legyünk az adott módszer pedagógiai, módszertani és pszichológiai hátterével.

---



---

**36. OTDK**  
**Tanulás- és Tanításmódszertani – Tudástechnológiai Szekció**

**Önálló középiskolai tagozat**  
**Középiskolások kutatásainak bemutatása**

**Rezümék**

---

---

**BATTYÁNYI PANNA**

[battyanyipanki2@gmail.com](mailto:battyanyipanki2@gmail.com)

12. évfolyam

Baranya Megyei SzC Zrínyi Miklós Gimnázium  
és Szakképző Iskola, Szigetvár

**SZEGHY DORINA**

[szeghydorina2004@gmail.com](mailto:szeghydorina2004@gmail.com)

12. évfolyam

Baranya Megyei SzC Zrínyi Miklós Gimnázium  
és Szakképző Iskola, Szigetvár

*Felkészítő tanár: Bódis Zsófia*

*magyar szakos tanár*

*Baranya Megyei SzC Zrínyi Miklós Gimnázium és Szakképző Iskola,  
Szigetvár*

---

### **Könyvmolynak lenni már nem menő?**

Kutatásunkban arra keressük a választ, hogy milyen olvasási- és könyvtárhasználati szokások jellemzik a 10-18 éves fiatalokat Szigetváron. Városunkban két általános iskola és egy középiskola működik, így közel 600 fő válaszadóval számolhatunk. Az országos kutatási eredmények ismeretében a helyi adottságokat figyelembe véve alakítottuk ki koncepciónkát a kérdőív kidolgozásakor. Interjút készítettünk a Városi Könyvtár igazgatójával is, aki újabb statisztikai adatokkal és számtalan nagyon fontos meglátással gyarapította kutatásunkat.

A statisztikai adatok elemzését követően célunk az volt, hogy rávilágítsunk az olvasás és könyvárba járás fontosságára, a szellemi fejlődésre gyakorolt pozitív hatásaira, s mindemellett javaslatokat teszünk arra is, hogy miként lehetne az oktatásban pozitív változást elérni az olvasóvá nevelés terén, hogy újra menő legyen könyvmolynak lenni.

---

---

**MADÁCS VIRÁG**

[madacsvirag26@gmail.com](mailto:madacsvirag26@gmail.com)

12. évfolyam

Baranya Megyei SzC Zrínyi Miklós Gimnázium  
és Szakképző Iskola, Szigetvár

**RÉMES PETRA**

[remesp2005@gmail.com](mailto:remesp2005@gmail.com)

12. évfolyam

Baranya Megyei SzC Zrínyi Miklós Gimnázium  
és Szakképző Iskola, Szigetvár

*Felkészítő tanárok: Kálmánné Német Zsuzsanna, Dr. Ragoncsa Zoltán János, Tóth Csilla  
oktatók  
Baranya Megyei SzC Zrínyi Miklós Gimnázium és Szakképző Iskola, Szigetvár*

---

**Internetes vásárlási szokások a középiskolás korú fiatalok körében, Szigetváron és  
vonzáskörzetében**

Tanulóink a képzés során megismerkednek a kereskedelmi szakma alapjaival, gazdasági számításaival, modern marketing módszerek, valamint az informatika elméleti alapjaival. A gyakorlati jelentőségét ezeknek az ismerteknek nem mindig ismerik fel a diákok, illetve az alkalmazásukra is kevés lehetőségük van. Ezért tartjuk fontosnak – mi szakmai tantárgy oktatók – hogy a végzett diákjaink valós munkahelyi környezetben tudjanak kutatásokat végezni, elemezni és javaslatokat készíteni.

Kutatási módszerünk kvantitatív kutatási módszer, ezen belül kérdőíves kutatás. A kutatási célcsoportot 14-21 éves korú, Szigetvár és vonzáskörzetében élő középiskolás tanulók jelentették.

Elemezzük a kutatási célcsoporton belül az internetes felhasználói ismereteket, a kereskedelmi szakmában tapasztalt vásárlási folyamatokat a döntéshozástól a tényleges áruátvételig.

---

---

**VICZL VANDA**

*viczlveda@gmail.com*

12. évfolyam

Szekszárdi I. Béla Gimnázium

**RADU PATRICIA**

*[radupatricia12@gmail.com](mailto:radupatricia12@gmail.com)*

10. évfolyam

Szekszárdi I. Béla Gimnázium

*Felkészítő tanár: Nagy István  
kémia-fizika szakos tanár, néprajzkutató, antropológus  
Szekszárdi I. Béla Gimnázium*

---

### **Glicerin átalakítása bázis katalizátorral**

Kutatásunk elsődleges témája a biodízel üzemanyagok voltak, mert a középiskolai tanulmányaik során a diákok keveset foglalkoznak ezzel a témával. Így fedeztük fel, hogy a biodízel előállítása során egy értékes anyag a glicerin is keletkezik, amelyről a diákok már tanulnak a középiskolában. Így született az elhatározás, hogy a glicerint megpróbáljuk átalakítani glicerin-karbonáttá, ami a kozmetika ipar fontos nyersanyaga.

Kutatásainkat önállóan kezdtük a megfelelő irodalom gyűjtésével, majd kapcsolatba léptünk a SZTE TTIK Szervetlen és Analitikai Kémiai Tanszék munkatársaival, ahol már folytak ilyen alapú kísérletek.

A biodízel előállítása során a glicerin melléktermékként keletkezik, ugyanakkor a kozmetika ipar nagy mennyiségben használja glicerin-karbonátot. Ezért egy eljárást dolgoztunk ki a glicerin átalakítására glicerin-karbonáttá, a műveletet sikeresen végre is hajtottuk, a keletkezett glicerinkarbonátot gázkromatográfiás és tömegspektrometriai vizsgálatokkal ellenőriztük.

Bizonyítottuk, hogy biodízel előállítása során, még egy értékes anyagot olcsóbban is elő lehet állítani, csökkentve ezzel a gyártási költségeket.

---

---

**FŐGLEIN LIZA KATÓ**

[fogleinl@gmail.com](mailto:fogleinl@gmail.com)

12. évfolyam

Szekszárdi Garay János Gimnázium

*Felkészítő tanár: Komfár Erika  
osztályfőnök  
Szekszárdi Garay János Gimnázium*

---

## Szekszárd jó hely?

### **A város a Szekszárdon tanuló középiskolások szemével**

Számos magyarországi település – köztük Szekszárd is – huzamos ideje küszködik lakosságának folyamatos csökkenésével. Különösen szembetűnő a fiatalok elvándorlása. A városhoz való tudatos kötődés kialakítására, megerősítésére jó alkalmat biztosíthatnak a középiskolás évek. Ezért is lényeges, mennyire vesz részt ez a korosztály Szekszárd életében, hogyan vélekednek a város nyújtotta lehetőségekről, hol tervezik jövőjüket.

Ezekre a kérdésekre kerestem választ kutatásom során, melyhez egyrészt a Szekszárdon középiskolai tanulmányaikat folytató diákok körében végzett feltáró jellegű online kérdőíves felmérés, másrészt – kortársaim körében szerzett – saját tapasztalataim szolgálták az alapot. A város jövője szempontjából döntő, hogy mennyire tudja megtartani, illetve a településre vonzani a fiatalokat.

A kutatás eredménye rávilágít arra, hogy a válaszadók szemében akkor lenne igazán élhető Szekszárd, ha a város zavartalan, rendeltetésszerű működése mellett a jelenleginél több átélhető élményt is kínálna az itt élőknek.

---